



# गौड ब्राह्मण



● वर्ष ८०, मुंबई ● अंक ०३ ● जानेवारी-फेब्रुवारी-मार्च २०१९ ● पाने १०० ● किंमत २० रुपये

## १२१ वे वार्षिक स्नेह संमेलन २०१८



डायिकदून श्री.देवदत खानोलकर (उपाध्यक्ष),  
कॅप्टन मोहन सामंत (समारंभाध्यक्ष),  
मेजर अरविंद पाटील (प्रमुख पाहुणे),  
डॉ.विलास देसाई (अध्यक्ष)  
श्री.श्रीपाद पंतवालाबलकर  
(जीवन गौरव पुस्तकाराचे मानकरी)

महावीरचक्र विजेते कॅप्टन  
श्री.मोहन नारायणराव सामंत  
(समारंभाध्यक्ष) गौड ब्राह्मण  
सभेचे अध्यक्ष डॉ.विलास देसाई  
यांच्या हस्ते सत्कार स्विकारताना.



मेजर श्री.अरविंद पाटील (प्रमुख पाहुणे)  
संस्थेचे उपाध्यक्ष श्री.देवदत खानोलकर  
यांच्या हस्ते सत्कार स्विकारताना.



‘संगीत रजनी’ हा बहारदार सांस्कृतिक  
गाण्याचा कार्यक्रम सादर करताना वेळगावहुन  
खास आलेले तरुण शास्त्रीय गायक पं.आकाश पंडीत,  
पं.योगेश रामदास (संवादिनी), श्री.अंगत देसाई (तबला),  
कु.ऋजुता श्याम सामंत (विग्रह) कार्यक्रमाचे निवेदन करताना

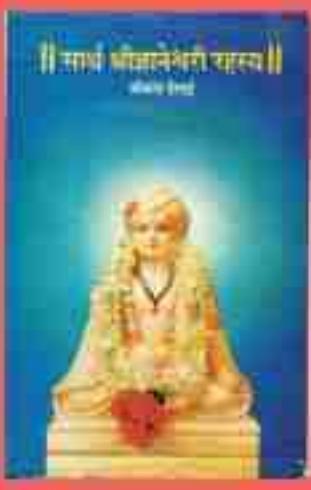


"सार्थ उपनिषद भाग १,२,३,४"; "समय श्री शंकराचार्य भाग १,२,३,४"  
 "ब्रह्मसूत्र (शंकर भाष्य)"; "सार्थ श्री ज्ञानेश्वरी रहस्य"  
 ५० वर्षांच्या यशस्वी इंजिनिअरिंग करिअर नंतर, केवळ जिज्ञासेपोटी, पुण्यातील  
 प्रसिद्ध

Bhandarkar Oriental Research Institute

मधील वरिष्ठ प्राच्यापकांच्या मार्गदर्शनाखाली, मूळ संस्कृत ग्रंथाचे भाषांतर/भाष्य-  
 स्वरूपी केलेले लेखन, प्रथम प्रकाशने छापील-पुस्तक स्वरूपात (1995). आता  
 फक्त इ-बुक्स स्वरूपात विक्रेते- [www.BookGanga.com](http://www.BookGanga.com)(Jagat Guru  
 Acharya Shri Shankara is the first authentic exponent of Advait  
 Vedant, as recognized by the Great Philosophers from the  
 world))

Author- Shrikant  
 Gangaram Desai



॥ उत्तिष्ठ यशो लभस्व ॥



स्थापना : १९३९

: संपादक :

उमाकांत गणपत महाजन

: संपादन साहाय्यक मंडळ :  
पंढरीनाथ विठ्ठल सरनाईक  
जगजीवन श्रीकांत प्रभु  
योगेश खानोलकर  
वीणा विश्वनाथ दाभोलकर

: मुख्यपृष्ठ संकल्पना :  
मनीष दाभोलकर

: संपादकीय पत्रक्यवहार :  
गौड ब्राह्मण सभा

३०, कुडाळदेशकर ब्राह्मण निवास,  
१४७ ब, जगन्नाथ शंकरशेट मार्ग,  
गिरगाव, मुंबई-४०० ००४.

दूरध्वनी: ०२२-२३८५ ००१५

मो.: ९६८९७८९७५०

Email : gbs.girgaon@gmail.com  
ugmahajan@rediffmail.com

या त्रैमासिकात प्रकाशित झालेल्या  
लेखातील मतांशी संपादक तसेच  
संस्था सहमत असतीलच असे नाही.

- संपादक

## \* गौड ब्राह्मण \*

वर्ष ८० वे

❖ जानेवारी-फेब्रुवारी-मार्च-२०१९ ❖

अंक ३

### अंतरंगा

- संपादकीय : उमाकांत गणपत महाजन
- स्वरभूषण पदश्री : सौ. गीता परुळेकर कै. वसंत देसाई
- झारापकर उद्योग समूहाचे शिल्पकार : सुधा मधुकर जोशी के.आर. झारापकर
- जगी सर्व सुखी असा कोण आहे : कु. सुनिता सुभाष प्रभू मुण्गेकर विचारी माना तूच शोधूनि पाहे
- स्वातंत्र्यवीर सावरकर एक झंझावात : श्रीमती नीलिमा श. प्रभू
- पुस्तकांचा दरवळ्ळा वसंत : निरुता भाटवडेकर
- **SUCCESS STORIES** : मनीष दाभोलकर  
**Hollywood Animation Director** राहू ल ची
- गौड ब्राह्मण सभा १२१ व्या वार्षिक : सुभाष वाघ स्नेह संमेलनाचा वृत्तांत
- उत्कंठा-उत्साह-जल्लोष आणि : वीणा दाभोलकर बंदु भावाच्या वातावरणात गोव्यातील KPL -२०१९ सोहळा संपन्न-
- कुडाळदेशस्थ गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि : संजय सुंदर सामंत समाजाचा शतकोत्तर रोप्य महोत्सवी सांगता समारंभ
- गौड ब्राह्मण समाज, गोरेगावचे : सौ. अंजली प्रमोद देसाई वार्षिक स्नेह संमेलन
- ज्ञातिवृत्तांत, साद-प्रतिसाद : श्रद्धांजली व वधू-वर सूची

गौडब्राह्मण सभा यांच्या मालकीचे हे त्रैमासिक संपादक, मुक्क व प्रकाशक उमाकांत गणपत महाजन यांनी प्रतिक ॲफ्सेट, १८०-सी गायवाडी, गिरगाव, मुंबई-४०० ००४ येथे छापून ३०, कुडाळदेशकर ब्राह्मण निवास, १४७ ब, जगन्नाथ शंकरशेट मार्ग, मुंबई ४०० ००४ येथे प्रसिद्ध केले.



## गौड ब्राह्मण सभा

ज्ञातीतील दानशूर व्यक्तींनी संस्थेला दिलेल्या भरघोस देणाऱ्यांमधून, त्यांनी व्यक्त केलेल्या इच्छेनुसार गौड ब्राह्मण सभेने विविध कायमनिधी फंड गठीत केले असून या कायमनिधी फंडांच्या व्याजातून ज्ञातीतील निराधार, निराश्रित, गरीब, गरजू स्त्री/पुरुष, यांना आर्थिक मदत, विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना शिक्षणाकरिता शिष्यवृत्ती तसेच ज्ञातीतील कर्करोग, हृदयविकार, किडणीविकार, मतिमंद आदी व्याधीग्रस्त रुणांना औषधोपचार/शस्त्रक्रियेसाठी आर्थिक मदत दिली जाते.

सभेच्या कायम निधी फंडाकरिता रु. २५,०००/- किंवा त्याहून अधिक देणगी देणाऱ्या ज्ञातीतील दानशूरांची नावे गौड ब्राह्मण सभेच्या त्रैमासिकात कायम स्वरूपात छापली जातील.

गौड ब्राह्मण सभेच्या कायम निधी फंडाकरिता ज्ञातीतील दानशूरांनी दिलेल्या देणाऱ्यांचा तपशील खालीप्रमाणे आहे.

### आश्रयदाते

स्व. लक्ष्मीबाई बा. पाटील, विले पार्ले  
स्व. विष्णु मंगेश पाटील, विले पार्ले  
सौ. स्वातीं सुशे परुळेकर यांजकडून  
(पिताशी स्व. गणपत स. आजगावकर  
मातोशी स्व. प्रभावती ग. आजगावकर  
भगिनी स्व. मालती अरविंद नाईक ह्यांच्या  
स्मरणार्थ)  
स्व. विष्णु मंगेश पाटील, विले पार्ले  
(स्व. गौरी व स्व. मंगेश पाटील  
याच्या स्मरणार्थ)  
स्व. विष्णु मंगेश पाटील, विले पार्ले  
(स्व. लीला व स्व. दामोदर सामंत  
ह्यांच्या स्मरणार्थ)  
श्री. दीपक दिवंगर सामंत (अंधेरी पूर्व)  
(मावशी स्व. कृ. चित्रेखा (चित्रा)  
चितामण प्रभुदसाई हिच्या स्मरणार्थ)  
स्व. एकनाथ केशव ठाकूर  
स्व. गजानन विष्णु देसाई  
स्व. छाया पद्मामार परुळेकर  
स्व. लक्ष्मी दिनकर खानोलकर  
स्व. वंदना आनंद खानोलकर  
स्व. नलिनी शां. पंतवालावलकर  
स्व. मुकुंद गजानन देसाई  
स्व. अनंत लक्ष्मण प्रभु  
स्व. नीला भालचंद्र नाईक  
स्व. बापू नीळकंठ देसाई  
स्व. भालचंद्र अनंत नाईक  
स्व. जगन्नाथ भगवत महाजन

₹ ८०,४८,०००/-

₹ ५,००,०००/-

₹ २,५०,०००/-

₹ २,५०,०००/-

₹ २,००,०००/-

₹ १,००,०००/-

₹ ५०,०००/-

₹ ३५,०००/-

₹ २५,०००/-

₹ २५,०००/-

₹ २५,०००/-

₹ २५,०००/-

₹ ५,७५,०००/-

### आधारस्तंभ

श्री. अरविंद लक्ष्मण पाटील पाटकर  
(स्व. लक्ष्मण अनंत पाटील पाटकर व  
स्व. अन्नपूर्णा लक्ष्मण पाटील पाटकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)

डॉ. सुरेश विठ्ठल परुळेकर यांजकडून

आजोबा स्व. रामचंद्र विठ्ठल परुळेकर

आजोबा स्व. मधुसुदन पुरुषोत्तम वाघ

पिताशी स्व. विठ्ठल रामचंद्र परुळेकर

मातोशी स्व. सुदा विठ्ठल परुळेकर

स्व. काका डॉ. काशिनाथ रामचंद्र परुळेकर

ह्यांच्या स्मरणार्थ.

श्री. सूर्यकांत ज्ञानदेव आजगांवकर (पालघर) ₹ ५,००,०००/-

(स्व. आई/स्व. वडील व स्व. काका पुरुषोत्तम तुकाराम

आजगांवकर यांच्या स्मरणार्थ)

सौ. शुभलक्ष्मी सूर्यकांत आजगांवकर(पालघर) ₹ १,५०,०००/-

(स्व. आई/स्व. वडील व भाऊ स्व. मोहनदास पुरुषोत्तम प्रभु

खानोलकर यांच्या स्मरणार्थ)

डॉ. रवींद्रबाबूराव तिरोडकर

डॉ. विलास रामकृष्ण देसाई

श्री. श्रीपाद बाळकृष्ण पाटील

श्रीमती प्रेमलता गजानन प्रभु

(स्व. गजानन शंकर प्रभु व

स्व. शंकर गणेश प्रभु ह्यांच्या स्मरणार्थ)

सौ. मृणालिनी वसंत नाईक आणि कुटुंबीय ₹ १,११,०००/-

श्रीमती निलू (निरंजन) गव्हाणकर

(स्व. गणेश विष्णु गव्हाणकर,

स्व. मुशीलालाई गणेश गव्हाणकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)

सौ. स्नेहलता सुंदेशसामंत कोपारडकर व ₹ १,०२,०००/-

श्री. सुरेंद्रदात्त्रय सामंत कोपारडकर (वसई)

यांजकडून (पिताशी स्व. श्री. नारायण सखाराम

देशपांडे व स्व. श्रीमती कुमुसदीनी नारायण देशपांडे सोलापूर ह्यांच्या

स्मरणार्थ)

श्री. हर्षीकेश काशीनाथ प्रभु

(स्व. देवराम दा. सामंत ह्यांच्या स्मरणार्थ)

श्रीमती आरती दिनेश नायक

श्रीमती मुशीला दत्तात्रय सामंत

श्री. देवदत्ता आत्माराम खानोलकर

श्री. महेंद्रपांडुरंग तेंडुलकर

₹ ५,००,०००/-

₹ १,५०,०००/-

₹ १,२५,०००/-

₹ १,२५,०००/-

₹ १,१८,०००/-

₹ १,११,०००/-

₹ १,१०,०२/-

₹ १,०२,०००/-

₹ १,००,०००/-

₹ ७५,०००/-

₹ ७०,०००/-

₹ ५०,००१/-

₹ ५०,००१/-

“गौड ब्राह्मण” सभेचा जानेवारी-फेब्रुवारी-मार्चचा अंक सभासदांच्या हातात पडे पर्यंत चैत्र प्रतिपदा म्हणजे “गुढी पाडवा” शालीवाहन शके १९४१ ला प्रारंभ झाला असेल. ह्या नव वर्षानिमीत आमच्या सर्व ज्ञातीबांधवांना, हितचितकांना व जाहिरात दारांना खूप-खूप शुभेच्छा.

आपल्या ज्ञातीतील पूर्वसूर्यांनी स्वातंत्र्यपूर्व काळात सामाजिक परिस्थितीचे भान ठेवून ज्ञातीबांधवांचा सर्व स्तरावर विकास घडवून आणण्यासाठी गौड ब्राह्मण सभेची स्थापना केली व त्यानंतर “गौड ब्राह्मण” या त्रैमासिकाची वाटचाल सुरु झाली. १२१ वर्षांची महान परंपरा लाभलेल्या गौड ब्राह्मण संस्थेचे दरवर्षी भरणारे वार्षिक स्नेह संमेलन हे सर्व ज्ञातीबांधवांसाठी व कार्यकर्त्यासाठी आनंद मेळावाच असतो. गेली अनेक वर्षे ह्या स्नेह संमेलनाची तारीख व वेळ कधी चुकली नाही. ह्याही वर्षांचे १२१ वे वार्षिक स्नेह संमेलन मंगळवार, दिनांक २५ डिसेंबर रोजी गोरेगाव येथील पाटकर महाविद्यालयाच्या प्रशस्त सभागृहात भारतीय सैन्य दलात पराक्रम गाजवणाऱ्या व ज्ञातीतील मान्यवरांच्या उपस्थितीत मोठ्या उत्साहात पार पडले. स्नेह संमेलनाच्या अध्यक्ष स्थानी होते कॅप्टन मोहन नारायणराव सामंत तर प्रमुख पाहुणे होते मेजर अरविंद रामचंद्र पाटील. दोन्ही मान्यवरांचे सभागृहात आगमन होताच सर्व उपस्थितांनी उभे राहून टाळ्यांच्या गजरात जोरदार स्वागत केले. हा क्षण अगदी भारावून टाकणारा असाच होता. त्यानंतर मान्यवरांच्या हस्ते दिप प्रज्वलन करून कार्यक्रमास सुरुवात झाली. सुर्वांतीला सुप्रसिद्ध शास्त्रीय गायक पं. आकाश पंडित (बेळगाव) ह्यांच्या सुरेल संगीताने झाली. त्यांच्या सुरेल व मधुर गाण्याने श्रोत्यांना मंत्र मुग्ध केले.

मध्यंतराला अनिमेशन सम्प्राट श्री. व्ही. जी. सामंत निर्मित गौड ब्राह्मण ज्ञाती, “गौड ब्राह्मण त्रैमासिक” व

गौड ब्राह्मण सभा यांच्या आतापर्यंतच्या वाटचालीवर तयार केलेला माहितीपट पाहताना सभागृहातील ज्ञातीबांधवांचे नेत्र पाणावले होते तर छाती अभिमानाने भरून आली होती. कार्यक्रमाच्या अनुसंगाने गौड ब्राह्मण सभेच्या वतीने राबवण्यात येणाऱ्या अनेक योजनाचे माहिती दर्शक बॅनर सभागृहात लावण्यात आले होते. आपल्या ज्ञातीतील एक दानशूर महिला स्व. श्रीमती लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर ह्यांनी गोरेगाव येथील नीलाश्री सोसायटीतील आपली राहती जागा गौड ब्राह्मण सभेस दान केली असून त्यांच्या इच्छेनुसार ज्ञातीचे एक भव्य सभागृह उभारावे ह्या योजनेस ज्ञातीबांधवांनी प्रतिसाद देऊन आपल्या परीने खारीचा वाटा उचलण्यास सुरुवात केली आहे. संस्थेच्या या योजनेसाठी ज्ञातीतील दानशूरांनी सदळ हस्ते आर्थिक मदत करावी, असे आम्ही आवाहन करीत आहोत.

गौड ब्राह्मण सभेच्या १२१ व्या वार्षिक स्नेह संमेलनाच्या स्मृती मनातून वीरत नाही तोच गौड ब्राह्मण सभेने ज्ञातीतील तरूणांना एकत्र आणण्यासाठी (KPL) कुडाळदेशकर प्रिमीयर लीग ह्या नावे विविध क्रिडा सामन्याचे आयोजन केले होते. ह्या वर्षांचे (KPL) कुडाळदेशकर प्रिमीयर लीग खेळाचे प्रायोजकत्व गोव्याच्या कुडाळदेशकर उन्नती मंडळानी स्वीकारले होते. फॉंड्यातील गुलाबी थंडी अंगावर पांधरत १९ व २० जानेवारी २०१९ रोजी सर्व खेळांडू व कार्यकर्ते मंडळी फोड्यांच्या लोहिया मैदानावर जमा झाली होती. दोन दिवस चाललेल्या ह्या कार्यक्रमात जवळ जवळ ६०० ज्ञातीबांधवानी एकत्र येऊन आपल्या सांघिक वृत्तीचे बळ दाखवले.

त्यानंतर सर्व ज्ञाती बांधवांचे लक्ष लागले ते गेली १२५ वर्षे ज्ञातीतील गोर-गरीब व गरजू विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी आर्थिक मदत करणाऱ्या आपल्या ज्ञातीतील कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि समाजाचा शतकोत्तर रौप्य महोत्सवी सोहळ्याकडे.

## आधारस्तंभ

श्री. जगजीवन श्रीकांत प्रभु केळुसकर	₹ ५०,०००/-
श्री. महादेव भास्कर सामंत	₹ ५०,०००/-
श्री. विजय विक्रुति परुळेकर	₹ ५०,०००/-
श्रीमती वंदना केदार पाटील	₹ ५०,०००/-
श्रीमती विभावरी अरविंद पाटील-पाटकर	₹ ५०,०००/-
श्रीमती विजयालक्ष्मी द्वारकानाथ दाभोलकर (स्व. द्वारकानाथ साबाजी दाभोलकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)	₹ ५०,०००/-
टोपीवाला चॉरिटेबल ट्रस्ट, मुंबई	₹ ५०,०००/-
सौ. बीना विष्णु प्रभु व	₹ ५०,०००/-
श्री. विष्णु विनायक प्रभु (स्व. पर्शराम आत्माराम वायंगणकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)	₹ ५०,०००/-
श्री. शामराव शांताराम पाटील	₹ ५०,०००/-
श्रीमती उषा शामराव पाटील	₹ ५०,०००/-
श्रीमती मीरा रघुनाथ सामंत	₹ ५०,०००/-
श्री. रामदास वी. प्रभु-कोचरेकर (स्व. काका कोचरेकर पारितोषिक फंडात भर)	₹ ३५,०००/-
श्रीमती स्नेहलता ग. तिरोडकर (स्व. गजानन (दादा) रघुनाथ तिरोडकर यांच्या स्मरणार्थ)	₹ २५,११२/-
श्री. उदयराज स. सामंत नेवालकर	₹ २५,०००/-
श्री. सुधाकर वासुदेव वालावलकर	₹ २५,०००/-
श्री. राजीव आनंदराव गवळाणकर	₹ २५,०००/-
श्री. शशीकांत पीतांबर देसाई	₹ २५,०००/-
श्री. अच्युत वामन तेंडुलकर	₹ २५,०००/-
श्री. अरुण रघुनाथ सामंत (स्व. रघुनाथ विष्णु सामंत ह्यांच्या स्मरणार्थ)	₹ २५,०००/-
श्रीमती पुष्पा रामचंद्र सामंत (स्व. रामचंद्र का. सामंत व	₹ २५,०००/-
स्व. कमल रामचंद्र सामंत ह्यांच्या स्मरणार्थ)	
श्रीमती सुहासिनी दत्ताराम गाळवणकर (स्व. सुमती मधुसूदन तेंडुलकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)	₹ २५,०००/-
श्री. शिवराम वासुदेव तेंडुलकर, सौ. विजया शिवराम तेंडुलकर	₹ २५,०००/-
श्री. अरविंद आत्माराम खानोलकर	₹ २५,०००/-
श्री. प्रभु-पाटकर कुडुंबीय मुलुंड (स्व. सतिशचंद्र सहदेव प्रभु-पाटकर यांचे स्मरणार्थ)	₹ २५,०००/-
श्री. भूषण रोहित झारापकर	₹ २५,०००/-
श्री. काशीनाथ नारायण कोचरेकर, वसई (स्व. नारायण विनायक कोचरेकर व स्व. मनोरमा नारायण कोचरेकर यांच्या स्मरणार्थ)	₹ २५,०००/-
श्री. सुधाकर भास्कर गवाणकर, (कणकवती) (स्व. सौ. सुधा सुधाकर गवाणकर हिच्या स्मरणार्थ)	₹ २५,०००/-

सौ. नीला राजाराम गाळवणकर

₹ २५,०००/-

श्री. राधाकृष्ण शांताराम पाटील

₹ २५,०००/-

(स्व. शांताराम बाळाजी पाटील व

स्व. राधाबाई शांताराम पाटील ह्यांच्या स्मरणार्थ)

सौ. भारती सुधाकर नाईक (अर्नाळा)

₹ २५,०००/-

(स्व. विश्वनाथ राजाराम सामंत व

स्व. सुमती विश्वनाथ सामंत ह्यांच्या स्मरणार्थ)

श्रीमती शरयु तेंडोलकर

₹ २५,०००/-

(स्व. प्रा. पंढरीनाथ गोपाळ तेंडोलकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)

श्रीमती जयंती भालचंद्र पाटकर (डॉबिवली)

₹ २५,०००/-

(स्व. भालचंद्र नारायण पाटकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)

श्रीमती सुनीता शांताराम तेंडोलकर

₹ २५,०००/-

(स्व. शांताराम दत्तात्रेय तेंडोलकर यांचे स्मरणार्थ)

श्री. रोहित रजनीकांत नाईक (डॉबिवली)

₹ २५,०००/-

श्री. सुनील दिगंबर सामंत

₹ २५,०००/-

(स्व. सॉलिसीटर वासुदेव भिकाजी सामंत स्मरणार्थ)

सौ. स्वाती अमोल तेंडोलकर

₹ २५,०००/-

(स्व. रमाकांत घोडोपंत देसाईव स्व. सुहासिनी रामाकांत देसाईयांच्या स्मरणार्थ)

श्रीमती सावित्री जगन्नाथदेसाई (वालावल)

₹ २५,०००/-

(स्व. जगन्नाथ दामोदर देसाई उर्फ काका बांबुळकर यांचे स्मरणार्थ)

## गौड ब्राह्मण सभा

गिरगाव, मुंबई - ४०० ००४.

## ज्ञातीबांधवास विशेष सूचना

## मौजीबंधन सोहळा

वरील संस्थेतर्फे रविवार दि. १२-०५-२०१९ रोजी सकाळी कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण निवास येथील टोपीवाला वाचनालयाच्या जागेत मौजीबंधनाचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. आयोजनाकरिता प्रत्येक बटुमागे रु. १०००/- इतके शुल्क आकारले जाणार आहे. इच्छुकांनी आपली नावे शुल्कासह दिनांक ३०-०४-२०१९ पर्यंत संस्थेच्या गिरगाव येथील कार्यालयात नोंदवावीत या कार्यक्रमात बटू, त्यांचे पालक, मामा व करवली यांना चहा, नाश्ता, मातृभोजन, भोजन इत्यादीसाठी वरील शुल्क आकारण्यात आले आहे. त्याहून अधिक प्रत्येक व्यक्तीमागे रु. ५००/- इतके शुल्क आकारले जाईल.

रत्नाकर तेंडोलकर (कार्य वाह)

गौड ब्राह्मण सभा

१७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी मुंबईच्या दादर येथील राजा शिवाजी विद्यालय संकुलातील डॉ. बी.एन. वैद्य समाभृहात हा सोहळा संपन्न झाला. या समारंभाच्या अध्यक्ष म्हणून भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायमूर्ती माननीय सौ. रंजना प्रकाश देसाई होत्या. तर समारंभाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून मुंबईच्या आयटीसीचे माजी डीन डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास दामोदर सामंत होते. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला “ऋतू वसंत फुलला” हा गीतकार आरती प्रभू, संगीतकार वसंत देसाई व वसंत प्रभू यांच्या गाण्याचा कार्यक्रम गायक नचिकेत देसाई व आदिती प्रभू देसाई ह्यांनी सादर केला. कार्यक्रमाची संकल्पना होती सुप्रसिद्ध निवेदिका स्मिता गवाणकर यांची व निवेदनही त्यांनीच केले.

समारंभाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. प्रा. श्रीनिवास सामंत यांनी आपल्या अभ्यासपूर्ण मनोगतात, संस्थेच्या आजवरच्या कार्याचा आढावा घेतला व बदलत्या काळात संस्थेला आपल्या ध्येय धोरणात आवश्यक ते बदल करावे लागतील असे सांगितले. तर समारंभाच्या अध्यक्षीय भाषणात, आपल्या ज्ञातीतील मान्यवर टोपीवाले देसाई, रामभाऊ परुळेकर, वसंत देसाई, गिरावातील कुडाळदेशकर निवासामध्ये राहणारे नातेवाईक, जुन्या काळात होणाऱ्या निवासातील महिलांचे कार्यक्रम व “गौडब्राह्मण त्रैमासिक” यांच्या आठवर्णीना उजाळा देतानाच आज आपण दिल्लीत असल्यामुळे “गौडब्राह्मण” त्रैमासिक वाचनाचा आस्वाद घेता येत नसल्याची खंत व्यक्त केली व अंक आपल्याला नियमितपणे पाठवण्यात यावे, असे मनोगत व्यक्त केले. पसायदान व राष्ट्रगीताने कार्यक्रमाची सांगता झाली. त्यानंतर उपस्थित ज्ञातिबांधवांसाठी प्रीति भोजनाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

काही सुखद घटनांचा परामर्ष घेत असताना काही दुःखद घटना देखील मनाला चटका लावून जातात. कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञातीतील एक ज्येष्ठ

सामाजिक कार्यकर्त्या, उद्योजिका, ज्ञाती संस्थांच्या पदाधिकारी आणि गौड ब्राह्मण सभेच्या माजी विश्वस्त श्रीमती सुशीलाबाई दत्तात्रय सामंत यांचे दिनांक २४ फेब्रुवारी २०१९ रोजी वयाच्या ९० व्या वर्षी त्यांच्या माहिम येथील निवासस्थानी अल्पशा आजाराने निधन झाले. त्यांच्या दुःखद निधनाने ज्ञाती संस्थांचा आधारवडच गेला आहे. प्रसन्न व्यक्तिमत्वाच्या सुशीलाबाईंनी स्वतः पुरता कधीच विचार केला नाही. सतत दुसऱ्यासाठी जगणे हेच त्यांच्या आयुष्याचे धेय्य होते. त्यांच्या जाण्याने गौड ब्राह्मण सभेचे अपरिमीत नुकसान झाले आहे.

कुडाळदेशस्थ गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि समाजाच्या शतकोत्तर रौप्य महोत्सवी कार्यक्रमाची पूर्व तयारी दोन वर्षे आधीपासूनच सुरु झाली होती. त्यावेळी श्री. महादेव भास्कर सामंत ह्यांची संस्थेच्या चिटणीसपदी निवड झाली होती. त्यावेळी पासूनच महादेव सामंतानी स्वतः संस्थेच्या कामासाठी वाहून घेतले होते. निधी संकलन, कार्यक्रमाची आंखणी, स्मरणिका प्रकाशन ह्या सर्व कार्यक्रमांत ते आघाडीवर होते. हा कार्यक्रम अगदी भव्य-दिव्य व्हावा यासाठी ते सतत प्रयत्नशील होते. ह्यातच दिनांक ७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी संध्याकाळी कामाचा आढावा घेत असताना संस्थेच्या कार्यालयातच त्यांचे हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. त्यामुळे संस्थेच्या कार्यकर्त्याना शोक आवरणे कठीण झाले. समाज एका निष्ठावंत व निस्वार्थी कार्यकर्त्याला मुकला आहे. श्रीमती सुशीला दत्तात्रय सामंत व श्री. महादेव भास्कर सामंत जरी आज आपल्यात नसले तरी त्यांनी ज्ञातीसाठी केलेले कार्य सदैव स्मरणात राहणार आहे. “गौड ब्राह्मण सभा” तसेच ज्ञातीच्या अन्य संस्था व समस्त ज्ञातीबांधवांतर्फे त्यांना विनम्र अभिवादन करून आम्ही त्यांना श्रद्धांजली अर्पण करतो.

संपादक  
उमाकांत गणपत महाजन  
९६८९७८९७५०



## स्वर्गीय एकनाथ केशव ठाकूर कर्करोगग्रस्त वैद्यकीय उपचार फंड :

गौड ब्राह्मण सभेतर्फे प्रकाशित केल्या जाणाऱ्या “गौड ब्राह्मण” या त्रैमासिकाच्या अमृतमहोत्सवी वर्षाचे (२०१४) औचित्य साधून, ४४ वर्षे कर्करोगाशी एकाकी द्युंज देत ज्यांनी आपल्या समाजबांधवांना बरेच काही दिले. स्व. श्री. एकनाथ केशव ठाकूर ह्यांच्या स्मृतिप्रत्यर्थ सभेने ‘स्व. श्री. एकनाथ केशव ठाकूर स्म. कर्करोग वैद्यकीयउपचार फंडा’ ची स्थापना केली आहे. या मागची मूळ. संकल्पना सभेचे खजिनदार

श्री. मनीष गुरुदास दाभोलकर यांची आहे. त्यांनी १०० लाख रुपये निधी संकलन करण्याची घोषणा केली व त्यांनी स्वतः या फंडाकरिता रु. १ लाख (एकलाख) रु. देणारी देऊन शुभारंभ केला होता. ह्या योजनेला दानशूरांकडून उत्तम प्रतिसाद लाभला आहे. रु. २५,०००/- किंवा त्याहू झाधिक देणारी देणाऱ्या दानशूरांची नावे कायम स्वस्पत त्रैमासिकात छापली जातात. या फंडाच्या रकमेच्या व्याजातून ज्ञातीतील कर्करोग्रस्तांना औषधोपचारासाठी सभेतर्फे आर्थिक मदत दिली जाते. ज्ञातीतील दानशूरांनी ह्या उपक्रमासाठी सदल हस्ते देणाऱ्या द्याव्यात ही विनंती.

श्री. गोविंद महादेवराव सामंत (वाढो)	₹ ३,००,०००/-	श्रीमती पल्लवी कृष्णाजी प्रभू	₹ ७५,०००/-
(वडील स्व. महादेवराव विडुल सामंत व आई स्व. सौ. सीताबाई महादेव सामंत आणि बंधू स्व. भास्कर महादेवराव सामंत ह्यांच्या स्मरणार्थ)		(वडील स्व. आत्माराम वासुदेव परुळेकर, आई स्व. निर्मला आत्माराम परुळेकर व भाऊ स्व. मधुसूदन आत्माराम परुळेकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)	
श्री. दीपक दिगंबर सामंत (अंधेरी पूर्व)	₹ २,००,०००/-	श्रीनिवास श्रीकृष्ण प्रभू केळूसकर	₹ ५१,०००/-
(मामा स्व. श्री. रवींद्र चितामण प्रभु देसाई ह्यांच्या स्मरणार्थ)		श्री. सुरेंद्रदत्तात्रेय सामंत कोपराडकर	
श्री. रवींद्रदत्तात्रेय तिरोडकर (अंधेरी)	₹ १,००,००१/-	(ज्येष्ठ बंधू स्व. श्री. जयंत दत्तात्रेय सामंत कोपराडकर	
डॉ. जगदीश देवराव सामंत	₹ १,००,०००/-	रा. वसई यांच्या स्मरणार्थ)	₹ ५१,०००/-
श्री. शशी प्रभू	₹ १,००,०००/-	M.V. Samant Charitable Trust	₹ ५०,००१/-
श्री. मनीष गुरुदास दाभोलकर	₹ १,००,०००/-	श्री. मोहन बी. सामंत	₹ ५०,०००/-
श्री. जयंत रामचंद्रपाटील	₹ १,००,०००/-	श्री. विजय सदानन्द वालावलकर	₹ ५०,०००/-
श्री. विकास (राजाभाऊ) पाटकर		सौ. प्रिती महेश ठाकूर दादर	₹ ५०,०००/-
आणि कुटुंबीय	₹ १,००,०००/-	(आई स्व. सौ. सुधा सुधाकर धोंड हिच्या स्मरणार्थ)	
श्री. यशवंत मोरेश्वदेवस्थली	₹ १,००,०००/-	डॉ. रवींद्रदत्तात्रेय तिरोडकर	₹ ५०,०००/-
श्री. मोरेश्वराजाराम आजगावकर	₹ १,००,०००/-	(आजोबा (मातापाह) स्व. श्री. राजाराम रघुनाथ कोऱकर सामंत, मालवण ह्यांचे स्मरणार्थ)	
श्रीमती सुषमा सुरेश महाजन	₹ १,००,०००/-	श्री. अशोक सुधाकर दाभोलकर (मातोश्री	
ह्यांच्या पति स्व. सुरेश राजाराम महाजन मातोश्री स्व. लीला अनंत खानोलकर, पिताश्री स्व. अनंत परशुराम खानोलकर स्मरणार्थ		स्व. प्रेमा सुधाकर दाभोलकर ह्यांचे स्मरणार्थ)	₹ ५०,०००/-
श्रीमती जयश्री तुकाराम वालावलकर	₹ १,००,०००/-	श्री. दीपक पद्माकर परुळेकर (सांताकुळ)	₹ ५०,०००/-
(स्व. तुकाराम कांहोबा वालावलकर यांचे स्मरणार्थ)		(आई स्व. छाया पद्माकर परुळेकर हिच्ये स्मरणार्थ)	
श्रीमती सुरेता एस. देसाई (डोंबीवली)	₹ १,००,०००/-	श्रीमती उषा शामराव पाटील	₹ ५०,०००/-
(आई स्व. स्नेहलता बाबाजी सरनाईक वडिल कै. बाबाजी राजाराम सरनाईक यांच्या स्मरणार्थ)		(स्व. शामराव शांताराम पाटील स्मरणार्थ)	
डॉ. चंक्रकांत वसंतराव नाईक	₹ ७५,०००/-	श्रीमती स्नैहलता गजानन तिरोडकर	₹ ५०,०००/-
(स्व. श्यामला चंक्रकांत नाईक स्मरणार्थ वैद्यकीय उपचार)		(स्व. गजानन (दादा) तिरोडकर यांचे स्मरणार्थ)	
श्री. शिवराम वासुदेव तेंडोलकर व	₹ ७५,०००/-	श्रीमती कुमुद जनार्दन तेंडूलकर (नेस्ल)	₹ ४०,०००/-
सौ. विजया शिवराम तेंडोलकर		(स्व. जनार्दन भास्कर तेंडूलकर यांच्या स्मरणार्थ),	
		श्री. रोहित रजनीकांत नाईक	₹ ४०,०००/-
		श्री. मधुसूदन शंकर तिरोडकर ठाणे	₹ ३०,०००/-
		(स्व. शकर आपाजी खानोलकर व स्व. उमाबाई (मावशी), वडील स्व. शंकर वामन तिरोडकर ह्यांच्या स्मरणार्थ)	
		स्व. विठ्ठल व स्व. रुक्मिणी दाभोलकर ह्यांच्या स्मरणार्थ	

## स्वरभूषण पद्मश्री कै. वसंत देसाई

जन्म: १९१२

मृत्यु: १९७५



वसंत देसाई हे नाव उच्चाराताच माझ्या डोळ्यांसमोर उंभं रहातं ते १९६२ सालचं भारतचीन युद्ध. मी माध्यमिक शाळेत असताना 'जिंकू किंवा मरू' या गीतानं आमची शाळा दुमदुमून गेली होती. सगळे वर्ग मैदानावर जमून एका

**वसंत देसाई** सूरात एका तालात आम्ही हे गीत गात असू. त्यावेळी खरोखरच आमच्यात स्फुरण चढत असे. आमच्या मुठी आपोआपच आवळल्या जात असत. केवळ शाळाच नव्हे तर आसमंतात या गीताने देशभावना पेटून उठली होती. तसेच आमच्या पाठ्यपुस्तकातील कवितांना उत्तम चाली लावून त्या कवितांशी आमचं जवळचं सख्य निर्माण केलं ते देखील वसंत देसाई यांनी. साठ सत्र वर्षापूर्वी आमच्या पिढीला आजच्यासारखं केवळही मनात आलं की, उठून सिनेमाला जाता येत नसे. घरच्यांची मनधरणी करून मोठ्या मिनतवारीने दर दिवाळी आणि उन्हाळी सुटीत एक, फार तर दोन सिनेमा पहाणं हीच आमची सुटीची बेगमी असे. त्यामुळे शाळा कॉलेज जीवनात चित्रपट फारच कमी पाहिलेले असले तरी गाणी मात्र कुठून न कुठून आमच्या कानावर सतत पडत. सरस चालीमुळे ती पटकन पाठ होत आणि तगेच्च मनात ठसे ते सिनेमा आणि कलाकरांची नावे. त्यामुळे झनक झनक पायल बाजे, गुंज उठी शहनाई, दो ऑंखे बारह हाथ, संपूर्ण रामायण, रामराज्य, आशीर्वाद अशा अनेक गाण्यांनी आम्हाला वेड लावलं होतं. आमच्या हृदयापर्यंत संगीत घेऊन जाणारे संगीतकार होते वसंत देसाई. माझा व माझ्या मित्रमंडळीचा या थोर संगीतकाराशी परिचय होता तो फक्त त्यांच्या संगीतातून, पुस्तकातून व चित्ररंग, फिल्मफेअर या मासिकांतून.

आज वसंत देसाई यांच्याबद्दल लेखन करण्याची संधी मला लाभली ती गौड ब्राह्मण त्रैमासिकामुळे हे मी माझं भाग्य समजते. कोकणच्या या महान कलाकाराच्या गत आयुष्याची वाटचाल पुढील पिढीपर्यंत नेण्याचा एक प्रयत्न आम्ही करीत आहोत.

स्वरभूषण पद्मश्री वसंतराव देसाई हे मूळचे कोकणातील सोनवडे गावचे. कृष्णांजी आणि मुक्ता देसाई यांचे १९१२ साली जन्मलेले वसंतराव हे शेंडेफळ. मुक्ताबाई म्हणजे मालवणचे आबा भास्कर परुळेकर यांची एकुलती एक कन्या. आबा भास्कर यांना मालवणच्या सिधुर्दूर्ग किल्ल्यावर कीर्तन करण्याची सनद छत्रपतीकडून मिळाली होती. याच घराण्यातील एक पुरुष अर्नाळा किल्ल्याचा किल्लेदार होता. त्याच्या नावावरूनच वसईच्या एका भागाला 'भास्कर आळी' असे नाव देण्यात आले. मुक्ताबाईवर कीर्तनाचे संस्कार झालेले होते. त्यांना भक्तिगीते, स्तोत्रे व अभंग गाण्याचा छंद होता. हाच मातृ वारसा वसंताला लाभला. त्यामुळे कीर्तन ऐकणे, अभंग गाणे, दशावतारी संगीत याची गोडी वसंताला लागली. त्याचबरोबर प्रभात समयी कानावर पडणारे कोंबड्याचे आरवणे, गुरांच्या गळ्यातील घुंगुरांचे आवाज, वाच्याची शीतल सळसळ अशा ध्वनींनी वसंताला संगीताची ओढ लावली. आईवडील आणि तीन काका एकत्र नांदत असल्याने त्यांचं घर म्हणजे गोकुळ होतं.

वसंताचे नरहरी काका (तात्या) हे कोल्हापूरात व्यापार उद्योग करीत असल्याने बड्या मंडळींशी चांगले संबंध राखून होते. गोड आवाजाची देणगी लाभलेल्या छोट्या वसंतावर अत्यंत शिस्तीने आणि चोखपणे व्यवहार कारणाच्या तात्यांची अधिक माया होती. म्हणूनच फायनल पर्यंतचं शिक्षण झाल्यावर तात्यांनी वसंताला कोल्हापूरला आणलं व स्वतःच्या घरी ठेवून नवीनच सुरु झालेल्या मित्राच्या, व्ही. शांताराम यांच्या 'प्रभात स्टुडिओ' कंपनीत नोकरीस लावलं. कंपनीत पडेल ते काम वसंत करीत असे. त्याचा गोड गळा लक्षात घेऊन तात्यांनी त्यांचा मित्र, बाबा देवल यांच्या संगीत क्लासमध्ये वसंताचं नाव नोंदवलं.

पण एका खेडवळ पोरास शिकवण्यास देवल गुरुजी तितकेसे उत्सुक नाहीत हे लक्षात येताच एकलव्या प्रमाणेच वसंताने कंपनीत काम करता करता बरेच बारकावे आत्मसात केले. 'अयोध्येचा राजा' हा पहिला बोलपट शांतारामबापूंनी काढला त्यावेळी वसंताने कलाकारांच्या

## कर्करोगप्रस्त वैद्यकीय उपचार फंड

स्व. सत्यभामा आत्माराम सामंत	₹ २८,०००/-	सौ. श्रद्धा राहुल सामंत व	₹ २५,०००/-
आणि स्व. आत्माराम गवाजी सामंत		सौ. वीणा विष्णु प्रभू	₹ २५,०००/-
उर्फ भाऊ नमस्कर ह्यांचे स्मरणार्थ		डॉ. जयश्री नाईक नातू	₹ २५,०००/-
श्री. बाबाजी राजाराम सरनाईक		सौ. शिल्पा जयंत रामदास व	
(स्व. सौ. स्नेहलता बाबाजी सरनाईक		श्री. विष्णु ठवी प्रभु	₹ २५,०००/-
ह्यांच्या स्मरणार्थ)	₹ २५,००१/-	श्रीमती सरोज खानोलकर (यंग)	₹ २५,०००/-
सरिता गवाणकर	₹ २५,०००/-	श्री. विद्याधर प्रभाकर वैद्य	₹ २५,०००/-
श्री. संजीव ए. दाभोलकर	₹ २५,०००/-	श्रीमती शुभांगी तुकाराम सामंत	₹ २५,०००/-
(स्व. सौ. कुमुद व स्व. एकनाथ दाभोलकर स्मरणार्थ)		(स्व. तुकाराम वामन सामंत ह्यांच्या स्मरणार्थ)	
श्री. दिगंबर पुजारी, नरसोबावाडी	₹ २५,०००/-	श्री. अविनाश रघुनाथ सामंत (माहिम)	₹ २५,०००/-
श्री. अरुण सुधाकर गोसावी	₹ २५,०००.-	(स्व. सुनंदा रघुनाथ सामंत यांच्या स्मरणार्थ)	
(स्व. कमलताई सुधाकर गोसावी स्मरणार्थ)		श्रीमती सरिता रमाकांत गवाणकर (गोरेगाव)	₹ २५,०००/-
सौ. अनिता नीतीन गायत्रोडे	₹ २५,०००/-	श्रीमती पुष्पा दत्त गात्र दाभोलकर (गिरगाव)	₹ २५,०००/-
(पीताश्री कै. श्री. अरविंद रामकृष्ण सामंत नेवाळकर स्मरणार्थ)		श्री. विठ्ठल आत्माराम सामंत	₹ २५,०००/-
श्रीमती सुनीता शांताराम तेंडोलकर	₹ २५,०००/-	(स्व. सौ. शुभा विठ्ठल सामंत हिसे स्मरणार्थ)	
(स्व. शांताराम दत्तात्रय तेंडोलकर यांच्या स्मरणार्थ)		श्रीमती नीला भालचंद्रनाईक	₹ २५,०००/-
श्री. नरेंद्र श्री. श्रीमल (चैनई)	₹ २५,०००/-	श्री. अरविंद आत्माराम खानोलकर	₹ २५,०००/-
नोबेल फार्मा	₹ २५,०००/-	श्री. राजेंद्रभिकाजी सामंत व सौ. वर्षा राजेंद्रसामंत	₹ २५,०००/-
लूपीन फार्मा-पी. ए. पाटील	₹ २५,०००/-	(स्व. विजया बा. सामंत, स्व. भिकाजी ल. सामंत, स्व. हरिभाई व.	
सौ. संद्या सुरेश प्रभू	₹ २५,०००/-	सामंत, स्व. सुधा द. ठाकूर व स्व. दत्तात्रय व. ठाकूर ह्यांच्या स्मरणार्थ)	
(स्व. वत्सला भि. प्रभू हिंच्या स्मरणार्थ)		श्री. सदानंद राजाराम सामंत	₹ २५,०००/-
सौ. लता परमानंद देसाई	₹ २५,०००/-		
व श्री. परमानंद देसाई			
श्री. देवदत्ता आत्माराम खानोलकर	₹ २५,०००/-		
श्री. ठंडी. जी. सामंत	₹ २५,०००/-		
श्री. राधाकृष्ण शांताराम पाटील	₹ २५,०००/-		
(स्व. सौ. वसुंधरा राधाकृष्ण पाटील			
ह्यांच्या स्मरणार्थ)			
डॉ. सरिता श्रीपाद झारापकर	₹ २५,०००/-		
(स्व. प्राचार्य श्रीपाद रामचंद्र झारापकर			
ह्यांच्या स्मरणार्थ)			
श्रीमती मोहना मोहन वालावलकर	₹ २५,०००/-		
श्री. मोहन रमाकांत वालावलकर			
Ms. SANKET LOGTESYS PVT. LTD.	₹ २५,०००/-		
सौ. सुषमा सुभाष सामंत (अंधेरी)	₹ २५,०००/-		
श्री. आप्पाजी गजानन सामंत-	₹ २५,०००/-		
(चुलते स्व. बाळकृष्ण आप्पाजी सामंत स्मरणार्थ)			
डॉ. सुरेश भास्कर आजगांवकर	₹ २५,०००/-		
सौ. अनिता नीतीन गायत्रोडे	₹ २५,०००/-		
श्री. सुधाकर लक्ष्मण धोऱे, (सायन)	₹ २५,०००/-		
(पती कै. सौ. सुधा सुधाकर धोऱे हिंच्या स्मरणार्थ)			
श्री. निहार खानोलकर	₹ २५,०००/-		

**With Best Compliments From**



ESTD : 1916

**P. S. Samant**  
Cell : 99250 83201

**M/s. Tukaram Laxman Desai**

**Wholesellers & Retailers-Metal Wares**

93-95, Kansara Chawl,  
Kalbadevi Road, Mumbai - 400 002.  
Tel. : (Shop) : 2242 8634  
(Resi.) : 2388 5217.



वसंत देसाई व्ही. शांताराम सोबत

लहरी सांभाळण्यापासूनच्या प्रत्येक कठीण प्रसंगी शांतारामबापूना त्यांचा उजवा हात बनून सहकार्य केलं. उत्कृष्ट कामगिरीमुळे वसंत देसाई हा मुलगा लवकरक्त प्रभात स्टुडिओच्या गळ्यातील ताईत बनला. त्याने सिनेमा बनविण्याचे सर्व बारकावे निरीक्षणाने आत्मसात केले. एका खानदानी घराण्यात जन्म घेऊनही केवळ प्रबळ इच्छाशक्तीच्या जोरावर अनेकवेळा मानहानीचे प्रसंग कणखरपणे सहन केले. म्हणूनच जगाला एक प्रतिभाशाली, हरहुनरी संगीतकार लाभला. १९३० साली प्रभातच्या ‘खूनी खंजर’ या मूक चित्रपटात अभिनेता म्हणून काम करण्याचा अनुभवही गाठीशी बांधला.

१९३३ साली प्रभात कंपनी पुण्यास आली आणि वसंताचेही पुण्यात आगमन झालं. पुण्यात तात्यांनी रहाण्याची व्यवस्था टोपीवाले, नारायण गोविंद राजिवडेकर यांचेकडे केली. रत्नपारखी शांतारामबापूनी वसंताचे गुण ओळखून त्याच्यावर अनेक जबाबदाऱ्या सोपवण्यास सुरुवात केली. त्यामुळे बच्याच कामांमध्ये वसंताचा मुक्त संचार सुरु झाला आणि सिनेमा बनविण्यातील बारीकसारीक बाबी वसंताला समजूलागल्या. दिवसेंदिवस त्याच्या ज्ञानात भर पडूलागली. गोविंदराव टेंबे, केशवराव

भोळे, मास्टर कृष्णराव अशा दिग्गज संगीतकारांबरोबर काम करण्याचा अनुभव मिळू लागला. ओळखी वाढू लागल्या. वसंताच्या अथक परिश्रमामुळे प्रभात कंपनीच्या सिनेमांचे संगीत दर्जेदार होऊ लागलं. पण त्याचं नाव मात्र कुठेही झळकत नव्हत. एक नोकर म्हणूनच काम करणं चालू होतं.

असा एक तपाचा काळ लोटल्यावर वसंतराव १९३९ मध्ये मुंबईस आले. शिवाजी पार्कवरील ‘परिमल’ वास्तूत ते राहू लागले. त्यांच्या संगीताच्या जादूने परिमल निवास नादमय झाला. परिमल निवासात लोकांची वर्दळ वाढू लागली. संगीताला चाली लावण्याच्या अलौकिक गुणामुळे अनेक जुने व नवशिके गायक त्यांच्याकडे येऊ लागले. वसंतरावांनी कोणालाही कधीही नाराज केलं नाही. जो येईल त्याला आपल्यात सामावून घेतलं आणि संगीताच्या क्षेत्रात जे ज्ञान देता येईल ते मुक्त हस्ते दिलं. जे गाणं हाती घेतलं त्या गाण्याला जीव ओतून चाल लावली. म्हणूनच होनाजी बाळा यांची भूपाळी ही ‘अमर भूपाळी’ ठरली. याच दरम्याने शांतारामबापू प्रभात सोडून मुंबईस आले आणि ‘राजकमल पिक्चर्सच्या’ उभारणीतून पुन्हा एकदा बापू व वसंतराव ही जोडी एकत्रपणे कामास सज्ज झाली. १९४३ मध्ये ‘शकुंतला’ हा चित्रपट पडद्यावर आला आणि प्रथमच पडद्यावर संगीत दिग्दर्शक म्हणून वसंतरावांचं नाव झळकलं. चित्रपट सृष्टीत बापूंचं नाव या सिनेमाने जेवढं मोठं केलं तेवढंच एक दर्जेदार संगीतकार म्हणून वसंतरावांचं नावही मोठं केलं. १९५९ साली प्रकाशित झालेल्या ‘गुँज उठी शहनाई’ चित्रपटात उस्ताद बिस्मिला खॉ यांच्या शहनाईचा केलेला प्रयोग प्रेक्षकांना चकीत करून गेला. शहनाई खन्या अर्थने अमर झाली. सिनेमातल्या उसन्या आवाजाची सुरुवातही स्वतःच्या आवाजाने केली. वसंतरावांनी सिने संगीतात नवं नवे प्रयोग केले.

१९५३ साली ‘झाशीची राणी’ या चित्रपटाच्या निमित्ताने वसंतराव इंग्लंडला जाऊन आले. यानंतर मात्र त्यांनी मागे वळून पाहिलं नाही. जवळ जवळ पन्नास मराठी, हिंदी सिनेमांना त्यांनी संगीत दिलं. झानक झानक पायल बाजे (राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त), दो आँखे बारह हाथ, दो फूल, गूँज ऊठी शहनाई, संपूर्ण रामायण, रामराज्य, यादे, गुह्यी,



Birla Ayurveda is one of the well known trusted Brand and serving its customers since past 19 years.

*Exclusive offer on the occasion of*

### *Newly Opened Centare*

## **Now at GB Road, Thane (W)**

Invites You to avail a 50% OFF on Kerala Panchakarma therapies  
**FREE Doctor Consultation**

### **TREATMENT FOR**

- |   |   |   |
|---|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Joint Pain</li><li>• Spondylosis</li><li>• Diabetes</li><li>• Obesity</li><li>• Indigestion</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Frozen shoulder</li><li>• Backache</li><li>• Hair fall &amp; Skin disease</li><li>• Asthma</li><li>• Migraine</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Acidity</li><li>• Slip disc</li><li>• Diabetic neuropathy</li><li>• Arthritis</li></ul> |
|---|---|---|

409, Puranik Capitol, Opp. Hypercity Mall,  
Kasarwadavali G.B. Road, Thane West - 400607.

**Time : 8.00 am (Monday Closed)**  
**Contact No. 25970340, 8928285860**

[birlaayurvedagbroad@yahoo.com](mailto:birlaayurvedagbroad@yahoo.com)

आशीर्वाद असे कितीतरी सिनेमा त्याकाळी ‘हीट’ झाले ते केवळ वसंतरावांचं संगीत होतं म्हणूनच. लतादीदी, आशाताई, रफी, मन्ना डे, गीता दत्त यांच्या सुरेल गळ्यातून साकार झालेली कित्येक गाणी आजही रसिकांच्या मनात घर करून आहेत याचं श्रेय वसंतरावांच्या संगीत दिग्दर्शनाला जातं. आशीर्वाद चित्रपटातील ‘रेलगाडी रेलगाडी’ व ‘नीना की नानी की नाव चली’ या बालगीतांनी वसंतरावांच्या कल्पक व धाडसी वृत्तीला भरभरून दाद मिळाली. गुडी चित्रपटाने त्यांच्या मानाच्या तुन्यात एक सोनेरी पान खोवलं. ‘श्यामची आई’ चित्रपट राष्ट्रीय पुरस्काराने सन्मानित झाला. बाप माझा ब्रह्मचारी, धन्य ते संताजी धनाजी, इथे मराठीचिये नगरी, स्वयंवर झाले सीतेचे अशा अनेक चित्रपटांनी वसंतरावांना ‘संगीताचा बादशाहा’ हा मान मिळवून दिला. चित्रपट पूर्ण झाल्यावरच त्याला साजेशी चाल वसंतराव लावीत असत. परछाई, सेहरा, अचानक, गीत गाया पत्थरोंने आणि इंग्रजी ‘मासूम’ हे वसंतरावांचे पार्श्वसंगीत क्षेत्रात विशेष ठसा उमटवणारे काही चित्रपट! त्यांच्या मृत्यूनंतर प्रकाशित झालेला व लोकप्रिय ठरलेला मराठी चित्रपट म्हणजे ‘तूच माझी राणी.’ केवळ चित्रपट नाही तर बहुरूपी हा खेळ असा, अवघी दुमदुमली पंढरी, जयजय गौरीशंकर देव दीनाघरी धावला अशा अनेक नाटकांना संगीत देऊन वसंतरावांनी नाठ्यसंगीतातही स्वतःचा ठसा उमटवला. मराठी संगीत नाटकांना खन्या अर्थाने सुगीचा काळ आला तो संगीतकार वसंतरावांच्या प्रभावी आविष्कारामुळे.

मी वर सुरुवातीलाच समर गीताचा उल्लेख केलाय. देशभक्तीपर गीतांनाही वसंतरावांनी आपल्या संगीताने सजवलं. पं. नेहरूंनी त्यांना सर्वाना एका सुरात एका तालात गाता येतील अशी देशभक्तीपर गीते तयार करण्याची प्रेमलळ सूचना दिली. त्यानुसार त्यावेळचे मुख्यमंत्री मधुकराव चौधरी आणि वसंत देसाई यांनी एक नवं शिवधनुष्य पेलण्याचा विचार केला. ‘एकसूर एक ताल’ ह्या उपक्र मासाठी वसंतराव महाराष्ट्र भर फिरले. जिल्ह्याजिल्ह्यात फिरून संगीत शिक्षक आणि विद्यार्थी यांची जिल्हावार शिबिरे घेतली. ध्वनिमुद्रिका काढून शाळा शाळांना दिल्या. ‘मंगल देशा, पवित्र देशा, महाराष्ट्र देशा’,



महाराष्ट्राचे तत्कालीन मुख्य मंत्री मानवीय यशवंतराव चव्हाण योबत वसंत देसाई

‘बलसागर भारत होवो, विश्वात शोभुनी राहो!’ अशी देशभक्तीपर गीते माझ्या पिढीतील शालेय मुलांच्या मनावर कोरली. महाराष्ट्रात एकत्वाची भावना निर्माण केली. पण महाराष्ट्र सरकारने देऊ केलेले मानधन त्यांनी घेतलं नाही. मिळालेला प्रवासभत्ता काटकसरीने वापरून उरलेली रक्कम सरकारला परत केली.

‘घनःश्याम सुंदरा श्रीधरा, अरूणोदय झाला’, ‘साने गुरुजीच्या ‘आई माझा गुरु, आई माझा कल्पतरू’ किंवा ‘नीज नीज माझ्या बाळा, करू नको चिंता’ अशी अनेक गाणी आमच्या पिढीला मुखोदगत झाली होती ती केवळ अविस्मरणीय संगीताचा साज त्या गीतांना लाभला होता म्हणूनच. वसंतरावांनी संगीत दिग्दर्शन केलेली सर्व गाणी द्यायची म्हटली तर एक लांबलचक यादी तयार होईल. कारण त्यांच्या गाण्यांमध्ये चौकट नव्हती. भूपाळी, भावगीत, भक्तिगीत, भारूड, देशभक्तीपर गीत, समरगीत अशा विविध प्रकारच्या मराठी व हिंदी गीतांना त्यांनी संगीताने सजवलंय.

कोल्हापूरचे प्रसिद्ध अल्लादिया खां यांचेकडे प्रारंभीचे शिक्षण घेतलं. त्यांच्या मृत्यूनंतर इनायत खां यांचेकडे शिक्षण घेतलं. महाराष्ट्रात भावगीत गायन प्रकार इनायत खां यांचा मुलगा मंडी खां यांनी आणला. पण वसंतरावांनी त्यांच्या कार्यक्रमांना जातीने हजेरी लावून आधुनिक पद्धतीच्या गीतांना शास्त्रीय बैठक दिली. ती कशी गावी याचा बारकाईने अभ्यास केला.

## स्व. लक्ष्मीबाई दि. खानोलकर व स्व. दिनकर खानोलकर सभागृह कोष :



आपल्या ज्ञातीतील एक दानशूर महिला स्व. लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर (गोरेगाव) यांनी आपल्या मृत्यूपत्राद्वारे गोरेगाव (पूर्व) येथील नीलाश्री सोसायटीतील आपली सदनिका गौड ब्राह्मण सभेला दान केली आहे. त्यांनी आपल्या मृत्यूपत्रात व्यक्त केलेल्या इच्छेनुसार गौड ब्राह्मण सभेने त्यांच्या व त्यांच्या पतीच्या स्मृतिप्रीत्यर्थ “स्व. लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर व स्व. दिनकर खानोलकर सभागृह कोष” फंडाची स्थापना केली असून भविष्यात या फंडाच्या रकमेतून भव्य सभागृह उभारण्यात येणार आहे. जागा, जमीनजुमला, निवासी घर दान करणारे किंवा रु. ५,००,०००/- (रुपये पाच लाख) व त्याहून अधिक रकम देणाऱ्या दात्यांचे फोटो त्यांची नावे सभागृहात लावण्यात येतील तसेच रु. १,००,०००/- (रुपये एक लाख) व

**लक्ष्मीबाई खानोलकर** त्याहून अधिक रकम देणाऱ्या दात्यांची नावे देखील सभागृहात लावण्यात येतील. या सर्व दान शूरांची नावे कायम स्वरूपात संस्थेच्या गौड ब्राह्मण त्रैमासिकात छापण्यात येतील. ज्ञातीतील दानशूरांनी संस्थेच्या ह्या प्रकल्पाला सदृढ हस्ते देणग्या द्याव्यात ही विनंती.

### आतापर्यंत संस्थेला प्राप्त झालेल्या देणा यांचा तपशील

• स्व. लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर व स्व. दिनकर खानोलकर यांनी सभेला दान स्वरूपात दिलेल्या सदनिकेचे बाजारमूळे	रु. ९२,००,०००.००
• स्व. लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर व स्व. दिनकर खानोलकर हाजकडून	रु. ५,४३,७९८.५९
• सौ. वंदना गुरुदास दाभोलकर, गोरेगाव (पूर्व) (वडील स्व. सदाशिव नारायण प्रभुपाटकर (मूळगाव-हुंबरट, ता. कणकवली) ह्यांच्या स्मृतिप्रत्यर्थ	रु. १,०५,००१.००
• श्री. सुरेंद्रदत्तांत्र्य सामंत कोपराडकर व सौ. स्नेहलता सुरेंद्र सामंत कोपराडकर, वसई (वडील स्व. दत्तांत्र्य किंविक सामंत कोपराडकर आणि आई स्व. वत्सला दत्तांत्र्य सामंत कोपराडकर ह्यांच्या स्मरणार्थ.	रु. १,०२,०००.००

### अधिक माहितीसाठी संपर्क :

उमाकांत महाजन (कार्याध्यक्ष) ९६८९७८१७५०	मनीष दाभोलकर (खजिनदार) ९८२९२५८०४७	रत्नाकर तेंडोलकर (सराचिटणीस) ९८९९९५९९१४६	सुभाष वाघ चिटणीस ९९२०७५२४७९
---	---	--	-----------------------------------

आपली देणगी “गौड ब्राह्मण सभा” या नावाने आपण पुढील खात्यात जमा करू शकता

Bank Name	Branch	Account No.	IFSC Code No.
SARASWAT CO-OP. BANK LTD.	GIRGAON	002200100027556	SRCB0000002

NEFT किंवा खात्यात पैसे से जमा केल्यास कृपया संस्थेस

e-mail- gbs.girgaon@gmail.com अथवा दूधवसी (०२२) २३८५००१५ अथवा पत्राद्वारे कळवावे.

वसंतरावांनी गणगोत गोळा केले ते केवळ उपजत असलेल्या स्वभाव गुणमुळे. एकतर प्रसन्न चेहन्याचे, साधेपणाला मानणरे, संगीताबाबत नवीन प्रयोग करणारे, कठीणात कठीण काम हाती घेऊन पोटिडकीने ते यशस्वी करणारे, दरवाजावर येणाऱ्या प्रत्येकाला आपलं ज्ञान भरभरून देणारे, नवशिक्यांना प्रोत्साहन देणारे आणि मुख्य म्हणजे संगीतासाठी जीवन समर्पित करणारे ही त्यांची खरी ओळख. शालेय मुलांपासून प्रत्येक वयाला शोभेशी चाल गाण्याला लावून प्रत्येकाच्या मनात, हृदयात स्थान मिळवणारे. आजही त्यांनी संगीतबद्ध केलेली गाणीच अंताक्षरी स्पर्धेत अनेकांच्या तोंडी आढळतात. भारत-चीन युद्धातील समरगीते, महात्मार्जीच्या जन्मशताब्दीला गाधीदर्शन देणारी गीते, १९७४ सालची शिवराज्या-भिषेकाची गीते ही लोकप्रिय होण्यामागे वसंतरावांच्या संगीताचा साज होता. कसलेला गायकच शब्दांना अर्थ प्राप्त करून देणाऱ्या सूरांचे सामर्थ्य काय असते हे वसंतरावांची गाणी ऐकताच समजून जातो. उत्तर प्रदेशातून आलेल्या डागर बंधूकडून त्यांनी त्यांची गायकी शिकून घेतली तर मास्टर कृष्णराव यांचेकडून अभंग गाण्याचं शिक्षण घेतलं होतं.

अशा या संगीताच्या जादूगाराचे तोंडभरून कौतुक करताना निर्भीड पत्रकार, आचार्य अंत्रे यांनी आपल्या ‘कन्हेचे पाणी’ या आत्मवृत्तात लिहिले आहे.

‘श्यामची आई’ या साने गुरुर्जीच्या कथेचा वाटा चित्रपटाच्या यशात जेवढा महत्वाचा आहे तेवढाच महत्वाचा वाटा ती भावोनोत्कट गाणी प्रत्येकाच्या हृदयापर्यंत पोहचविणाऱ्या वसंतरावांच्या संगीत दिग्दर्शनात आहे. रजतपटावर नामावली पहाताना साने गुरुर्जीचं चित्र दिसतं तेव्हां गाईच्या हंबरण्याचे पार्श्वसंगीत टाकून वसंतरावांनी साने गुरुर्जीच्या महन्मंगल जीवनाचा सारांशच स्वरबद्ध केला आहे. या चित्रपटातील ‘चिंघी’चे गाणे हे सर्वात महत्वाचे गाणे. त्यातील सुरुवातीच्या दोन ओळी गुरुर्जीच्या आहेत व बाकी गाणे आचार्यांनी लिहिलेले आहे. वसंतरावांनी या गाण्याला जी चाल लावली आहे, तिने महाराष्ट्रीय स्त्री गीतांची परंपरा इतकी उज्ज्वल केली आहे की, त्या गाण्यातल्या काव्याच्या पोटात संगीत लुप्त



जिंकू किंवा मर्स्ल ह्या गीताला संगीत लावतांना वसंत देसाई व भारताचे पंतप्रधान माननीय पं. जवाहरलाल तेहरू.

होते. हाच संगीत दिग्दर्शकाचा खरा विजय आहे. म्हणूनच हा चित्रपट अमर झाला. राष्ट्रपती सुवर्ण पारितोषिकाचा अखिल भारतात एकमेव मानकरी ठरलेल्या ‘श्यामची आई’ बोलपटात वसंतरावांनी स्वतःच्या आईचेच चित्र अमर केले आहे. या यशात अर्धा हिस्सा वसंतराव देसाई यांचा आहे असे म्हणत मुक्तकंठाने वसंतरावांचे यशोगान गायिले आहे.

#### वसंतरावांचे गुणगौरव

१. १९६७ मध्ये राष्ट्रपती डॉ. राधाकृष्णन् यांचेकडून ‘पदमश्री’ हा बहुमान प्राप्त झाला.

२. १९६७ साली महाराष्ट्र सरकारकडून गौरव करण्यात आला.

३. एकमुर एक ताल या कल्पनेचे वसंतराव प्रवर्तक ठरले.

४. ‘श्यामची आई’ या चित्रपटास राष्ट्रपती सुवर्ण पदक लाभले.

वसंतरावांनी अविवाहित राहून आपले आयुष्य संगीताला समर्पित केले होते. श्रीमान् मोतीराम शेठ देसाई टोपीवाले यांच्याशी झालेल्या घनिष्ठ मैत्रीमुळे काही दिवस वसंतराव मोतीराम यांचे घरीच रहात होते. मोतीराम शेठ प्रकृती अस्वास्थ्यामुळे पेडर रोडवरील केंब्रीज हॉस्पिटलमध्ये अँडमिट होते. ज्या दिवशी शेठ हॉस्पिटलमधून घरी आले त्याच दिवशी, २२ डिसेंबर

With Best Compliments From



**NSB PROPERTIES**

B-8 Bageshri, Shankar Ghanekar Marg, Prabhadevi, Mumbai - 400 025.  
Phones : 24463599, 24441360 Fax : 24448192  
E-mail : nsbproperties@yahoo.com



NSB Properties is a constituent of the 40 years old NSB Group having interest in the fields of Training, Finance and Real Estate Development. NSB Properties is committed to develop landmark projects on a firm bedrock of Construction Quality and Customer Delight.

NSB Properties has completed several residential projects (including redevelopment) in Mumbai (Vile Parle, Goregaon, Dadar), Pune and Goa.

Do get in touch with us if you wish to re-develop your property.

१९७५ रोजी वसंतराव लिपटमध्ये चेंगरल्याची धक्कादायक बातमी आली. मोतीरामर्जीचा मुलगा, विकास यांनी वसंतरावांना वाचविण्यासाठी जीवाचा आटापिटा केला पण सर्व प्रयत्न निष्फळ ठरले. मोतीरामर्जीचे घर एकदम ओकेबोके झाले.

“१९७६ साल काही मी पहाणार नाही, माझे आता थोडेच दिवस राहिलेत” असं वसंतराव बोलता बोलता बोलून जात. यावरून त्यांना मरणाची कल्पना आली होती असे मोतीरामशेठ यांच्या बोलण्यातून कळले होते. एवढंच नव्हे तर मोठे बंधू गावी आजारी होते. त्यांना बघण्यासाठी गावी जाण्याची उत्कट इच्छा असूनही केवळ हातात दिवस कमी आहेत. घेतलेली कामे पूर्ण व्हायला हवीत असे म्हणत वसंतराव गावी गेले नाहीत. यावरून कामाला वसंतराव देव मानत होते हे लक्षात येत. त्यांनी आयुष्यभर संगीत देवतेची प्रामाणिकपणे पूजा केली. पिलदार शरीर, रुंद छाती आणि अंतरंगातील संगीताने मोहरलेली मुद्रा. त्यामुळे त्यांच्या खन्या वयाची कोणालाच कल्पना येत नसे. असा हा आनंदयात्री अज्ञाताच्या प्रवासाला निघाला तेव्हां अवघा महाराष्ट्र शोकसागरात बुडाला. “राष्ट्रप्रेम शिकवणारा महापुरुष, संत वृत्तीने जगणारा एक किमयागार” अशा शब्दात अर्थमंत्री मधुकराव चौधरी, राज्यमंत्री प्रभाकर कुंटे या बऱ्या मंडळीनी त्यांना श्रद्धांजली वाहिली होती.

वसंतरावांची आठवण म्हणून एक ताल एक सूर हा कार्यक्रम प्रजासत्ताक दिनी प्रत्येक जिल्ह्यात सांघिकरित्या घेण्यात येईल, त्यांचे अपुरे कार्य पुढे चालवण्यात येईल असे मधुकरावांनी जाहीर केले होते. त्यांच्या जीवनावर चित्रपट काढणे, चरित्र व आठवणी प्रसिद्ध करणे, त्यांची गाणी नोटेशन्सह प्रसिद्ध करणे यासाठी अनेक समित्या नेमण्यात आल्या होत्या. मुख्यमंत्री शंकरराव चव्हाण यांनी “वसंतरावांचं संगीत लाभलेला वीस कलमी कार्यक्रम म्हणजे गीता असून संगीताच्या माध्यमातून एका महत्वाच्या राष्ट्रीय कार्यक्रमाला वसंतरावांनी चालना दिली आहे” या शब्दांत त्यांना निरोप दिला होता.

असे हे कालाक्षेत्रातील कोकणचे रत्न. त्यांना कुडाळ देशकर गौड ब्राह्मण समाज तर्फे मानाचा मुजरा !

सौ. गीता पस्तळेकर, बोरिवली

मो. : ९१७२३२५०३१

स्थापना : १८९७

## गौड ब्राह्मण सभा

गिरगाव, मुंबई - ४०० ००४.

(नोंदणी क्र. ए ८३२ मुंबई)

## \* संस्थेचे पदाधिकारी \*

(सन २०१८ - २०१९)

### अद्यक्ष

डॉ. विलास रामकृष्ण देसाई

### उपाद्यक्ष

श्री. देवदत्त आत्माराम खानोलकर

श्री. सुधाकर सखाराम पाटकर

### विधस्त

प्रा. जगदीश साबाजी वालावलकर

श्री. नरसिंह नारायण पंतवालावलकर

श्री. अच्युत वामन तेंडुलकर

### कार्यकारी मंडळ

(सन २०१८-१९)

### कार्याद्यक्ष

श्री. उमाकांत गणपत महाजन

### चिटणीस

श्री. सुभाष दत्तात्रेय वाघ

### सर चिटणीस

श्री. रत्नाकर प्रभाकर तेंडोलकर

### खणिनदार

श्री. मनीष गुरुदास दाभोलकर

### कार्यकारी मंडळ सभासद

श्री. पंढरीनाथ विठ्ठल सरनाईक, श्री. मधुकर दयानंद सामंत, श्री. जगजीवन श्रीकांत प्रभु, श्री. प्रमोद वसंत देसाई, श्री. सतीश गजानन सामंत, श्री. योगेश मोहन खानोलकर, श्री. अनिकेत रवींद्र वालावलकर, वीणा विश्वाथ दाभोलकर

With Best Compliments From

# M/s Gromotech Agrochem Pvt Ltd

E-40, MIDC, Islampur



## Shri Anang Babaji Mainkar

Vrindavan, Nakshatra Park,  
Kolhapur.

# झारापकर उद्योग समूहाचे शिल्पकार के. आर. झारापकर

जन्म : १९०२

मृत्यु : २४.०१.१९८५



सदर लेख हा “गौड ब्राह्मण” च्या ऑब्सेबर-नोवेंबर-डिसेंबर २०१८ च्या अंकात प्रकाशित झाला होता परंतु काही मुद्रण दोषामुळे सदर लेख आम्ही पुन्हा प्रकाशित करीत आहोत  
—संपादक उमाकांत महाजन.

झारापकर उद्योग समूहाचे प्रमुख श्री. कान्होबा रामचंद्र झारापकर ह्यांचा जन्म झाराप कोकणात शिक्षण पूर्ण के. आर. झारापकर के रून पोटपाण्यासाठी आप्पासाहेबांनी मुंबईत वार्ड इस्पेक्टर, व्हॅक्सिनेटर इत्यादी विविध पदावर काम केले. त्यानंतर त्यांची पुण्याच्या दैनिक सकाळमध्ये नियुक्ती झाली. याच काळात राष्ट्रीयत्वाचे स्वदेशीचे वारे वाहत होते. नोकरीच्या गुलामगिरीपेक्षा १९३३ साली त्यांनी आपले धाकटे बंधु काशिनाथराव ह्यांच्या सहकाऱ्याने झारापकर टेलरिंग कॉलेजची स्थापना पुण्यामध्ये केली. पुण्याच्या यशामुळे आत्मविश्वास वाढला व त्यामुळे हाच व्यवसाय मुंबईसारख्या महानगरीत टेलरिंग व्यवसायाचे विविध अंगांनी विकास करण्याचे नियोजन केले. १९३८ साली मुंबईत आल्यावर इंग्लंड, जर्मनीमधून आयात करावी लागणारी शिवणयंत्रे भावाच्या मदतीने देशी बनावटीची करण्यास (झारापकर शिवणयंत्र) सुरुवात केली. तसेच ‘झारापकर’ नावाचे मासिकही बरेच वर्षे चालु होते. आपली गिन्हाइके मध्यम वर्गीय असल्याने सुलभ हप्ता योजना सुरु केली व ही योजना यशस्वी पणे चालवली. पुढे वार्धक्यामुळे चिरंजीव वसंतराव व कर्तवगार सून यांच्यावर उद्योगाची धुरा सोपवली.

सुधा मधुकर जोशी व डॉ. उषा एस. पाटील ह्या त्यांच्या आम्ही मुली. आपल्या व्यवसायाप्रमाणे आपल्या मुलांवर पुतण्यावर त्यांच्यावर होणाऱ्या संस्कारावरही त्यांचे लक्ष्य होते. सकारात्मक दृष्टीकोन हा एक परिस असून त्यांच्या स्पर्शने हर क्षण सोन्याचा करता येतो असं जीवनाचं तत्व मानणारे आप्पासाहेब अत्यंत आत्मिश्वासू होते. खंडाळा ह्या ठिकाणी बंगला बांधला. व खंडाळेकरांचे झारापकर झाले. गावातल्या अडीअडचणीनां त्यांचा सदैव मदतीचा हात होता.

आमच्या घरासमोर सिंदीबन उघडे मैदान होते त्यांत झोपड्या बांधुन राहत असताना प्रचंड पावसामुळे

हवालदिल झालेल्या लोकांना आपल्या बंगल्यात दोन दिवस पाहुण्याचार त्यांनी केला. तसेच दिवाळीत हल्लीच्या दृढीने प्रचंड फराळ गावकन्यांना वाटणे. गांधी वधानतर झारापकर ब्राह्मण समजुन त्यांचा घर जाळण्याचा प्रयत्न होता. त्या घटनेलाही निधराने भावाच्या साहाय्याने त्यांनी तोंड दिले. गावकरी त्यावेळीही व अद्यापर्यंत झारापकरांचेच राहिले.

झारापकर उद्योग समूहाचे शिल्पकार कान्होबा रामचंद्र झारापकर व त्याचे धाकटे बंधू काशिनाथराव हे रामलक्ष्मणच होते. व्यवसाय, जनहित, इतरांना करता येइल असा मदतीचा हात, सर्वांबद्दल आपुलकी हीच त्यांची शिदोरी

सुधा मधुकर जोशी  
विरार.

*With Best Compliments From*

# UNIQUE

## Unique Photo Offset Services

Ashok Nerkar

132, Adhyaru Industrial Estate,  
Sun Mill Compound, Lower Parel,  
Mumbai 400 013.

■ : 2496 4632, 2496 4633, 5660 6881  
Fax : 5660 6882

*With Best Compliments From*

Tel. : 022 4255 1414  
Telefax : 2624 8589/65



## **MAHARASHTRA SOCIETIES WELFARE ASSOCIATION**

(Regd. No. : Mumbai/1054/2002/GBBSD)



**-: H. O. :-**

A-2/302, Laram Centre, Opp. Railway Station,  
Near Bus Depot, Andheri (W), Mumbai - 400 058

E-mail : mswa.hsg@gmail.com

Website : [www.mswahousing.org](http://www.mswahousing.org)

[www.deemedconveyance.com](http://www.deemedconveyance.com)

# जगी सर्वसुखी असा कोण आहे ।

## विचारी मना तूच शोधूनि पाहे ॥

- कु. सुनिता सुभाष प्रभू मुणगेकर

शिर्डीच्या सार्व मंदिराच्या शतक महोत्सवानिमित्तलायन सकलबने श्री. साईबाबांची शिकवण ह्या विषयावर स्पर्धेचे आयोजन केले होते. त्यास्पर्धेत आपल्या ज्ञातीतील कु. रागिणी सुभाष प्रभू, मुणगेकर व कु. सुनिता सुभाष प्रभू-मुणगेकर यांनी प्रथम व द्वितीयक्रमांकाचे पारितोषिक पटकावले ते लेख आम्ही आपल्या माहितीसाठी प्रसिद्ध करीत आहोत.

- संपादक



२१ व्या शतकात मागील दहा ते वीस वर्षात आपण खूप झापाण्याने प्रगती केली आहे. भ्रमणधनी दूरचित्रवाणी इत्यादी संपर्क माध्यमांमुळे आज जगाच्या कानाकोपन्यात घडलेली घटना देखील आपल्याला काही क्षणात समजते व त्यावर आपण प्रतिक्रियाही सहज देतो सुनिता प्रभू मुणगेकर दलणवळणाच्या या सर्व प्रगत साधनांमुळे आपण एकमेकांच्या किंतीही जवळ येत असलो व स्वतःला खूप प्रगत समजत असलो तरी आज या जगात सर्वसुखी असा कोण मनुष्य आहे ही विचार करण्यासारखी बाब आहे.

आज आपण एकाकी जीवन जगत आहोत. प्रत्येक मनुष्य अशाश्वत जीवनशैलीमुळे चिंतेने ग्रासला गेला आहे. या सर्वांतूनच मनुष्य शांती शोधण्यासाठी देवाधर्माच्या मार्गाला लागतो. १९१८ साली म्हणजेच १०० वर्षांपूर्वी ज्या समर्थ श्री. सदगुरु साईबाबांनी समाधी घेतली ते साईबाबा प्रत्यक्षात या भूतलावर असताना सुद्धा व त्यांच्या समाधीनंतर सुद्धा अशा भरकटलेल्या, त्रासलेल्या व दुःखी-कष्टी जीवांना हे जीवन आनंदाने व सुखाने जगण्याचे मार्गदर्शन करीत आहेत.

बाबांनी या भूतलावरील वास्तव्यात सर्व प्राणीमात्रांना आपल्या स्वतःच्या कृतीतून योग्य ते ज्ञान व मार्गदर्शन दिलेच परंतु 'जरी हे शरीर गेलो मी टाकून तरी मी धावेन भक्तांसाठी' इतक्या आत्मविश्वासाने समाधी नंतरही आपल्या भक्तांना अभयदान देत समस्त सृष्टीच्या कल्याणाचे कार्य केले आहे.

श्री साईबाबांच्या समाधीनंतर त्यांच्याच इच्छेने कै. गोविंद रघुनाथ दाभोळकर यांनी बाबांचे अत्यंत मंगलमय व भावपूर्ण चरित्र आपणा समोर ठेवले आहे. आज केवळ हे सच्चरित्र वाचून देखील एखादा मनुष्य आपल्या जीवनाचे कल्याण साधू शकतो यात शंकाच नाही.

महाराज स्वतःला कधीही परमेश्वर म्हणवून घेत नसत ते स्वतःला भगवंताचा प्रिय भक्त म्हणवून घेत असत ऋषीचे कूळ व नदीचे मूळ पाहू नये असे म्हणतात तद्वत अशा श्रेष्ठ संतांचे जात, धर्म, जन्म या गोष्टी न पाहता त्यांनी आपल्या आचरणातून जी शिकवण दिली ती महत्वाची समजून तिचे अनुकरण करावे.

बाबा मशिदीत बसून नाना साहेबा सारख्या किंवा त्यांच्याच समवयस्कर ज्ञानी मंडळीबरोबर वेदांतावर पुष्टकळ चर्चा करीत. याउलट शामा, काशिराम, तात्या कोते पाटील, अशा मंडळींना फारसे तत्वज्ञान न सांगता 'तुका म्हणे चाखून सांगे । मज अनुभव आहे अंगे ॥' असे अनुभवाचे खडे बोल आपल्या आचरणातून सुनावीत. तेचे हे "साईचरित्र".

साईचरित्राची सुरुवातच मुळी गृह दलणे व ते स्वतः बाबांनी दलणे यातून अनेक प्रकारच्या शिकवणी मिळतात, बोध होतो. बाबा हे स्वतः स्वावलंबी होते. त्यांच्या एका हाकेसरशी अनेक भक्त पुढे आले असते परंतु बाबांनी स्वतः गृह दूळून एक प्रकारे प्रत्येक व्यक्तीने स्वावलंबी जीवन जगावे ही शिकवण दिली. त्याचबरोबर मशीद व परिसर स्वतः झाडून नेहमी स्वच्छ ठेवण्यातून बाबांनी भक्तांना स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून दिले.

साईचरित्राच्या द्वितीय अध्यायात बाबांनी लेखकाला 'हेमाडपंत' हे नाव दिले. याचा अर्थ बाबांना हेमाडपंतांचा इतिहास तसेच त्यांची हुशारी धर्मशास्त्र ग्रंथ लिहिण्याची शैली या गोष्टी माहिती होत्या. परंतु याच बरोबर विनाकारण वितंडवाद घालणाऱ्या व्यक्तीला हेमाडपंत म्हणतात हे ही बाबांनी दाखवून दिले. यातून आपणांस हा बोध होतो की, एखाद्या व्यक्तीकडे किंतीही विद्वत्ता, बुद्धिमत्ता असली तरी उगाच एखाद्या विषयाला धरून आपलेच म्हणणे खेरे असा अद्वाहास धरू नये.

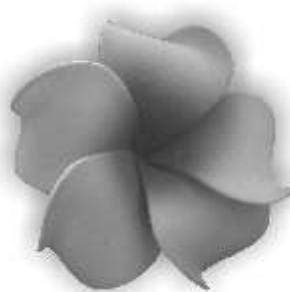
पाचव्या अध्यायात बाबा मातीच्या घागरीने स्वतः पाणी

With Best Compliments From



**Founder - Late Shri Dattatreya Ramchandra Samant**

**M/s. SHIRIRAM  
WAREHOUSING AGENCY**



14/16, Arches, Below Mahalaxmi Bridge,  
Race Course Side, Dr. E. Moses Road,  
Mahalaxmi, Mumbai - 400 034.

**Phone : 23549584**

वाहून आणत असा उल्लेख आहे. बाबांनी कुंभाराकडून पक्के भाजलेले घडे मागीतले असते तर त्याने ते आनंदाने दिले असते. परंतु अर्थे भाजलेले मऱ्के घेण्याचा बाबांचा निग्रह असायचा व ते ही बाबा कुंभाराला पूर्ण रक्कम देऊन विकत घेत असत या कृतीतून बाबांनी एक शिकवण आपल्या भक्तांना दिली की कोणाकडूनही कोणतीही वस्तू त्याचा योग्य तो मोबदला दिल्याशिवाय घेऊ नये.

तसेच त्या अर्ध्या कच्च्या घड्यांच्या मातीचा व पाण्याचा योग्य तो वापर करून सुंदर अशी बाग तयार करून बाबांनी 'वृक्षवल्ली आम्हां सोयरे वनचे' हे संत तुकारामांचे वचन सार्थ ठरविले.

याचबरोबर वाण्याने तेल देण्यास नकार दिल्यामुळे बाबांनी तीव्र इच्छा शक्तीने पाण्याने पणत्या ठेवून दिपावली हा अज्ञान व अधकार नाहीसा करून ज्ञानाचा प्रकाश उजळवणारा सण आहे ही शिकवण जगाला दिली.

सहाव्या अध्यायांत बाबांनी आग्रहाने गावांत उरूस व जत्रा भरवून घेऊन सर्व ग्रामस्थांनी भक्ती भावाने एकत्र नांदावे व वर्षातून एकदा तरी सामान्य, कष्टकरी जनतेने या निमित्ताने आनंद उत्सव साजरा करावा असा पायंडा पाडला. बाबांचे हे बहुउद्देशीय ध्येय आजही डोळ्यासमोर ठेऊन गावांत हे वार्षिक उत्सव मोठ्या उत्साहाने साजरे केले जातात.

सातव्या अध्यायांत बाबा हिंदू होते की यवन यावरील चर्चा विस्तृतपणे मांडताना बाबा सर्वधर्मसमभाव याची शिकवण देत रामनवमीचा सण जितक्या आनंदाने साजरा करायचे तितक्याच उत्साहाने मोहरमचा सणही सर्वांना साजरा करायला लावायचे याचे सुंदर वर्णन आढळते. बाबा एखाद्या संन्याशाचा जितका मान राखायचे तितकाच एखाद्या फकिराचाही बुहुमान करायचे मानवता हाच सर्वांत मोठा धर्म हे केवळ बोलून नव्हे तर आपल्या आचरणातून बाबांनी दाखवून दिले.

बाबा योग पूर्णतः जाणत होते. परंतु त्यांनी त्याचे अवडंबर माजवले नाही. बाबांनी आपल्या योग सामर्थ्याने आतडी बाहेर काढून झाडावर ठेवली याचाच अर्थ असा की योग साधनेतील सर्वोच्च प्रयोग बाबा करू शकत होते. योग साधनेतून बाबांनी बरेच रोगी बरे केले भागोजी सारख्या रक्तपितीने आजारी असलेल्या व्यक्तीला जवळ केले व रोगी माणसांवर दया दाखवावी हा संदेश दिला.

बाबांना सर्व देवांबदल आदर होता हे त्यांनी पंढरपूरच्या विठ्ठलाचे भजन गाऊन नानासाहेब चांदोरकरांना दाखवून

दिले.

बाबांनी माधुकरीचे महात्या आपल्या आचरणातून भक्तांना पटवून दिले. बाबांना प्रेमाने कोणीही काहीही खावयास द्यायचे ठरविले तर ते त्यांना अंतर्ज्ञानाने कळे व ती वस्तू त्याच्या कडून आठवणीने मागून घेत असत. असा अनुभव अनेक भक्तांना आला. यावरून असा बोध होतो की गुरुना द्यायची वस्तू छोटी किंवा मोठी नसून त्या मागील समर्पण भाव महत्वाचा असतो.

सत्य संकल्पाचा दाता नारायण । सर्व करी पूर्ण मनोरथ ॥ या उक्तीप्रमाणे शिर्डीस राहण्याचा संकल्प करून जे लोक येतील त्यांचे मनोरथ बाबा पूर्ण करत व ज्याला राहावयाचे नसेल त्याला त्वरित परवानगीही देत.

तेराव्या अध्यायात बाबा सांगतात की सुखात असताना मनुष्य देवाची आठवण करत नाही. पण तोच मनुष्य दुःख आल्याबरोबर भगवंताचा धावा करतो. म्हणूनच कुंती श्रीकृष्णाकडे नेहमी दुःख मागायची. यावरून बाबांचा महाभारताविषयीचा सखोल अभ्यास कळून येतो.

नवव्या अध्यायांत बाबांनी पाच प्रकारच्या पापांचे वर्णन केले आहे. यावरून बाबांचा शास्त्रा विषयीचा अभ्यास दिसून येतो या पापांवर उपाय म्हणून त्यांनी सामान्य मनुष्यांना चित्तशुद्धी हे प्रायश्चित्त सांगितले असून त्यामुळे शुद्ध मनाची प्राप्ती होऊन मोक्ष सहज मिळतो. श्वान व दिलेले अन्न बाबा स्वतःस प्राप्त झाले असे सांगतात. यावरून भूतमात्रांवर दया करावी ही शिकवण बाबांनी जगाला दिली आहे. आपल्या ताटातील अन्न दुसऱ्याला खाऊ घालणे म्हणजे ते भगवंतास मिळते ही खूप मोठी शिकवण बाबांनी दिली. बाराव्या अध्यायात मुळे यांच्यासारखे विद्वान व ज्योतिर्विद्येत प्रवीण असलेले गृहस्थ श्रीमंत बापूसाहेब मुर्द्दिसोबत आले असताना बाबांचा हात पाहून भविष्य सांगावे ही मनीषा बाळगुन बसले होते. परंतु कर्मसिद्धांतावर विश्वास असणारे, बाबा भविष्यावर मुळीच विश्वास ठेवत नसत. स्वतःच्या आचरणातून त्यांनी हाच बोध दिला.

पंधराव्या अध्यायात दासगणू अंगरखा, उपरणे व फेटा असा किर्तनकाराचा पोशाख करून बाबांची आज्ञा मागण्यास गेले असता बाबांनी तो पोशाख उतरावयला सांगून केवळ धोतर परिधान करून कीर्तन करण्यास सांगितले. यावरून कीर्तनकाराने स्वतःच्या अंगी विरक्ती बाळगावी व बाह्य उपाधीस न भुलता ज्ञान व भक्तीने युक्तीच्या चार गोष्टी कथन कराव्यात असा बोध दिला.

*With Best Compliments From*



**CUSTOM HOUSE AGENT NO. 11-221**

# **S. N. Mainkar & Sons**

Founded by :

**Late Shri S. N. Mainkar  
in 1947**

Office :  
D-901, Raikar Chamber,  
Near Nilkanth Garden  
& Jain Temple,  
Govandi Station Road,  
Govandi (E), Mumbai-88.



Regd. Office :  
2nd Floor, "VTDEOCON"  
Calicut Street, Mumbai 400 001.

Tel. : 65093227 / 65094408  
Email : [datsan@vsnl.com](mailto:datsan@vsnl.com) / [prashant@snmainkar.com](mailto:prashant@snmainkar.com)  
Mobile : D. R. Mainkar - 9820078791

सोळाव्या अध्यायात ब्रह्म जाणण्यासाठी आलेल्या एका दर्शनिक गृहस्थास बाबांनी आपल्या कृतीतून पंचप्राण, दर्शनद्विषये, अहंकार, बुद्धी व मन सर्पण करेल त्यालाच ब्रह्मज्ञान प्राप्त होते असा बोध दिला. खिंशांत नोटांचे पुढके असताना बाबांना काही वेळेसाठी केवळ पाच रुपये देण्याची वृत्ति नसणाऱ्या मनुष्याला लोभ त्यागल्याशिवाय ब्रह्मज्ञान कधीच मिळू शकत नाही हे पटवून दिले.

एकोणिसाव्या अध्यायात एकत्र जमून निंदा करण्याचा जो मानवी स्वभाव आहे त्यावर बाबांनी प्रहार केला आहे. अधिकार तै सादेऊ उपदेश ! आहे माझे त्यासतै सेदेऊ ॥ या उक्तीप्रमाणे कोणास ज्ञानेश्वरी, कोणास अध्यात्म रामायण, कोणास हरिपाठ तर कोणास गुरुचरित्रावलोकन, कोणास विष्णुसहस्रनाम असा बोध दिला आहे.

चोविसाव्या अध्यायात थद्वा विनोदातून योग्य ती शिकवण देताना बाबांनी चरित्र लेखकाला फुटाण्यांचे निमित्त करून श्रीगुरुंना वा भगवंताला अर्पण केल्या शिवाय कोणत्याही गोष्टीचा उपभोग घेऊ नये अशी शिकवण दिली. हे सांगताना सुदामचरित्राचा आधार घेतला आहे. शब्द, स्पर्श, रूप, रस व गंध हे पाचीही विषय सेवन करताना भगवंताला अर्पण करावे हा बोध दिला आहे.

याच अध्यायात बाबांनी कौजलगी नावाच्या मावर्शीचे व आणांचे विनोद पद्धतीने भांडण लावून जीवनात स्त्री-पुरुषात कामभावनेपेक्षा मातृवात्सल्य श्रेष्ठ असते असा टोला मारला आहे.

एकोणिसाव्या अध्यायात तेंडूलकर नामक दाम्पत्याचा मुलगा बाबू ज्योतिष शास्त्रावर विश्वास ठेऊन परीक्षेला बसण्यास तयार नसताना त्याला पास होण्याचे आश्वासन दिले व पत्रिका गुंडाळून ठेवण्यास म्हणजे ज्योतिषशास्त्राच्या फार आहारी न जाण्याचा सल्ला दिला. याच अध्यायात, खालेरास असणाऱ्या कॅप्टन हाटेंनी अर्पण केलेल्या वालपापडीच्या शेंगांचा नैवेद्य ग्रहण करून मनापासून अर्पिलेल्या गोष्टी किंतीही दूरवर असलेल्या भगवंतापर्यंत पोहोचतातच हे दाखवून दिले.

बत्तीसाव्या अध्यायात वणजाऱ्याच्या गोष्टीतून आपल्या गुरुंवर अंधपणे विश्वास ठेवण्यास गुरु नेमहीच रस्ता दाखवितात हा बोध दिला. तसेच उपवासाचा मनोग्रह करून आलेल्या गोखलेबाईना पुरणपोळी खायला लावून परमार्थ हा इंत्रियांना कष्ट देऊन, उपास करून साध्य करू नये असा सर्व भक्तांना अगदी सहज सोप्या शब्दांतून बोध दिला.

चौतिसाव्या अध्यायातील उदीचे चमत्कार पाहिल्यानंतर बाबांवर पूर्ण श्रद्धा आणि विश्वास ठेवणाऱ्या भक्तांना सर्पदंश, पोटशूल इत्यादी अनेक संकटांपासून केवळ उदी देऊन रक्षण केले आहे हे लक्ष्य येते. मनुष्याचा जन्म मातीतून होतो व अंत झाल्यावर मातीच होते हा बोध बाबांनी भक्तांना दिला आहे.

चाळीसाव्या अध्यायात लेखकाच्या घरी छबीरूप जाऊन, मनापासून बोलविलेल्या भक्तांच्या घरी बाबा कुठल्या ना कुठल्या प्रकारे आजही पोहोचतात हा अनुभव येतो.

सत्तेचाळीसाव्या अध्यायात सर्प आणि बेडूक यांची पूर्वाश्रमीची कहाणी सांगताना, दसऱ्याचे धन लोभ व कपटाने हिसकावून घेतल्यास पूनर्जन्म घेऊन वैर फेडावे लागते ही देखील शिकवण दिली.

एकोणिपन्नासाव्या अध्यायात मनुष्य देवाच्या दारी जाऊन देखील ऐहिक गोष्टीमध्ये कसा अडकतो हे हरी कान्होबांच्या चपलेच्या कथेतून शिकवतानाची भगवंताकडे गेल्यावर पूर्णपणे त्यातच लीन व्हावे ही शिकवण दिली.

साई सच्चरित्र हे आजच्या २१ व्या शतकांत देखील सामान्य जनांना अनेक प्रकारचे बोध देत आहे. बाबन अध्यायी साईचरित्रातून प्रत्येक व्यक्तीला जीवनाच्या कोणत्या ना कोणत्या टप्प्यावर योग्य ते मार्गदर्शन व चुकीच्या मार्गावरून जाणाऱ्या व्यक्तीला योग्य मार्ग दाखविण्याचे कार्य आजही साईचरित्र करीत आहे. पूर्वीच्या कृतयुगात दान दिल्याने, यज्ञ केल्याने, पूजन केल्याने जे पूण्य प्राप्त होत असे ते आजच्या कलियुगात केवळ नामस्मरणाने व संतचरित्राचे वाचन केल्याने सहज प्राप्त होते.

सदगुरु श्री साईबाबांनी भक्तांना अभय देताना स्वतः सांगितले आहे की ज्या घरी या ‘साईसत्चरित्राचा’ पाठ केला जाईल तेथे मी स्वतः वास्तव्य करेन यावरून बाबांचे भक्ताविषयीचे प्रेम व वात्सल्य दिसून येते. आजही अनेक भक्तांना साईचरित्राच्या वाचनाने अनेक संकटांपासून मुक्ती मिळाल्याचा अनुभव येतो.

मनुष्य जन्माला येऊन मिळालेल्या पुण्याचा लाभ घेतानाच ‘जो जे वांछिल तो ते लाहो’ या श्री संत ज्ञानेश्वरांच्या उक्तीची साक्षात अनुभुती भक्तांनी साईचरित्राच्या वाचनाने, पठनाने व पारायणाने करून जन्माचे हित साधून घ्यावे. येणाऱ्या काळात आपल्या अनुभवांतून अधिकाधिक भक्तांना चरित्र वाचनाची आवड निर्माण व्हावी हीच सदगुरु साईचरणी प्रार्थना!



With Best Compliments From



**ANATEK  
SERVICES  
PVT. LTD.**

8, Valmiki Apartment, C.S.T. Road,

Kalina, Mumbai 400 098.

Tel.: 2610 9608 / 4285, 2615 5475 / 76

Fax : 2610 4121

E-mail : [anasales@rediffmail.com](mailto:anasales@rediffmail.com) / [anatek@vsnl.com](mailto:anatek@vsnl.com)

## स्वातंत्र्यवीर सावरकर एक झंझावात

विनायक दामोदर सावरकर म्हणजेच तात्याराव. सावरकरांचा जन्म २८ मे १८८३ मध्ये झाला. ते ९ वर्षांचे असतानाच त्यांचे मातृछत्र हरपले त्यामुळे त्यांना वाचनाचा छंद जडला. छोट्या हाताना जी पुस्तके उचलताही येत नसत असे घरातील जुने ग्रंथ, निबंधमाला इ. वाचन त्यांनी वयाच्या ८ व्या ९ व्या वर्षीच संपवले. अलौकिक बुद्धीमत्ता व तरतरीत व्यक्तिमत्त्व लाभलेले सावरकर शीघ्र कवी ही होते. भोळसर वडील बंधू गणेश उर्फ बाबाराव सावरकरांच्या पत्नी येसूवहिनी व बहीण माईशी ओव्या-उखाणे रचून ते भेंड्यांची चढाओढ लावीत. प्रेमळ व हुषार येसूवहिनींना तात्यांनी अक्षरओळख करून दिली. त्यांचे खेळही शूरता व्यक्त करणारेच असत. स्वतःच तारेचे धनुष्यबाण तयार करून नेमबाजीचा सराव छोटा विनायक करीत असे.

पुढे इंग्रजी शिक्षणासाठी त्यांना नाशिकला ठेवण्यात आले. त्याकाळी ब्रिटीशांची जुलमी राजवट होती चाफेकर बंधू फासावर गेले. त्यांच्या हौतातस्यामुळे क्रांतिकारक हे मुलांचे आर्दशा होते. आपली भारतमाता परकीयांच्या मगरमिठीतून केव्हा मुक्त होणार या एकाच विचाराच्या राष्ट्रप्रेमाने सर्व आयुष्य देशाला समर्पित करणाऱ्या बलशाही तरुणांना सावरकरांनी एकत्र केले. आणि दुर्गादेवीपुढे शपथ घेतली की ‘स्वातंत्र्यासाठी सशस्त्र क्रांतीचा सेतू उभारून मारता मारता मरेतो मी झुंदेन’ असे हे एक जहाल व्यक्तिमत्त्व होते.

१९०१ साली तात्यांचे लग्न झाले. (जब्हार संस्थानात मोठच्या अधिकारावर असले न्या भाऊ साहे बचिपळूणकरांच्या मुलीशी) विनायक रावांच्या कॉलेजशिक्षणाचा सर्व भार भाऊसाहेबांनी उचलला व पुण्याच्या फर्ग्युसन कॉलेजमध्ये शिक्षण सुरु झाले. तेव्हांच ‘काळ’ वृत्तपत्रकार शि. म. परांजपे/लोकमान्य टिळक यांच्याकडे जाणेयेण सुरु झाले. टिळकांच्या प्रयत्नांनी स्कॉलरशिप मिळवून ते १९०६ मध्ये इंग्लंडला गेले. इंग्लंडला जाणाऱ्या हिंदू तरुणांची रहायची सोय म्हणून ‘इंडिया हाऊस’ मध्ये त्यांचा मुक्काम होता वयाच्या २२व्या वर्षी त्यांनी इटलीचा स्वातंत्र्यमंत्र द्रष्टा ‘मॅद्जिनी याचे चरित्र’ लिहिले. २४ व्या वर्षी १८५७ चे स्वातंत्र्यसमर हा ग्रंथ लिहिला. १८५७ च्या क्रांतिसमराला ५० वर्षे पूर्ण झाली

म्हणून तात्यारावांनी लंडनच्या भारतभवनात एक मोठा समारंभ केला. सरकारला याचा सुगाव लागताच स्वातंत्र्य-समर या ग्रंथावर बंदी घालण्यात आली तरीही हा ग्रंथ इंग्रजीत भाषांतर करून हॉलंड व फ्रान्समध्ये छापला गेला. तात्यांचे एक सहकारी सेनापती बापट हे पॅरिसला बॉम्ब बनवायला शिकले तेव्हा इंडिया हाऊसमध्ये तात्यांनी बॉम्ब तयार करण्याचा उद्योगही सुरु केला. पिस्तुलांचा साठा केला. नाशिकला वडिलबंधूकडे (बाबारावांकडे) पुस्तकांच्या पार्सल मधून पिस्तुले पाठवली. अभिनव भारत संस्थेतून सशस्त्र क्रांतीचे शिक्षण देऊन त्यांनी क्रांतिकारक घडवले. विदेशी कपड्यांची होळी करून मनातील संताप सरकारला दाखवला म्हणून सरकारने त्यांना वकिलीची सनद नाकारली व अटक केली.

या सर्व पार्श्वभूमीवर अत्याचाराचा सूड म्हणून अनंत कान्हेरे याने नाशिकचा कलेक्टर जॅक्सनचा गोळ्या घालून खून केला. हिंदुस्थानच्या राज्यकारभाराची सर्व सूत्रे हलवणारा सर कर्जनव वायली याला मदनलाल धिग्राने ठार मारले. या सर्वामुळे सरकारने सावरकरांवर राजद्रोहाचा खटला भरून त्यांना काळ्या पाण्याची शिक्षा दिली. अंदमानात त्यांना तेलाच्या घाण्याला जुंपले, दोर वळण्याचे काम दिले, ज्या एका खोलीत अनेक कैद्यांना जेवण दिले जाई त्याच खोलीत सर्वांचे मलमूत्र विसर्जन चाले. कल्पनेनेही किळस यावा असे ब्रिटीशांनी त्यांचे हालहाल केले. तशाही स्थितीत त्यांनी तुरुंगातील कैद्यांची एकी केली व वेड्यांचे विशिष्ट आवाज करून सदेश पोचवण्याचे काम केले. तुरुंगातच त्यांनी ‘कमला’ नावाचे महाकाव्य लिहिले. बाबाराव सावरकर देखील तिथेच शिक्षा भोगत होते पण दोघा बंधूंची दृष्टीभेट नव्हती. सावरकर हे क्रांतिकारकांचा मेरुमणी होते त्यामुळे भारतातील लोक क्षुध झाले. याचे सरकारवर दडपण आले तेव्हा १० वर्षांनी शिक्षा कमी करून त्या दोघा बंधूना सरकारने सोडले परंतु अनेक बंधने घालून त्यांना रत्नागिरीला ठेवले. तिथे त्यांनी अस्पृश्योद्धाराचे महान कार्य केले. साक्षरता प्रसार, भाषाशुद्धी इ. अनेक उपक्रम केले हिंदू समाजाला लागलेली अंधश्रद्धेची कीड नष्ट करण्यासाठी अथक प्रयत्न केले. त्यांच्या वडिलांचे एक नावाजलेले वकील मित्र कोटी करीत की ‘ज्याचा कर

*With Best Compliments From*



**Founder - Late R. H. Samant**

# **M/s. R. H. Samant & Sons Pvt. Ltd.**

### **Dealers of :**

*Industrial & Blasting Sand Glass & Foundry Grade  
Silica Sand, Cement, Minerals, Construction Chemicals.*

**Authorised Distributors of :**

**M/s. AMBUJA CEMENT LTD.**

**M/s. KRISHNA CONCHEM PRODUCTS PVT. LTD.**

D/4, Brick Bunder, Hay Bunder Road, Mumbai - 400 033.

Tel.: 2372 3778 , 2371 5196 • Fax : 91-022-2375 6334

E-mail : rhsamant@rediffmail.com

आपल्या पडत्या राष्ट्राला सावरतो तो म्हणजे सावरकर”. पुढे १९३७ साली सरकारने भारताला प्रांतिक स्वराज्याचे अधिकार दिले त्यावेळेचे अर्थमंत्री बॉरिस्टर जमनादास मेहता यांच्या प्रयत्नाने सावरकर मुक्त झाले. त्यानंतर ते दादरला शिवाजी उद्यानाजवळ राहू लागले. त्यांनी तरुणाना ‘लेखण्या सोडवू बंदुका हातात घ्या’ असा संदेश दिला. ते हिंदू महासभेचे व साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष होते. नंतर गांधी खून खटल्यात त्यांना गोवले त्यातूनही ते निर्दोष सुटले. वयाच्या २० व्या वर्षी त्यांनी ‘स्वातंत्रेचे स्त्रोत्र’ ही कविता लिहिली. स्वातंत्र्य देवीला उच्चस्थानावर बसवून जागतिक वाडमयात समाविष्ट झालेले ते गीत म्हणजे

जयो ५ स्तुते श्री महन् मंगले । शिवास्पदे शुभदे ।

स्वतंत्रे भगवति । त्वामहं यशोयुतां वंदे ॥

परंतु नंतर मदनलाल धिग्रासारख्या शूर व त्यागी सहकाऱ्याची फाशी, वडिल बंधूना झालेली जन्मठेपेची अमानुष शिक्षा इ. अनेक गोर्षीनी ते व्यथित झाले व त्यांची प्रकृती ढासळली. तरीही अन्नपाणी औषधे वर्ज्य करून पौलिसांचा पाठलाग चुकवीत निरंजन पाल या आपल्या

मित्राकडे ब्रायटनला ते गेले. एका संध्याकाळी संकटांचे ढग दिसत असतानाच ब्रायटनच्या सुंदर समुद्रकिनाऱ्यावर त्यांचे कवीमन उचंबळून आले. आपण परत मातृभूमीचे दर्शन घेऊ शकू की नाही? या विचाराने डोळ्यातून अश्रू वाहू लागले तेव्हां स्फुरलेले अजरामर गीत म्हणजे

‘ने मजसी ने परत मातृभूमीला  
सागरा प्राण तळमळला’

आणि अशी ही श्रेष्ठ दर्जाची कविता मराठी भाषेचे लेणे ठरली. प्रेतालाही संजीवन देणारे वक्तृत्व लाभलेला हा नेता २६ फेब्रुवारी रोजीच अनंतात विलीन झाला.

दोनवेळा जन्मठेपेची शिक्षा म्हणजे ५० वर्षे तुरुंगवास त्यांनी पत्करला. अशा या सावरकरांचे तैलचित्र संसदेत नको, ते काढून टाका म्हणणाऱ्या आजच्या नेत्यांना लाजा वाटल्या पाहिजेत. सावरकर नसते तर आज तेच नेते इंग्रजांचे बूट पुसत बसले असते.

श्रीमती नीलिमा श. प्रभू  
बेळगाव  
फोन : ८९७१९६१३६९

*With Best Compliments From*

**PHONDA GHAT PHARMACY**

Honey ✚ Gulkand ✚ Bel-Amla Muramba  
✚ Rose water ✚ Ayurvedic Medicines

**PHONDAGHAT HONEY**



1-2, Shanti Building, Mogul Lane,  
Mahim (West), Mumbai 400 016.

Ph.: 2432 8542 Mob.: 9820070545

E-mail : phondaghat\_pharmacy@hotmail.com



# कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण को-ऑपरेटिंग क्रेडिट सोसायटी लि.

२८, कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण निवास, जे. एस. रोड, गिरगांव मुंबई ४०० ००४.

स्थापना : १९२९ (नोंदणी क्र. ६५० ऑफ १९२९ दि. ३०-०७-१९२९)

E-mail : kdgb.society@gmail.com

## सुलभ कर्ज योजना

### ❖ तारणावरील कर्ज ❖

मागणीच्या दिवशीच कर्ज वितरण

तारण वस्तू : सोने-दागिने, संस्थेच्या मुदत ठेव

पावत्या इ. वर (७५%) पोस्टाची बचत पत्रे /

किसान विकास पत्रे यावर (९०%)

तारणावर कर्ज फक्त सोमवार आणि बुधवार दिले जाईल.

### ❖ कर्ज व्याजाचा प्रचलित दर ❖

जामीनकीवरील कर्ज दरसाल १०%

तारणावरील कर्ज दरसाल ९.५०%

### ❖ बचत ठेव ❖

व्याजाचा दर : द.सा.द.शे. ४%

### ❖ कर्ज मर्यादा ❖

तारणावरील कर्ज रु. ३.०० लाख, शिवाय

जामीनकीवरील कर्ज : उद्योजकांसाठी

रु. २.५० लाख,

इतर सभासदांसाठी रु. २.०० लाख

### ❖ मुदत ठेव योजना ❖

ठेव मुदत : ६ ते १२ महिने - ५.००%

१३ ते २४ महिने - ५.५०%

२५ ते ३७ महिने - ६.५०%

### ● कार्यकारी मंडळ सन २०१५-२० ●

श्री. रजनिकांत वासुदेव प्रभु

अध्यक्ष

सदस्य

श्री. प्रफुल्ल जयवंत खानोलकर

चिटणीस

सदस्य

श्री. सुरेंद्राथ बाळकृष्ण ठाकूर

सदस्य

सदस्य

सौ. अंजली अजित मातोङ्कर

सदस्या

सदस्या

श्री. सतीश गजानन सामंत

सहकार तज्ज संचालक

सहकार तज्ज संचालक

साप्तहिक सुदृढी : रविवार, सोम. ते शुक्र. स.ए.३० ते ११.३० सायं. ४.०० ते ७.००

शनिवार अर्धा दिवस संध याकाळी ४ ते ७ कार्यालय चालु राहिल.

दूरध्वनी क्रमांक - मुख्य कार्यालय : २३८६ ०२९०

गोरेगाव कक्ष : २९२७ ५७७४

डोंबिवली कक्ष : ०२५१ २४५३८७६

(ठेवी व कर्जासाठीच्या नियमांत वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार बदल करण्यात येतील)

कृपया सभासदांनी आपले KYC अ॒ यावत करावे.

## पुस्तकांचा दरवळला वसंत (वसंत वाचनालय)

- निस्ता भाटवडेकर



शिवाजी पार्क, दादर म्हटले की काही स्थळे पटकन डोळ्यासमोर येतात. बालमोहन शाळा, आपल्या पोटाची भूक भागवणारे जिप्सी, प्रकाश, आस्वाद... श्रीशिवाजी मंदिर, सावरकर सभागृह ई. ह्या स्थळांमध्ये निस्ता भाटवडेकर वाचकांची वाचनाची आवड जपणारे “वसंत वाचनालय” हे नाव आवर्जून घेतले पाहिजे. वसंतचे सर्वेसर्वा श्री. सावरकरकाकांशी माझे सूर २० वर्षांपूर्वी वाचनामुळे जुळले, ते कायमचे... पुस्तके व वाचन ह्या विषयाच्या अनुषंगाने त्यांच्याशी अनौपचारिक गप्पा मारण्याचा योग नुकताच जुळून आला... ह्या गप्पांमधून वेगळेच काका समोर आले...

सावरकरकाकांचा जन्म ७ जानेवारी १९४० सालचा. कोकणातील खेड तालुक्यामधील सोनगाव हे त्याचं मूळ गाव. प्राथमिक शिक्षण सोनगावचेच. त्यांचे वडिल बंधू बाळाराव सावरकर हे स्वातंत्र्यवीरांचे स्वीय सचीव... ह्याच कारणास्तव त्यांचे घर वाढीत टाकले गेले.

पोटा-पाण्यासाठी काका मुंबईत आले. (१९५७ साली मे महिन्यात चिपळून ते मुंबई हा प्रवास त्यांनी बैलगाडीतून केला !!!)

काकांना नेमक्या ह्या व्यवसायाची कल्पना कशी काय सुचली..? हा माझा प्रश्न. ते म्हणतात, खरं तर माझ्या पिढी पर्यंत त्यांच्या घरी कोणीच नोकरी केली नव्हती. मुंबईत आल्यावर खिशात पैसे नसल्याने त्यांनी महिना ४० रुपयावर एका बुक-स्टाल मध्ये नोकरी केली. आणि ह्याच नोकरीत त्यांना व्यवसायाची नवी संधी दिसली.

प्रत्यक्ष वाचनालय सुरु करायच्या आधी, त्यांनी जुनी शैक्षणिक पुस्तकं अर्ध्या किंमतीत विकण्याचा व्यवसाय सुरु केला. परंतु त्यात गुंतवणूक अधिक असल्याने त्यांनी ह्याच व्यवसायाला नवीन स्वरूप दिलं. त्याकाळी एकेका विषयावर अनेक लेखकांची गाईड्स निघायची.. जी घेणे प्रत्येकाला परवडायचं नाही. म्हणून त्यांनी चक्क गाईड्सचं वाचनालय चालू केलं शिवाजी पार्क मधील

गडकरी चौकात, आता जिथे चायना ब्रीस्टो रेस्टारंट आहे. तिथे एका जुन्या कपाटापासून त्यांचं वाचनालय चालू झालं... ह्या वाचनालयातून त्यांना पैसेही बरे मिळू लागले.

मग त्यांनी गाईड्स बरोबर काही पुस्तकही विकत घेतली. बाबुराव अर्नाळकरांच्या पुस्तकांवर वाचकांच्या उड्या पडायच्या. (काका २५ रुपये शेकडा ह्या दराने त्यांची पुस्तके घेत.) ह्यानंतर त्यांनी वाचकांच्या गरजा व स्वतः ची निरीक्षणशक्ती ह्या जोरावर वाचक व पुस्तकेही वाढवली. त्याकाळी र.वा.दिघे. ना.सी. फडके, वि.स. खांडेकर, पु.ल. देशपांडे ह्या प्रसिद्ध लेखकांची पुस्तके वाचनालयासाठी घेतली. सुरुवातीला ते सायकल वरून घरपोच पुस्तके द्यायचे. दादर, माहीम, बांद्रा ह्या विभागापर्यंत ते सायकलवरून सेवा देत. पण ह्या सेवेची मर्यादा यायला लागल्यावर ती बंद केली. पण ह्यामुळे त्यांच्यातील कळकळ लोकांपर्यंत पोचली व विश्वासही वाटूलागला.

आधीपासून दादर विभागातील बरेच मान्यवर त्यांचे सभासद आहेत किवा होते.. कै. श्रीकांत ठाकरे ह्यांचे कुटुंब, कै. सुधीर फडके, हंसा वाडकर, गजानन जहागिरदार, सुधीर जोशी, मनोहर जोशी सौ. रंजना जोगळेकर, रेखा कामत, माधव मनोहर...

सध्या वाचनालय असलेल्या जागेत वसंतकाकांनी दिनांक १७ जुलै १९५७ रोजी स्थलांतर केलं. ही जागा म्हणजे शिवाजी पार्क येथील दादासाहेब रेगे मार्गावर ब्राह्मण सहाय्यक संघाच्या समोर. तेथे हे वाचनालय गेली ६० वर्षे कुठच्याही सरकारी अनुदानाशिवाय, वैयक्तिक निधीशिवाय हे वाचनालय ८०० वाचकांची व १५० बालवाचकांची वाचनाची भूक भागवत आहे...

व्यवसायातील ह्या ६० वर्षांच्या यशाचे गमक काय..? हा सर्वांनाच पडणारा प्रश्न...

खरं ‘वसंत’च्या नजीक दोन मोठी वाचनालये केवळ १०/१५ मिनिटाच्या अंतरावर आहेत. तरी देखील

## शहीदांना श्रद्धांजली शहीद

खुळेच आम्ही शहीद झालो, उगाच तुमच्यासाठी,  
लाथाडून स्वातंत्र्य आपुले, लोचट तुम्ही जमाती.  
अर्थ कळेना स्वातंत्र्याचा तुम्हांस इतकी वर्ष,  
सरणावरही होता अमुच्या, चेहन्यावरती हर्ष  
दिला तुम्हाला आम्ही तुमच्या हक्काचा हा श्वास,  
होता क्षणी त्या तुमच्यावरती उगा आम्हां विश्वास  
उगाच होता ज्वाळ, मर्नी ती आग राग तो उगाच होता माथी  
खुळेच आम्ही शहीद झालो, उगाच तुमच्यासाठी

आदर्शाचे पुतळे तुमचे, पुन्हा फिरंगी झाले  
मनास आले पारतंत्र्य, मग काय आम्ही गायिले  
स्थान देऊनी भ्रष्टचारा, स्वदेशास जाळले  
आम्हां सर्वां नामामात्र मग, भिंतीवर टांगले  
कशास दिधला लढा, जिवाचा, सहज हे विसरूनी जाती  
खुळेच आम्ही शहीद झालो, उगाच तुमच्यासाठी

गुलाम झाला देश स्वदेशी, विकून ही संस्कृती  
आपण घेतो गोड मानुनी, दुसऱ्याची विकृती  
अपुल्या देशाचा अभिमानी, कोणांच कां ना दिसे  
मानुनी परदेशा गुरुस्थानी, धन्य त्यातच तो असे  
पुन्हाच करण्या लढा, सडा तो पाढू देहांचाही  
खुळेच आम्ही कधीच नव्हतो, लढलो देशासाठी.

चिरनिद्रेत ही होते स्वप्न, स्वातंत्र्याचे नयनी  
तुम्हांस होते सुख द्यायचे, आम्ही होतो सरणी  
हार समजूनी फास घातला, भूषवी छाती गोळी  
आम्हांस कि होती आई, अशा सुखी संसारी  
घेऊ आम्ही शतजन्मेही, शहीद होण्यासाठी  
खुळेच आम्ही मुळीच नव्हतो, लढलो देशासाठी

कवी : केदार हरी पस्लेकर  
मोबा. ९८२१२७८७८२

## देवगड तालुक्यातील मुणगे येथील श्री देवी भगवती देवीचा जत्रोत्सव संपन्न

“धडकणाऱ्या हृदयाच्या प्रत्येक  
संपदनात भक्तीचा जागर  
असेल तर परमेश्वर  
आपल्याच सहवासात  
असल्याचा भास मनी  
निर्माण होत असतो.  
प्रत्येक संकटात  
परमेश्वराचा धावा  
करणारे आपले मन जेव्हा  
अंतःकरणातून भक्तीची  
उपासना करू लागते,  
तेव्हा परमेश्वर आपल्या  
पाठीशी माऊलीसारखा उभा

राहतो. ही माऊली संकटातून आपल्याला बाहेर काढतेच.  
शिवाय संकटाच्या त्या अनुभवातून जगण्याचा नवा  
अध्यायही देते. जीवसदृश प्रत्येक घटकाला संकटे  
आहेत. मात्र, संकटाच्या प्रत्येक पावलावर  
आपल्यासोबत परमेश्वराच्या रूपात माऊली नक्कीच उभी  
आहे. यासाठी मनी निखळ भक्ती व श्रद्धा हवी, अशीच  
परमेश्वररुपी माऊली देवगड तालुक्याच्या मुणगे गावात  
श्री भगवती देवीच्या रूपात आहे. या माऊलीचा वार्षिक  
जत्रोत्सव नववर्षाच्या सुरुवातीलाच म्हणजेच वीस  
जानेवारी ते चौबीस जानेवारी ह्या कालावधीत संपन्न  
झाला.

जत्रोत्सवात देवीची पूजा अर्चा, दर्शन, ओटचा भरणे,  
नवस बोलणे व फेडणे सायंकाळी गोंधळ, गायन, संगीत  
भजने, प्रवचन व पुराणवाचन, देवीची आरती, पालखी  
मिरवणूक आणि कीर्तन असे कार्यक्रम झाले. शेवटच्या  
रात्री लळिताच्या कार्यक्रमाने जत्रोत्सवाची सांगता झाली.  
मुंबईकर माहेरवाशिनी या जत्रोत्सवाला आवर्जुन  
उपस्थिती लावली. मंदिर परिसर आकर्षक विद्युत  
रोषणाईने सजविला होता. देवीच्या डाळपस्वारीचा  
सोहळादेखील अविस्मरणीय ठरला.



वाचनालय उघडणे हे धाडस म्हटले पाहिजे. ते धाडस पुढेही त्यांनी वेळेवेळी दाखवलं. आरंभापासूनच ते वाचकांना देवासमान मानतात. कालानुरूप त्यांनी वाचनालयात अनेक बदल केले. सुरुवातीस गाईड्स जाऊन त्याची जागा निरनिराळ्या लेखकांच्या पुस्तकांनी घेतली. लहान मुलांसाठी रंजक गोर्टीपासून, विज्ञान, कथा, बङ्डबङ्डगीते, गोर्टीच्या सीडीज आर्दीचा समावेश त्यांनी वाचनालयात केला. लहान मुलांना उन्हाळ्याच्या सुट्टीत खेळण्यांची अधिक गरज असते. प्रत्येक वेळेस प्रत्येकाला सर्व प्रकारची, बौद्धिक, शैक्षणिक, शारीरिक विकास करू शकतील अशी खेळणी घेणं शक्य होत नाही.

तेव्हा त्यांनी खेळण्याची लायब्ररी २००५ सालापासून चालू केली. हवे तितके दिवस ती खेळणी ते मुलांना ठेवू देतात. खेळण्याच्या निमित्ताने सभासदांचे पाय वाचनालयास लागतात.

वाचनालयामधील सर्व पुस्तकांना कव्हर व ती शिवण्यासाठी त्यांनी त्यांच्या मित्राच्या सहाय्याने “सुनिता” नामक यंत्र विकसित केलं आहे.

सुरुवातीला वाचनालयाचा जम बसवण्यासाठी दादर, बांद्रा, माहीम, वरळी भागात सायकल वरून पुस्तकं घरपोच दिली आणि ह्याच मुळे त्यांना सभासद मिळत गेले. ह्या सभासदांनी वाचनालयाची इतर ठिकाणी प्रसिद्धी केली.

त्यांनी स्वतःहावरही काही नियम घालून घेतले आहेत. ते सकाळी बरोबर ८.३० वाजता वाचनालय उघडतात. तसच दुसऱ्या सत्रात दुपारी ३.३० वाजता वाचनालय सर्व वाचकांसाठी उघडलं जातं.

एखाद्या वाचकांनी त्यांची आवड सांगितल्यास, ते पुस्तक मागवलं जातं. एखाद्या लेखकांचं पुस्तक वाचकांना आवडल्यास त्या लेखकाची इतर पुस्तकेही त्या वाचकाला सुचवली जातात. सभासद वाचकांना पुस्तक परत करण्यासाठी वेळेचं बंधन नाही. सभासद ते पुस्तक किंतीही काळ बाळगू शकतात.

वाचकांना वाचनालयात किंतीही वेळ पुस्तक बघण्याची, हाताळायची मुभा आहे. एखादं पुस्तक मिळत नसल्यास वाचनालयाचा कर्मचारी वर्ग त्वरेने मदत

करतात.

फोनवरूनही एखादं पुस्तक हवं असल्यास वाचक तसे सांगू शकतात. वाचक यायच्या आधी ते पुस्तक त्यांच्यासाठी काढून ठेवलं जातं.

काकांना एकदा का वाचकांची आवड कळली की, ते त्या आधारे पुस्तके वाचनासाठी सुचवतात. ह्या सर्वामुळे वाचकांशी त्याची नाळ कायमची जुळते.

वाचनालयात इंग्रजी व मराठी दोन्ही भाषेतील बरीच मासिके, साप्ताहिके आहेत. वाचकाने इंग्रजी पुस्तक नेत्यास त्याला मराठी पुस्तक ही काका वाचायला देतात. हे ते मराठीच्या प्रेमापोटी करतात.

ह्या सर्व कामात त्यांची पत्नी सौ. सुखदा सावरकर, मुली मुलगा ह्यांचा व मनमिळावू कर्मचारी वर्गाचा मोलाचा वाटा आहे.

काकांनी कधीही शासकीय मदत (निधी), वैयक्तिक अनुदान घेतले नाही. वाचक हाच धर्म आणि त्यांची सेवा हेच खरं कर्म, हे त्याचे ब्रीदवाक्य आहे.

स्पर्धेच्या जगात मनोरंजन वाहिन्यांमुळे, इंग्रजी माध्यमातील शिक्षणामुळे वाचनालयाला सुद्धा कधी कधी मंदीचा सामना करावा लागतो. १० मिनिटावर दादर सार्वजनिक वाचनालय तर पुढे १५-२० मिनिटाच्या अंतरावर माहीम सार्वजनिक वाचनालय अशी दोन मोठी वाचनालये असतानाही त्याचं हे व्यावसायिक, अनुदानविरहीत, खाजगी मालकीचं वाचनालय विभागात लोकप्रिय आहे. मराठी भाषेची किंतीही गळेचेपी झाली, वाचकांचा दुष्काळ जरी जाणवला तरी जोपर्यंत वसंतकाका सावरकरांसारखे तळमळीने वाचनसंस्कृती जपणारे, आणि वाचक हाच परमेश्वर मानणारे लोक जोवर आहेत... तोवर साहित्य सहवासाचा वसंत असाच फुलत राहील असा विश्वास वाटतो...

**निरुता भाटवडेकर**  
६, तक्षशीला, पाठारे मार्ग,  
केटरिंग कॉलेज समोर,  
शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-४०० ०२८.  
फोन : ९८२०६ २२७०२



## अखेरचा हा तुला दंडवत ... ५५५



कॅ. मोहन सामंत

भारतीय नौदलात महापराक्रम गाजविणारे आपल्या ज्ञातीतील महापराक्रमी योद्धा कॅप्टन मोहन नारायणराव सामंत ह्यांचे बुधवार, दिनांक २० मार्च २०१९ रोजी वयाच्या ८९ वर्षी हृदय विकाराने आकस्मीक निधन झाले. त्यांच्या पच्छात पत्नी निर्मला, उज्ज्वला, नताशा आणि मेघना ह्या कन्या, जावई व नातवंडे असा परिवार आहे.

१९४९ साली विल्सन महाविद्यालयात विज्ञान शाखेत शिकत असतानाच मोहन सामंत ह्यांनी “रॉयल इंडियन नेव्ही” मध्ये कॅडेट म्हणून प्रवेश घेतला व आपल्या अंगच्या हुशारीने त्यांनी अनेक मानाची पदे भूषविली. कॅप्टन मोहन नारायणराव सामंत यांच्या कर्तृत्वाची ओळख जगाला पटली ती १९७१ च्या बांगला मुक्ती संग्रामात त्यानी आपल्या कर्तृत्वाने बांगला देशाच्या नौसैनिकांना घडवत पाकिस्तान सैन्याला चारीमुंड्या चित केले. त्यांनी गाजवलेल्या ह्या पराक्रमाबद्दल १९७२ साली भारताच्या राष्ट्रपतींच्या हस्ते “महावीरचक्र” ह्या बहुमानाने त्यांना सन्मानीत करण्यात आले व त्यांच्या हयातीतच त्यांच्या जन्म गावी परुळे येथील चौकास “महावीरचक्र वीजेते कॅप्टन



महावीरचक्र स्वीकारताना कॅप्टन मोहन नारायणराव सामंत व भारताचे तत्कालीन राष्ट्रपती

मोहन नारायणराव सामंत” असे नामकरण करण्यात आले. अशा ह्या महायोध्यास २५ डिसेंबर २०१८ रोजी “गौड ब्राह्मण सभे” तर्फे सन्मानीत करण्यात आले. समारंभाच्या व्यासपीठावर विराजमान होताच समस्त ज्ञातीबांधवांनी उभे राहून टाळ्यांच्या गजरात त्यांचे स्वागत केले. त्यावेळी कोणलाही त्यांच्या जाण्याची पुस्ती कल्पनाही आली नव्हती. अशा “महावीरचक्र” विजेत्या कॅप्टन मोहन सामंत यांस समस्त ज्ञाती बांधवांचा अखेरचा दंडवत.

## हार्दिक शुभेच्छा !



ठ्री. डी. प्रभुकेळूसकर

सदस्य अभिकर्तांओंके लिये अध यक्ष क्लब

कोड नं. : १०८९१८

**V. D. Prabhukeluskar**

Member of the Chairman's Club for Agents  
Code No. 108918

**LIFE INSURANCE CORPORATION OF INDIA**

Off.: Br. 891, Swapna Siddhi, Akurli Road, Near Railway Station,  
Kandivali (East), Mumbai-400 101. Tel. : 28870023

निवास : भवानी नगर, प्लॉट नं. १, बिल्डींग नं. २, ब्लॉक नं. ४, लोटस को-हौ. सो.,  
मरोळ, मुंबई ४०० ०५९. टेली : २९२५ ९५५५ मो. : ९८६९०३०९६५

# ज्येष्ठ ज्ञाती कार्यकर्त्या सौ. वंदना दाभोलकर यांच्याकडून

## गौड ब्राह्मण सभेच्या “सभागृह कोष” फंडाला रु. १,०५,००१/- देणगी!



सौ.वंदना दाभोलकर दाभोलकर यांनी गौड ब्राह्मण सभेच्या “स्व. श्रीमती लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर व स्व. श्री. दिनकर खानोलकर स्म. सभागृह कोष” फंडाकरिता अलीकडे रु. १,०५,००१/- एक लाख पाच हजार एक फक्त) इतकी देणगी दिली आहे. हा ‘सभागृह कोष ‘फंड’ स्थापन करण्यामागची मूळ संकल्पना ही गोरेगावातील श्रीमती लक्ष्मी दिनकर खानोलकर यांची होती हे कसे बरे विसरून चालेल! लक्ष्मीबाईंनी सभागृह उभारणीसाठी गोरेगाव (पूर्व) येथील नीलाशी सोसायटीतील स्वतःच्या मालकीची सदनिका तसेच रु. ५,४३,७९७,५९ इतक्या रकमेची भरीव देणगी देऊन गौड ब्राह्मण ज्ञातीवर त्यांनी फार मोठे उपकार करून ठेवले आहेत. त्यानंतर आपल्या ज्ञातीतील दानशूर श्री. सुरेंद्र दत्तात्रय सामंत कोपराडकर व सौ. स्नेहलता सुरेंद्र सामंत कोपराडकर (वसई) यांनी देखील लक्ष्मीबाई खानोलकर यांचा आदर्श जोपासत सदर सभागृह फंडाला रु. १,०२,०००/- इतक्या रकमेची देणगी दिली आहे. या सर्व दानशूर व्यक्तींचे गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने आम्ही मनःपूर्वक आभार मानीत आहोत.

सौ. वंदना दाभोलकर ह्या गेली ३५ वर्षे गोरेगाव येथील “गौड ब्राह्मण समाज, गोरेगाव” या ज्ञाती संस्थेवर कार्यरत आहेत. या संस्थेच्या जडणघडणीत अगदी सुरवातीपासूनच त्यांचा सिंहाचा वाटा आहे. अंगी असलेल्या संघटन कौशल्याने गोरेगाव येथे गौड ब्राह्मण ज्ञाती कार्यकर्त्यांची एक फळीच त्यांनी उभी केली आहे. त्यांनी अनेक व्यक्तिमत्त्वे घडवली आहेत हे विशेष!

स्व. श्रीमती मृणालताई गोरे, स्व. श्रीमती कमलताई देसाई यांच्यासारख्या मातब्बर नेत्यांच्या सहवासात राहून, त्यांचा आदर्श जोपासत एक सामान्य कार्यकर्ती म्हणून

- सुभाष दत्तात्रय वाघ

मिळालेल्या कामाची संधी हे त्या आपले अहोभाग्यच समजतात. साधी राहाणी अन उच्च विचारसरणी, कमालीचा प्रामाणिकपणा व प्रसिद्धी पराइमुखता ही त्रिसूत्री त्यांनी आपल्या जीवनात कसोशीने पाळली, हेच तर त्यांच्या जीवनाचे मुख्य सूत्र आहे. स्पष्टवक्तेपणा ही तर त्यांची खासीयत आहे. त्या कमालीच्या मेहनती आहेत. जीवनामध्ये ‘श्रद्धा आणि सबुरी’ या तत्वावर ठाम विश्वास ठेवून, संकटाने कधीही खचून न जाता आलेल्या संकटांचे त्यांनी संधीत रुपांतर केले.

आपल्या देणगीचा धनादेश गौड ब्राह्मण सभेकडे सुपूर्दू करताना सभेच्या या उपक्रमाविषयी वंदनाताईनी आपल्या पत्राद्वारे पुढील विचार व्यक्त केले आहेत.

“गौड ब्राह्मण त्रैमासिकात, सभेने ‘स्व. श्रीमती लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर व स्व. श्री. दिनकर खानोलकर स्म. सभागृह कोष’ फंडाची स्थापना केल्याचे वाचले. गौड ब्राह्मण सभेने सभागृह कोषाची स्थापना करून एका समाजपयोगी प्रकल्पाला गती दिल्याबद्दल सभेच्या विश्वस्त मंडळाला तसेच कार्यकारी मंडळाला मी मनःपूर्वक धन्यवाद देते.

मुंबईसारख्या प्रगत आणि औद्योगिक शहरामध्ये गौड ब्राह्मण ज्ञातीचे सभागृह नसावे ही निश्चितच खटकणारी अशी बाब आहे. ज्ञातीबांधवांची ही गरज लक्षात घेऊन लक्ष्मीबाई खानोलकरांनी सभागृह उभारणीसाठी गोरेगाव येथील नीलाशी सोसायटीतील स्वतःच्या मालकीची सदनिका तसेच भरघोस देणगी देऊन ज्ञातीवर अनंत उपकार केले आहेत. लक्ष्मीबाई ह्या गोरेगावलाच वास्तव्याला होत्या. त्यामुळे त्यांचे एकूण जीवन, सामाजिक कार्य अगदी जवळून पाहाण्याचे भाग मला लाभले. हा मी माझा सन्मान समजते. लक्ष्मीबाईच्या विचारांची प्रेरणा घेऊन त्यांच्या ह्या मौलिक कार्यात खारीचा वाटा म्हणून मी माझे वडील स्व. श्री. सदाशिव नारायण प्रभुपाटकर (मूळगाव हुंबरट, ता. कणकवली) ह्यांच्या स्मृतिप्रत्यर्थ गौड ब्राह्मण सभेच्या सभागृह कोष फंडाला रु. एक लाख पाच हजार एक ची देणगी देत आहे. दानशूरांची नावे सभागृहात लावण्यात येणार असून सभेच्या त्रैमासिकात देखील कायम स्वरूपात छापण्यात येणार असल्याने ज्ञातीतील दानशूरांनी या

प्रकल्पाला सढळ हस्ते देणग्या द्याव्यात ही विनंती”.

एका सामान्य गृहिणीपासून ते असामान्य कर्तृत्वशालिनीपर्यंतचा वंदनातार्इचा हा प्रवास जीवनात स्वतः आनंद घेत व इतरांनादेखील देत सुरु आहे व तो असाच सुरु राहावा ही आम्हा सर्वांची सदिच्छा!

वंदनातार्इना परमेश्वर उंदं आयुष्य, उत्तम स्वास्थ्य, सुख-समाधान प्रदान करो आणि त्यांच्या मार्गदर्शनाचा आणि आशीर्वादाचा निरंतर लाभ आम्हाला मिळत राहो हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना !

“पिबान्ति नद्या स्वयमेव नाभ्यं :  
स्वयं खादन्ति फलानी वृक्षाः ।  
नादन्ति सस्यं खहु वारिवाहा ।  
परोपकाराय सता विभूतया ॥”

खरंच वंदनातार्इसारख्या सज्जनांचे ऐश्वर्य हे परोपकारासाठी असते.

- श्री. सुभाष दत्तात्रेय वाघ  
गुरुसेवा, गोरेगाव (पूर्व)



प्रभो ! त्रिभवनोज्ज्वला कनकसुंदरा भास्करा !!  
समस्त जनरक्षणा विमलरूप सर्वेश्वरा !!  
प्रकाश जगता तुङ्गा सकला विश्वसंरक्षणा !!  
सदैव तुङ्गिया पदी नमन आदिनारायण !!  
अशा ह्या आदिनारायणाचा रथोत्सव दिनांक १२ फेब्रुवारी २०१९ रोजी सिंधुदूर्ग जिल्हातील परुळे गावी व विरान नजीक कणेर येथील श्री. संजय प्रभाकर सामंत ह्यांनी बांधलेल्या मंदिरात मोठ्या भक्ती भावाने संपन्न झाला.

## अंधेरी (पूर्व) येथील श्री. दीपक दिगंबर सामंत यांच्याकडून गौड ब्राह्मण सभेच्या ‘कर्करोग’ वैद्यकीय फंडासाठी रु.४ (चार) लाखाची भरगोस देणगी!



स्व.रविंद्र प्रभू देसाई

आपल्या ज्ञातीतील एक दानशूर व्यक्ती आदरणीय श्री. दीपक दिगंबर सामंत अंधेरी (पूर्व) यांनी आपले मामा स्व. श्री. रवींद्र चिंतामण प्रभुदेसाई व मावशी स्व. कु. चित्ररेखा (चित्रा) चिंतामण प्रभुदेसाई ह्यांच्या स्मृतिप्रित्यर्थ

गौड ब्राह्मण सभेच्या ‘कर्करोग वैद्यकीय उपचार फंड’ तसेच ‘वैद्यकीय फंड’ ह्या कायम निधी फंडाकरीता प्रत्येकी रु. दोन लाख अशी एकूण चार लाखाची देणगी देऊन ज्ञातीतील किडणी व कर्करोगग्रस्तांना एक फार मोठा दिलासा दिला आहे. त्याबद्दल गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने आम्ही श्री. दीपक दिगंबर सामंत यांचे मनःपूर्वक आभार मानीत आहोत.

त्यांची मावशी कु. चित्ररेखा (चित्रा) प्रभुदेसाई ह्या गिरगावातील कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण निवासात वास्तव्याला होत्या. त्यांचे दिं. २८-१-२०१५ रोजी किडणीच्या आजाराने निधन झाले. त्यांचे मामा श्री. रविंद्र



स्व.चित्ररेखा प्रभू देसाई

प्रभूदेसाई ह्यांचे कर्करोगाच्या आजाराने दि. १२-१०-२०१८ रोजी निधन झाले त्याचवेळी त्यांनी आपल्या मनाचा पक्का निश्चिय केला की, त्यांच्या मामा-मावशीला ज्या यातना व त्रास सोसावे लागले ते ज्ञातीतील इतरांच्या वाट्याला येऊ नयेत यासाठी ज्ञातीतील किडणी व कर्करोग ग्रस्तांना ओषधोपचार घेता यावे म्हणून गौड ब्राह्मण सभेकडे भक्कम निधी सुपूर्द करायचा. आपल्या मामा-मावशीच्या स्मृतिप्रित्यर्थ देणगी देऊन त्यांनी खन्या अर्थाने त्यांना श्रद्धांजली वाहिली आहे.

श्री. दीपक दिगंबर सामंत यांचे सभेच्यावतीने पुन्हा एकदा आभार मानताना परमेश्वर त्यांना उंदं आयुष्य, उत्तम स्वास्थ्य, सुख-समाधान प्रदान करो आणि त्यांच्या मार्गदर्शनाचा व आशीर्वादाचा आम्हा ज्ञातीबांधवांना निरंतर लाभ मिळत राहो हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना !

-कार्यकारी मंडळ<sup>१</sup>  
(गौड ब्राह्मण सभा)

# Success Stories...

## "Hollywood Animation Director राहुल "



-मनीष दाभोलकर

असं म्हणतात कि “बाळाचे पाय पाळण्यात दिसतात”. त्याचेही दिसलेले होते. कारण चित्रकलेचा पहिलावहीला पुरस्कार त्याला वयाच्या ४थ्या वर्षी मिळाला होता. अभ्यासाचा त्याला कंटाळा होता. पण चित्रकला, नृत्यकला, अभिनय हे गुण त्याच्यात ठासून भरले होते. त्यामुळे त्यांच्याकरिता कितीही वेळ द्यायची त्याची तयारी असायची, विशेष करून चित्रकलेसाठी. ह्या सर्व कलागुणांना जोपासत हा प्रयोगशील बालकलाकार.... शालेय अभ्यासक्रम, सर जे. जे. इन्स्टिट्यूट ऑफ अप्लाइड आर्ट्स मधून घेतलेली BFA ची पदवी, पुढे ॲनीमेशन क्षेत्रात प्राविण्य मिळवत हॉलीवुड मध्येच ॲनीमेटर दिग्दर्शक ह्या नाव लौकिका पर्यंत पोहचला. अशा कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण तरुणाची खास मुलाखत थेट लॉस एंजलीस शहरातील अत्यंत उच्चभू ठिकाण म्हणजेच ‘बेब्हर्ली हिल्स’ येथून खास आपल्यासाठी आज घेत आहोत. होय... आपण सुप्रसिद्ध ॲनीमेशन दिग्दर्शक ‘राहुल दाभोलकर’ यांना आज भेटणार आहोत.

राहुल याच्या जीवनपटात सुप्रसिद्ध नाटककार, लेखक, दिग्दर्शक रत्नाकर मतकरी यांच्या बालनाट्यापासून ते ऑस्कर अवार्ड विजेता “पायरेट्स ऑफ द कॉरेबियन-३” या व अशा अनेक हॉलीवुड सिनेमांच त्यांनी केलेले ॲनीमेशन हा प्रवास अतिशय रंजक तेवढाच कठीणही आहे. तो कायम यशाच्या शिखरावरच राहिला परंतु सकारात्मक विचार व अंगीभूत नप्रपणा या पायन्यांवर पाय ठेवूनच. राहुलच्या जीवन प्रवासाचा धावता आढावा आजच्या तरुणांसाठी व खास करून त्या पालकांसाठी ज्यांचे चित्रकला या विषयावर, कलांवर अतोनात प्रेम आहे, ज्या पाल्यांना चित्रकला अवगत आहे आणि आपल्या कलेच्या माध्यमातून काहीतरी भव्य-दिव्य करण्याची इच्छा आहे; अशा सर्व बालक-पालकांकरीता “राहुल दाभोलकर” दिपस्तंभ ठरणार आहे.

(“राहुल” ह्या शब्दांची रचना कु. देविका दाभोलकर, गोरेगाव व रंग कु. सचिन सामंत, विरार यांनी केले आहेत.)



राहुल दाभोलकर

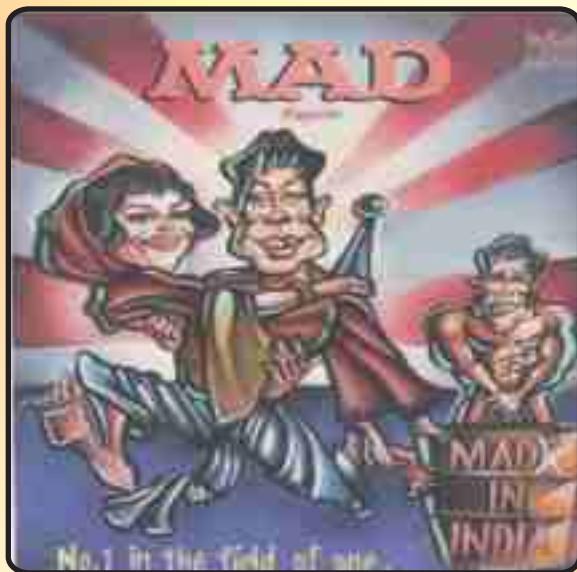
“स्वतः कलाकार असल्याशिवाय ग्रेट ॲनीमेटर होणे अशक्य आहे, असे राहुल ठामपणे म्हणतो. बालपणी आय.ई.एस. स्कूल मध्ये जुनिअर K.G. इयत्तेत असताना वयाच्या ४ थ्या वर्षीच चित्रकलेचे

पहिले बक्षीस त्याने मिळविले. पुढे बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी आयोजित On The Spot Drawing Competition करिता “डॉ. सलीम अली मेमोरियल अवार्ड” व दिल्लीतील शंकरस इंटरनॅशनल तर्फे सिल्वर मेडल हे व असे अनेक पुरस्कार मिळवले. सुप्रसिद्ध लेखक/दिग्दर्शक रत्नाकर मतकरीच्या “अलबत्या गलबत्या” बालनाट्यातून १०० हून अधिक केलेले प्रयोग.... ज्येष्ठ नाट्य सिने कलाकार दिलीप प्रभावळकर व इतर मान्यवर कलाकारांसोबत बालवयातच काम करण्याचा अनुभव यातून ह्या छुपा रस्तमचे कलागुण फुलत गेले. इथेच

त्याची दिग्गजांमार्फत अभिनय, संवाद फेक, दिग्दर्शन, वेशभूषा... नाटक व चित्रपटाच्या विविध अंगाची ओळख झाली., सर जे.जे इन्स्टिट्यूट ऑफ अप्लाइड आर्ट्स संस्थेतून BFA (BACHELOR OF FINE ARTS)ची पदवी त्याने प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण केली. डिग्रीकरिता त्याने "ILLUSTRATION" या विषयातून स्पेशलायझेशन केले. त्याच विषयात सर्वाधिक गुण मिळाल्याबद्दल मुंबई विद्यापिठाकडून त्याला पारितोषिक मिळाले होते. J.J. मधून बाहेर पडल्यावर त्याने ॲनीमेशन गुरु श्री. व्ही. जी. सामंत यांच्या मार्गदर्शना खाली ‘सिल्वर लाईन’ मध्ये २ वर्षे ॲनीमेटरची नोकरी केली. त्यानंतर राहुलने पुढील ३D ॲनीमेशन शिक्षणासाठी कॅनडा गाठले तेथूनच नंतर त्याचा प्रवास सुरु झाला. पुढे इंग्लंड मध्ये “Framestore ॲनीमेशन” मध्ये नोकरी मिळाली. तेथे काम करत असतानाच २००६ साली ILM स्टुडिओ निर्मित व सर

जॉर्ज लुकासदिगदर्शित सुप्रसिद्ध हॉलीवूड चित्रपट “पायरेट्स ऑफ द कॅरेबीयन-३” साठी सिनियर ॲनिमेटर म्हणून सर वर्बीनस्की गोर यांच्या सोबत बिग बजेट चित्रपटासाठी काम करण्याची संधी त्याला मिळाली. ज्याचे बजेट ₹.२१०० कोटीचे होते. चित्रपटाला आँस्कर अवार्डने गौरविले गेले. इथूनच पुढे ॲनिमिशन क्षेत्रातील यशाची दारे राहूलसाठी उघडली गेली. या विषयाकडे तांत्रिकिरित्या किंवा अधिक खोलात या छोटेखानी मुलाखतीत आपण नक्कीच जाणार नाही, त्यासाठी राहुलची स्वतंत्र मुलाखत गौड ब्राह्मण सभेच्या स्नेह संमेलनात किंवा राहुलच्या वेळेप्रमाणे खास कार्यक्रम आयोजीत करून घेण्यात येईल याचे कारण म्हणजे राहुल याने “गौड ब्राह्मण सभेच्या” स्नेह संमेलनात बालवयात सहभागी होऊन आपली कला सादर केलेली, त्याचा आम्हा सर्वांनाच अभिमान आहे.

तो पुढे म्हणतो एक ॲनिमेटर हा पडद्यामागे राहून चांगला अभिनय करणारा कलाकार असावा लागतो. चित्रपटातील पात्राची देहबोली अभिनित स्वतः करून त्यांचे चित्रीकरण करून. त्या हालचाली पात्रांना दिल्यातर ती पात्र खरी वाटतात. अर्थात त्यात विविध तज्ज्ञांचा सहभाग देखील महत्त्वाचा असतो. परदेशात ॲनिमेशन तंत्र अत्याधुनिक झालेले आहे. “पायरेट्स ऑफ द कॅरेबीयन-३” व इतर चित्रपटामध्ये live action annimation अनुभवायला मिळते. त्यातील बारकाव्यावर काही तंजानी अहोरात्र काम केलेलं असतं.



जागतीकरणाच्या काळात अमेरिकेच्या जगप्रसिद्ध “MAD” मॅगझीनचा भारतातील प्रवेशावरील प्रोजेक्ट (Big Idea Award)

ॲनिमेशन क्षेत्र फक्त कार्टून किंवा चित्रपटापर्यंत मर्यादित नसून दूरचित्रवाणी, जाहिराती, व्हिडीओ गेम मध्ये प्रचंड मोठ्या प्रमाणात विस्तारलेले आहेत. त्यामुळे ह्या क्षेत्रातील संधीचे प्रमाणही खूप वाढल आहे असे राहुल म्हणतो.

जपान, चीन, फ्रान्स, कोरिया, कॅनडा, अमेरिका सोबत भारतातही आज अनेक ॲनिमेशन चित्रपट तयार होत आहेत. “ओ माय फ्रेंड गणेशा” “घटोतकच” व्ही. जी. सामंत यांचा “बालहनुमान” हे चित्रपट सुद्धा प्रचंड लोकप्रिय झालेले आहेत.

राहुलने हॉलिवूडच्या जवळ-जवळ सर्व नामवंत स्टुडिओंसाठी ॲनिमेशन आर्टिस्ट / ॲनिमेशन डायरेक्टर म्हणून काम केलंय. Walt Disney Studio निर्मित Big Hero-6, Feast, Wreck It Ralph, Tangled Ever After, Naughty V/S Nice तर Sony Pictures Image Work च्या Green Lantern आणि Cloudy with The chance of Meat Balls, Alice In Wonder land Dream Works Animation Studio च्या Penguins of Madagaskar-2, ILM Studio च्या Pirates of The Caribbeans-3, Frame Store London च्या Tales of Tespereaux ह्या व अशा अनेक चित्रपटांच्या ॲनिमेशनमध्ये त्याचा सहभाग आहे. ह्या चित्रपटांची बजेट ₹.१००० ते २५०० करोड डॉलर्सहुन अधिक ची राहुलने आतापर्यंत उत्तमोत्तम हॉलिवूड दिग्दर्शकांसोबत काम केलं आहे. उदा. Sir Dan Hal, Chris Williams, Rich Moore, Nathan Greno, Byron Howard, Eric Darnell, Simon Smith, Tim Burton, Gore Verbinski, John Hoffman, Kevin Deters, Stevie Wernerss Phil Lord, Chris Miller आणि Christopher Reeve (पहिला सुपरमॅन)



गौड ब्राह्मण सभेच्या वार्षिक स्नेह संमेलनात “विच्छा माझी पुरी करा” या नाटकातील प्रवेश सादर करतांना राहुल दाखोलकर.

राहुल हा स्वतः नृत्य कलेत पारंगत असून तुक्कस्थान येथे झालेल्या आंतरराष्ट्रीय डान्स फेस्टिव्हल मध्ये भारता तर्फे प्रमुख नृत्यकलाकार म्हणून राहुलने भाग घेतला होता हे विशेष! सेंट झेवियर महाविद्यालयाच्या मल्हार फेस्टिवलमध्ये वेस्टर्न डान्स (सोलो) मध्ये राहुलचा यशस्वी सहभाग होता. लहानपणी चित्रपटात पाहिलेला डायनासोर, विविध खेळलेले खेळ, केलेले नृत्यविष्कार अभ्यासासोबत केलेले अनेक इतर उद्योग, भावी आयुष्यात कसे उपयोगी पडतात याचे उत्तम उदाहरण म्हणजे राहुल दाभोलकर. राहुल आजही नम्र पणे म्हणतो. अल घुरघुर, “निम्माशिम्मा राक्षस”, ढग ढगोजिचा पाणी प्रताप, तसेच इंडियन कॅन्सर सोसायटी साठी केलेल्या हिंदी पथनाठ्याचे ५० हून अधिक प्रयोग, अलबत्या गलबत्या चे १०० हून अधिक प्रयोग, या सर्वांतून इंडियन टीव्ही, थिएटरचा अनुभव व नॅशनल ॲवार्ड विजेते दिग्दर्शक रत्नाकर मतकरीचा सहवास, मार्गदर्शन व प्रेम लाभले, त्यामुळे, रंगमंचावर सहज वावरण्याचा आत्मविश्वास प्राप्त झाला, लहानपणी अंतरराष्ट्रीय डान्स फेस्टिवलच्या माध्यमातून मिळालेला अनुभव देखील व्यावसाईक आयुष्यात कापी आला. राहुलच्या अंगी असलेल्या कला व अंतर्गत गुण त्याच्या पालकांनी वेळीच ओळखल्या हे महत्वाचे. आज राहुलचे बय काही मोठे नाही तो फक्त ४० वर्षांचाच आहे. ॲनिमेशन क्षेत्राचे आणण क्रूणी आहोत, असे नम्रपणे नमूद करतानाच ॲनिमेशन कोच म्हणून तो अनेक मुलांना मार्गदर्शन करतो. “ॲनिम” स्कूल मार्फत २०१३ पासून “टीचिंग लेवल ७ ॲक्टिंग अंड ॲनिमेटिंग अपील सुद्धा करतो. सध्या राहुल "RESPAWN ELECTRONIC ARTS" यात प्रोडक्शन मध्ये ॲनिमिशन डायरेक्टर म्हणून काम पहातोय ज्याचे बजेट ४० मल्टी मिलियन डॉलर एवढे आहे.

चांगले चित्रपट, लघुपट, माहितीपट, जागतिक दर्जाचे आशयघन, बल्ड पॅनेरेमा, फिचर व नॉन-फिचर फिल्म्स यातून अपल्यासमोर नवीन विषय प्रगत्यरपणे मांडले जातात ते अधिक जिवंत करण्यासाठी डायरेक्टर व त्यांची संपूर्ण टिम अहोरात्र झटत असते. अनेक चित्रपट येतात परंतु काही उत्कृष्ट पोहचतात ऑस्करच्या स्पर्धेत.... आणि त्यातून सुद्धा काही मोजकेच अवार्ड साठी निवडले जातात. अशा चित्रपटांचा दर्जा व पातळी काय उच्च प्रतीची असेल. याचा

नुसता अंदाज करावा.

राहुलचे आत्तापर्यंतचे यश हे त्याचे एकट्याचे नमून त्यात त्याची आई श्रीमती संगीता शामसुंदर दाभोलकर (महाराष्ट्र राज्य सरकार नोकरी), वडील स्व. श्री. शामसुंदर विश्वनाथ दाभोलकर (BMC-निवृत्त) व आते वीणा दाभोलकर (BEST-EX PRO) यांचा सहभागाही महत्वाचा आहे. आणि सर्वच कु.दे.गौ. ब्राह्मण ज्ञातिबांधव व समाजाकरिता हि अभिमानाची गोष्ट आहे.

आजच्या तरुण पिढीला व पालकांना काय संदेश द्याल असे विचारल्यावर राहुल म्हणतो, माझ्या तरुण मित्रांनो, आपल्या स्वप्नावर निष्ठा ठेवा, तुमची आवड आणि अंतर्मन जे तुम्हाला सांगते त्याचा सातत्याने पाठुपुरावा करा. कारण द्याच मागाने तुम्ही यशाच्या शिखवांपर्यंत पोहचू शकता. अथक परिश्रम करा आणि अकल-हुशारीने वाटचाल करा, छोट्याशया अपयशाने डगमगून जाऊ नका, तुमच्यातील क्षमता तुमच्या स्वतः: व्यतिरिक्त इतर कोणीही जोखू शकत नाही. तुमच्या समोरील अगदी ९९ दरवाजे जरी बंद झाले आहेत असे वाटत असले तरी लक्षात ठेवा तुमच्या समोरचा तो एक उघडा दरवाजा देखील चमत्कार घडवू शकतो.

सर्व पालकांना मला नम्रपणे विनंती करावीशी वाटते कि, आयुष्यातील तुमचे अनुभव.... अपयश... भीती ह्या सर्वांना तुमच्या मुलांच्या स्वप्नावर हावी होऊ देऊ नका. तुम्ही फक्त एवढे करा, तुमच्या मुलांना प्रोत्साहन द्या, त्यांच्या स्वप्नांना पंख द्या. मल्ललेल्या वाटेचा अवलंब करणारे सचिन तेंडुलकर किंवा शाहरुख खान होऊ शकत नाहीत.

आम्ही राहुलला त्याच्या भावी प्रयोगशील आयुष्यासाठी व हाती घेतलेल्या सर्व प्रोजेक्ट्सना उदंड यश मिळवून देण्यासाठी कुलदैवत श्री देव गौतमेश्वरा जवळ प्रार्थना करतो... तसेच श्री. व्ही. जी. सामंत यांनी जसे अनेक विद्यार्थी घडवून देश परदेशात नोकरी-व्यवसायाकरिता प्रोत्साहित केले, त्याच प्रमाणे राहुल यांनी सुद्धा त्यांच्या ज्ञानाचा लाभ आपल्या समाजातील/ज्ञातीतील तरुण मुलांना करून द्यावा हि नम्र विनंती! राहुलला उदंड, निरामय, आयुष्य, कीर्ती, यश प्राप्त होवो अशी गौड ब्राह्मण सभेतर्फे आम्ही शुभेच्छा देतो.

मनीष दाभोलकर  
गोरेगाव (पूर्व)



## गौड ब्राह्मण सभा, गिरगांव संस्थेच्या १२१ व्या वार्षिक स्नेह संमेलनाच्या (२०१८) सोहळ्याचा विशेष वृत्तान्त-

▲ सुभाष द. वाघे

आपल्या ज्ञातीतील पूर्वसूरीनी स्वातंत्र्यपूर्व काळात सामाजिक परिस्थितीचे भान ठेवून ज्ञातीबांधवांचा सर्व स्तरांवर विकास घडवून आणण्यासाठी गौड ब्राह्मण सभेची स्थापना (१८९७) व त्यानंतर 'गौड ब्राह्मण' या त्रैमासिकाची वाटचाल (१९३९) सुरु झाली. १२१ वर्षाची महान परंपरा ताभलेल्या गौड ब्राह्मण या संस्थेचे दरवर्षी भरणारे वार्षिक स्नेह-संमेलन हे संस्थेच्या सभासदांसाठी आणि ज्ञाती कार्यकर्त्यांसाठी एक आनंद मेळावाच असतो. सदर संस्थेचे १२१ वे वार्षिक स्नेह-संमेलन तसेच ज्ञातीतील वधू-वरांचा मेळावा मंगळवार, दि. २५ डिसेंबर २०१८ रोजी गोरेगाव (प.) येथील पाटकर कॉलेजच्या सभागृहात मोठ्या उत्साहपूर्ण वातावरणात साजरा करण्यात आला. आदरणीय श्री. मोहन नारायणराव सामंत (निवृत्त कॅप्टन, भारतीय नौदल) हे समारंभाच्या अध्यक्षस्थानी होते तर आदरणीय श्री. अरविंद रामचंद्र पाटील (निवृत्त मेजर, भारतीय भूदल) हे समारंभाला प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. दिमाखदार सुशोभित सभागृह, कलात्मक व्यासपीठ, कार्यक्रमाला अध्यक्ष व प्रमुख पाहुणे म्हणून लाभलेली ज्ञातीतील प्रतिभासंपन्न, उतुंग भारतीय सैन्य दलात पराक्रम गाजवणारी अशी दोन व्यक्तिमत्त्वे, पुरस्कार विजेत्यांची उपस्थिती, मान्यवर कलाकारांनी सादर केलेला सुरेल संगीताचा आणि भक्तिगीतांचा कार्यक्रम आणि रसिक प्रेक्षकांची उत्साहवर्ध उपस्थिती यामुळे सदर वार्षिक स्नेह संमेलन सोहळा उत्तरोत्तर रंगत गेला हे विशेष !

गौड ब्राह्मण सभेचे आजी-माजी पदाधिकारी, कार्यकारी मंडळाचे सभासद, आजीव सभासद, विद्यावृद्धि समाज, निराश्रित सहाय्यकारी फंड, कु.दे. गौ. ब्रा. क्रेडीट सोसायटी, टोपीवाला ज्ञान मंडळ, कु.दे.गौ. ब्रा. समाज (गोरेगाव) तसेच बोरिवली, वसई-विरार, ठाणे, विक्रोली, डोंबिवली आदि संस्थांचे पदाधिकारी अन्य ज्ञातीबांधव यांच्या उपस्थितीने या सोहळ्यास विशेष शोभा आली.

सुरुवातीला सांस्कृतिक कार्यक्रमामध्ये मान्यवरांच्या



उपस्थितीत सुप्रसिद्ध शास्त्रीय गायक पं. आकाश पंडित (बेळगाव) यांचा सुरेल संगीताचा आणि भावगीतांचा कार्यक्रम सादर करण्यात आला. त्यानंतर सर्व उपस्थित कलाकारांचा सभेच्यावतीने पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करण्यात आला. या संगीत कार्यक्रमाचे सुरेख निवेदन आपल्या ज्ञातीतील सौ. अंजली श्याम सामंत यांनी केले.

या कार्यक्रमानंतर वार्षिक स्नेह-संमेलनाच्या मुख्य सोहळ्याला प्रारंभ झाला. सभारंभाचे अध्यक्ष व प्रमुख पाहुणे यांच्या हस्ते दीप प्रज्वलन केल्यानंतर प.पू. श्रीमत् पूर्णिंदस्वार्मीच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करण्यात आला. त्यानंतर संस्थेचे अध्यक्ष माननीय डॉ. विलास देसाई यांनी सभेच्या वतीने उपस्थित ज्ञातीबांधवांचे मनःपूर्वक स्वागत केले व आपल्या प्रास्ताविक भाषणात आपले मनोगत व्यक्त करताना संस्थेच्या १२१ वर्षांच्या सामाजिक, शैक्षणिक, सांस्कृतिक तसेच ज्ञाती कार्याचा सखोल आढावा घेताना सभेने भविष्यात आखलेल्या काही उपक्रमांचा परामर्श घेतला.

त्यानंतर सभारंभाचे अध्यक्ष व प्रमुख पाहुणे यांचा, कार्यक्रमाच्या सूत्र-संचालकांचा सौ. अंजली श्याम सामंत यांनी आपल्या ओघवत्या भाषेत परिचय करून दिल्यानंतर संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई व संस्थेचे उपाध्यक्ष श्री. देवदत्त खानोलकर यांच्या हस्ते संस्थेच्या प्रथेनुसार

शाल, श्रीफळ, पुष्पगुच्छ, मानचिन्ह, सन्मानपत्र देऊन त्यांच्या कार्याचा येथोचित सन्मान करण्यात आला.

कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे श्री. अरविंद रामचंद्र पाटील व कार्यक्रमाचे अध्यक्ष श्री. मोहन नारायणराव सामंत यांनी आपल्या भाषणात १९६५ च्या भारत-पाक युद्धामध्ये तसेच १९७१ च्या बांगला मुक्ती संग्रामामध्ये (त्यांचा प्रत्यक्ष सहभाग असल्यामुळे) यांनी अनुभवलेले काही रोमर्हषक युद्ध प्रसंग कथन करताना भारतीय तरुणांनी Indian Army मध्ये भरती होण्यासाठी विशेष आवाहन केले.

संस्थेच्या वार्षिक स्नेह-संमेलनाचे औचित्य साधून दरवर्षी ज्ञातीतील महनीय व्यक्तींचा, त्यांनी समाजात केलेल्या उल्लेखनीय कार्यासाठी संस्थेतर्फे विविध पुरस्कारांनी गौरविण्यात येते. यंदादेखील ह्या कार्यक्रमाचे हेही एक विशेष आकर्षण होते. पुरस्कार विजेते सर्वश्री श्रीपाद शंकर उर्फ बाळासाहेब पंतवालावलकर (जीवन गौरव पुरस्कार), महेश मंगेश तेंडुलकर (स्व. रावबहादूर वासुदेवराव अनंतराव बांबर्डेकर इतिहास संशोधन पुरस्कार), काशीनाथ आत्मराम सामंत (स्व. बा.नी. देसाई आदर्श समाजसेवक पुरस्कार), कृष्णाजी नारायण पाटकर (स्व. डी.पी. नाईक आदर्श स्वयंसेवक पुरस्कार), हेमंत गजानन सामंत (स्व. सूर्योजी रामकृष्ण उर्फ काका कोचेरेकर आदर्श समाजसेवक पुरस्कार) गणेश प्रभु खोत, चारुदत्त वामन शेणई (क्रीडा क्षेत्रात नैपुण्य संपादन केल्याबद्दल समाज पारितोषिक) या सर्वांचा मान्यवरांच्या उपस्थितीत, सभेच्यावतीने यथोचितच नव्हे तर विशेष आदर प्रेमभावाने शाल, श्रीफळ, पुष्पगुच्छ, सन्मानपत्र, स्मृतिचिन्ह देऊन त्यांच्या सामाजिक, शैशणिक, सांस्कृतिक आणि ज्ञाती कार्याचा सन्मान करण्यात आला.

सन्मानाला उत्तर देताना ज्येष्ठ इतिहास संशोधक श्री. महेश मंगेश तेंडुलकर म्हणाले की आतापर्यंत मला अनेक पुरस्कार प्राप्त झाले आहेत. परंतु ज्ञाती संस्थेकडून प्राप्त झालेल्या पुरस्कारामुळे मी जास्त प्रभावित झालो आहे. यासाठी मी संस्थेचा सदैव क्रूणी राहिन. गौड ब्राह्मण ज्ञाती संस्थांच्या कार्यातील एक अग्रणी आणि ज्येष्ठ व्यक्तिमत्त्व श्री. श्रीपाद शंकर उर्फ बाळासाहेब पंतवालावलकर आपल्या सत्काराच्या भाषणात गौड ब्राह्मण सभेच्या १२१ वर्षांच्या कार्याचा गौरवपूर्ण उल्लेख

करताना संस्थेच्या कार्यकर्त्याविषयी अत्यंत आदराची भावना व्यक्त केली.

सदर कार्यक्रमाच्या मध्यंतरात गौड ब्राह्मण सभेच्या Website उद्घाटनाचा सोहळा पार पडला तसेच याच कार्यक्रमात गौड ब्राह्मण त्रैमासिक १८च्या अमृतमहोत्सवानिमित्त (२०१४) गौड ब्राह्मण ज्ञाती गौड ब्राह्मण त्रैमासिक व गौड ब्राह्मण सभा यांच्या आतापर्यंतच्या वाटचालीवर तयार केलेला माहितीपटदेखील सभागृहात दाखविण्यात आल्यामुळे सदर कार्यक्रमाला एक विशेष रंगत आली.

सायंकाळच्या सत्रात जवळजवळ तीन तास चाललेल्या वार्षिक स्नेह-संमेलनाचा हा सोहळा, समारंभाचे उत्कृष्ट आयोजन, सत्कारमूर्ती, प्रमुख पाहुणे व समारंभाध्यक्षांची अभ्यासपूर्ण शब्दात करून दिलेली ओळख, सुसंगत निवेदन यामुळे हा कार्यक्रम उत्तरोत्तर रंगत गेला हे विशेष! कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे, समारंभाचे अध्यक्ष तसेच सत्कारमूर्तींनी व्यक्त केलेली आपापली मनोगते एवढी हृदयस्पर्शी होती की श्रोतुवृद्ध तन्मयतेने त्याचा आस्वाद घेत राहिला.

समारंभ उत्तमरीत्या साजरा होण्यासाठी चतुरस्त्र हजरजबाबी, ज्ञानपूर्ण, चौफेर व्यक्तित्वाच्या निवेदिकेची झालेली निवड ही समारंभाला उपस्थित असणाऱ्यांना आनंद देणारी तर होतीच पण समारंभाचे वातावरण उत्कंठा वाढविणारी होती. या समारंभाला लाभलेल्या निवेदिका सौ. अंजली श्याम सामंत यांचे निवेदन अफलातून होते. निवेदनाची भाषा इतकी सुंदर आणि ओघवती, योग्य संदर्भपूर्ण होती की त्यांनी श्रोत्यांची मने जिंकली. स्पष्ट शब्दोच्चार, शब्दमाधुर्य, अचूक पाठांतर त्यामुळे संस्कृत सुभाषितांचा निवेदनावर झालेला सुखद शिडकावा खूप आनंददायक होता. सत्कारमूर्तीचे सत्कार करतेवेळी त्यांनी शब्दफुलांचे हार सहजतेने गुंफले, त्यामुळे ३ ते ३ ॥ तास रंगलेला हा सोहळा केव्हा संपला ते कळलेच नाही. हा कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी संस्थेचे पदाधिकारी, कार्यकारी मंडळाचे सभासद व कार्यकर्ते इत्यादींनी अपार मेहनत घेतली.

सारस्वत बँक, एनकेजीएसबी बँक, श्री. फायनान्सिअल सर्विसेस आदि संस्थांनी आपल्या जाहिरातीचे बँनर्स देऊन

कार्यक्रमाला विशेष शोभा आणली.

या कार्यक्रमाला बहुसंख्य ज्ञातीबांधव उपस्थित होते. शेवटी संस्थेचे कार्यवाह सुभाषद. वाघ यांनी आभार प्रदर्शन केल्यानंतर पसायदान व राष्ट्रगीताने समारंभाची यशस्वी सांगता झाली.

संस्थेच्या वार्षिक स्नेह-संमेलनानिमित प्रतिवर्षप्रिमाणे सकाळच्या सत्रात याच सभागृहात १० ते १ या वेळेमध्ये ज्ञातीबांधवांसाठी वधू-वर पालक मेलाव्याचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमासदे खील ज्ञातीबांधवांकडून उत्सूर्त प्रतिसाद लाभला हे विशेष! सदर मेलाव्यात जवळजवळ ९० वधू-वरांनी आपल्या नावाची नोंदणी करून एकमेकांची ओळख करून घेतली. या सोहळ्यातील विशेष उल्लेखनीय बाब म्हणजे ज्ञातीतील एक तरुण कार्यकर्ते श्री. आदित्य सरनाईक यांनी आपल्या ओघवत्या भाषेत कार्यक्रमाचे सूत्र-संचालन करून संपूर्ण वधू-वरांची ओळख करून देण्याचा एक आगळा-वेगळा कार्यक्रम सादर केला आणि तरुणाईच्या मनामध्ये एक प्रकारचा उत्साह व विश्वास निर्माण केला.

सदर मेलाव्याला सर्वश्री आप्पा सामंत (डॉ. बिवली), किरण सामंत (भायखळा), नागेश पाटील (गोरेगाव), सौ. वंदना दाभोलकर (गोरेगाव), सौ. अंजली मातोंडकर (गिरगाव), श्रीमती रोहीणी कोचेरेकर (वसई) आदिंचे उदंड सहकार्य लाभले.

सदर कार्यक्रमाला वधू-वर, पालक, त्यांचे नातेवाईक, सभासद, ज्ञाती संस्थांचे कार्यकर्ते आवर्जून उपस्थित होते.



संस्थेच्यावधू-वर पालक मेलाव्यातवधू व पालक माहिती घेताना

With Best Compliments From

Shrikant S. Joshi  
Jitendra N. Joshi



# Ramchandra Keshav & Co.

GOLD, SILVER, DIAMOND AND PEARL JEWELLERY

TIME : 10.30 A.M. To 8.00 P.M.  
Friday Closed

53, Mohan Bldg., 162, J.S.S. Road, Girgaum, Mumbai 400 004.  
Tel.: 2388 7874 / 2388 2060

## गौड ब्राह्मण सभेच्या १२१ठ्या वार्षिक स्नेहसंमेलनातील<sup>१</sup>

### संस्थेच्या अ॒ध यक्षांचे प्रास्ताविक व विविध पुरस्कारांनी सन्मानित करण्यात आलेल्या ज्ञातीतील मान्यवरांचा परिचय-

**संस्थेचे अ॒ध यक्ष**

**मा. विलास देसाई यांचे प्रास्ताविक**



गौड ब्राह्मण सभेच्या आजच्या या १२१ व्या वार्षिक स्नेह-संमेलनाचे अध्यक्ष आदरणीय श्री. मोहन नारायण सामंत (निवृत्त कॅप्टन, भारतीय नौदल), कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे आदरणीय श्री. अरविंद रामचंद्र पाटील (निवृत्त डॉ. विलास देसाई मेजर, भारतीय भूदल), आजच्या कार्यक्रमाच्या सत्कारमूर्ती, गौड ब्राह्मण सभेचे विश्वस्त, उपाध्यक्ष, कार्याध्यक्ष, सभेचे अन्य पदाधिकारी आणि उपस्थित ज्ञाती बंधू-भगिनींनो

आपणा सर्वांचे मनःपूर्वक स्वागत!

गौड ब्राह्मण ज्ञातीचे दैवत प.पूज्य श्रीमत् पूर्णनिंद स्वार्मांच्या प्रतिमेला वंदन करून सभेचं हे १२१ वे वार्षिक स्नेह-संमेलन या ठिकाणी संपन्न होत आहे. सकाळच्या सत्रात याच सभागृहामध्ये ज्ञातीतील वधू-वरांसाठी मेळावा मोठ्या उत्साहात पार पडला.

आपल्या ज्ञातीतील पूर्वसुरींनी स्वातंत्र्यापूर्व काळात ज्ञातीबांधवांचा सर्व स्तरांवर विकास घडवून आणण्यासाठी आपल्या ज्ञातीसंस्थेची संस्थापना प्रथम १८९० ते १९०० च्या कालखंडात “गौड ब्राह्मण सोशल क्लब” या नावाने झाली. पुढे काही वर्षे कार्य केल्यानंतर १८९७ साली या संस्थेचे “गौड ब्राह्मण सभा” या संस्थेत रूपांतर झाले. आज ही संस्था १२१ वर्षात पदार्पण करत आहे हे नवल विशेष!

गौड ब्राह्मण ज्ञातीचं एक मुख्यपत्र असावं या भावनेन सुमारे १९२६ साली “आद्य गौड” या नावानं सभेच्यावतीने एक द्वैमासिक सुरू करण्यात आले. त्यानंतर म्हणजे जुलै १९३९ पासून त्याचे “गौड ब्राह्मण” त्रैमासिकात रूपांतर करण्यात आलं. या त्रैमासिकानेदेखील आपल्या वयाची ७९ वर्षे मोठ्या दिमाखात पूर्ण केली असून ज्ञातीबांधवांना संघटित करून समाज प्रबोधनाचं कार्य अंगिकारत या

त्रैमासिकाची आजही यशस्वी वाटचाल चालू आहे.

आपल्या ज्ञातीतील प्रत्येक घटकाला सभेचं अस्तित्व प्रगट होते हे “गौड ब्राह्मण” या सभेच्या त्रैमासिकामुळे ज्ञातीतील सर्व संस्थांच्या विकासाला गौड ब्राह्मण सभेने त्रैमासिकाद्वारे हातभार लावला आहे असं म्हटलं तर काही वावगं ठरणार नाही. त्यामुळे ज्ञातीच्या मुख्यपत्राचे जुने अंक हे ऐतिहासिक दस्तऐवज ठरले आहेत.

गौड ब्राह्मण ज्ञातीमध्ये परस्पर दलणवळण वाढून समाजास व्यवस्थित व सुसंघटीत स्वरूप प्राप्त व्हावं, ज्ञातीतील लोकांना परस्परांच्या अनुभवाचा ज्ञानाचा आणि प्रेमयुक्त सहानुभूतीचा फायदा वाढत्या प्रमाणात घेता यावा, गौड ब्राह्मण समाजातील ज्ञातीबांधवांच्या अंगभूत कलागुणांना वाव देऊन त्यांचा उचित सन्मान करवा, ज्ञातीतील साहित्य, शैक्षणिक, सांस्कृतिक, औद्योगिक, क्रीडा, सामाजिक आदि क्षेत्रांतील मान्यवर, कर्तवगार, निपुण व्यक्तींचा सन्मान करवा, सभा-स्नेह-संमेलन, क्रीडा महोत्सव आयोजित करावी ज्ञातीतील गुणवंत मुलांचा गुणगैरव करून त्यांना शिष्यवृत्ती द्यावी, ज्ञातीतील निराश्रित, निराधार तसेच ७० वर्षावरील वयोवृद्धांना, ज्ञातीतील रुण व्यक्तींना आर्थिक साहाय्य करावे, “गौड ब्राह्मण” या सभेच्या मुख्यपत्राचे नियमित प्रकाशन करावे आणि अशा तळ्हेने ज्ञातीचा विकास साधावा ही या संस्थेची प्रमुख उद्दिष्ट्यं आणि धेयं आहेत.

ज्ञातीबांधवांना सर्वेतोपरी साहाय्य करण्याच्या आंतरिक प्रेरणेपेटी स्वतःच्या तन, मन, धनाचे खतपाणी घालून गेल्या १२१ वर्षांच्या मशागतीने ज्या माजी व विद्यमान समाजपुरुषांनी हा जो भव्य समाजवृक्ष निर्माण केला, वाढवला त्या समाज धुरंधरांना आमचे शतशः प्रणाम!

आमच्या समाज धुरीणांनी अत्यंत कल्पकतेन गौड ब्राह्मण समाजाच्या बालवयापासून वृद्धावस्थेपर्यंत काळजी वाहणाऱ्या अनेक ज्ञाती संस्था उभ्या केल्या व या सर्वांचा समन्वय साधण्यासाठी गौड ब्राह्मण सभा ही मध्यवर्ती अशी

संस्था उभी केली. आपल्या ज्ञातीला ललामभूत झालेले स्व. रा. ब. अनंत शिवाजी देसाई टोपीवाले या थोर महापुरुषाने समाजावर व ज्ञातीसंस्थांवर एवढे उपकार करून ठेवले आहेत की त्यांचे स्मरण होताच नेत्र कृतज्ञतेच्या आनंदाशूनी भरून येतात.

सभेच्या १२१व्या वार्षिक स्नेह-संमेलनाच्या सोहळ्यात सहभागी होताना मनात अनेक विचारांची दाटी झाली आहे. व्यक्तीच्या त्याचप्रमाणे संस्थेच्या वाटचालीत चढ उत्तर, अडचणी, संकटे येतातच व त्यावर मात करणे ही कार्यकर्त्यांची खरी कसोटी असते. कार्य अर्धवट सोडून जाण्यात काय हशील? ज्ञातीसंस्थांचे व्यवहार हे निरलस सेवा करणाऱ्या कार्यकर्त्यांमुळे अव्याहत चालू आहेत व तसेच ते पुढे चालू राहतील यात दुमत होण्याचं कारण नाही. काळ झापाण्याने बदलतो आहे. मोबाईल, संगणक, इमेल, व्हाट्सअप, वेबसाईट हे परावलीचे शब्द झाले आहेत. या साधनांचा यथार्थ वापर करायला सभेने प्रारंभ केला आहे.

सभेच्या वार्षिकोत्सानिमित्त मला इथे कही गोर्षीचा खास उल्लेख करावासा वाटतो. विलेपार्ले येथील आपल्या ज्ञातीतील थोर दानशूर स्व. श्रीमती लक्ष्मीबाई बाळकृष्ण पाटील तसेच स्व. श्री. विष्णु मंगेश पाटील यांनी आपल्या मृत्युपत्राद्वारे सभेला आतापर्यंत रु. ८५,४८,०००/- (रु.पंच्याएशी लाख अड्युचाळीस हजार) इतक्या रकमेची देणगी दिली आहे. तर अलीकडे वसईच्या श्री. सुरेंद्र दत्तात्रय सामंत कोपराडकर व सौ. स्नेहलता सुरेंद्र कोपराडकर यांनी संभेच्या विविध कायमनिधी फंडासाठी रु. २,५५,०००/- इतक्या रकमेची देणगी दिली आहे. स्व. श्री. एकनाथ केशव ठाकूर कर्करोग वैद्यकीय उपचार फंडासाठी ज्ञातीतील दानशूरांकडून सभेला उत्तम प्रतिसाद मिळतो आहे. ह्या देणग्यांच्या व्याजातून ज्ञातीतील गरीब, निराश्रित वृद्धांना, रुणांना, ज्ञातीतील गरीब पण होतकरू विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत दिली जाणार आहे. दुसरी एक महत्वाची गोष्ट म्हणजे आपल्या ज्ञातीतील एक दानशूर महिला स्व. श्रीमती लक्ष्मीबाई दिनकर खानोलकर (गोरेगाव) यांनी आपल्या मृत्युपत्राद्वारे आपली सदनिका गौड ब्राह्मण सभेला दान करताना त्यांच्या नावे गोरेगाव येथे सभागृह उभारण्याची इच्छा व्यक्त केली आहे.

यासाठीदेखील रु.५,४३,७९८.५९ इतकी देणगी सभेला प्राप्त झाली आहे.

यावर्षी शालान्त तसेच उच्च माध्यमिक शालान्त तसेच अन्य परीक्षामध्ये गुणवत्ता यादीत आलेल्या ज्ञातीतील मुलामुलीचे आम्ही अभिनंदन करत आहोत. अशा विद्यार्थ्यांचा सभेच्यावतीने पारितोषिके देऊन त्यांचा गुणगैरवदेखील करण्यात आला आहे.

आपल्या ज्ञातीतील विद्यार्थ्यांनी, तरुणांनी पुस्तकी शिक्षणाबरोबर क्रीडा क्षेत्रात प्राविण्य संपादन करण्यासाठी गेली तीन वर्षे, गौड ब्राह्मण सभा “कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण प्रीमिअर लीग” क्रीडामहोत्सवांचे आयोजन करत असते. यावर्षी दि. १९ व २० जानेवारी २०१९ रोजी गोवा येथील “कुडाळदेशकर आद्य गौड ब्राह्मण उन्नती मंडळ” या ज्ञातीसंस्थेच्यावतीने आयोजन करण्यात येणार आहे. तसेच All India Saraswat Culture Organisation या संस्थेच्यावतीने दि. १९ व २० जानेवारी २०१९ रोजी माटुंगा येथे अखिल भारतीय सारस्वत संमेलन आयोजित करण्यात आले आहे. या कार्यक्रमांना ज्ञातीबांधवांनी आवर्जून उपस्थित राहावे.

यंदा सभेच्यावतीने दिल्या जाणाऱ्या विविध पुस्तकारांसाठी सर्वेशी महेश मंगेश तेंडुलकर (पुणे), श्रीपाद शंकर उर्फ बाळासाहेब पंतवालावलकर, (मालवण) काशीनाथ आत्माराम सामंत (कुडाळ), कृष्णाजी नारायण पाटकर (बोरिवली), हेमंत गजानन सामंत (विक्रोळी), गणेश प्रभु खोत (नांदगाव) चारूदत्त वामन शेणई (तिरोडा) या ज्ञातीतील मान्यवरांची एकमताने निवड झाली आहे. या सर्व उपस्थित मान्यवरांचे सभेच्यावतीने मनःपूर्वक अभिनंदन! गौड ब्राह्मण सभेला अशा या बहुसंपन्न आदर्श व्यक्तिमत्त्वाचा सार्थ अभिमान वाटतो. परमेश्वर आपणास उदंड आयुष्य, उत्तम स्वास्थ्य, सुख-समाधान प्रदान करो आणि आपल्या ज्ञानाचा, मार्गदर्शनाचा आणि आशीर्वादाचा समाजास निरंतर लाभ मिळत राहो ही प्रार्थना!

श्रीमत पुणिनंदांच्या कृपाशीर्वादाने, कुडाळदेशकर आद्य गौड ब्राह्मणांच्या कुलदेवतांच्या व स्थानिक देवतांच्या आशीर्वादाने, ज्ञातीबांधवांच्या तन-मन-धन सकट सहभागाने गेली सलग १२१ वर्षे गौड ब्राह्मण सभेची यशस्वी वाटचाल चालू आहे.

**ज्ञानेश्वर माऊलींनी म्हटल्याप्रमाणे-**

“इवलेसे रोप लाविलेले द्वारी,

त्याचावेलू गेला गगनावरी”

आपल्या पूर्वजांनी असा हा सभेचा लावलेला ज्ञातीवृक्ष आज बहरला आहे, फुलला आहे. दिवसेंदिवस गौड ब्राह्मण ज्ञातीमध्ये प्रगतीचा सुगंध चारी दिशांत दरवळू लागला आहे. शैक्षणिक, सांस्कृतिक, क्रीडा आदि क्षेत्रांमध्ये ज्ञातीतील विद्यार्थ्यांच्या जीवनाची पहाट फुलू लागली आहे. पहाटेच्या क्षितीजावर उगवणाऱ्या सूर्याची किरणे जशी आसमंत उजळू टाकतात त्याप्रमाणे गौड ब्राह्मण ज्ञातीतील कित्येक विद्यार्थ्यांनी आपल्या अंगच्या कलागुणांनी ज्ञातीची कीर्ती देशातच नव्हे तर परदेशातही पोहचवली आहे.

१२१ वर्षाची सभेची ही स्नेहदिंडी प्रगतीच्या, भक्तीच्या, सौख्याच्या पंढरीकडे चालली आहे. दिंडीतील ही १२१ वी पताका आभाळात उंचावते आहे, तिच्यावर आम्हा प्रत्येकांच्या भक्तीची, शक्तीची आणि सहकार्याची मूठ घटू असूदे!

संपूर्ण वर्षभरात संस्थेच्या सभासदांनी, दानशूरांनी, जाहिरातदारांनी, हितचितकांनी संस्थेच्या उपक्रमांना अर्थसहाय्य केल्याबद्दल त्यांचेही आम्ही अत्यंत आभारी आहोत. संस्थेवरील आपला हा लोभ असाच कायम ठेवावा ही विनंती.

१२१ वर्षात पदार्पण केलेल्या गौड ब्राह्मण सभेचे कार्यक्षेत्र दिवसेंदिवस वाढावे फुलावे, त्याचा सुगंध सर्वत्र पसरावा हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना !

आगामी नवीन वर्षाच्या आपणा सर्वांना हार्दिक शुभेच्छा व्यक्त करून माझे लांबलेलं हे प्रास्ताविक इथेच थांबवतो.

**धन्यवाद ! जय हिंद ! जय महाराष्ट्र !**

---

**आदरणीय श्री. मोहन नारायण सामंत**

(निवृत्त कॅप्टन भारतीय नौदल)

(भारतीय नौदलात दिलेल्या विशेष योगदानासाठी गौड ब्राह्मण सभेकडून सन्मानित)

कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञातीमध्ये बरीच कर्तृत्ववान मंडळी होऊन गेली.

त्यात काहींचे कर्तृत्व समाजास ज्ञात आहे तर काहींचे अज्ञात. कर्तृत्ववान असलेल्या अशा ज्ञातीतील मान्यवरांचा शोध घेऊन त्यांना ज्ञातीच्या व्यासपीठावर आणून त्यांचा गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने यथोचित सत्कार केला जातो. भारतीय नौदलामध्ये सेवाव्रत राहून ज्यांनी मानाचे स्थान पटकावले आणि स्वतःच्या व्यक्तित्वाचा ठसा उमटवला ते हे महान व्यक्तिमत्त्व-आदरणीय श्री. मोहन नारायण सामंत.

१९६५ सालच्या भारत-पाक युद्धामध्ये आपण दिलेल्या विशेष योगदानासाठी तसेच १९७१ सालच्या बांगला मुक्ती युद्धात आपण गाजविलेल्या विशेष पराक्रमासाठी लष्करी सेवेतील दुसऱ्या क्रमांकाचे “महावीरचक्र” ने राष्ट्रपतींच्या हस्ते आपल्याला सन्मानित करण्यात आल्याबद्दल गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने आपले मनःपूर्वक अभिनंदन!

कॅ. मोहन सामंत यांचा जन्म वसईतील समेदी आळी परिसरात झाला. त्यांचा जन्म १९.१०.१९३० चा. त्यांचे बडील स्व. नारायण रामचंद्र सामंत हे ब्रिटीश आर्मीमध्ये ‘सुभेदार मेजर’ या पदावर कार्यरत होते. त्यावेळच्या शिरस्त्याप्रमाणे त्यांच्या मातुःश्री लक्ष्मीबाई नारायण सामंत गृहिणी होत्या. वडिलांच्या सैन्यदलातील नोकरीत सततच्या होणाऱ्या बदल्यांमुळे कॅ. मोहन सामंत यांचे प्राथमिक शिक्षण मेरठ, सीतापूर (उत्तर प्रदेश), चखलालाल (आता पाकिस्तानात) इत्यादी ठिकाणी झाले. परंतु दुसऱ्या महायुद्धातील सततच्या अस्थिर वातावरणामुळे त्यांना १९३९ साली माध्यमिक शिक्षणासाठी प्रथम पुरुळे व त्यानंतर मालवणच्या धुरीवाडा येथील डॉ. काका देसाईच्या वाड्यात कुटुंबासह यावे लागले. त्यानंतर मालवणच्या टोपीवाला हायस्कूलमधून माध्यमिक शिक्षण पूर्ण करून १९४७ साली महाविद्यालयीन शिक्षणासाठी ते मुंबईत येऊन दाखल झाले. विल्सन महाविद्यालयात विज्ञान शाखेत असतानाच त्यांना भारतीय नौदलाने भुरळ घातल्याने सन १९४९ साली त्यांनी विल्सन महाविद्यालयाचा निरोप घेतला आणि त्यांनी ‘रॉयल इंडिअन नेव्ही’ मध्ये कॅडेट म्हणून प्रवेश घेतला. आपल्या अंगच्या हुषारीमुळे त्यांना अल्पावधीतच पुढील शिक्षणाकरिता इंग्लिशमधील ‘रॉयल नेव्हल कॉलेज’ मध्ये भारतीय नौदलातर्फे पाठविण्यात



आले. अनेक महत्त्वपूर्ण घडामोर्डींनी भरलेल्या या कालखंडात कॅ. सामंत यांनी इंलडची दुसरी राणी एलिझाबेथ (सध्याची राणी) यांना कोलंबो ते लंडन प्रवासादरम्यान संरक्षण देण्याबरोबरच ब्रिटिश नौदलातर्फे कोरिअन व मलेशियन युद्धात भाग घेऊन प्रत्यक्ष युद्धाचा अनुभव घेतला. त्यानंतर १९५२ साली ते भारतीय नौदलात ‘सब-लेफ्टनंट’ या पदावर रूजू झाले. विविध नौदल कामगिन्यामधील प्रत्यक्ष सहभाग, नौकानयन शास्त्र, पाणबुडी/विमान इत्यादींची दिशा, अंतर त्यांची नोंद करणाऱ्या यंत्राचा विशेष अभ्यास असणाऱ्या कॅ. सामंत अवघ्या तीन महिन्यात लेफ्टनंट झाले. पुढे पुन्हा एकदा त्यांनी इंग्लडला जाऊन ‘नेहिंगेशन अँण्ड एअरक्राफ्ट ग्रेजुएशन कोर्स केला. त्यामुळे एका वर्षात ते ‘लेप्टनंट कमांडर’ या पदावर पोहचले. कॅ. सामंतांनी तिसऱ्यांदा १९६२ साली इंग्लडला जाऊन सबमरीन (पाणबुडी) विषयांतर्गत विशेष प्रावीण्य संपादन केले. त्यामुळे १९७१ साली भारतीय नौदलाने आपल्या मुख्यालयातील ‘डायरेक्टर ऑफ सबमरीन आर्म’ या विभागाचे दुसरे डायरेक्टर म्हणून त्यांची नेमणूक केली.

यापूर्वी INS जी, INS राणा यासारख्या युद्धनौकांवर आपल्या ऐन उमेदवारीच्या काळात विविध प्रकारची अधिकारपदे भूषविलेले कॅ. सामंत यांची ‘INS विक्रांत’ या भारतीय नौदलचा मानविंदू असलेल्या युद्धनौकेवर नेमणूक झाली.

भारत सरकारने काळाची गरज ओळखून सोब्हिएत रशियाकडून पाणबुडी घ्यायचे ठरविले. त्याचाच एक भाग म्हणून गठीत केलेल्या तुकडीत ले. कमांडर सामंत यांचा समावेश करण्यात आला. सोब्हिएत रशियातील लॅटाब्हिया देशातील “रिगा” शहरातून भारतात पहिली पाणबुडी विशाखापट्टणम या ठिकाणी आणली गेली त्याचे कमांडिंग ऑफीसर होते कॅ. मोहन नारायण सामंत!

कॅ. सामंतांच्या कर्तृत्वाचा आलेख दिवसेंदिवस उंचावत होता व तो सन १९७१ च्या बांगला मुक्ती संग्रामात सर्वोच्च उंचीवर पोहचला असे म्हणणे अतिशयोक्तीचे होणार नाही. कमांडर मोहन सामंत यांनी बांगला मुक्तिवाहिनीची स्थापना करून राष्ट्रभावनेने प्रेरित झालेल्या मुक्तिवाहिनीच्या

युवकांना अंडरवॉटर स्विमिंग, विध्वंसक साहित्याचा वापर करणे, तोफखाना चालविणे, पाणसुरुंग पेरेणे, निःशस्त्र असताना स्वसंरक्षण करणे इत्यादीचे प्रशिक्षण दिले. जंगलातील तीन महिन्यांच्या खडतर प्रशिक्षणात मुक्तिवाहिनीचे त्यांनी अनेक सशस्त्र सैनिक घडविले. मोठ्या प्रमाणावर नद्या असलेल्या पाकिस्तानच्या पूर्व प्रांतात पाकिस्तानी लष्कराचे मोठे तळ होते. कॅ. सामंतांनी गनिमीकाव्याचा वापर करीत पाकिस्तानी लष्करावर जोरदार हळ्ये करून लष्कराची वाताहात तर केलीच; शिवाय या कारवाईत मोठ्या प्रमाणावर पूल जमीनदोस्त करणे, जहाजांना जलसमाधी देणे यासारखी महत्त्वाची कामगिरी पार पाडली अनेक पाक सैनिकांना कंठस्नान घालत पाक नौसेनेचे महत्त्वाचे लष्करी तळ उद्धस्त केले.

खुलना बंदरात प्रवेश करीत असतानाच गैरसमजुतीमुळे भारतीय हवाईदलाने कमांडर सामंतांच्या ताफ्यातील ‘पद्मा’ व ‘प्लाश’ या युद्धनौकांवर क्षेपणास्त्रांनी मारा सुरू केला. दुर्दैवाने या दोन्ही जहाजांना जलसमाधी मिळाली. सुदैवाने कमांडर मोहन सामंत हे INS पनवेल? या युद्धनौकेवर असल्याने बचावले. ताफ्यातील युद्धनौकेने वॉर्निंग फायर करताच चूक लक्षात आल्याने हवाईदलाने हळ्या थांबवला.

परंतु या हल्ल्यामुळे सावध झालेल्या पाक सैन्यदलाने कॅ. सामंत यांच्या जहाजावर हळ्या चढवला. आधीच दोन जहाजाना जलसमाधी मिळाली होती. अशावेळी भयंकर चक्रव्यूहात सापडलेल्या कॅ. सामंतांना माघार घेणेही शक्य नव्हते. आता कॅ. सामंतांनी मागचापुढचा विचार न करता आपल्या सहकाऱ्यांचे मनोबल वाढवीत खुलना बंदरावर हल्लाबोल करण्याचा धाडसी निर्णय घेतला. ‘करो या मरो’ या निश्चयाने तुटून पडलेल्या आपल्या नौदलाने प्रचंड ताकदीने मारा करून मुख्यालयासकट खुलना बंदर उद्धवस्त केले. पाकचे अनेक सैनिक कामी आले तर काही सैनिकांनी अक्षरशः भर रणांगणातून पळ काढला. ‘ऑपरेशन जॅकपॉट’ पूर्णत: यशस्वी झाल्याने पाकला आपला पराभव मान्य करण्यावाचून गत्यंतर नव्हते.

बांगला मुक्ती युद्धात कॅ. सामंतांनी संघटीत केलेल्या नौसैनिकांनी ‘फ्रॉगमन पोशाखात’ (बेडकासारखे पाय धारण करणाऱ्या पाणबुड्यांचा पोशाख) हळ्या करून पाक

संरक्षण दलाला मिळणारी रसद निष्प्रभ ठरविली तेव्हा भारतासह संपूर्ण जगाने कॅ. सामंतांच्या कर्तृत्वाची दखल घेऊन मुक्त कंठाने स्तुती केली. बांगलादेश मुक्ती समाप्तीनंतर १९७२ मध्ये भारतात परल्यावर भारत सरकारकडून युद्धात महापराक्रम गाजविणाऱ्यांना देण्यात येणारा भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाच्या 'महावीरचक्र'ने कॅ. सामंताना राष्ट्रपतींच्या हस्ते गैरविण्यात आले.

असे हे आपल्या ज्ञातीतील एक उतुंग व्यक्तिमत्त्व संस्थेच्या वार्षिक स्नेह-संमेलनासाठी अध्यक्ष म्हणून लाभावेत हे सभेचे अहोभायच म्हणावे लागेल. त्यांच्या भावी आयुष्याला आम्ही सुयश चिंतित असताना त्यांना दीर्घायुष्य लाभावे हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना!

### आदरणीय मेजर अरविंद रामचंद्र पाटील

(निवृत मेजर, भारतीय भूदल)

(भारतीय भूदलात दिलेल्या विशेष योगदानासाठी गौड बाह्यण सभेकडून सन्मानित.

भारतीय भूदलामध्ये उच्चतम पदावर राहून शौर्य गाजवले ते हे आदरणीय श्री. अरविंद रामचंद्र पाटील (निवृत मेजर, भारतीय भूदल) - आपल्या ज्ञातीतील एक उतुंग व्यक्तिमत्त्व! मेजर अरविंद रामचंद्र पाटील हे मुळचे कणकवती तालुक्यातील आशियेमठ गावचे. जन्म दि. २४.४.१९४२ चा. त्यांचं बालपण, प्राथमिक शिक्षण गिरगावामध्ये झालं. त्यानंतर गिरगावातील विल्सन कॉलेजमधून Bsc (Hon) ही पदवी त्यांनी संपादन केली. आपल्या शालेय शिक्षणाकरिता त्यांनी 'विद्यावृद्धि समाज' ह्या ज्ञातीसंस्थेकडून आर्थिक साहाय्य घेतले होते आणि विशेष म्हणजे त्याची परतफेड केली. आपल्या ज्ञातीतील एक ज्येष्ठ माजी कार्यकर्ते, ज्ञातीसंस्थांचे माजी पदाधिकारी स्व. श्री. वामनराव परुळेकर हे त्यांच्या बहिणीचे सासरे होते याचा ते आवर्जून उल्लेख करतात. सहाजिकच त्यांच्या जीवनात एका वेगळ्या संस्कारांची रुजवण झाली. वडिलांचा आदर्श त्यांच्यापुढे असल्याने त्यांचा वारसा पुढे



चालविण्याचा त्यांनी पक्का निर्धार केला. त्यांची पाऊले इंडियन आर्मीकडे वळली. त्यानुसार सुरुवातीला त्यांनी 'Indian Military Academy', Dehradun मधून Army चे Training घेतले. Training पार पडल्यानंतर १९६४ साली त्यांचे पहिले Posting 'Infantry Jot' मध्ये झाले. त्यानंतर लागलीच त्यांची 'NEFA Chinese Border' वर नेमणूक करण्यात आली. १९६५ सालच्या भारत-पाक युद्धामध्ये (पंजाबच्या अत्तारी सीमेवर) तर १९७१ सालच्या बांगला मुक्ती युद्धामध्येदेखील (राजस्थानच्या वाळवंटामध्ये) त्यांचा विशेष सहभाग होता. त्यांनी केलेल्या ह्या अतुलनीय कामगिरीमुळे पुढे १९७२ साली जम्मु-काश्मिरमध्ये, १९७४ साली न्यू दिल्ली येथील Army Head Quarter मध्ये तर १९७६ साली Colaba Head Quarter मध्ये 'General Staff Officer' म्हणून त्यांचे Posting झाले होते.

१९८२ साली त्यांनी Indian Army मधून निवृत्ती स्वीकारली आणि लगेचच ESSR Group मध्ये 'CEO' म्हणून पदभार स्वीकारला. त्यानंतर पुढे १९९१ साली वसई येथील एका Factory मध्ये त्यांनी पदभार स्वीकारला. पण २००५ साली सदर Factory बंद पडल्याने एका US कंपनीमध्ये 'Consultancy' सुरु केली. MIDC, तळेगाव येथे त्यांनी स्थापन केलेल्या 'ICD International Co.'चे ते Founder Director होते.

त्यानंतर मात्र २०१२ साली या सर्व कार्यातून निवृत्ती घेत त्यांनी समाजसेवेचे ब्रत अंगिकारले. जमशेट नावाच्या एका आदिवासी गावात समाजसेवेमध्ये स्वतःला झोकून दिले. त्यांनी अंगिकारलेले समाजसेवेचे हे ब्रत आजही अव्याहतपणे चालू आहे हे विशेष! असे हे चतुरस्त्र व्यक्तिमत्त्व संस्थेच्या वार्षिक स्नेह-संमेलनाला प्रमुख पाहुणे म्हणून लाभावेत हे संस्थेचे महदभाग्य! त्यांचा हा आदर्श तरुण पिढीला प्रेरणादायी ठरणार आहे. त्यांच्या ह्या सन्मानानिमित्त सभेच्यावतीने त्यांना हार्दिक शुभेच्छा व्यक्त करताना त्यांचे श्रद्धास्थान असलेल्या कुलदेवतेच्या आशीर्वादाने त्यांना उत्तम आरोग्य व दीर्घायु लाभो हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना!

आदरणीय श्री. श्रीपाद शंकर पंतवालावलकर (मालवण)



(गौड ब्राह्मण ज्ञाती संस्थांच्या कार्यातील एक अग्रणी, ज्येष्ठ व्यक्तिमत्त्व) (शैक्षणिक, सांस्कृतिक, सामाजिक क्षेत्रांत तसेच गौड ब्राह्मण ज्ञाती संस्थांच्या कार्यात दिलेल्या विशेष

यो गदानासाठी गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने ‘जीवनगौरव’ पुरस्काराने सन्मानित)

समाजामध्ये काही व्यक्ती अशा असतात की त्या प्रसिद्धीपासून नेहमीच दूर राहून अत्यंत निः स्वार्थीपणे सामाजिक कार्य करत असतात. अशा व्यक्तिमत्त्वांचा समाजाने नेहमीच आदर केला पाहिजे असे हे प्रसिद्धीविन्मुख राहिलेले आदरणीय व्यक्तिमत्त्व म्हणजे श्री. श्रीपाद शंकर उर्फ बाळासाहेब पंतवालावलकर!

अशा व्यक्तीचे मर्म म्हणजे त्यांचे भारलेपण! आपल्या ज्ञातीची खडान खडा माहिती असणे आणि ज्ञातीसाठी जीवनातील क्षण-न् क्षण वेचणे हेच पंतवालावलकरांचे रूपरंग आहे.

श्रीपाद शंकर पंतवालावलकर हे मूळचे मालवणचे डॉ. शंकर कृष्णाजी पंतवालावलकर ह्यांचे ते चिरंजीव! त्यांचा जन्म २९ मे १९४२ चा. मालवणविषयी त्यांना विलक्षण ओढ आहे, प्रेम आहे. त्याकरताच निवृत्तीनंतर ते मालवणला स्थायिक झाले. त्यांचे प्राथमिक आणि माध्यमिक शिक्षण मालवणलाच झाले तर महाविद्यालयीन शिक्षण कोल्हापूर आणि त्यानंतर मुंबईला झाले. M.P.S.C. परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर ते सचिवालयात सरकारी सेवेत रुजू झाले. व अल्पावधीत सचिवालयातून Rationing Dept मध्ये 'Rationing Officer' म्हणून त्यांची नेमणूक झाली. Rationing Officer या पदावर राहून त्यांनी अनेक व्यक्तिमत्त्वे घडविली.

तत्पूर्वी १९६६ साली डॉबिलीच्या कुंदा पाटकर यांच्याशी ते विवाहबद्ध झाले. Rationing Officer म्हणून कार्यरत असताना त्यांना अनेकदा Dept कडून मान-सन्मान प्राप्त झाले. मान-सन्मानातून मिळणारी रक्कम ते मुख्यमंत्री साहाय्य निधीस देत असत.

साधी रहाणी अनु उच्च विचारसरणी ही तर श्रीपादरावांची खासियत! प्रसन्न व्यक्तिमत्त्व, माणसे जोडण्याची उपजत कला, उमदा स्वभाव आणि कठोर परिश्रम करण्याची मानसिकता ही अद्भूत देणगी विधात्याने त्यांना जन्मजात दिली आहे. त्यामुळे लहानपणापासून सहाजिकच ते समाजकार्यात ओढले गेले.

उद्योग-व्यवसाय, नोकरी, समाजसेवा ही सारी शिवधनुष्य पेलीत असताना आपल्या कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञातीकडे घारीच्या नजरेप्रमाणे त्यांचे लक्ष असायचे. ध्यानी, मनी, स्वप्नी ज्ञातीकार्य हे त्यांनी आपल्या उराशी बाळगल्यामुळे सहजिकच ते ज्ञातीकार्यात ओढले गेले. आपण आपल्या समाजाचे काहीतरी देणे लागतो, या जाणीवेपोटीच त्यांनी स्वतःला ज्ञातीकार्याला वाहून घेतले. अशी ही व्यक्ती आजही ज्ञातीसंस्थांचा पिंपळवृक्ष आहे.

सामाजिक कार्य करताना मतभेद टाळून एक दिलाने कार्य करावे व ज्ञातीसंस्थांचा उल्कर्ष साधावा यासाठी आजही त्यांचे प्रामाणिक प्रयत्न असतात. १९६३ साली कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण क्रेडिट सोसायटीच्या चिटणीसपदी राहून संस्थेची भरभराट केली हे सर्वश्रूत आहे. त्याकाळात आपल्या क्रेडिट सोसायटीने १०%चा १५% डिव्हीडंट केला. आजही सोसायटीने हा निर्णय कायम ठेवला आहे हे विशेष!

गौड ब्राह्मण सभा, विद्यावृद्धि समाज, निराश्रित सहाय्यकारी फंड, क्रेडिट सोसायटी आदी ज्ञातीसंस्थांच्या कार्यकारिणीवर प्रतिनिधित्व करून गौड ब्राह्मण ज्ञातीची त्यांनी ४० वर्षे अविरत सेवा केली. आजही त्यांच्या सेवेत कुठेही खंड पडलेला नाही हे विशेष!

सामाजिक तसेच ज्ञातीकार्य करत असताना एका कठीण प्रसंगाला त्यांना सामोरे जावे लागले. प्रवासात एका ठिकाणी अपघात झाल्याने त्यांना मुंबईला रामराम करावा लागला. त्यांनी मालवण मुक्कामी कायम राहण्याचा निर्णय घेतला.

आपल्या सामाजिक कार्याविषयी बोलताना ज्ञातीतील काही व्यक्तींच्या नावांचा ते आवर्जून उल्लेख करत असतात. ज्ञातीतील मान्यवरांचा व विचारवंतांचा सहवास लाभल्याने त्यांना वैचारिक प्रगलभता लाभली. त्यामुळे गेली ४० वर्षे

ज्ञातीसंस्थांच्या उन्नतीसाठी त्यांनी महान कार्य केले.

श्रीपादरावांचा ज्ञातीकार्याचा आवाका फार मोठा आहे. मुंबई, कोकण, गोवा, बेळगाव, कोल्हापूर, भूदरगड या परिसरातील ज्ञातीतील गरजू विद्यार्थ्यांना तसेच निराश्रित महिला/पुरुषांना ज्ञातीसंस्थांच्या माध्यमातून आर्थिक साहाय्य पोहचवण्याचे महान कार्य आजही ते करताना दिसतात. आज वयाच्या ७६ व्या वर्षांदेखील त्यांचा तरुणांना लाजवेल असा उत्साह व कामाचा उरक आहे. अनेक सामाजिक संस्थेवर ते कार्यरत आहेत.

सध्या १०५ वर्षांत पदार्पण केलेल्या एक शैक्षणिक संस्थेत ते कार्यरत असून ह्या संस्थेच्या अशा अनेक कार्यात त्यांनी स्वतःला वाहून घेतले आहे. त्यामुळे शिक्षण क्षेत्रातील मान्यवरांशी त्यांचे घनिष्ठ संबंध आहेत.

हे सामाजिक कार्य करण्यासाठी प्रेरणादायी ठरलेल्या त्यांच्या प्रिय पत्नीचे (सौ. कुंदा (वंदना) अलीकडे अल्पशा आजाराने दुःखद निधन झाल्यामुळे त्यांचा आधारवडच गेल्यासारखे झाले आहे. गौड ब्राह्मण सभेच्या १२१व्या वार्षिक स्नेह संमेलनानिमित्त त्यांच्या कार्याचा होणारा हा सन्मान पहाण्यासाठी त्यांच्या सौभाग्यवर्तीचे असणे महत्वाचे होते. पण शेवटी काय कालाय तस्मै नमः असेच म्हणावेसे वाटते.

आजवरच्या श्रीपादरावांच्या शैक्षणिक, सामाजिक, ज्ञातीकार्याला सलाम ! गौड ब्राह्मण सभेच्यावरीने त्यांच्या उत्कर्षासाठी तसेच त्यांच्या भावी कार्याला सुयश चिंतीत असताना त्यांना दीर्घायूष्य लाभे हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना!

---

**आदरणीय श्री. महेश मंगेश तेंडुलकर, B.E. Electronics**  
(इतिहास संशोधन तसेच साहित्य, शैक्षणिक, सांस्कृतिक व

सामाजिक क्षेत्रांतील विशेष योगदानासाठी ‘स्व. श्री. रावबहादूर वासुदेवराव बांबडेंकर इतिहास संशोधन पुरस्काराने’ गौड ब्राह्मण सभेकडून सन्मानित)

तेंडुलकर या आड नावाभोवतीच तेजोवलय निर्माण करणारे त्यांचे पूर्वज, त्यांचे नातेवाईक हे आपापल्या कर्तृत्वाने वलयांकित होतेच. त्यांच्या कर्तृत्वला कुलदेवता मंगेश-महालक्ष्मी

यांचा आशीर्वाद लाभला होता. अशा वलयांकित तेंडुलकरांच्या घराण्यात दि. १९ जून १९६५ रोजी दादर येथे महेश तेंडुलकरांचा जन्म झाला. परंतु त्यांचे वडील हे पुण्यात नोकरीला असल्याकारणाने त्यांचे बालपण पुण्यातल्या सुप्रसिद्ध सदाशिवपेठेत गेले. शाळा, कॉलेज आणि व्यवसाय हे सर्वकाही पुण्यातच असल्यामुळे ते पक्के सदाशिवपेठील पुणेर काढले.

त्यांचे घराणे हे मुळातच साहित्यिकाचे असल्याने त्यांच्या घरात नेहमी साहित्यिकांचा ये-जा असायची. त्यांचे आजोबा धोंडोपंत रघुनाथ हे तर उत्तम लेखक होते. त्यांची आजी कोकणातल्या डोरल्या गावातली. त्याकाळाला अनुसरून ती जरी निरक्षर होती तरी ती कुशाग्र बुद्धीची होती, विलक्षण हुषार होती. अगदी उतारवयात ती लिहायला-वाचायला शिकली. एके दिवशी तर तिने एकांतात बसून मोठ्या चिकाटीने ज्ञानोबा माऊर्लीची ज्ञानेश्वरी वाचून काढली!

पोतकरांच्या घरातून तेंडुलकरांच्या घरात सून म्हणून आलेली सुशील त्यांची आजी, त्याहीपेक्षा त्यांची शिक्षिका होती. त्यांच्या आजोबांनी लग्नात तिचे नाव बदलून सर्व असे ठेवले मॉटरसरीपासून ते अगदी इयत्ता पाचवी-सातवी पर्यंत आजीचे लहानपणीच्या तेंडुलकरांच्या शिक्षणावर बारीक लक्ष असे. चुकांना तिने कधीच दयामाया दाखविली नाही. ब्रात्यपणा केला तर ओरडायची पण चार बोटांनी कधी फटकासुद्धा मारायची नाही, फक्त त्यांच्या आईकडे तक्रार करायची. मग काय विचारता, त्यांचा आईचा मुरारबाजी देशपांडे व्हायचा अन तेंडुलकरांचा गनीम.

आजीला चार मुलगे आणि एक मुलगी होती. यापैकी थोरले रघुनाथारव, त्यांच्या पाठोपाठ लीला, मग विजय, मंगेश (त्यांचे वडील) आणि सुरेश हे मुलगे. आजोबांच्या अकाली निधनामुळे घराची जबाबदारी तेंडुलकरांच्या आत्याच्या अंगावर येऊन पडली. अविवाहीत राहून तिने शिक्षकीपेशा पत्करला अन आपल्या भावंडांच्या शिक्षणाकडे लक्ष केंद्रित केले. तेंडुलकरांचे थोरले काका नोकरीनिमित्त मुंबईला स्थाईक झाले. त्याकाळी महेशरावांचे घर ज्ञानेश्वरांच्या घरासारखे होते. निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान आणि मुक्ताबाई एकाच घरात राहात होती



पण फरक इतकाच होता की तेंडुलकरांची लीलाबाई ही थोरली होती. आजोबांच्या अकाली निधनामुळे सर्व भावंडांना परिस्थितीची चांगलीच जाण होती अन् पैशांची किंमत होती. सरस्वती देवीच्या मुलांना लक्ष्मीदेवीचाही वरदहस्त असतो हे त्यांना उमगले होते. विजय तेंडुलकरांनी प्र. के. अत्रे यांच्या मराठा नामक दैनिकात सहसंपादक म्हणून नोकरी पत्करली आणि पत्रकारितेच्या पेशापासून पदमभूषण सारख्या सन्मानापर्यंत आपली यशस्वी वाटचाल चालू ठेवली. महेशर्जीच्या वडिलांनी सरकारी नोकरी पत्करून दुसरीकडे व्यंगचित्र रेखाटण्याचे आवडते काम अगदी शेवटपर्यंत चालू ठेवले. शब्दाविना संवादला व्यंगचित्रासारखा प्रभावी माध्यमाचा उपयोग करून महाराष्ट्रातच नव्हे, तर भारतभर मोठा नावलौकिक मिळवला, मोठमोठे सन्मान अन सत्कार प्राप्त केले. धाकटे सुरेशकाका त्यांना सारेजण पुतणे-पुतण्या भाऊकाका म्हणत असत. अत्यंत साधा, सरळ आणि सज्जन माणूस म्हणून त्यांची ओळख तर होतीच. पण हॉवर्ड युनिव्हर्सिटीची अर्थशास्त्रातील डॉक्टरेट ही पदवीही त्यांनी प्राप्त केली होती. तेंडुलकर कुटुंबातले ते लालबहादूर शास्त्रीच होते. त्यांनी आपल्या शिक्षणाचा, श्रीमंतीचा किंवा त्यांना प्राप्त झालेल्या पदांचा कधीही दुरुपयोग केला नाही, की कधी आपल्या नावापुढे “डॉक्टर” ही पदवीसुद्धा लावली नाही. त्यांनी वर्ल्ड बैंकेत उच्चपदावर काम केले, पण विदेशात स्थाईक व्हायचा विचार त्यांच्या मनाला कधीही शिवला नाही. आपल्या शिक्षणाचा, अनुभवाचा आणि मार्गदर्शनाचा लाभ आपल्या देशवासीयांना व्हावा या उद्देशाने त्यांनी दिल्ली युनिव्हर्सिटीमध्ये शिक्षकी पेशा पत्करला आणि त्यात ते कार्यरत राहिले. दिल्लीसारख्या ठिकाणी विद्यार्थीप्रिय शिक्षक म्हणून मोठी ख्याती व नावलौकिक कमावला. पुण्यातील बी.एम.सी.सी. कॉलेजमधून पहिल्या क्रमांकाने उत्तीर्ण झालेल्या त्यांच्या धाकट्याकाकाने पंतप्रधान मनमोहनसिंग, पी. चिंदंबरम यांच्यासारख्या राजकारणी विद्वानांची मनं लिलया जिकली. पण त्यांच्याकडून कधी अपेक्षा ठेवली नाही. जे त्याच्या योग्यतेने त्याना मिळाले त्यात ते कायम समाधानी राहिले अन् ज्ञानार्जनासारख्या पवित्रकार्यात शेवटपर्यंत मग्न राहिले.

महेशर्जीचे थोरले काका त्यांच्या जन्मापूर्वीच वारल्यामुळे त्यांना बघण्याचा प्रश्न उद्भवत नसला तरी त्यांनी इंग्रजी विषयात मिळवलेली पदवी, त्यात प्राप्त केलेले डिस्टिंक्शन आणि एक बैठकीत त्या काळचा टाइम्स ऑफ इंडिया वाचून काढण्याची विद्वता याबद्दल त्यांनी अनेक जुन्याजाणत्या लोकांकडून एकले होते. पहिल्या प्रतीचे बुद्धिमान, गोरापान वर्ण, सरळ तरतीरीत नाक, नीडर पण तसेच प्रेमल असलेले त्यांचे थोरले काका त्यांना कधीच पाहाता आले नाहीत याची खंत त्यांच्या मनातआजही कायम आहे. ज्ञानाचा, विद्वत्तेचा आणि कर्तृत्वाचा अलौकिक वारसा लाभलेल्या तेंडुलकर घराण्यात महेशर्जीचा जन्म झाला याबद्दल ते ईश्वराचे आभार मानातात. या सर्वांकडून कळत-नकळत, प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्षपणे महेशर्जीना अनेक गोष्टी शिकायला मिळाल्या आणि त्यांच्या अनुभवांच्या शिदोरीवर त्यांनी आपल्या आयुष्याची वाटचाल सुरू केली. परंतु यापैकी एकही व्यक्ती त्यांनी डोळ्यांसमोर आदर्श म्हणून ठेवली नाही. कारण त्यांना आपला आदर्श बालपणीच मिळालेला होता आणि तो म्हणजे त्यांची थोरली चुलत बहीण प्रिया! लहानवयात तिने जो नावलौकिक प्राप्त केला, साहित्यक्षेत्रात जी उंची गाठली, ज्या अथक परिश्रमानंतर जे यश मिळवले आणि जबरदस्त इच्छाशक्तीच्या जोरावर कॅन्सर सारख्या असाध्य रोगाशी झागडा दिला हे सर्व काही शब्दांच्या पलीकडले आहे.

लेखकी हे तेंडुलकर घराण्याला ईश्वराने दिलेले वरदानच आहे असे ते मानातात. त्याच्या लेखनाचे विषय वेगळे असतील, दिशा वेगळ्या असतील, प्रतिभाही एकसारखी नसेल, पण लेखनाला विचारांची जोड मात्र आजही कायम असलेली आढळेल. विजय तेंडुलकर जगप्रसिद्ध लेखक झाले ते त्यांच्या विचारांनी. त्यांनी लिहिलेली नाटके माणसांना विचार करायला लावणारी होती, भाषा प्रभावी असल्यामुळे सर्वसामान्यांना भावणारी होती. महेश तेंडुलकरांच्या वडिलांनी व्यंगचित्रांच्या माध्यमातून अनेक सामाजिक व राजकीय प्रश्नांना वाचा फोडली, शेकडो पाने लिहून जे व्यक्त होऊ शकणार नाही ते त्यांनी आपल्या ब्रशच्या एका फाराट्याने करून दाखविले. भाऊकाकांनी

तर साक्षरतेची व्याख्या बदलण्याची भूमिका मांडून भल्याभल्या विद्वानांची मती गुंग केली तर प्रियाने लेखणी हातात धरून आपल्या शैलीने महिलांचे असंख्य प्रश्न जगासमोर मांडून त्यांच्या हक्कांसाठी लढा दिला आणि अनेकर्जणीना न्याय मिळवून दिला. आता तर तेंडुलकर घराण्याची आदर्श परंपरा पुढे नेण्याची जबाबदारी महेशर्जीवर होती.

पुण्यातील भावे हायस्कूलमध्ये प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण मराठीतून झाले नंतर पुढची दोन वर्षे पुण्यातील स.प. महाविद्यालयात आणि त्यांच्या पुढची चार वर्षे इंजिनिअरिंग कॉलेजमध्ये त्यांचे शिक्षण झाले. यापैकी शेवटच्या सहा वर्षात त्यांचा मराठी भाषेशी फारसा संबंध आला नाही. फक्त बोलता, समजता येईल इतपतच तो मर्यादित राहिला. त्यावेळी जर कोणी त्यांना म्हणाले असते की एखाद्या आवडत्या विषयावर पानभर लिहून दाखव तर ते अवघडच नाहीतर अशक्य होते! एकदा तर मराठीत आठ हा आकडा कसा काढायचा असा त्यांना मोठा प्रश्न पडला! त्यानंतर मात्र त्यांनी मनाशी ठरवले की, वाटेल ते झाले तरी आपली मातृभाषा सुधारायची. पण प्रश्न अजुनही सुट नव्हता. सुरुवात करायची कशी? वाचायचे काय? त्यावेळी त्यांच्या हाती शिवशाहीर बाबासाहेब पुरंदरे यांनी लिहिलेले शिवचरित्र आले आणि त्यांच्या आयुष्याला एक वेगळेच वळण लागले. एरवी सलगपणे दोन-तीन पानांचा मराठी मजकूर वाचू न शकणारे ते, त्या पुस्तकाला अक्षरशा: घोरपडीसारखे चिकटले! पूर्ण पुस्तक वाचून काढते आणि त्यांना त्यांच्या ध्येयाची जाणीव झाली. मराठीभाषेतील शब्दांची ताकद काय असते याची प्रचिती पानापानावरून आली. साध्यासोप्या शब्दांनी मोठा अन्वयार्थ कसा सांगावा याचे आकलन त्यातून त्यांना झाले. एकीकडे आर्थजनाकरिता व्यवसाय सुरु होता आणि दुसरीकडे शिवचरित्राची पारायण होत होती. दोन्हीकडून उदंड यश पदरी पडत होते. तरीसुद्धा काहीतरी कमी पडत असल्याची जाणीव सतत होत होती. व्यवसाय सांभाळून इतिहासाकडे वळणे धोकादायक वाटत होते. कारण कितीही झाले तरी व्यवसायातील लक्ष विभागले जाणार हे निश्चित होते. त्यामुळे करायचं काय हा त्यांच्यासमोर मोठा गहन प्रश्न

होता. तेंडुलकर असल्यामुळे कोणाचे अनुकरण करायचे नाही हा हट्ट! वडिलांची, काकांची किंवा प्रियाची मदत घ्यायची नाही हा देखील पुन्हा हट्टच! अशा परिस्थितीत त्यांच्या आयुष्यात बायको नावाची एक सुंदर मैत्रीण आली आणि त्यांचे जगच बदलून गेले. त्यांच्यासारख्या माणसाबरोबर संसार करण्याचे तिने नुसते ठरविले नाही, तर तसा निश्चय केला. त्यांचा प्रेमविवाह नंतर लवकरच पार पडला. गोखल्यांची चित्रा तेंडुलकरांची मंजिरी झाली आणि त्यांच्या पाठीशी खंबीरपणे उभी राहिली.

शिवचरित्राविषयी वाटणाऱ्या कुतुहलापोटी त्यांची पावले पुण्यातील भारत इतिहास संशोधक मंडळ या ख्यातनाम संस्थेकडे वळली. व्यवसायाची वेळ संपली की, मंडळात जाऊन काही ना काही तरी नवीन वाचायची सवय लागली. त्यांना अनेक प्रश्न पडायचे पण उत्तरे देणारा सापडायचा नाही. मग एका वहीत प्रश्नांची नोंद करून वाचन कायम ठेवायचे असे त्यांनी ठरवले. पण त्याने काही त्यांचे समाधान होईना. त्यांचा हा उद्योग एका विद्वानाच्या जाणकार नजरेतून हुकला नाही. त्यांच्याशी एकही शब्द ही ते बोलले नसतानाही त्यांनी त्यांच्या मनाची घालमेल अचूक ओळखली. तहानलेला माणूस पाणी पिण्यासाठी जलाशयाकडे जातो, जलाशय त्यांच्याकडे चातून येत नाही हे त्यांना ठाऊक होते. पण गुरु शिष्याच्या शोधात असतो हे मात्र कधी ऐकले नव्हते. एक दिवस न राहून त्यांना आपल्या अडचणी सांगाव्या म्हणून त्यांनी आपले पुस्तकात खुपसलेले डोके वर करून त्यांच्याकडे पाहिले आणि आश्वर्य म्हणजे त्यांनी ते काही बोलयच्या आतच संभाषणाला सुरुवात केली. काही अडचण आहे का? असा नेटका प्रश्न विचारला. अहो, प्रश्नच काय प्रश्नांचे डोंगरच्या डोंगर त्यांच्या वहितून उंचावलेले होते. त्या पैकी एक प्रश्न घेऊन ते त्यांच्याकडे गेले आणि ज्ञानाच्या भांडाराने संपन्न असलेल्या त्या विद्वानाने त्यांचा प्रश्नच सोडवला नाही, तर असे प्रश्न पडले तर काय करायचे याचे देखील मार्गदर्शन केले. प्रश्नाचे समाधानकार उत्तर मिळाले याचा आनंद मनाला होत असतानाच त्यांनी महेशर्जीना विचारले, चहा घेताना तुम्ही? तत्काळ होकार दिला आणि मंडळा बाहेरच्या चहाच्या दुकानात बसून भरपूर गप्पा मारल्या. त्या

सगळ्या इतिहासांबंधीच होत्या असे नाही. सर्व विषयांवर गप्पा झाल्यावर महेशर्जींनी त्यांना त्यांचे नाव विचारले आणि ते नाव ऐकून त्यांच्या डोळ्यांवर आणि कानांवर विश्वास बसेना अन् आपण कोणाशी बोलतो आहोत हेच उमेना. त्यांनीही अगदी सहजपणे आपले नाव सांगितले. गजानन भास्कर मेहेंदले! इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे, डॉ. पांडुरंग सखाराम पिसुर्लेंकर, ग. ह. खेरे यांच्यासारख्या प्रकांड पंडितांच्या पंक्तीत बसण्याची योग्यता असलेल्या व्यक्तीशी आपली आज ओळख झाली या विचाराने ते पार भारावून गेले इतिहाससंशोधनाच्या कार्यात यांनाच आपले, गुरु करायचे असा त्यांनी मनोमन निश्चय केला. मग रोजच्या रोज मंडळात जाणे, गुरुजींकडून शंकांचे निरसन करून घेणे, वेगवेगळे संदर्भग्रंथ वाचून त्यातून संदर्भ काढून त्यांचा इतिहास लेखनात कसा उपयोग करायचा हे समजून घेणे वगैरे प्रकार सुरु झाले.

पाहता पाहता दोन-तीन वर्षे कशी गेली ते कळलेच नाही. गुरुजींनी त्यांना फक्त इतिहास संशोधन कसे करायचे हे शिकवले असे नाही, तर त्यांनी इतिहासाच्या व्याप्तीबरोबरच इतिहासाच्या मर्यादाही स्पष्ट केल्या. It is always good to be true' म्हणजे 'सत्य हे चांगल्यापेक्षा अधिक चांगले असते हे पटवून दिले. Facto Defacto म्हणजे काय हे उदाहरणांसह समजून सांगितले. इतिहास हा पुराव्यांनीच अचुक लिहायचा असतो याची योग्य जाणीवही त्यांनी त्यांना करून दिली. थोडक्यात गुरुजींनी त्यांचा विचार बदलला. जगात सर्वांत अवघड गोष्ट जर कोणती असेल तर ती म्हणजे एखाद्याचा विचार बदलणे आणि ती गुरुजींनी त्यांच्या बाबतीत सहजपणे केली. एक दिवस स्वतः लिहिलेल्या 'श्रीराजा शिवछत्रपती' या ग्रंथाचा पहिला खंड त्यांच्या हाती सोपवला तेब्हा त्यांचा आनंद गगनात मावेनासा झाला. तो ग्रंथ त्यांना मोठ्या पुरस्कारासारखा वाटला आणि आजही वाटत आहे. त्या दिवसापासून आपल्याला कोणताही पुरस्कार मिळाला नाही, तरी काही हरकत नाही अशी अवस्था त्यांना प्राप्त झाली. वाचन वाढवत गेले, शंकाचे निरसन होत गेले, इतिहासाचे वेगळेच चित्र डोळ्यांसमोर तरळू लागले हे सगळे होत असले तरी विचार लेखणीतून कागदावर काही उमटेना. पण योगायोग

असा की, त्या उमेदवारीच्या काळात त्यांची निनादाराव बेडेकरांशी ओळख होऊन पुढे त्या ओळखीचे स्पांतर मैत्रीत झाले. त्यांच्याकडूनही त्यांना खूप शिकायला मिळाले. मुद्रेसूद बोलणे, आपला विचार प्रभावीपणे कसा मांडायचा हे शिकणे, बोलता बोलता इतर दाखले देणे आणि लेखनाबरोबरच वक्तृत्वावरही लक्ष केंद्रित करणे अशा अनेक गोष्टी ते त्यांच्याकडून शिकले. त्यामुळे मोडीलिपीतील अक्षरांचा योग्य अर्थ लावताना त्यांना फारशी अडचण आली नाही.

व्यवसायाबरोबरच इतिहास अभ्यासाचा उद्योगही जोरात सुरु असताना अचानक महेशर्जींना दैनिक सामनामधून फोन आला की, आमच्या दैनिकात आपण इतिहास या विषयावर काही लेखन करू शकाल का? त्यांनी त्याला होकार दिला आणि शिवकाळातील दुर्ग व दुर्गाव्यवस्था या विषयावर लेखमाला लिहिली. ती वाचकांना आवडली अशी प्रतिक्रियाही त्यांना दैनिकाच्या संपादकांकडून मिळाली. मग आत्मविश्वास आला की आपण लिहू शकतो आणि आपला विचार वाचकांना पटतो. ती लेखमाला संपते ना संपते तोच दैनिक लोकमतने किल्ल्यांवर वेगळ्या स्वरूपाच्या लेखनाची त्यांच्याकडे मागणी केली. तीही त्यांनी आव्हान म्हणून स्वीकारली आणि महाराष्ट्रातील वेगवेगळ्या किल्यांवर घडलेल्या इतिहासावर लेखमाला सुरु केली. त्याही लेखमालेला वाचकांकडून उंदंड प्रतिसाद लाभला. ती लेखमाला नितीन केळकर नावाच्या प्रकाशकाने वाचून त्या लेखांचे पुस्तकात रुपांतर करावे असे सुचवून ते प्रकाशित करण्याचीही तयारी दर्शवली. क्षणाचाही विलंब न लावता त्यांनी ते मान्यही केले. लवकरच त्या लेखांनी पुस्तकाचे रूप धारण केले आणि त्याचे प्रकाशन शिवशाही बाबासाहेब पुरंदरे यांच्या हस्ते एका कार्यक्रमात झाले. त्यांनी आपल्या पहिल्या पुस्तकाचे नाव 'कथा दुर्गाच्या' असे ठेवले. त्याच्या दोन आवृत्या संपल्या. नंतर त्यांनी कधी मागे वळून पाहिले नाही. कारण त्यांच्या मागे अनेक प्रकाशक उभे होते!

व्यवसाय, प्रपंच, अभ्यास, लेखन, भटकंती आणि व्याख्यान असा जीवनाचा षट्सूत्री कार्यक्रम सुरु होता. त्यांची एका पाठोपाठ एक पुस्तके प्रकाशित होत गेली.

आपले पुस्तक इतरांपेक्षा वेगळे कसे करता येईल याचे प्रयत्न सुरु झाले. नव्याविचारांची भर पडली. भटकंतीतून अनेक विषय हाती लाग्याला लागले, इतिहासातील विनोद ठासवले आणि लेखणी कागदांवरून घोड्यासारखी दौडू लागली. मुरारबाजी देशपांडे, संताजी घोरपडे, प्रतापराव गुजर यांच्यासारख्या सेनानींवर लेखन केले. सिंहगडावर पुस्तक लिहिले. औरंगजेबाच्या कारकिर्दीतील विनोदी किंश्य यांनी हसरी मोगलाई साकारली, घंटा फक्त वाजवण्यासाठीच नसतात तर त्या अभ्यासाचा विषयही होऊ शकतो हे हिंदू देवालयातील पोर्टुगीज घंटावरून दाखवून दिले. गडांच्या अणि मंदिरांच्या दरवाजांवर फक्त शिलालेखच लावत नसत, तर द्वारशित्पही तिथे असत या बदल लोकांना जाणीव करून देण्याकरिता गड-मंदिरांवरील ‘द्वारशिला’ हे पुस्तक लिहिले. शिवछत्रपतीच्या स्वराज्यकार्यातील दुर्गांचे महत्त्व पटवून देणारे साद शिवकालीन दुर्गांची’ अनु ‘शिवकाळातील दुर्ग व दुर्गव्यवस्था’ अशी दोन पुस्तके शिवशाहीर आणि शिवभूषण (निनादराव बेडेकर) यांना अर्पण केली. भटकंतीतून मिळालेला आनंद आदर्श असणाऱ्या प्रियाला अर्पण करता करता ‘भटकंती अनलिमिटेड’ साकारले. ज्या प्रकाशन संस्थेच्या सावलीत राहून हे लेखनकार्य केले त्या संस्थेच्या संचालिका दिवंगत अंजली घाटपांडे यांना ‘भटकंती कुडाळ-वेंगुल्यांची’ हे पुस्तक अर्पण केले. सावलीसारखी त्यांना साथ देणाऱ्या आपल्या पत्नीला ‘तेंडुलकर’ झाल्याबद्दल गोव्यातील पर्यटन अर्पण केले. ज्यांच्यामुळे त्यांना त्यांची पत्नी मिळाली त्या सासूबाईना त्यांनी किल्ल्यांच्या दंतकथा अर्पण केल्या आणि गडावरील चढाई उतराईत त्यांना जीवाभावाची साथ देणाऱ्या मित्रांनाही दोस्तीखात्यात पुस्तके अर्पण केली. जसजशी पुस्तकांची संख्या वाढत गेली तसतशी संधी मिळत गेली. त्या संधीचा वेळेवर उपयोग करून घेऊन वेगवेगळ्या विषयांना यशस्वीपणे भिडले, आव्हाने स्वीकारली आणि पुरस्कारही त्यांना प्राप्त झाले.

एखादी भाषा शिकल्यावर झानाचे मोठे भांडार आपल्याकरिता खुले होते! हे गुरुर्जींचे वाक्य, त्याचे तंतोतंत पातलन करून ते फारसी भाषा शिकले. मुळाक्षरांपासून सुरुवात करून आदिलशाही फरमाने वाचण्यापर्यंत त्यांनी मजल मारली. उजवीकडून डावीकडे वाचायचे आणि त्यांचा डावीकडून उजवीकडे मराठीत अर्थ लिहायचा हा

उद्योग सुरु केला. दरम्यान मराठी संस्कृत शिलालेखांच्या विश्वात ते रमले, शिवकालीन दुर्गपत्रे उलगडून दाखविली, इतिहासातील प्राण्यांचे योगदान जगासमोर आणले, उद्गारांमधून अनेक दुर्ग साकारले. या सर्वातून खूप आनंद मिळाला, सन्मान प्राप्त झाले आणि हा सरस्वतीदेवीचा पुत्र फक्त नावालाच नाही, तर खरोखरच पुत्रच आहे हे निंदकांना त्यांनी दाखवून दिले.

आतापर्यंतचा त्यांचा हा लेखन प्रवास असा होता. अपेक्षांची ओङ्गी त्यांच्या डोक्यावर होती. परंतु आत्मविश्वास, चिकाटी, ज्ञान मिळवण्याची तीव्र लालसा, सामाजिक बांधिलकीची जाणीव यांनी ती ओङ्गी ते समर्थपणे पेलू शकले. यशाला शॉर्टकट नसतो हे जाणून वेळ वाया घालवला नाही. आपल्याला शेवटपर्यंत काम करीत राहायचे आहे असा मनाशी निश्चय केला. प्रसिद्धी मिळाली तीचा स्वीकार केला पण यशाने हुरळून गेले नाहीत की अपयशाने खचून गेले नाहीत, चुका दुरुस्त करून पुढे वाटचाल करीतच राहिले. प्रसिद्धी हेच यश असे कधी मानले नाही. उलट यश चांगल्या कामात डडलेले असते त्याची त्यांना वेळोवेळी प्रचिती आली. कोणत्याही भाषेचा, व्यक्तींचा द्वेष त्यांनी कधी केला नाही. त्यामुळे सगळ्यांकडून भरभरून प्रेम मिळाले, सहकार्यही मिळाले. निर्वसनी राहून हे करता आले याबद्दल ईश्वराचे आभार मानायलाही ते कधी विसरत नाहीत. स्वतःच्या अल्पप्रौढीसाठी लेखणी कधीच हातात घेतली नाही. हेच तर त्यांच्या यशाचे खरे गमक आहे. जीवनप्रवास असाच शेवटपर्यंत चालावा तसेच त्यांच्या कुलदेवतेच्या आशीर्वादाने त्यांना दिर्घायू आरोग्य लाभावे हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना!

---

### आदरणीय मुख्याध्यापक

श्री. काशीनाथ आत्माराम सामंत



M.A.BEd

(शैक्षणिक, सांस्कृतिक, सामाजिक क्षेत्रांत तसेच गौड ब्राह्मण ज्ञाती संस्थांच्या कार्यात विशेष योगदानासाठी गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने दिल्या जाणाऱ्या

‘स्व.बा.नी. देसाई आदर्श समाज सेवक पुरस्कार’ने सन्मानित

सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील कुडाळ येथील माजी मुख्याध्यापक श्री. काशीनाथ आत्माराम सामंत हे आपल्या ज्ञातीतील एक विलक्षण व्यक्तिमत्त्व!

गेली ३८ वर्षे शिक्षण क्षेत्रात अध्यापनाचे काम करत असताना सांस्कृतिक, सामाजिक तसेच गौड ब्राह्मण ज्ञातीसाठी त्यांनी केलेले कार्य न विसरण्याजोगे आहे. त्यांनी आपल्या या अध्यापनाच्या कार्यातून अनेक व्यक्तिमत्त्वे घडविली आहेत हे विशेष!

श्री. काशीनाथ आत्माराम सामंत हे मुळचे कुडाळ तालुक्यातील पिंगुळी गावचे जन्म दि. २६.७.१९३९ त्यांचे वडील श्री. आत्माराम सामंत उर्फ अण्णा साळगावकर हे कुडाळ बाजारपेठेतील एक प्रतिष्ठीत व्यापारी, आई इंदिरा गृहिणी, ५ भाऊ, ४ बहिणी असा त्यांचा परिवार.

त्यांचे प्राथमिक शिक्षण पिंगुळी येथे तर माध्यमिक, शिक्षण कुडाळ येथे झाले. पुढे कोल्हापूर येथील राजाराम कॉलेजमधून त्यांनी 'B.A'ची पदवी संपादन केली. त्यानंतर पुणे येथील Ferguson College मधून ते M.A. झाले. अशी आहे त्यांची शैक्षणिक वाटचाल.

त्यानंतर ते कुडाळ येथील हायस्कूलमध्ये शिक्षकपदी रुजू झाले आणि अल्पावधीतच ते एक आदर्श शिक्षक म्हणून नावारुपाला आले. इतिहास, भूगोल, नागरिक शास्त्र, राज्यशास्त्र हे विषय शिकविण्यात त्यांचा विशेष हातखंडा होता. पुढे १९८७ साली त्यांचे या क्षेत्रातील कार्य लक्षात घेऊन सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषदेने त्यांना आदर्श शिक्षकाच्या पुरस्काराने गौरविले. १९९५ साली तर त्यांना महाराष्ट्र राज्य आदर्श शिक्षक पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. ३८ वर्षे अध्यापनाचे तर १९ वर्षे मुख्याध्यापक पदावर कार्यरत राहून त्यांनी शिक्षण क्षेत्रात स्वतःचा ठसा उमटविला.

श्री. काशीनाथ सामंत हे सध्या खालील सामाजिक आणि व्यवसायिक संस्थांवर कार्यरत आहेत.

बाबा वर्दम थिएटर्स, कुडाळ या नामांकित नाट्य संस्थेचे संस्थापक, सदस्य रोटरी क्लब ऑफ कुडाळ-माजी

अध्यक्ष, Assistant governor, chartered member. पिंगुळी तंटामुक्त समितीचे अध्यक्ष म्हणून पिंगुळी गावाला तंटामुक्त गाव पुरस्कार मिळवून दिला. पिंगुळी ग्राम शिक्षण समिती माजी अध्यक्ष महाराष्ट्र शासनांच्या इयत्ता दहावी निकाल सुधार समिती वर समाजशास्त्र विषयाचे तज्ज्ञ मार्गदर्शक म्हणून काम केले. कुडाळदेशस्थ आद्य गौड ब्राह्मण युवा प्रतिष्ठान, कुडाळ चे ते मार्गदर्शक होते.

यावरून त्यांच्या सामाजिक कार्याची चुणूक दिसून येते. शिवाय उत्तम व्हॉलिबॉलपटू, उत्तम लेदर बॉल क्रिकेटपटू ही त्यांची विशेष ओळख. त्यांची वक्तृत्व शैली तर विशेष वाखाणण्याजोगी आहे.

सामंत सरांच्या आजवरच्या ३८ वर्षातील शैक्षणिक, सामाजिक क्षेत्रातील कार्याला सलाम! गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने आम्ही त्यांच्या भावी कार्यात सुयश चिंतित असताना त्यांना दीर्घायुष्य लाभो हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना!

#### आदरणीय श्री. हेमंत गजानन सामंत



(गौड ब्राह्मण ज्ञाती कार्यकर्ते)

(शैक्षणिक, सामाजिक क्षेत्रांत तसेच ज्ञाती संस्थांच्या कार्यात विशेष सहभागासाठी गौड ब्राह्मण सभेकडून दिल्या जाणाऱ्या ‘स्व. सूर्योजी रामकृष्ण उर्फ काका कोचेरेकर आदर्श समाजसेवक पुरस्कार’ने सन्मानित)

गेली कित्येक वर्षे स्वतःचा नोकरी-व्यवसाय सांभाळून ज्यांनी ज्ञाती कार्याला वाहून घेतले आहे ते श्री. हेमंत गजानन सामंत एक आगळंवेगळं व्यक्तिमत्त्व आहे. ज्ञाती कार्यासाठी जी एक जाण असावी लागते ती त्यांच्यामध्ये ओतप्रोत भरलेली दिसते. सध्यातर कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण सभा, विक्रोळी या संस्थेचे सर्वेसर्वा आहेत. अशा गुणी कार्यकर्त्याचा गौड ब्राह्मण सभेच्या व्यासपीठावरून त्यांच्या ज्ञाती कार्याचा सत्कार-सन्मान होतो आहे ही एक मनाला आनंद देणारी बाब आहे.

श्री. हेमंत गजानन सामंत ह्यांचा जन्म जरी मुंबईचा असला तरी त्यांचे मूळ गाव गोवा राज्यातील तांबोसे गावचे होय.

त्यांचे प्राथमिक व महाविद्यालयीन शिक्षण मुंबई येथे झाले. बी.कॉम, डिप्लोमा इन मटेरियलस मैनेजमेंट हा अभ्यासक्रमदेखील त्यांनी अल्पावधीत पूर्ण केला.

संध्या गेली ३५ वर्षे 'प्रिमियर लि.' या कंपनीत लिगल डिपार्टमेन्टमध्ये मैनेजरपदी कार्यरत आहेत.

ऑफिस कामानिमित्त देशातील विविध शहरांना भेट देण्याचा त्यांना योग आला. तसेच कंपनीच्या कामासाठी हायकोर्टपासून सुप्रीम कोर्टाच्या कामाचा अनुभव घेण्याची संधी त्यांना प्राप्त झाली.

उद्योग-व्यवसाय, नोकरी सांभाळत असताना त्यांची पाऊले ज्ञाती कार्याकडे वळली. १९८५ साली त्यांनी कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण सभा विक्रोली संस्थेचे सभासदत्व स्वीकारले. संस्थेचे त्यावेळचे कार्यवाह स्व.श्री. मनोहर रा. खानोलकर यांची कार्यपद्धती पाहून ते प्रभावित झाले. त्यांना ज्ञातीबद्दल असणारी कळकळ, त्यासाठी कठोर परिश्रम घेण्याची तयारी, कामामध्ये सचोटी या गुणांमुळे हेमंत सामंत भाराऊन गेले. ज्ञातीकार्यासाठी तेच त्यांचे प्रेरणास्थान बनले. आज जवळजवळ ३३ वर्षे विक्रोलीच्या ज्ञाती संस्थेत ते सक्रिय आहेत. स्व. श्री. मनोहर रा. खानोलकर यांच्या व्यतिरिक्त स्व. श्री. दत्तात्रय नि. प्रभु, श्री. गणेश खानोलकर, श्री. महाजन, श्री. जनार्दन सामंत यांच्यासोबत काम करण्याची संधी प्राप्त झाली ते स्वतःचे अहोभाष्य समजतात. आज ते कु.दे. गौ. ब्रा. सभा, विक्रोली संस्थेवर कार्यवाह म्हणून कार्यरत आहेत.

संस्थेची सभासद संख्या वाढविण्यासाठी त्यांनी एक विशेष योजना राबवली. त्यासाठी ज्ञातीबांधवांच्या घरी भेट देणे, त्यांना संस्था करीत असलेल्या कार्याची माहिती देणे, ज्ञाती कार्यासाठी ज्ञातीतील तरुणांना प्रोत्साहित करणे, संस्थेच्यावाटीने वार्षिक सहल, ज्ञातीतील बटूंसाठी सामुदायिक मौजीबंधन सोहळा या सारखे अनेक उपक्रम राबवून ज्ञातीबांधवांना संघटित करून त्यांना एकत्र जोडण्याचे काम केले.

सन १९८९ साली सध्याची ज्ञातीची विक्रोली संस्था धर्मादाय आयुक्त मुंबई यांच्याकडे नोंदवून तिला चॉरिटेबल ट्रस्टचा दर्जा प्राप्त करून देण्यात त्यांचे मोलाचे योगदान आहे.

सध्या संस्थेच्या सभासद असलेल्या सर्व ज्ञातीबांधवांची माहिती गोळाकरून ती संगणकामध्ये कायमस्वरूपात साठवून ठेवणे, संस्थेची घटना सुटसुटीत करून ती धर्मदाय आयुक्तांच्या कार्यालयातून संमत करून घेणे, आयकर कार्यालयातून '१२ अ' ची मंजुरी घेणे आदी उपक्रम त्यांनी हाती घेतले आहेत.

ज्ञाती संस्थांव्यतिरिक्त ते अनेक सामाजिक संस्थांवर कार्यरत आहेत. श्री. श्री. रविशंकर यांच्या 'आर्ट ऑफ लिव्हिंग' या संस्थेशी गेली १० वर्षे ते संलग्न आहेत.

आपली नोकरी सांभाळून आपले संपूर्ण आयुष्य सामाजिक व ज्ञातीकार्यासाठी त्यांनी वाहून घेतले असले तरी त्याचा कुठेही ते गाजावजा करीत नाहीत.

प्रसिद्धीपासून ते दोन हात नेहमीच दूर असतात. अशा या गुणी ज्ञाती कार्यकर्त्याचा ज्ञातीबांधवांना परिचय व्हावा म्हणून हा लेख प्रपंच.

श्री. हेमंत सामंत यांना त्यांच्या भावी कार्यात उत्तम यश लाभो अशी मनोमन इच्छा प्रदर्शित करताना त्यांना दीर्घायुष्य लाभो हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना!

---

**आदरणीय श्री. कृष्णाजी नारायण पाटकर  
(गौड ब्राह्मण ज्ञाती कार्यकर्ते)**

(सांस्कृतिक, सामाजिक तसेच कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञाती कार्याला विशेष योगदानासाठी सभेतर्फे दिल्या जाणाऱ्या 'स्व. श्री. डी.पी. नाईक आर्दश स्वयंसेवक पुरस्कारा'ने सन्मानित)

 गौड ब्राह्मण सभेतर्फे दिला जाणारा या वर्षाचा (२०१८) "स्व. श्री. डी.पी. नाईक स्वयंसेवक पुरस्कारा" साठी बोरिवलीमध्ये सर्वांना सुपरिचित असलेले आपल्या ज्ञातीतील एक ज्येष्ठ ज्ञाती कार्यकर्ते श्री. कृष्णाजी नारायण पाटकर यांची निवड झाल्याबद्दल सभेतर्फे त्यांचे मनःपूर्वक अभिनंदन!

श्री. कृष्णाजी पाटकर हे मूळचे कुडाळ तालुक्यातील पाट गावचे. त्यांचा जन्म दि. १४ नोव्हेंबर १९४८ चा. शालेय शिक्षणानंतर ते पुढील शिक्षणाकरिता मुंबईत येऊन दाखल झाले. त्यांनंतर ते लार्सन अॅण्ड ट्रिबोो कंपनी, पवई येथे

रुजू झाले. कंपनीचे काम करत असताना कामगार कर्मचारी संघटनेचे काम करण्याची संधी त्यांना चालून आली. पुढे आपल्या कर्तवगारीच्या जोरावर ते संघटनेचे पदाधिकारी देखील बनले. त्यानंतर कंपनीच्या ३६ वर्षांच्या सेवेतून ते निवृत्त झाले.

स्वतःचा नोकरी व्यवसाय सांभाळत असताना अचानकपणे ते ज्ञाती कार्यात ओढले गेले आणि ते रमले देखील. आज गेली कित्येक वर्षे ते बोरिवलीच्या ज्ञाती संस्थेवर पदाधिकारी म्हणून कार्यरत आहेत. सध्या ते ज्ञाती संस्थेच्या वेबसाईटचे काम करत असून ज्ञातीतील वधू-वरांची सूची संगणकावर त्यांनी अद्यावत केली आहे. ज्ञातीबांधवांच्या सतत संपर्कात राहून त्यांना ज्ञाती कार्यात सक्रिय करण्यासाठी ते सतत प्रयत्नशील असतात हे विशेष! देशातील सर्व कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञातीबांधवांची एकच वधू-वर सूची व वेबसाईट तयार करण्याच्या कामाला त्यांनी सुरुवात केली आहे.

आपल्या ज्ञातीविषयीच्या त्यांच्या तळमळीबद्दल त्यांना मिळालेला पुरस्कार त्यांच्या कार्याला मिळालेली पोचपावाती आहे.

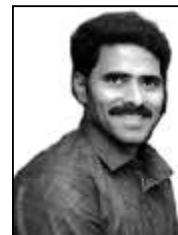
त्यांच्या ह्या सन्मानानिमित सभेच्यावतीने त्यांना हार्दीक शुभेच्छा देतानाच त्यांचे श्रद्धास्थान असलेल्या कुलदेवतेच्या आशीर्वादाने त्यांना दीर्घायू लाभावे हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना !

--- ---

‘सन’ २०१८ साली मलेशिया येथे संपन्न झालेल्या ३२व्या ‘मलेशिअन ओपन मास्टर्स ॲथलेटिस्ट चॅम्पियनशिप स्पर्धेंमध्ये ज्यांनी मानाचे स्थान पटकावून पदकांचे मानकरी ठरले ते आपल्या गौड ब्राह्मण ज्ञातीतील दोन महान क्रीडापृष्ठ श्री. चास्त्ता वामन शेणर्ड (तिरोडा) व श्री. गणेश मनोहर प्रभुखोत (नांदगाव) यांनी आपली आर्थिक परिस्थिती बिकट असतानादेखील अनेक अडचणींना तोंड देत अत्यंत जिदीने सदर स्पर्धेत भाग घेऊन यशस्वी झाल्याबद्दल, गौड ब्राह्मण सभेतैले दिल्या जाणाऱ्या (क्रीडा क्षेत्रात नैपुण्य संपादन करणाऱ्या

ज्ञातीतील क्रीडापटूना) ‘समाज भूषण पारितोषिक पुरस्कार’ने सन्मानित करण्यात आले. त्यानिमित्तानेहा दोन ही क्रीडापटूच्या क्रीडा क्षेत्रातील कार्याचा हा आढावा!

### श्री. चास्त्ता वामन शेणर्ड (तिरोडा)



श्री. चास्त्ता वामन शेणर्ड हे मूळचे सावंतवाडी तालुक्यातील तिरोडा गावचे. जन्म दि. १९.१२.१९७७ चा शिक्षण : बी.ए. (अर्थशास्त्र)

कौटुंबिक माहिती : श्री. चास्त्ता यांना घडविण्यात त्यांचे वडिल श्री. वामन शेणर्ड आई सौ. राधा, भाऊ बाळकृष्ण

यांचे मोलाचे योगदान आहे. तसेच त्यांची पत्नी सौ. सुखदा व बहिण सौ. शीतल ह्या देखिल त्यांना प्रोत्साहित करीत असतात.

**बालपण व शिक्षण:** तिरोडा गावातील जि. प. शाळा नं. १ मध्ये त्यांचे प्राथमिक शिक्षण झाले तेव्हा पासूनच त्यांना खेळाची आवड होती. इयता ५ वी मध्ये विद्याविहार हायस्कूल आजगाव येथे शिक्षणाला प्रारंभ केला. ते खेळात व अभ्यासात सुद्धा हुशार होते. १० वी पर्यंत त्यांनी अनेक जिल्हा स्तरापर्यंत स्पर्धेत सर्टिफिकेट मिळवली बास्केट बॉल, खोखो सोबत लांब उडी, उंच उडी या खेळांत प्रावीण्य मिळवले. तसेच १२वी १२ वीसाठी गोगटे एज्यू. कॉलेज, शिरोडा येथे असताना उंच उडीत जिल्हा स्तरावर प्रथम क्रमांक मिळवला आणि यानंतर खन्या अर्थनि खेळाविषयी प्रेम निर्माण झाले.

**कॉलेज जीवन:** १२ वी नंतर कॉलेज शिक्षणासाठी सावंतवाडीतील श्री. पंचम खेमराज महाविद्यालया मध्ये त्यांनी प्रवेश घेतला आणि येथे प्रोफेशनल स्पर्धा कशा खेळाव्यात हे समजू लागले. कॉलेज मध्ये असताना तीन वर्षांत युनिवर्सिटींची तब्बल ११ पदके पटकावली. यामध्ये उंच उडी, लांब उडी, तिहेरी उडी, हर्डल्स या स्पर्धामध्ये ते भाग घेत असत.

कॉलेज जीवनात खेळाविषयी प्रेम व अस्था असणारे अनेक मित्र त्यांना मिळत गेले. यामधूनच ‘जागृती’ क्रीडा मंडळा’ची (वेंगुरुला) स्थापना झाली आणि ओपन मिट खेळू

लागले. तेव्हा कामगार कल्याण स्पर्धा, अमॅच्युअर असोशियेशन स्पर्धा अशा प्रकारे अनेक स्पर्धेत जिल्हा स्तरावर व राज्य स्तरावर त्यांनी भाग घेतला. राज्य स्तरावर १३ सुवर्ण, ११ रौप्य, ४ कास्य पदके त्यांनी पटकावली.

**निराशा:** सिधुर्ग जिल्ह्यातील खराब मैदाने, न मिळणारे मार्गदर्शन व टेनिस क्रिकेट सोडून इतर खेळांना न मिळणारे आर्थिक पाठबळ यासर्व गोष्टीवर मात करून वरील सर्व यश मिळवून सरकारी नोकरी मिळेल यासाठी सतत प्रयत्न करूनही कोणतीही नोकरी न मिळाल्याने कंटाळून स्पर्धा खेळणे सोडून दिले. या गोष्टीची खंत सतत त्यांच्या मनाला टोचत राहीली.

**१७ वर्षांनी परत मैदानात:** प्रापंचिक जीवनात अडकल्यानंतर खेळाला अल्प विराम दिला आणि १७ वर्षांनी मुंबईच्या वास्तव्याला असलेले त्यांचे मित्र श्री. प्रशांत सारंग, श्री. निलेश म्हसकर व श्री. गणेश प्रभुखोत यांनी ठाणे मास्टर्समध्ये त्यांना सामावून घेतले. तब्बल १७ वर्षांनी ते परत मैदानात उतरले आणि येथेच खेळाचे चीज झाले. मंगलोर (कर्नाटक) मध्ये झालेल्या राष्ट्रीय स्पर्धेत उंच उडीत सुवर्ण पदक, तिहेरी उडीत रौप्य पदक, लांब उडीत कास्य पदक मिळवले आणि गेली ४० वर्षे आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा खेळून पदक मिळवावे हे त्यांनी बघितलेले स्वप्न, आता पूर्णत्वास येणार होते.

मलेशिया येथे संपन्न झालेल्या ३२ व्या ‘मलेशिअन ओपन मास्टर्स ॲथलेटिक्स चॅम्पिअनशिप २०१८ ही स्पर्धा खेळायला जाताना अनेक अडचणी आल्या त्यावर मात करून उंच उडीत सुवर्ण व तिहेरी उडीत कास्य अशी दोन पदके प्रथम प्रयत्नातच संपादित केली. देवता, आई वडील यांचे आशीर्वाद, कुटुंब आणि मित्र परिवार यांच्या सहकार्यानेच हे यश त्यांना संपादित करता आले.

**संदेश/मनोगत:** खेडेगावातील तळकोकणातील एखादा माणूस वयाच्या ४० व्या वर्षी आपल्या उराशी बाळगलेले स्वप्न पूर्ण करू शकतो. म्हणून आत्ताच्या तरूण पिढीला ते एकच संदेश देतात की... निराश होऊ नका. आत्मविश्वास, योग्य प्रयत्न व मेहनत यातून तुम्ही कोणतेही

यश संपादित करू शकता. मोबाईल, कॉम्प्यूटर मधून बाहेर या. मैदानात धावा, चाला, उड्या मारा जरी तुम्हाला पदक नाही मिळाले तरी शारीरिक तंदुरुस्ती तरी नक्की मिळेल.

---

**श्री. गणेश मनोहर प्रभुखोत (नांदगाव, कणकवली)**



श्री. गणेश मनोहर प्रभुखोत हे कणकवली तालुक्यातील नांदगावचे. जन्म दि. १५.१२.१९७८ चा. कणकवली तालुक्यातील कासार्डे हे त्यांचे जन्मगाव.

शिक्षण : बी.ए. (इतिहास)

**कौटुंबिकमाहिती :** वडील श्री. मनोहर रामचंद्र प्रभुखोत आई सौ. मनिषा त्यांना घडविण्यात व खेळात पाठबळ देण्यात सर्वांत महत्वाचा वाटा आई वडिलांचा आहे. बहीण सौ. अंजली सतत त्यांना प्रोत्साहित करीत असतात.

**बालपण व शिक्षण :** नांदगाव गावातील जि. प. शाळेमध्ये प्राथमिक शिक्षण झाले. इयत्ता ५वी ते १०वी पर्यंतचे शिक्षण सरस्वती हायस्कूल, नांदगाव येथे झाले. १०वी पर्यंत शालेय स्तरापर्यंत स्पर्धेत सर्टिफिकेट मिळाली खोखो सोबत लांब उडी, धावणे या खेळात प्रावीण्य मिळाले. तसेच ११ वी व १२वी पर्यंतचे शिक्षण एस. एम. हायस्कूल, कणकवली येथे झाले. येथे पण कॉलेज स्तरावरील स्पर्धेत सर्टिफिकेट्स मिळाली.

**कॉलेज जीवन :** १२वी नंतर त्यांनी कणकवली कॉलेज, मध्ये प्रवेश घेतला ते सतत ३ वर्षे ते कॉलेजचे चॅम्पियन होते. २ वर्षे कॉलेज आणि विभाग स्तरापर्यंत त्यांनी स्पर्धा जिंकल्या. पण म्हणावे तसे यश त्यांना मिळत नव्हते. कॉलेजच्या शेवटच्या वर्षी म्हणजे १९९९ मध्ये त्यांची भेट चारूदत्त शोणी, प्रशांत सारंग आणि निलेश म्हसकर यांच्याशी झाली आणि त्यांच्याकडून त्यांना मार्गदर्शन मिळत गेले व प्रोफेशनल स्पर्धा कशा खेळाव्यात हे समजले. कॉलेज मध्ये विविध स्पर्धामध्ये ते भाग घेत असत. सोबत जागृती क्रीडा मंडळ वेंगुर्ले, कामगार क्रीडा मंडळ यांच्या मार्फत राज्य स्तरीय स्पर्धा खेळले. पदवीतर शिक्षणासाठी त्यांनी देवगड येथील स.ह. केळकर महाविद्यालयात प्रवेश घेतला. त्या वर्षी त्यांना कॉलेजच्या

विभागीय स्तरावर चॅम्पिनशीप मिळाली पण त्यावेळी रत्नागिरी येथे खेळताना तिहेरी उडी या खेळप्रकारात त्यांना अपघात होऊन त्यांच्या पायाचे हाड मोडून फॅक्चर झाले आणि त्यावेळेपासून त्यांच्या खेळण्याला ब्रेक लागला. नोकरी निमित्त ते २००५ साली मुंबई मध्ये आले.

**१८ वर्षांनी परत मैदानात :** पायाला झालेल्या अपघातामुळे ते पुन्हा कधी खेळतील असे त्यांना कधीच वाटले नाही. कॉलेज मधील मित्र आणि खेळामधील मार्गदर्शक प्रशांत सारंग यांनी त्यांना ठाणे मास्टर्स मध्ये सामावून घेतले. तब्बल १८ वर्षांनी ते परत मैदानात उतरले आणि येथेच खेळाचे चीज झाले. मँगलोर, कर्नाटकमध्ये झालेल्या राष्ट्रीय स्पर्धेत त्यांना रौप्यापदक व कास्यपदक मिळाले.

मलेशिया येथे संपन्न झालेल्या ३२ व्या मलेशियन ओपन मास्टर्स अँथलेटीक्स चॅम्पियनशीप-२०१८ लांब उडी व तिहेरी उडीमध्ये कास्यपदक अशी दोन पदके प्रथम प्रयत्नातच त्यांनी संपादीत केली. देवतांचे व आईवडिलांचे आशिर्वाद, कुटुंब आणि त्यांचे मित्रपरिवार यांच्या सहकाऱ्यानिच त्यांनी हे यश संपादित केले. त्यामुळे त्यांचे तसेच अध्यक्ष गौड ब्राह्मण सभा, गिरगाव आणि श्री. मनीष दाभोलकर साहेब यांचे ते शतशःक्रूणी आहेत.

-संकलन : श्री. सुभाष दत्तात्रेय वाघ

गोरेगाव (पूर्व), भ्रमणधनी: ९९०७५२४७९

### ‘श्रीमठ संस्थान दाभोली’

या संस्थेच्यावतीने सामुदायिक उपनयन विधी  
सोहळ्याचे आयोजन

‘श्रीमठ संस्थान दाभोली’ या ज्ञाती पीठाच्यावतीने दि. १४ मे व दि. २१ मे २०१९ रोजी ज्ञातीतील बटूंसाठी सामुदायिक उपनयनविधी सोहळा श्रीमठामध्ये आयोजित करण्यात आला असून यासाठी बटूंच्या पालकांनी आपली नावे श्रीमठात नोंदवावीत अशा आशयाची सूचना ‘श्रीमठ संस्थान दाभोली’ या संस्थेच्या कार्यवाहानी एक पत्रकाद्वारे केली आहे. अधिक माहितीसाठी इच्छुकांनी खालील क्रमांकावर संपर्क साधावा ही विनंती.

१) श्रीमठ संस्थान दाभोली- ०२३६६/२६२२४१

२) श्री. सतीश श्रीपाद सामंत- ९४२०८२१६९८

३) श्री. सदानंद प्रभाकर सामंत- ८१४९१६९३८२

॥ श्री गणेशाय नमः ॥      ॥ श्री राम प्रसन्न ॥

### संस्थान श्रीराम मंदिर, अर्नाळा

(स्थापना : चैत्र शु. ८, शके १८०६, सन १८८४)  
रजि. क्र. ए. - ९७ (ठाणे)



स.न.वि.वि.

सालाबादप्रमाणे “श्री रामवर्मीचा १३५ वा उत्सव” चैत्र शु. १ शके १९४१, शनिवार दिनांक ६ एप्रिल २०१९ पासून सुरु होईल. तरी आपण आपल्या स्नेहीजन परिवारासह अवश्य येण्याचे करावे.

कठावे, ही विनंती.

आपला नम्र

देवदत्त भास्कर सामंत

(अध्यक्ष, संस्थान श्रीराम मंदिर, अर्नाळा)

### उत्सवाचाकार्यक्रम

किर्तन – शनिवार चैत्र शु. १, दि. ६ एप्रिल २०१९ ते शुक्रवार चैत्र शु. ७ दि. १२ एप्रिल २०१९ पर्यंत संध्याकाळी ४ ते ६ (ह.भ.प. ज्योत्स्ना मोदले)

वाढदिवसा निमित्तप्रवचन- शुक्रवार दि. १२ एप्रिल २०१९ सकाळी १०.०० वा.

जन्मदिवसानिमित्तकिर्तन- शनिवार दि. १३ एप्रिल २०१९ सकाळी १०.०० वा.

श्रीच्यापालखीची मिरवणुक- रात्रौ ८.३० वा.

लळीत किर्तन व तीर्थप्रसाद- रविवार दि. १४ एप्रिल २०१९ रोजी सायं. ५ ते ७ वा.

हनुमान जयंती- शुक्रवार चैत्र पौर्णिमा दि. १९ एप्रिल २०१९ रोजी.

किर्तन- गुरुवार दि. १८ एप्रिल २०१९ रोजी सायं. ४ ते ६ व शुक्रवार दि. १९ एप्रिल २०१९ रोजी पहाटे ५.०० वा. जन्म दिनानिमित्त कीर्तन.

वरील कार्यक्रमाशिवाय चैत्र शु. १ ते ८ शके १९४१ दि. ६ एप्रिल ते १३ एप्रिल २०१९ पर्यंत श्री रामरायाची पूजा, अभिषेक, आरती इ. धार्मिक विधी होतील.

सूचना- ऐच्छिक दान-देणगी/सुंठवडा प्रसाद/ अन्नदान/ रोषणाई वगैरे धार्मिक कार्याच्या देणगीसाठी संस्थेशी संपर्क साधावा.

संपर्क: ९८२०२८९८६५ / ९०२८९८८६६९

# उत्कंठा-उत्साह-जल्लोष आणि बंधुभावाच्या वातावरणात ॥ गोट्यातील KPL-2019 सोहळा संपन्न ॥

## वातावरण निर्मिती-

आॅगस्ट २०१८ ला वाजलेल्या KPL-2019 च्या बिगुलचे स्वर दूरदूर पसरलेल्या कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञाति बांधवांपर्यंत पोहचले आणि सर्वात एक उत्साहाचं वातावरण निर्माण झालं. महाराष्ट्र, गोवा, बेळगाव, मंगलोर असे दूरवर स्थायिक कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञातिबांधव ह्या नवचैतन्या लाटेवर स्वार होऊन आपआपल्या परीने KPL-2019 वर आपली छाप उमटवण्याच्या दृष्टीने तयारी करू लागले तर तिथे गोयंकर ज्ञातिबांधवही KDGB उन्नती मंडळाचे गोवा अध्यक्ष श्री. विश्वनाथ तुकाराम प्रभु यांच्या मार्गदर्शना खाली KPL-2019 Super-duper यशस्वी करण्यासाठी कंबर कसून कामाला लागले.

## अशी केली तयारी-

आदरातिथ्य ही गोयकरांची खासियत! KDGB उन्नती मंडळाच्या सदस्यांनी KPL-2019 करिता एक खास समिती स्थापन केली. सर्वांशी नेहमीच प्रेमाने व आदराने वागणाऱ्या हसतमुख दीपराज प्रभूकडे KPL-2019 समितीचं अध्यक्षपद दिलं गेलं. हां.... हां म्हणता विकास प्रभू, मंदार पाटील, जगन्निवास पाटील, वैभव सामंत, सिद्धेश सामंत, श्रीपाद सामंत, किशोर तेंडोलकर, संकेत तेंडोलकर, नीतिन देसाई, वसंत तेंडोलकर.... अशा खांद्या कार्यकर्त्यांची फौज दीपराजच्या खांद्याला खांदा लावून उभी राहिली. सोबत वि.तु. प्रभू दादांची देखरेख व मार्गदर्शन ह्या सर्वांच्या पाठीशी उभं होतंच. त्यातूनच नियोजन बद्ध कार्याची मेढ रोवली गेली.

KPL-2019 च्या सोहळ्याकरिता उपस्थित रहाणाऱ्या मान्यवर पाहुणे मंडळी, खेळाडू यांची रहाण्याची, खाण्या-पिण्याची सोय करणं, क्रिकेट करिता मैदान शोधणं, स्वतःच्या हाताने शेणाने सारवून खेळपट्टी तयार करणं, बॅडमिंटन आणि टेबल टेनिस सामन्यांकरिता योग्य जागेचा शोधघेणं व त्यांच्यासाठी 'कोर्ट' तयार करणं... ह्या आणि अशा अनेक कामांचा फडशाच ह्या तरुण ब्रिगेड सदस्यांनी

- वीणा दाभोलकर

पाडायला सुरुवात केली. अडचणी आल्या पण पट्टे डगमगले नाहीत. उलट त्यावर मात करीत नियोजनबद्ध कार्यक्रम उभा केला.

## आणि तो क्षण आलाच!

अशा रितीने क्रीडा स्पर्धाचा क्षण येऊन पोहोचलाच. सर्व संमतीने आधी ठरलेल्या १९-२० जानेवारी ह्या तारखेसोबत १८ जानेवारी ही तारीखाही KPL-2019 च्या तारखांत समाविष्ट केली गेली.

१८ जानेवारी २०१९ च्या सकाळपासूनच फॉडा (गोवा) येथील निरंकाल भागातील किर्ती हॉटेलमध्ये देशभरातील कुडाळदेशकर खेळाडू पाहुणे जमा होऊ लागले. पाहुणे मंडळीची सरबराई करण्यात श्री. वि. तु. प्रभु आणि दीपराज प्रभू गूऱून गेले. १८ जानेवारीच्या रात्रीपर्यंत जवळ -जवळ सर्व खेळाडू व पाहुणे मंडळीची बस्तान उत्तमरित्या बसविली गेली. त्या रात्री झोपताना उपस्थित सर्वजण सकाळीच सुरु होणाऱ्या KPL-2019 च्या सोहळ्याची स्वप्न रंगवितच निद्राधीन झाले.

देशभरातील अंदाजे ६००KDGB फॉड्यांत हजर होते.

## अशी झाली KPL-2019 ची सुरुवात

फॉड्यातील गुलाबी थंडी अंगावर पांधरत १९ जानेवारीच्या सकाळी ७.३० वाजता सर्व खेळाडू व पाहुणे मंडळी फॉड्याच्या लोहिया क्रीडा संकुलात जमा झाले. आयोजक मंडळी स्वागताला तयार होतीच. उपस्थितांचा चहा-नास्ता झाल्यावर सर्व खेळाडूंना सुंदर जर्सीचे वाटप करण्यात आले आणि मुख्य सोहळ्याला सुरुवात झाली.

सोहळ्याच्या अध्यक्ष स्थानी 'पॉवर लिफ्टींग' मध्ये राष्ट्रीय व आंतर-राष्ट्रीय स्तरावर मानाचं स्थान निर्माण करणाऱ्या The Iron Lady म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या अनुजा तेंडोलकर विराजमान झाल्या. अनुजाताई व इतर मान्यवरांच्या हस्ते दीप प्रज्वलनाने सोहळ्याची सुरुवात झाली.

सुरुवातीला KPL-2019 समितीचे अध्यक्ष श्री. दीपराज प्रभु यांनी केलेल्या प्रास्ताविकात, सर्व खेळाडूंना खेळाची मजा घेत असतानाच खिलाडू वृत्ती ही जागृत ठेवत KDGB मधील सांघिक भावना व एकोप्याचे प्रदर्शन घडवण्याचे आवाहन केले. जिंकण्याच्या जिद्दी पुढे जाऊन उत्कृष्ट खेळाचे व माणुसकीचं दर्शन घडवण्याचे आवाहनही दीपराजने सर्वांना केलं.

प्रास्ताविकानंतर स्वागत सोहळा संपन्न झाला. KDGB उन्नती मंडळाचे अध्यक्ष व सर्वांचे लाडके श्री. वि. तु. प्रभु काकांच्या हस्ते सर्वप्रथम सोहळ्याच्या अध्यक्षा श्रीमती अनुजाताई तेंडोलकर यांना गोव्याच्या परंपरेनुसार मानाचा शेला, श्रीफळ व पुष्पगुच्छ देऊन त्यांचे स्वागत करण्यात आले. त्यानंतर श्री. वि. तु. प्रभु काकांच्या हस्ते श्री मठ संस्थान, दाभोलीचे अध्यक्ष श्री. विभाकर नाईक, KDGB संस्था गिरगावचे अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई KPL क्रीडा संघटक श्री. मनीष दाभोलकर, अंपायर्स व मंचावरील इतर मान्यवरांचे ही मानाचा शेला, श्रीफळ व पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत केले गेले.

सोहळ्याच्या अध्यक्ष या नात्याने बोलताना श्रीमती अनुजाताई तेंडोलकर यांनी KPL-2019 च्या बहारदार सोहळ्याचे अध्यक्षपद बहाल केल्याबद्दल आयोजकांचे व ज्ञातिबांधवांचे आभार मानले व ज्ञातिबांधवांची उत्तरोत्तर प्रगती होवो अशी भावना व्यक्त केली. आपल्या भाषणात अनुजाताईंनी आपल्या खेळानेचे आपल्याला मानमरातब व प्रसिद्धी दिल्याचे सांगून खेळाडूंना मिळत असलेल्या सन्मानाबद्दल समाधान व्यक्त केले. सर्व खेळाडूंना शुभेच्छा देत Let the "BEST TEAM" Win अशी भावना त्यांनी व्यक्त केली.

आपल्या भाषणात KDGB बांधवांचा गौरव करत असताना अनुजाताई म्हणाल्या की, आपले ज्ञातिबांधव हे आरक्षण किंवा इतर कुठल्याही मागण्यांसाठी कधीच आग्रही राहिले नाहीत; कारण आम्ही KDGB कधीच कुणाकडे काही मागत नसतो. उलट समाजाला काही देण्याचाच आमचा कल राहिलेला आहे.

KPL स्पर्धाचे संघटक श्री. मनीष दाभोलकर यांनी, यंदाच्या स्पर्धेत १८ ते ८० अशा विस्तृत वयोगटातील

खेळाडू सहभागी होत असल्याचे अधोरेखित केलं व यंदाच्या KPL-2019 चा स्तर आणि कु.दे. गौ. ब्रा. समाजाची प्रतिष्ठा व संस्कृती आणखी उंचावण्याचे आवाहन केले.

उन्नती मंडळ, गोवा अध्यक्ष श्री. वि.तु. प्रभु यांनी आपल्या भाषणात उपस्थित ज्येष्ठ व श्रेष्ठांना त्यांच्या मानानुसार नमस्कार व आशिर्वाद दिले. त्यांनी सर्व स्पर्धकांना KDGB ज्ञातिच्या कीर्तिला शोभेल अशा खेळाचं प्रदर्शन करण्याचं आवाहन केलं.

सोहळ्या प्रसंगी मुख्य संस्था व क्रीडा महोत्सवाचे जनक या नात्याने गौड ब्राह्मण सभा गिरगावचे अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई यांनी गौड ब्राह्मण सभेतर्फे भरघोस रुपये १ लाख ५० हजारचा धनादेश आयोजकांकडे सुरूपूर्द केला व सर्व खेळाडूंना शुभेच्छा दिल्या.

क्रीडापूर्ती श्री. अविनाश मार्ईणकर यांनी उपस्थित सर्व खेळाडूंना आपल्या खेळाप्रती निष्ठा ठेवण्याची व मैदानावर खेळत असताना तसेच स्वतः चे अधिकार जपत असतानाच सह-क्रीडापूर्ती आदर, प्रेम व सहकार्याची भावना मनांत जागृत ठेवण्याची शपथ दिली.

त्यानंतर गोव्यातील शारीरीक दृष्ट्या विकलांग खेळाडू श्री. तुषार प्रभूच्या हस्ते क्रीडा ज्योत प्रज्ज्वलित करण्यात आली व त्याच्या पासून क्रीडा ज्योतीचं भ्रमण सुरु करण्यात आलं व नंतर साखळी पद्धतीने इतर खेळाडूंमार्फत लोहिया क्रीडांगणात सदर क्रीडा ज्योत फिरविण्यात आली.

क्रीडा ज्योत भ्रमणानंतर क्रिकेट सामन्यांना सुरुवात झाली. लोहिया क्रीडांगणावरील २ खेळपट्यांवर गोवा संघ-१ विरुद्ध उर्वरित भारत संघ आणि वेंगुर्ला संघ विरुद्ध पुणे संघ अशा दोन सामन्यांनी क्रीडा स्पर्धेची सुरुवात झाली. पुढचे दोन दिवस (१९ जानेवारी व २० जानेवारी) एकूण २१ संघामार्फत उत्साह व उत्कंठावर्धक अनेक क्रिकेट सामने खेळले गेले. लीग पद्धतीने खेळवल्या गेलेल्या ह्या मर्यादीत षटकांच्या सामन्याचे विजेतेपद गोवा संघ-१ ने पटकावले तर वेंगुर्ला संघ उपविजेता ठरला. सर्वोत्कृष्ट फलंदाजाचे पारितोषिक श्री. जगन्निवास पाटील (गोवा) यांनी पटकावले

सर्वोत्कृष्ट गोलंदाजाचे पारितोषिक श्री. विनय  
(आजगांव) यांना मिळाले  
महिला क्रिकेट सामने

गतवर्षी सुरु झालेल्या महिला क्रिकेट सामन्यांचे आयोजन यंदाही करण्यात आले होते. गोवा सहेली संघ, पनवेल सखी संघ व मुंबई सखी असे तीन संघ ह्या स्पर्धेत उतरले होते. यंदाच्या स्पर्धेत पनवेल महिला संघ विजेता तर गोवा सहेली संघ उपविजेता ठरला.

यंदा क्रिकेट सामन्यांबरोबरच बॅडमिंटन व टेबल टेनिसचे सामनेही गणनाथ इंग्लीश हायस्कूलच्या प्रांगणात खेळवले गेले. ह्या सामान्यांचे निकाल असे आहेत बॅडमिंटन - महिला संघ - सोनल गौरव तेंडुलकर सुदिती स्वप्नी तेंडुलकर विजेत्या.

महिला उपविजेता संघ - पूजा मंदार पाटील संगीता असे पाटील

**बॅडमिंटन** - पुरुष संघ - विजेते-दर्शन पाटकर, विजय सामंत

उपविजेते - संदीप ठाकूर, आमोद आजगांवकर टेबलटेनिस - पुरुष संघ - विजेता-कुश देसाई उपविजेता - आत्माराम सामंत

महिला संघ - विजेती - करिष्मा प्रभू, उपविजेती - अरुणा सामंत

**श्रीकृष्ण कला मंचातरफे गोवा लोककलांचं सादरीकरण**

दिवसभर खेळून थकल्या-भागल्या क्रीडापटू व पाहुणे मंडळीच्या मनोरंजनार्थ गोव्याच्या लोककलांचं प्रदर्शन घडवणाऱ्या सांस्कृतिक कार्यक्रमांचं आयोजन करण्याचे औचित्यही याप्रसंगी साधण्यात आले होते. गणनाथ इंग्लीश हायस्कूलच्या मंचावर श्रीकृष्ण कला मंडळाच्या कलाकारांनी ऐकूण १० विविध गोव्यातील लोककलांचे प्रदर्शन उपस्थितांपुढे केले. गणेश वंदना, जागर, दीप नृत्य, समईनृत्य, गोफनृत्य, धनगर नृत्य, कळशी नृत्य, घोडा मोडणी, कोळी नृत्य अशा १० नृत्याविष्कारातून गोव्याच्या लोककलांचं प्रदर्शन करण्यात आले. अप्रतिम हा शब्द कमी पडावा अशा त्या लोककलांच हे सादरीकरण होते. त्यावेळी सामंत बाईंनी उत्कृष्ट भारूड सादर केले.

आली सांगता सोहळ्याची वेळ-

कुठल्याही आनंददायी, सुखदायी गोष्टीला शेवटही असतोच. अखेर KPL-2019 च्या सांगता सोहळ्याचा क्षणही आलाच. ह्या सांगता समारंभाला गोव्याचे आमदार मा. दीपक पाऊस्कर आणि आंतरराष्ट्रीय टेबल-टेनिसपटू श्रीमती ममता प्रभु ह्यांची विशेष उपस्थिती होती. अर्थात Iron Lady श्रीमती अनुजा तेंडोलकर व इतर मान्यवर ही मंचावर उपस्थित होतेच.

याप्रसंगी बोलताना, KPL-2019 चे अध्यक्ष दीपराज प्रभु म्हणाले की KPL-2019 चे यश हे थोरांचे आशिर्वाद, सर्व खेळांडुंचा सहभाग आणि सर्व संलग्न ज्ञाति संस्थांचे सहकार्य, KDGB उत्ती मंडळाचे कार्यकर्ते यांचे अथक प्रयत्न याचे फलित आहे. त्यांनी आपल्या भाषणात आपल्या KDGB ज्ञातीच्या विजयाची व सहिष्णूतेची पताका सदैव उंचावत राहो अशी सदिच्छा व्यक्त केली.

KPL स्पर्धाचे जनक व क्रीडा संघटक मनीष दाभोलकर यांनी कोंकणी भाषेतून सुरुवात करून उपस्थिताना सुखद धक्का दिला. ते म्हणाले की, “माका तुमचे गोंय अतिशय आवडलेय हांगाच्या लोकांकडल्यान माका खूप आदर आणि मोग मिळलो. ते पुढे म्हणाले की सध्या कुंभमेळ्याचे दिवस आहेत पण मला मात्र KPL-2019 च्या मेळाव्यात महाकुंभ मेळाव्याच्या सहभागाचा आणि ज्ञाति बाधवांच्या प्रेमात शाहीस्नानाचा आनंद मिळाला.

श्री मठ संस्थान दाभोलीचे अध्यक्ष श्री. विभाकर नाईक यांनी महाराष्ट्र, गोवा, कर्नाटक संघाच्या खेळांडुंचे कौतुक केले. आपल्या भाषणात ते पुढे म्हणाले की, आमचे दादू म्हणजे वि. तु. प्रभु यांनी घातलेल्या आदर्शाचा आम्हाला सार्थ अभिमान आहे. त्यांनी श्री. दीपराज प्रभु व श्री. विकास प्रभु व त्यांचे सहकारी यांच्या मेहनतीमुळे हा सोहळा यशस्वी झाल्याचे नमूद केलं.

सांगता समारंभाच्या सन्मानीय पाहुण्या या नात्याने बोलताना टेबल-टेनिसपटू ममता प्रभु म्हणाल्या की, आज ५००/६०० च्या संख्येने सर्व KDGB बांधव एकत्रित पाहून मला आनंद होत आहे. आपल्या ज्ञाती-बांधवातील ही एकी पाहून मी प्रफुल्लीत झाले आहे. हा दिवस एक

ऐतिहासिक क्षण असल्याचेही त्यांनी नमूद केले.

आमदार मा. श्री. दीपक पाऊसकर आपल्या भाषणात म्हणाले की KDGB च्या प्रत्येक उपक्रमाला आमच्याकडून मदत व प्रेम मिळतच राहिलं. यंदाचा दिमाखदार सोहळा गोव्यातील KDGB युवकांच्या अथक प्रयत्नांमुळे यशस्वी झाला. खेळाडूंनी जिंकण्याच्या इर्षे पेक्षा खेळातून आनंद मिळवण्याचा प्रयत्न करणं गरजेचे आहे, असे सांगत मा. श्री. पाऊसकर यांनी उपस्थित मान्यवर ज्ञातिबांधव खेळाडूचे सहभागाबदल आभार मानले व पुढील वर्षासाठी शुभेच्छा दिल्या.

यंदाच्या विजेत्या पनवेल महिला संघाच्या कर्णधार सोनाली बावकर यांनी आपल्या विजयाचं श्रेय संघाच्या टीमस्पीरिट (संघ भावनेला) दिलं. त्यांनी इतर विजयी संघाच्या खेळाडूंचे अभिनंदन केलं.

KDGB संस्था गौड ब्राह्मण सभा गिरणावंचे अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई यांनीही २०१६ ला लावलेल्या KPL च्या बीजाचे वटवृक्षात रुपांतर झाल्याचे नमूद केले व यंदाच्या यशस्वी आयोजनाबदल श्री. वि.तु. प्रभु, श्री. दीपराज प्रभु, श्री.विकास प्रभु व संपूर्ण गोवा बांधवाचे अभिनंदन केले.

श्री मठ संस्थान, दाभोलीचे कार्याध्यक्ष श्री. गुरुनाथ खानोलकर यांनी केलेल्या आभार प्रदर्शनानंतर सर्व विजेत्या, उपविजेत्या संघाना ट्रॉफी, त्या संघातील खेळाडूंना पदक, प्रशस्ती पत्र देऊन सन्मान करण्यात आला.

अत्यंत जल्लोशाच्या वातावरणांत पार पडलेल्या बक्षिस प्रदानाच्या कार्यक्रमानंतर KPL-2019 ची सांगता झाली. अत्यंत जड अंतःकरणाने सर्व उपस्थित ज्ञातिबांधवांनी एकमेकांचा निरोप घेतला खरा पण पुढच्या वर्षीच्या डॉंबिवलीच्या KPL-2020 ला पुन्हा भेटण्याची आश्वासनं दिल्यानंतरच सर्वजण आप-आपल्या दिशेला वळले.

सर्वांना आता ओढ लागेलीय डॉंबिवलीच्या KPL-2020 ची.

डॉंबिवलीकर तथ्यार रहो... आली रे आली डॉंबिवलीकर आता तुमची पाळी आली.

□ □ □

With Best  
Compliments From

# Sanjay Walawalkar

M. : 9820076814

[sanjay.walawalkar@Jupiter\\_services.com](mailto:sanjay.walawalkar@Jupiter_services.com)



# JUPITER SERVICES

Associate Working Partner of

## INDUS TOWERS LIMITED

(A Venture of Airtel, Vodafone & Idea)



# गौड ब्राह्मण सभेच्या १२१ व्या वार्षिक स्नेह समेलनाची काढी क्षणचित्रे



"Out of Box" या विषयावर आपले विचार मांडताना संस्थेचे  
कोषाध्यक्ष श्री. मनीष दाभोलकर



१२१व्या स्नेह समेलनाचा आस्वाद घेताना ज्ञातीबांधव



१२१व्या स्नेह समेलनात गौड ब्राह्मण सभेतर्फे दिल्या जाणाऱ्या  
विवीध पुरस्काराचे मानकरी व इतर ज्ञातीबांधव



गौड ब्राह्मण सभेचे अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई  
उपाध्यक्ष श्री. देवदत्त खानोलकर, श्री. प्रमोद देसाई व  
श्री. पंढरीनाथ विठ्ठल सरनाईक (पदाधिकारी)



जिवनगौरव पुरस्कार स्विकारताना मा. श्री. श्रीपाद शंकर  
पंतवालावलकर (मालवण)



रावबहादूर वासुदेवराव बांबाडेकर इतिहास संशोधन  
पुरस्कार विजेते मा. श्री. महेश तेंडोलकर (पुणे)



# गौड ब्राह्मण सभेच्या १२१ व्या वार्षिक रनेह संमेलनाची काढी क्षणचित्रे



स्व.बा. नी. देसाई आदर्श समाजसेवक पुरस्कार  
स्वीकारताना मा.श्री.काशीनाथ आत्माराम सामंत (कुडाळ)



स्व.सुर्योजी उर्फ काका कोचरेकर आदर्श समाजसेवक  
पुरस्कार स्वीकारताना मा.श्री.हेमंत सामंत (विक्रोली)



स्व.डी.पी. नाईक आदर्श स्वयंसेवक पुरस्कार स्वीकारताना  
मा.श्री. कृष्णाजी पाटकर (बोरीवली)



मलेशियन इंटरनॅशनल अॅथेलॉटिक्स् चॉम्पीयनशीप मध्ये  
लांब व तिहेरी उडी मध्ये कांस्य पदक विजेता  
श्री. गणेश प्रभू-खोत (नांदगांव)



उंच उडी सुवर्ण व तिहेरी उडी मध्ये कांस्य पदक  
विजेता श्री. चारुदत्त वामन शेणई (शिरोडा)



पाटकर महाविद्यालयाचे अध्यक्ष मा.श्री. किशोर रांगणेकर  
यांचे पुष्पगुच्छ देऊन स्वागत करताना



कुडाळदेशकर प्रिमीयर लीग (KPL) २०१९  
दि. १९ व २० जानेवारी २०१९ रोजी लोहिया मैदान निरंकाल, गोवा  
येथे संपन्न झालेल्या क्रिडा महोत्सवाची काही क्षणचित्रे



KPL च्या पूर्वसंधेला क्रिडा मैदानाची आखणी पहाताना  
गौड ब्राह्मण सभा, गिरगाव व उन्नती मंडळ गोवा चे पदाधिकारी



कार्यक्रमाच्या सुरवातीला दिप प्रज्वलन  
करताना मान्यवर.



सर्व खेळाडूंना शपथ देताना मान्यवर.



KPL चे शिल्पकार व क्रिडा संघटक श्री.मनीष दाभोलकरांना  
मानाचा शेला देताना उन्नती मंडळ गोवाचे अध्यक्ष श्री.व्हि.टी प्रभू.



'गौड ब्राह्मण' चे संपादक श्री. उमाकांत महाजन यांना  
मानाचा शेला देतांना उन्नती मंडळ गोवाचे अध्यक्ष श्री.व्हि.टी प्रभू.



Selfie of the year श्री. योगश खानोलकर



कुडाळदेशकर प्रिमीयर लीग (KPL) २०१९  
दि. १९ व २० जानेवारी २०१९ रोजी लोहिया मैदान निरंकाल, गोवा  
येथे संपन्न झालेल्या क्रिडा महोत्सवाची काही क्षणचित्रे



संपूर्ण भारतातून सहभागी झालेले कु.दे.गौ.ब्रा. क्रिकेट संघ



कार्यक्रमाची सांगता सोहळ्याचा एक क्षण



KPL -2019 पुरुष विजेता संघ



KPL -2019 महिला विजेता संघ



भारुड सादर करताना सौ.सामंत बाई (पाट-परुळे)



दिवसभर खेळून थकल्या भागल्या क्रिडापट्टू पाहुण्यांच्या मनोरंजनार्थ गोव्याच्या लोककलांचं दर्शन घडवणारा संस्कृतिक कार्यक्रम

## कुडाळदेशस्थ गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि समाजाचा शतकोत्तर रौप्य महोत्सवी सांगता समारंभ



**दीपप्रज्वलन-**(डावीकडून प्रमुख पाहुणे डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास दामोदर सामंत, संस्थेचे चेअरमन डॉ. (प्रा.) अजय दिंगंबर पाटील, समारंभाच्या अध्यक्ष माननीय न्यायमूर्ती सौ. रंजना प्रकाश देसाई, संस्थेचे अध्यक्ष श्री. नरसिंह नारायण पतवालावलकर (व मार्गे, सदस्य श्री. संजय सुंदर सामंत)

कुडाळदेशस्थ गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि समाजाचा शतकोत्तर महोत्सवी सांगता समारंभ रविवार दिनांक १७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी मुंबईत दादर येथील राजा शिवाजी विद्यालय संकुलातील डॉ. बी. एन. वैद्य सभागृहात संपन्न झाला. सन १८१४ साली स्थापन झालेल्या कुडाळदेशकर ज्ञातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी मदत देणाऱ्या या सर्वांत जुन्या संस्थेला ह्या वर्षी १२५ वर्षे पूर्ण झाली. संस्थेने सन २०१८-१९ हे वर्ष आपले शतकोत्तर रौप्य महोत्सवी वर्ष म्हणून साजरे केले, त्या निमित्ताने संस्थेने हा समारंभ आयोजित केला होता. या कार्यक्रमाला भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायमूर्ती माननीय सौ रंजना प्रकाश देसाई या समारंभाच्या अध्यक्षा म्हणून लाभल्या तर समारंभाचे प्रमुख पाहुणे होते मुंबईच्या आयटीसी (युडीसीटी) चे माजी डीन डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास दामोदर सामंत.

कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला “ऋतू वसंत फुलला...” हा गीतकार आरती प्रभू, संगीतकार वसंत देसाई व वसंत प्रभू यांच्या गायण्यांचा कार्यक्रम, गायक नचिकेत देसाई व अदिती प्रभुदेसाई यांनी सादर केला. कार्यक्रमाची संकल्पना होती प्रसिद्ध निवेदिका स्मिता गवाणकर यांची व निवेदनही यांनीच केले.

मान्यवरांच्या हस्ते दीप प्रज्वलन करून कार्यक्रमाला सुरुवात झाली. संस्थेचे अध्यक्ष श्री. न.ना. पंतवालावलकर यांनी आपल्या प्रास्ताविकाची सुरुवात संस्थेचे चिटणीस महादेव (प्रबोध) भास्कर सामंत यांना व दिनांक १५ फेब्रुवारी २०१९ रोजी काश्मिर खोन्यातील पुलवामा येथील अतिरेकी हल्यात शहीद झालेल्या जवानांना श्रद्धांजलीचा ठारव मांडून केली. संस्थेचे चिटणीस प्रबोध सामंत यांनी मागील दोन वर्षे ह्या कार्यक्रमासाठी व त्या निमित्ताने संस्थेने हाती घेतलेल्या निर्धी संकलनासाठी अहोरात्र मेहनत घेतली. संस्थेच्या गिरांवातील कार्यालयात या सांगता समारंभाच्या तयारीची चर्चा करीत असतानाच दिनांक ७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी हृदयविकाराच्या तीव्र झटक्याने त्यांचे निधन झाले. हा सांगता समारंभ मोठ्या थाटामाटात संपन्न व्हावा ही त्यांची इच्छा होती त्यामुळे हा कार्यक्रम त्यांनी ठरविल्या प्रमाणे करावा असे ठरवून तो संपन्न होत आहे असे निवेदन अध्यक्षांनी केले. त्यानंतर सर्वांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहुन कै. महादेव (प्रबोध) सामंत ह्यांना व जवानांना भावपूर्ण श्रद्धांजली वाहीली.

समारंभाच्या अध्यक्ष माननीय न्यायमूर्ती सौ. रंजना देसाई यांची ओळख संस्थेचे चिटणीस श्री. किरण दत्तात्रेय सामंत यांनी करून दिली. संस्थेच्या अध्यक्षांच्या हस्ते न्यायमूर्ती सौ. रंजना देसाई ह्यांचा शाल, श्रीफळ, पुष्पगुच्छ व सन्मान चिन्ह देऊन सत्कार करण्यात आला. चिटणीसांनीच कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे आदरणीय डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास सामंत यांची ओळख करून दिली. संस्थेचे कार्याध्यक्ष डॉ. (प्रा.) अजय दिंगंबर पाटील यांनी, डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास सामंत ह्यांचा शाल, श्रीफळ, पुष्पगुच्छ व सन्मान चिन्ह देऊन सत्कार केला.

त्यानंतर संस्थेचे माजी पदाधिकारी व व्यवस्थापक मंडळ सदस्य तसेच आपल्या सर्व मध्यवर्ती व विभागवार ज्ञातीसंस्थांचा यथोचित सन्मान करण्यात आला. सत्कारमूर्तीच्या वरीने ज्येष्ठ माजी पदाधिकारी श्री. श्रीपाद बाळकृष्ण पाटील, सौ. सुनीता मनोहर आजगांवकर व प्रा. जगदीश साबाजी वालावलकर यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. ह्या समारंभाला उपस्थित असणाऱ्या मान्यवरांपैकी



समारंभाच्या अध्यक्ष माननीय न्यायमूर्ती सौ. रंजना प्रकाश देसाई ह्यांचा पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करताना संस्थेचे अध्यक्ष श्री. नरसिंह नारायण पंतवालावलकर (मागे प्रमुख पाहुणे डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास दामोदर सामंत)



समारंभाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास दामोदर सामंत ह्यांचा शाल व पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करताना संस्थेचे चेअरमन डॉ. (प्रा.) अजय विंबंबर पाटील (बसलेल्या, न्यायमूर्ती सौ. रंजना प्रकाश देसाई).

संस्थेचे मार्जी विद्यार्थी डॉ. सुधाकर ठाकूर, जे कुडाळहून या कार्यक्रमासाठी खास उपस्थित होते, ह्यांनी आपले मनोगत व्यक्त करताना संस्थेच्या मदतीमुळे आपल्या प्रमाणेच अनेक ज्ञाती विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी झालेल्या मदतीचा तसेच कोकणातील मुलांपर्यंत पोहोंचण्यासाठी संस्थेच्यावतीने केल्या जात असलेल्या प्रयत्नांचा आवर्जन उल्लेख केला. कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण सहयोग डॉंबिवलीचे कार्याध्यक्ष श्री. गणेश गुरुदास देसाई यांनी ज्ञातीसंस्थांच्यावतीने बोलताना विद्यावृद्धि समाजाच्या आजवरच्या कार्याचा गौरव केला व भविष्यात ज्ञातीबांधवांनी या संस्थेच्या प्रगतीसाठी प्रयत्न करावेत असे आवाहन केले. सौ. (प्रा.) मनीषा राजेंद्र सामंत यांनी आपल्या मनोगतात ज्ञातीबांधवांनी आपल्या घरातील शुभ कार्याच्यावेळी संस्थेची आठवण ठेवून संस्थेला आर्थिक सहकार्य करावे असे सांगितले.

त्यानंतर न्यायमूर्ती सौ. रंजना प्रकाश देसाई ह्यांच्या हस्ते या कार्यक्रमाच्या निमित्ताने तयार करण्यात आलेल्या स्मरणिकेचे प्रकाशन करण्यात आले.

समारंभाचे प्रमुख पाहुणे डॉ. (प्रा.) श्रीनिवास सामंत यांनी आपल्या अभ्यासपूर्ण मनोगतात संस्थेच्या आजवरच्या कार्याचा आढावा घेतला व बदलत्या काळात संस्थेला आपल्या ध्येयधोरणात आवश्यक ते बदल करावे लागतील असे सांगितले. संस्थेकडे शिष्यवृत्तीसाठी येणाऱ्या अर्जाचे निकष ठरविताना व शैक्षणिक पात्रता विचारात घेताना, शिक्षणासाठी लागणारा खर्च, शैक्षणिक फी प्रमाणेच, प्रवासगुर्च, शैक्षणिक सामग्रीवर करावा

लागणारा खर्च, हॉस्टेल खर्च व त्या अनुषंगाने त्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांची असणारी आर्थिक क्षमता या सर्वांचा साकल्याने विचार करून शिष्यवृत्तीची रक्कम विद्यार्थी निहाय निश्चित करावी, तसेच भौगोलिक परिस्थितीचाही विचार व्हावा. शहरातील विद्यार्थ्यांच्या तुलनेत कोकणातील खेडेगांवातून शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संस्थेच्या मदतीची जास्त गरज आहे हे संस्थेने लक्षात घ्यावे असे त्यांनी मत व्यक्त केले. आपल्या ज्ञातीतील विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक प्रगतीचे सर्वेक्षण करण्याचा प्रयत्न करावा व त्यातून अधिक गरज असलेल्यांना अधिक मदत देण्याचा विचार व्हावा असेही त्यांनी सुचिविले.

समारंभाच्या अध्यक्षा न्यायमूर्ती माननीय सौ. रंजना देसाई यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात आपल्या ज्ञातीतील मान्यवर, टोपीवाले देसाई, रामभाऊ परुळेकर, वसंत देसाई, ॲड. व्ही. टी. वालावलकर, गिरांवातील कुडाळदेशकर निवास मध्ये राहणारे नातेवाईक, त्या काळातील महिला मंडळाच्यावतीने योजलेले कार्यक्रम व गौड ब्राह्मण त्रैमासिक यांच्या आठवर्णीना उजाळा दिला. संस्था करीत असलेल्या कामाबाबत त्यांनी समाधान व्यक्त केले. संस्थेने शिक्षणासाठी मुलींना जास्त प्रोत्साहन देणे का आवश्यक आहे हे सांगताना आपण स्त्रीयांना समान वागणुक देत असलो तरी त्यांनी ठराविक क्षेत्रातच काम करण्याएवजी आय.ए.एस., आय.पी.एस. वैमानिक, शास्त्रज, क्रीडा कला अशा सर्व क्षेत्रात पुढे यायला हवे त्यासाठी त्यांना सर्व कौटुंबीक जबाबदाच्या संभाळून हे करावे लागणार असल्यामुळे पुरुषांपेक्षा त्यांना वेगळ्या

आव्हानांना तोंड द्यावे लागेल हे लक्षात घेऊन त्यांच्या पाठीशी आपण समर्थपणे उमे राहिले पाहिजे असा विचार त्यांनी मांडला.

या कार्यक्रमासाठी मुंबई व मुंबई बाहेरील अनेक मान्यवर उपस्थित होते; त्यात गौड ब्राह्मण सभेचे अध्यक्ष श्री. डॉ. विलास देसाई, निराश्रितफंडाचे माजी अध्यक्ष श्री. द.स. आजगांवकर, अध्यक्ष सौ. पल्लवी प्रकाश देसाई, विद्यावृद्धि समाजाचे माजी विश्वस्त श्री. श्रीपाद बाळकृष्ण पाटील, माजी चिटणीस श्री. अ. वा. तेंडुलकर, माजी खजिनदार श्री. शांताराम केळुसकर, कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण गोरेगांवचे कार्यवाह श्री. प्रमोद वसंत देसाई, पनवेल संस्थेचे श्री. कुमार खानोलकर, डॉ. बिवली सहयोगचे उपाध्यक्ष श्री. विनय तिरोडकर, कार्याध्यक्ष श्री. गणेश गुरुदास देसाई, चिटणीस श्री. भिकाजी वालावलकर, कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण समाज, पुणे ह्या संस्थेचे माजी अध्यक्ष श्री. मधुकर सामंत, सदस्य सीए संजय खानोलकर व श्री. राजन नरहर पाटकर, कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण को-ऑप. क्रेडिट सोसायटीचे चिटणीस श्री. प्रफुल्ल जयवंत खानोलकर, सदस्य श्री. अशोक सरनाईक, टोपीवाला व्याख्यानमालेचे श्री. सतीश गजानन सामंत, गौड ब्राह्मण त्रैमासिकाचे संपादक श्री. उमाकांत गणपत महाजन, गौडब्राह्मण सभेचे चिटणीस श्री. सुभाष दत्तात्रय वाघ, गोव्याहुन या कार्यक्रमासाठी आलेले श्री. प्रभू वेळेंकर, गौडब्राह्मण ठाणे/मुलुंड मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. किशोर बळवंत महाजन, विक्रोळी संस्थेचे अध्यक्ष श्री. महादेव महाजन, वसई ज्ञाती संस्थेच्या श्रीमती रोहिणी कोचरेकर, विरार संस्थेचे श्री. सुनील मनोहर सामंत, चिकित्सक संस्थेचे चिटणीस डॉ. गुरुनाथ पंडित, श्री. राजेश वासुदेव देसाई, सारस्वत बँकेचे जनरल मॅनेजर श्री. आनंद मधुसूदन खोत, बँक ऑफ बडोदाचे माजी जनरल मॅनेजर श्री. सदानंद सामंत (बोरिवली) तसेच सर्वश्री सिद्धार्थ महादेव (प्रबोध) सामंत, डॉ. महेश गोविंद सामंत, श्री. प्रदीप पंडीत, सौ. नीला प्रदीप पंडित, सिए अरुण दिनकर देसाई, सौ. अमला अरुण देसाई, श्री. अमोल अरुण देसाई, श्री. शशिकांत तुकाराम बांबडेकर, श्री. जगजीवन प्रभु, प्रा. जगदीश वालावलकर, श्री. शरद महादेव परुळेकर, डॉ. सुधाकर ठाकूर, श्री. चंद्रकांत वामन परुळेकर, श्री. सूर्यकांत माईणकर, श्री. सुरेंद्रनाथ बा. ठाकूर, श्री. प्रदीप प्रभाकर देसाई, श्री. हेमंत पाटकर, श्री. वासुदेव ठाकूर सौ. अपर्णा

प्रकाश सामंत, श्रीमती कीर्ती सामंत गुसे, श्रीमती कुसुम तेंडुलकर, श्री. सतीश सामंत (कणकवली), विद्यावृद्धि समाजाचे सर्व पदाधिकारी व कार्यकारी मंडळ सदस्य यांचा समावेश होता.

कार्यक्रमाच्या शेवटी व्यवस्थापक मंडळाचे सदस्य श्री. अनंत जनार्दन तेंडुलकर यांनी सर्वांचे आभार मानले. संपूर्ण कार्यक्रमाचे सूत्र संचालन पत्रकारितेत करियर करू पाहाणाऱ्या श्री. संदेश सतीश सामंत या होतकरु तरुणाने उत्तम प्रकारे केले. राष्ट्रगीताने ह्या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

- शब्दांकन : संजय सुंदर सामंत

\*\*\*\*\*

## ठार्टिक अभिनंदन...!

कुमार रोहन राहुल ठाकूर



कुमार रोहन राहुल ठाकूर ह्यांनी फेब्रुवारी २०१७ मध्ये महाराष्ट्र इंस्टीट्यूट ऑफ हेल्थ सायन्सची एम.बी.बी.एस.ही पदवी प्रथम श्रेणीत संपादन केली नंतर मे २०१८ मध्ये National Board of Examination ची NEET PG- 2018 च्या परीक्षेत 96.8957 percentile संपादन केले. रोहननी दिलेल्या choices प्रमाणे बोडनी त्याची निवड Government Medical College, Nagpur येथे M.S. (Surgery) साठी तसेच D.N.B. (Diplomate of National Board) Radio Diagnosis साठी केली. तो स्वेच्छेने पुढील अभ्यासासाठी पुणे येथे D.N.B. Radio Diagnosis साठी Resident Doctor ह्या पदावर रुजू झाला. अभ्यासा व्यतीरिक्त त्याला Football आणि Cricket खेळण्याची तसेच वाचनाची आवड आहे.

त्याचे वडील श्री. राहुल प्रभाकर ठाकूर हे एका नामांकित मल्टीनॅशनल कंपनी मध्ये उच्च पदावर कार्यरत आहेत. तसेच आई सौ. निलम राहुल ठाकुर ही सरकारी नोकरीत आधिकारी पदावर कार्यरत आहे. त्याच्या ह्या वाटचालीतील यशाचे श्रेय त्याच्या मेहनतीबरोबरच त्याच्या आजी-आजोबांच्या (कै. सिंधू आणि कै. प्रभाकर नारायण ठाकूर तसेच सौ. रेखा आणि श्री. काशिनाथ शंकर रामदास) ह्यांच्या संस्कारांना आहे.

त्याचे वडील श्री. राहुल प्रभाकर ठाकूर हे एका नामांकित मल्टीनॅशनल कंपनी मध्ये उच्च पदावर कार्यरत आहेत. तसेच आई सौ. निलम राहुल ठाकुर ही सरकारी नोकरीत आधिकारी पदावर कार्यरत आहे. त्याच्या ह्या वाटचालीतील यशाचे श्रेय त्याच्या मेहनतीबरोबरच त्याच्या आजी-आजोबांच्या (कै. सिंधू आणि कै. प्रभाकर नारायण ठाकूर तसेच सौ. रेखा आणि श्री. काशिनाथ शंकर रामदास) ह्यांच्या संस्कारांना आहे.

## गौड ब्राह्मण समाज, गोरेगाव वार्षिक स्नेह-संमेलन २०१९



समारंभाचे प्रमुख पाहुणे मा. दिपक देसाईचे शाल, श्रीफळ व पुष्प गुच्छ देऊन स्वागत करताना  
संस्थेचे अध्यक्ष मा. श्री. मनीष दाभोलकर व अॅनिमेशन गुरु श्री. घीरी. जी. सामंत समवेत.

गौड ब्राह्मण समाज, गोरेगाव या संस्थेचे ३५वे वार्षिक स्नेह-संमेलन दि. १० फेब्रुवारी २०१९ रोजी गोरेगाव जिमखानाच्या मैदानात मान्यवरांच्या आणि ज्ञातीबांधवाच्या उपस्थितीत संपन्न झाले.

संस्थेच्या वार्षिक स्नेह-संमेलनाच्या निमित्ताने ज्ञातीबांधवासाठी सांस्कृतिक कार्यक्रम व विविध स्पर्धा आयोजित केल्या होत्या. दि. ०३ फेब्रुवारी २०१९ रोजी सकाळी १०.०० ते दुपारी १.०० वाजेपर्यंत अ. भि. गोरेगावकर इंग्लिश स्कूल, आरे रोड, गोरेगाव (प.) येथे चित्रकला स्पर्धा, गायन स्पर्धा, पाककला स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा घेण्यात आल्या त्यास ज्ञातीबांधवांचा उस्फुर्त प्रतिसाद मिळाला.

स्नेह-संमेलनाची सुरवात सौ. सुषमा सुरेश सामंत यांच्या सुरेल स्वागत गीतांनी झाली. त्यानंतर लहान मुलांपासून ते ज्येष्ठ सभासदांनी आपली कला, गायन, एकपात्री प्रयोग, वेशभुषा सादर केली. उपस्थित सर्व ज्ञातीबांधवांनी त्यांच्या कलेला उस्फुर्त प्रतिसाद दिला व त्यांचे कौतुक केले. संस्थेच्या स्नेह संमेलनाचे सूत्रसंचालन कु. कश्मिरा अवसरे हिने केले.

स्नेह-संमेलनाला प्रमुख पाहुणे, मा. श्री. दिपक शांताराम देसाई, सुप्रसिद्ध उद्योजक व समाजसेवक यांची उपस्थिती लाभली. प्रमुख पाहुणे व इतर मान्यवरांच्या हस्ते दिप प्रज्वलनाचा सौहळा संपन्न झाला. संस्थेचे विश्वस्थ श्री. व्हिं.जी. सामंत व समारंभाध्यक्ष श्री. मनिष गुरुदास दाभोलकर यांनी प्रमुख पाहुण्याचे स्वागत केले. उपाध्यक्ष श्री. प्रमोद वसंत देसाई यांनी आपल्या प्रास्ताविक भाषणात संस्थेचे कार्य व पुढील उपक्रमाची माहिती दिली. तसेच ज्ञातीबांधवाना गौड ब्राह्मण समाज, गोरेगाव आणि गौड ब्राह्मण सभा, गिरगाव या संस्थांचे सभासद होण्याचे आवाहन केले. सौ. अंजली प्रमोद देसाई यांनी प्रमुख पाहुणे मा. श्री. दिपक शांताराम देसाई ह्यांचा परिचय करून दिला. समारंभाध्यक्ष श्री. मनिष गुरुदास दाभोलकर, यांनी आपल्या भाषणात गौड ब्राह्मण समाज गोरेगाव या संस्थेचे कार्य व पुढील उद्दिष्टे उपस्थितांसमोर मांडली.

यावेळी “कुडाळदेशकर वार्षिक” अंक २०१९ चे प्रकाशन व्यासपीठावरील उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते

करण्यात आले. प्रमुख पाहण्यांनी आपल्या भाषणात संस्थेच्या विविध उपक्रमांचे कौतुक केले. व संस्थेच्या पुढील वाटचालीसाठी मार्गदर्शन व शुभेच्छा दिल्या गुणवंत विद्यार्थ्यांचा कौतुक सोहळा, विजयी स्पर्धकांचा बक्षिस समारंभ प्रमुख पाहण्यांच्या हस्ते करण्यात आला.

सर्वच ज्ञातिसंस्थांच्या कार्यात मदतीचा हात पुढे करणारे व वडीलांची शुश्रूषा करता यावी या करिता अमेरिकेची नोकरी सोडून IIT Engineer असलेले श्री. दिपक देसाई यांचा आदर्श सर्वांनी घेण्यासारख आहे. त्यानंतर त्यानी स्वतःचा हॉटेलव्यवसाय सुरु करून नावलौकिक प्राप्त केला हे सर्व अंचबित करणारे आहे.

श्री. राजु सामंत, योगेश खानोलकर यांच्या सारखे तरूण कार्यकर्ते स्वतः ज्ञाती संस्थाचे कार्य पुढे नेण्याचे आव्हान स्वीकारत आहेत ही अभिमानाची गोष्ट आहे. गौड ब्राह्मण समाजाने नेहमीच समन्वयाची भूमिका घेत ज्ञातीसंस्थांच्या कार्यात मदतीचा हात पुढे केला आहे.

या कार्यक्रमाची सांगता गोरेगावचे संगीतकार व सगीतशिक्षक श्री. भुषण वसंत सामंत व त्यांचे सहकारी यांनी आपल्या सुरेल गाण्यानी केली. त्यांना उपस्थित प्रेक्षकांनी मनापासून दाद दिली.

संस्थेच्या या कार्यक्रमास गौड ब्राह्मण सभा, गिरणावचे अध्यक्ष डॉ. विलास रामकृष्ण देसाई, कार्याध्यक्ष श्री. उमाकांत गणपत महाजन कार्यवाह- श्री. सुभाष वाघ व इतर मान्यवरांची विशेष उपस्थिती लाभली.

संस्थेच्या कार्यवाह सौ. सुषमा संदिप सामंत यांनी सदर कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी ज्यांनी-ज्यानी मदत केली. त्या सर्वांचे कार्यकारी मंडळातर्फे जाहिर आभार मानले अल्पोपहार व चहापान होऊन 'राष्ट्रगीताने' या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

**सौ. अंजली प्रमोद देसाई**  
गोरेगाव (पूर्व)

## हार्दिक अभिनंदन

आदित्य पंढरीनाथ सरनार्डिक याने दादर येथील



रामनारायण रुईया महाविद्यालयातून Biotechnology या विषयातून M.Sc केली. डिसेंबर २००९ साली त्याने M.Sc. नंतर CSIR-NET (US) Fellowship मिळवून तो भारतात ७४ वा आला. (त्यानंतर

२०१०-२०१३ या कालावधीत जैवतंत्रज्ञान विभागात Assistant Prof. म्हणून कार्यरत होता).

जून २०१३ मध्ये Ph.D. करीता CSIR-NET ची JRF मिळवली व भारतात ३३ वा क्रमांक पटकावला. डिसेंबर २०१८ मध्ये त्याने Institute of Chemical Technology (ICT) येथून डॉ. रीना अजित पंडित (Associate Professor, ICT) यांच्या मार्गदर्शनाखाली आपली Ph.D. Algal Genetic Engineering या विषयात पूर्ण जिद्दीने संपादन केली. Ph.D. करतानाच ICT तर्फे Scholarship वर Student Exchange Visitor म्हणून आदित्य वॉशिंगटन युनिवर्सिटी सेंट लुईस, मिझौरी, USA ला गेला यासाठी विद्यावृद्धी समाजानेही त्याला रु.२५०००/- ची Scholarship दिली होती. नंतर काही महिने तो ICT त Research Associate म्हणून कार्यरत होता. आदित्यने आपले शिक्षण Ph.D. वर थांबवले नसून तो Post Doctorate Research अर्थात पुढील संशोधनासाठी U.S.A. तील Arizona State University ला गेला आहे. डॉ. अरुल वर्मन यासोबत तो पुढील संशोधन करित आहे.

आदित्यने शिक्षण एके शिक्षण न करता आपले अनेक छंदही जोपासले.

अशा अष्टपैलू व्यक्तिला गौड ब्राह्मण समाजाकडून त्याच्या पुढील वाटचालीसाठी खूप खूप शुभेच्छा. आदित्यला उदंड सौख्यपूर्ण आयुष्य लाभो.

## चला कृष्णा काठी!

सौ. उषा खानोलकर



दर वर्षी नरसोबाच्या वाडीला आमची एक फेरी असते. त्याप्रमाणे जानेवारीत आम्ही वासुदेव मंगल कार्यालयात पोहोचलो. नेहमीप्रमाणे, पपा (दिगंबर पुजारी). आणि त्यांचा मुलगा अवधूत यांनी हसत मुखाने आमचे स्वागत केले. दत्तजयंती होऊन गेली होती. आता थोड्या शांतपणे देवाला भेटता येईल असे वाटत होते. समोरच औंदुंबर दिसला, कृष्णा नदी संथ वाहत होती. मन प्रसन्न झाले. हळूहळू पायच्या उतरत होते. खाली उतरले आणि समोर मोळा पांढरा-केशरी फलक दिसला. पुराण, प्रवचन, किर्तन, नादनर्तन, गाणे, एका पेक्षा एक देखणा कार्यक्रम! गायक पण नामवंत! अजीत कडकडे, किर्ती शिलेदार, चारुदत्त आफळे, गौरी पाटील....

त्याक्षणी मी ठरवले, या कार्यक्रमासाठी रहायचे. हा होता कृष्णावेणी उत्सव. साक्षात दत्तावतार ‘टेंबे स्वामी’ नरसोबाच्या वाडीला १२ वर्षे राहिले असताना त्यांनी या उत्सवाची प्रथा घालून दिली. नदीतून एक ‘कन्की’ नामक देव वृक्षाचा औंडका वाहत आला. हा औंडका साधासुधा नसून, श्री ‘कृष्ण वेणीचे अमूर्तरूप असल्याचे, त्रिकाल ज्ञानी महाराजांच्या क्रतंभरा प्रज्ञेस ज्ञात झाले. त्यांच्या आज्ञे नुसार या अमूर्तस्वंरूपाला अतिशय सुंदर असे मूर्तीरूप देण्यात आले. तीच ही आपल्या सर्वांची जीवन दायिनी ‘श्री कृष्ण वेणी माता’. किंतु प्रसन्न तिचा चेहरा! ते लोभस सुहास्य! ते समाधान!

रथ सप्तमी पासून १० दिवस तिचा उत्सव साजरा करतात. त्या दिवसांत माझी पौर्णिमा पण येत असल्याने आणखी बहर चढतो. उत्सवाला नदी काठी छोटा महाल उभा करतात. त्यात एक सुबक देऊळ साकारतात. देवळाच्या पहिल्या खांबाची शास्त्र शुद्ध पुजा ११ पुजारी करतात. मग बाकीचे खांब लाऊन मंडप उभा राहतो. या सर्व सोहळ्याचे साक्षीदार होण्याचे भाग्य आम्हाला लाभले.

मंडपात देवीला आणताना काय ते तिचे कौतुक! वाडीभर रांगोळ्यांचा सडा घातला होता, पायच्यावर



कृष्णेच्या काठावर रांगोळ्यांची नक्षी घातली होती. काय नव्हते त्या नक्षीत! तिच्या शालूचा पदर, तिचे दागिने, कुंकवाचा करंडा, फुलांची पग्खरण! आणि तिच्या स्वागताला भक्त जन, शुचिभूत ब्राह्मण, सौभाग्यालंकारांनी नटलेल्या, शालु शेले नेसलेल्या तिच्या मुली, तिला आरती ओवाळत होत्या. हलव्याच्या दागिन्यांनी नटली होती ती. अशी वाजतगाजत मिरवत तिला मंडपात आणली.

तिचे सगळे खोटे दागिने उतरवून तिला खरा साज चढवला. सोन्याचे तेज चकाकत होते, पण मला मात्र तिचे मंदस्मित खुणावत होते. आणि देवी खूष होती, तिचा ‘मंत्र जागर’ चालला होता.

२१ पाट, पाटा भोवती रांगोळ्या, २१ ब्राह्मण, एक सुराने तिचा मंत्र जागर करत होते. तिच्या मुली तिला ‘श्रीकृष्ण लहरी’ पठण ऐकवत होत्या. आजुबाजुच्या गावातील भगिनी रोज भजन करत होत्या. श्रीहरी पुजारी ‘पुराण’ ऐकवत होते. किर्तन रोज चालूच होते. देवीच्या चेहऱ्यावर समाधान पसरत होते.

आपल्या लेकरांचे लाड देवी पुरवते याचा प्रत्यय आला.

त्याचे असे झाले, गायनाचे काही कार्यक्रम रात्री उशिरा होते. आला सोबतीचा प्रश्न! मला एकटीला कुणी पाठवेना. पण काय नवल! डोंबिवलीहून, कोकणातून, सामंत पती पत्नी आले, बेळगाव व पुण्याहून दोघी खानोलकर आल्या. मी माहेरची सामंत, सासरची खानोलकर. सासर-माहेर माझ्या सोबतीला हजर झाले. दादरहून नेशकर बाई आल्या, बोरिवलीच्या गुप्ते आल्या. मग काय विचारात! ६ जर्णीनी अशी धमाल केली! असं गाणं आयुष्यात पहिल्यांदाच ऐकलं. दगडी पायरीवर बसले होते. समोर कृष्णानदी वाहत होती. वरती आकाशात पौर्णिमेचा चंद्र विलसत होता. एका बाजूला नरसिंह सरस्वतीचे मंदिर तर दुसऱ्याबाजूला ‘श्रीकृष्ण वेणीचा’ मंडप. दत्त भक्त अजित कडकडे गात होता - ‘निघालो घेऊ दत्ताची पालखी’ - कान, डोळे तुम झाले होते, मन आनंदाने काठो काठ भरून गेले होते. ‘समाधी’ म्हणतात ती हीच असावी. आपोआप हात जोडले गेले, कृष्ण मातेला प्रार्थना केली, हा आनंद, हे समाधान, तुझ्या चेहऱ्यावरचे हास्य, तुझ्या सगळ्या लेकरांना ही मिळूदू!

सौ. उषा खानोलकर

दिंडोशी, गोरेगाव (पूर्व), मुंबई.



## हार्दिक अभिनंदन...!



श्री. मोहीत नरेंद्र सामंत

श्री. मोहीत नरेंद्र सामंत (श्रीरंग सोसायटी, ठाणे) ह्याने पूर्व उच्च प्राथमिक शिष्यवृत्ती परीक्षेत यश संपादन केले असून त्याला १९३ गुण मिळाले आहेत.

## हार्दिक अभिनंदन...!

कु. निकिता उर्फ सुलोचना अनिल प्रभु



कु. निकिता उर्फ सुलोचना अनिल प्रभु, मु.पो. तेंडोली, ता. कुडाळ, जि. सिंधुदूर्ग हिने श्री. पंचम खेमराज महाविद्यालय, सावंतवाडी तर्फे ५१व्या आंतर महाविद्यालयीन युथ फेस्टिव्हल मध्ये दि. ०४ ऑगस्ट, २०१८ रोजी सिंधुदूर्ग जिल्ह्यात कथक या शास्त्रीय नृत्य प्रकारात प्रथम क्रमांक मिळविला.

तदनंतर श्री. देव आदिनारायण, परुळे येथील किर्तन महोत्सवातील संस्कृतिक कार्यक्रम अंतर्गत सदर नृत्य सादर करून उपस्थितांची दाद मिळवली.

तसेच दि. ५ सप्टेंबर, २०१८ रोजी विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, चर्चगेट, मुंबई येथे कथक नृत्य प्रकाराचे सादरीकरण महाविद्यालयामार्फत सादर केले.

राज्य सरकार पुरस्कृत दि. ४ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी ओरोस येथे आंतर महाविद्यालयीन युवा महोत्सवात सदर नृत्यास प्रथम क्रमांक प्राप्त झाला.

तेंडोली येथील चरक सौजामणी व बृहस्पतीरूप यागातील सायंकाळचे सांस्कृतिक क्रार्यक्रमात दि. १५ डिसेंबर, २०१८ रोजी सदर कथक नृत्याचे सादरीकरण करून उपस्थितांची वाहवा मिळवली.

रेकॉर्ड डान्सच्या काळात भारतीय अभिजात शास्त्रीय नृत्य प्रकारास जास्तीत जास्त वाव मिळावा, हा प्रामाणिक उद्देश या तिच्या कथक नृत्य सादरीकरणामागे आहे.

बालपणापासून नानाविध प्रकारात जसे नृत्य, नाटक, एकपात्री अभिनय, निबंध-वक्तृत्व स्पर्धा, वेशभूषा स्पर्धा, कथाकथन स्पर्धा, विज्ञान प्रदर्शन स्पर्धा, श्री. साई मंदीर, पिंगुळी येथील नृत्य स्पर्धा यामध्ये २००५ ते २०१९ पर्यंत सतत चषक प्राप्त केलेले आहेत. तसेच तेंडोली गावात श्री. देव पुरुषोत्तम सेवा न्यास, तेंडोली यांचेमार्फत प्रथम क्रमांकाचे बक्षीस पाप्त.

या वर्षी ती तृतीय वर्ष विज्ञान (भौतिकशास्त्र) श्री. पंचम खेमराज महाविद्यालय, सावंतवाडी येथे शिकत आहे.

दरवर्षी तिला कुडाळ देशकर गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि समाजाची शिष्यवृत्ती मिळत आहे.

## स्व. डॉ. जगदीश देवराव सामंत प्रथम पुण्यस्मरण १९ जानेवारी २०१९



स्व. डॉ. जगदीश देवराव सामंत यांच्या प्रथम पुण्यस्मरणाचा कार्यक्रम शनिवार दि. १९ जानेवारी २०१९ रोजी दुपारी ३.३० वाजता श्री महालक्ष्मी हॉस्पिटल, अर्नाळा येथे मा. श्री. बबनशेठ नाईक, माझी अध्यक्ष, जिल्हा परिषद ठाणे यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झाला. कार्यक्रमास कुरुणामहिं, कर्मयेगी श्री. डॉमनिक गोन्सालवीस, लोकनेते श्री. हिंतेन्द्रजी ठाकूर, श्री. ओनिल आल्मेडा, श्री. महेश देसाई व श्री. हेमंत म्हात्रे मान्यवर म्हणून उपस्थित होते.

कार्यक्रमाचा प्रारंभ सृजन आयोजित भावस्वरांजली या संगीत कार्यक्रमाने झाला. डॉक्टरांना आवडत असलेली निवडक गाणी सादर करण्यात आली व डॉक्टरांच्या गंधरुपी स्मृतिना त्यानिमीताने उजाळा देण्यात आला.

मान्यवरांच्या हस्ते डॉ. जगदीश सामंतांच्या प्रतिमेला पुष्प अर्पण व दिप प्रज्वलन करून हॉस्पिटलमधील अत्याधुनिक एक्स-रे विभागाचे, ऑपरेशन टेबल, ऐंस्थेशिआ मशीन व लीफ्टचे उद्घाटन श्री. बबनशेठ नाईक, श्री. हिंतेन्द्रजी ठाकूर व श्री. एप्रेशीअस मुर्झेलो यांच्या हस्ते करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन सौ. सुजाता कवळी यांनी केले. तुळशी रोप देऊ संस्थेच्या अध्यक्षा श्रीमती जेरोनीमा जगदीश सामंत व इतर विश्वस्तांनी मान्यवरांचे स्वागत केले. संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ. अश्विन सामंत यांनी प्रास्ताविक सादर करताना संस्थेच्या आतापर्यंत झालेल्या कामाची, सुविधांची माहिती उपस्थित मान्यवरांना व निमंत्रीत जनतेस दिली. तसेच संस्थेच्या भविष्यातील उद्दिष्ट, नवीन कल्पना सर्वांसमोर मांडल्या. संस्थेच्या अध्यक्षा श्रीमती जेरोनीमा जगदीश सामंत यांनी आभारपर भाषण केले.

डॉ. जगदीश सामंत यांचे कार्य वालीव, अर्नाळा, विरार परिसराप्रमाणेच गोरेगांव येथे होते. गोरेगांवकरांचे ते लाडके फॅमिली डॉक्टर होते. योग्य निदान कमीत-कमी तपासणी व औषधोपचार अशी त्यांची ख्याती होती. तमाम कार्यकर्ते व गोरेगांवकरांच्या आग्रहास्तव स्मृतिगंध समिती, गोरेगांव तरफे रविवार दि. ३ फेब्रुवारी २०१९ रोजी सायंकाळी ५.०० वाजता, नंदादीप विद्यालय, गोरेगांव पूर्व येथे मा. श्री. सुभाष देसाई (उद्योगमंत्री, महाराष्ट्र राज्य) यांच्या अध्यक्षतेखाली कार्यक्रम संपन्न झाला. कार्यक्रमास मा. श्री. अरविंद वैद्य (माजी मुख्याध्यापक, नंदादीप विद्यालय) प्रमुख वर्के म्हणून उपस्थित

होते.

स्वरभास्कर पं. भीमसेन जोशी यांनी सात वेळा डॉक्टरांच्या कार्याला मदत म्हणून विनामूल्य कार्यक्रम केले होते. ते डॉक्टरांचे मित्रच होते. त्या सर्व आठवर्णीना उजाळा देण्याकरीता भारतरत्न पं. भीमसेन जोशी यांचेच शिष्य सुप्रसिद्ध शास्त्रीय गायक पं. उपेंद्र भट यांच्या सुरेल गायनाने कार्यक्रमाचा प्रारंभ झाला. मान्यवरांच्या हस्ते डॉ. जगदीश सामंतांच्या प्रतिमेला पुष्प अर्पण करून, दिप प्रज्वलन करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन सौ. अंजली श्याम सामंत (विरार) यांनी केले. पुष्प गुच्छ देऊन संस्थेच्या अध्यक्षा श्रीमती जेरोनीमा सामंत व इतर विश्वस्तांनी मान्यवरांचे स्वागत केले. संस्थेचे उपाध्यक्ष डॉ. अश्विन सामंत यांनी प्रास्ताविक सादर करताना संस्थेच्या आतापर्यंत झालेल्या कामाची, सुविधांची व भविष्यकालीन योजनांची माहिती सर्व उपस्थितांना करून दिली.

पुण्यस्मरण या कार्यक्रमाचे मुख्य उद्दिष्ट रु. १ कोटीचा निधी संकलन करून त्यांच्या संस्थांना आर्थिक बळकटी देण्याचे होते व त्यानिमीताने केलेल्या आवाहनाला जनतेकडून भरघोस प्रतिसाद लाभला व आजही देण्यांचा ओघ चालूच आहे. त्यानिमीताने छापण्यात आलेल्या “स्मृतिगंध” या स्मरणिकेचे प्रकाशन समारंभाध्यक्ष मा. श्री. सुभाष देसाई, श्री. अरविंद वैद्य व व्यासपीठावर उपस्थित इतर मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले.

डॉ. जगदीश सामंत यांच्या वालीव व अर्नाळा येथील संस्थांनी गेल्या ६० वर्षांत कुष्ठपिडीत व दिन-दुबळ्यांसाठी आजवर केलेल्या कार्याची माहिती चलचित्राच्या माध्यमातून खजिनदार श्री. मनिष दाभोलकर यांनी उपस्थितांस करून दिली.

श्री. सुभाष देसाई, श्री. अरविंद वैद्य यांची भाषणे झाली, श्री. वैद्य यांनी आपल्या भाषणातून डॉक्टरांच्या विविध पैलूंचा उलगडा केला, त्यांचा स्पष्टवकेपणा व दांडगे वाचन या सर्व आठवर्णीना उजाळा दिला. श्री. वैद्य सरांच्या वकृत्वाला उपस्थितांनी उत्तम दाद दिली.

संस्थेच्या अध्यक्षा श्रीमती जेरोनीमा जगदीश सामंत यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. संस्थेचे विश्वस्त डॉ. हेमन कुलकर्णी यांनी आभारपर भाषण केले. स्व. डॉ. जगदीश सामंतांच्या जीवनपटावर आधारित श्री. व्ही. जी. सामंत दिग्दर्शित “करुणासागर” हा लघुपट दाखवून कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

राजश्री विभाकर सामंत (अर्नाळा)

मो. : ८८०६७५७४८४

## पाट विद्यालयात संस्था व कर्मचारी स्नेहमेळावा संपन्न



एस. के. पाटील शिक्षण प्रसारक मंडळ पाट पंचक्रोशी, पाट संचलित एस. एल. देसाई विद्यालय आणि कै.सौ.सीताबाई रामचंद्र पाटील कनिष्ठ महाविद्यालय, पाट येथे संस्था पदाधिकारी व सर्व शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच माध्यमिक विद्यालय नेरुर माडच्याची वाढी येथील शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी यांचा स्नेहमेळावा संपन्न झाला. यावेळी डिजिटल क्लासरूमचे उद्घाटन करण्यात आले.

डिजिटल क्लासरूमसाठी मा.सौ. मनिषा विलास देसाई यांनी आपले वडिल कै. सदानंद केशव नेवाळकर व आई कै. उषादेवी सदानंद नेवाळकर यांच्या स्मरणार्थ देणगी दिली. डिजिटल क्लासरूमचे उद्घाटन सौ. मनिषा विलास देसाई यांच्या शुभस्ते झाले. त्यावेळी संस्था अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई, उपाध्यक्ष श्री.लवू.गावडे, कार्याध्यक्ष श्री. रामचंद्र रेडकर, कार्यवाह श्री.डी.ए. सामंत, संस्था हिशेब तपासनीस श्री. नारायण तळावडेकर, संस्था सदस्य श्री. सुधीर ठाकूर, श्री. समाधान परब, माजी कार्याध्यक्ष श्री. मिलिंद केळुसकर, माजी वरिष्ठ लिपिक श्री. सी. जी. ठाकूर प्रशालेचे मुख्याध्यापक श्री. जी. व्ही. बाईंगडे, माध्यमिक विद्यालय नेरुर माडच्याची वाढीचे मुख्याध्यापक श्री. एस. पी. कोरे, दोन्ही विद्यालयांतील सर्व शिक्षक आणि

शिक्षकेतर कर्मचारी यावेळी उपस्थित होते.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व मान्यवरांचे स्वागत प्रशालेचे मुख्याध्यापक श्री. जी. व्ही. बाईंगडे यांनी केले. शिक्षकांच्यावतीने ज्येष्ठ शिक्षक श्री.आर. एस. प्रभू यांनी डॉ. देसाई यांच्या कार्याविषयी व प्रशालेला दिलेल्या योगदानाबद्दल आपले विचार व्यक्त केले. या कार्यक्रमाप्रसंगी संस्था कार्यवाह मा. श्री.डी.ए. सामंत यांनी

संस्थेच्या यशाच्या चढत्या आलेखाचा मागोवा घेतला. श्री. सुधीर ठाकूर व श्री. मिलिंद केळुसकर यांनी संस्थेची कार्यपद्धती व ध्येय-धोरणे याविषयी आपले विचार व्यक्त केले.

संस्था अध्यक्ष डॉ. विलास देसाई यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात सर्व शिक्षकवृदांच्या कार्याबद्दल समाधान व्यक्त केले. अध्यात्म हाच जीवनाचा आधार आहे व परमेश्वराशी प्रामाणिक राहा असा मौलिक संदेश त्यांनी दिला. दोन्ही विद्यालयांच्या वतीने संस्थेचे अध्यक्ष मा.डॉ. विलास देसाई यांचा शाल, श्रीफळ, सन्मानचिन्ह देऊन गौरव करण्यात आला. तसेच मा. सौ. मनिषा विलास देसाई यांचाही शाल, श्रीफळ, सन्मानचिन्ह देऊन सन्मान करण्यात आला. त्यांनीही विद्यालयातील उपक्रम व संस्थेच्या प्रगतीबाबत समाधान व्यक्त केले.

शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या कार्याचा गौरव महणून संस्थेचे अध्यक्ष मा. डॉ. विलास देसाई व मा.सौ. मनिषा विलास देसाई यांनी सर्वांना पुष्पगुच्छ व स्मृतिचिन्ह देऊन गौरव केला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन श्री. संदीप साळसकर यांनी केले तर आभार माध्यमिक विद्यालय नेरुर माडच्याची वाढीचे मुख्याध्यापक श्री.एस.पी. कोरे यांनी व्यक्त केले.



## सोमयाग सेवा समिती

सोमयाग सेवा समिती, टेंडोली संकल्पित श्री. देव रवळनाथ पंचायतनाच्या कृपाशीर्वादाने गुरुवार दि. ६/१२/२०१८ ते रविवार दि. १६/१२/२०१८ या ११ दिवसीय कालावधीमध्ये श्रौतकर्मामध्ये अग्रमान्य असे विद्वद्वरेण्य श्री क्षेत्र गोकर्ण महाबळेश्वर निवासी (कर्नाटक राज्य) श्रीमान वेदमूर्ती गणेश वासुदेव जोगळेकर गुरुजी (महोदय) यांच्या अधर्युत्वाने मंडीत, श्रीमान वाजपेयजी अनिरुद्ध ठाकूर गुरुजी, मु. नाटे, राजापूर यांच्या याजमानत्वाने सिद्ध अनेक वेदमान्य, वेदश्री गुरुजनांच्या सहकार्याने आणि आशिर्वादाने, श्री देव रवळनाथ पंचायतन प्रांगणाच्यासमोर, उज्वला नदीच्या रम्य काठावर, समस्त जनहितार्थ “चरक सौजामणि याग, बृहस्पतीसब याग तसेच वाजपेयांग उर्वरीत यज्ञ” सोहळा अंत्यत उत्साहात दिमाखदारपणे पार पडला.

विश्वशांतीसाठी होणाऱ्या या यागात ‘संगीतमय रामायण कथा,’ ‘वेदसेना व दीपोत्सव ‘चला आळंदीला, दुरितांचे तिमिर जावो, वादळ, सारखी संगीत व सामाजिक नाटके तसेच ‘संयुक्त दशावतार संचाचे दशावतारी पौराणिक नाट्यप्रयोग’, शास्त्रीय भक्ति संगीत व मधुर अभंगवाणी’, राष्ट्रीय स्तरांवरच्या कीर्तनकारांची अनेक कीर्तने ‘श्रीमद् भगवद् गीतेवर आधारित ‘गीत गीतांमृत’, ‘भरत नाट्यम् तसेच कथकर्कनृत्य’ इ. प्रकारांचे उत्कृष्टरित्या सादरीकरण करण्यात आले.

या यागाच्या यशश्वीतेसाठी ‘वेदमूर्ती वेदवेदांग चक्रवर्ती श्रीमान गणेशशास्त्री द्रविड’, ‘परमपूज्य श्री. विद्यानृसिंह भारती शंकराचार्य, करवीर पीठ, कोल्हापूर’, ‘रामायण कथाकार- ह.भ.प. श्रीमान श्री. पद्मनाभ बुआ व्यास उस्मानाबाद’ यांची विशेषत्वाने उपस्थिती तसेच आशिर्वाद लाभले.

गावातील कलाकारांनी साकारलेल्या टेंबेस्वामी बालदत्त अवधूत, अग्री नारायण, शेषाधिश श्री विष्णु भगवान, परशुराम पंचानन, गणपती, गायत्री देवी, स्वरस्वती देवी, श्री. स्वामी समर्थ, विठ्ठल-रूक्मिणी श्रीमहादेव अशा नानाविध स्वरूपाच्या आकर्षक मूर्त्या मुख्य याग मंडपात विराजमान झाल्या होत्या.

मुख्य यागस्थळी येताच स्वागत कक्ष येथील उपस्थित ग्रामस्थ पुरुषांना चंदनाचा टिळा व स्त्रियांस हळद-कुंकू लावून त्यांचे स्मितवदनाने स्वागत करत होते. मुख्य मंडपात येताना वहाणाऱ्या धबधब्यातील पाण्याचे पाय धुऊनच आत यावे लागे. ‘सनातन संस्था’, ‘प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज’ ‘अग्नि होत्र’ ‘स्वदेशी आयुर्वेद व निसर्गोपचार तसेच गोमूर चिकित्सा’ आर्द्धाचे स्टॉल होते.

या अकरा दिवसात येणाऱ्या भाविक-भक्तांस प्रसाद वाटप, अल्पोपहार जसे चहा-नास्ता, दुपारचा व रात्रीचा महाप्रसाद याचेही आयोजन सुव्यवस्थितरित्या करण्यात आले होते.

या सर्व कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी श्रीमान राजू मुंडले, ग्रामपुरोहित, टेंडोली तसेच अध्यक्ष, सोमयाग सेवा समिती, टेंडोली यांच्या नेतृत्वाखाली गेले चार महिने अहोरात्र टेंडोली ग्रामस्थ, त्यांचे आसेष-मित्रमंडळी लगतच्या गावातील ग्रामस्थ यांनी अपार मेहनत घेतली.

ज्या भूमीकर सांप्रत याग संपन्न झाला, तसेच गेल्या वर्षीच्या नोव्हेंबर महिन्यातील ‘वाजपेय सोमयाग संपन्न झाला, ती भूमी पुण्यभुमी झाली. श्रौत कर्मामध्ये असे याग होणे फारच विरळा. दि. ६, १२ व १६ डिसेंबर, २०१८ रोजी उज्वला नदीवर सर्व ब्रह्मवृंद, संचारासहित श्री देव रवळनाथाचे तरंग व सातेरी, भद्रकाली व अनळादेवी पालखी तसेच उपस्थित अलोट जनसमुदायाचे स्नान पार पडले.

याग स्वरूप अशा भगवंताच्या अनुग्रहास कृपाशीर्वादास जे पात्र ठरले, ज्यांनी या यागास हस्ते-परहस्ते काया-वाचा-मने यथाशक्ती हातभार लावला. त्या सर्व ज्ञात-उज्ज्ञातांचे क्रृण ‘सोमयाग सेवा समिती, टेंडोली’ व्यक्त करीत आहे.

॥ सर्वमतं ब्रह्मं नित्य यज्ञे प्रतिष्ठितम् ॥

संतांचे सहज बोलणे तेची उपदेश होती।

तेण सर्व व्यथा नष्ट होती।

श्री. अनिल प्रभाकर प्रभु

सदस्य,

सोमयाग सेवा समिती, टेंडोली,

## स्वर शारदा, गारगोटी

गारगोटी येथील स्वरधारा वाद्यवृद्धार्तफे शारदोत्सवाचा एक भाग म्हणून 'स्वरशारदा' या सांगितिक कार्यक्रमाचे आयोजन इंजुबाई सांस्कृतिक भवन येथे करण्यात आले. रसिक श्रोत्यांनी या कार्यक्रमाला भरभरून दाद दिली.

संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील लोकशाहीर द.ना. गव्हाणकर प्रतिष्ठान व स्वरधारा संगीत विद्यालय यांचेवतीने गारगोटीतील संगीतप्रेर्मीसाठी ३ महिन्यातून एकदा सांगितिक कार्यक्रमाचे आयोजन केले जाते. शारदोत्सवाची सुरुवात 'स्वरशारदा' या कार्यक्रमानी करण्यात आली. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला 'जयशारदे' हे शारदास्तवन अनेद्या गव्हाणकर हिने सादर केले. 'देवाजीचं नाव घ्यावं' या रचनेने रसिक मंत्रमुग्ध होवून गेले. गीतकार दत्ता पाटील यांच्या 'चंद्रभागेच्या तीरी' या गीतावर रसिकांनी ताल धरला. 'सहा क्रुतुंचे सहा सोहळे' ही शीर्षक काव्यपंक्ती घेवून स्वरशारदा कार्यक्रमात या जन्मावर या जगण्यावर या गीताने रंगत वाढविली.



अभंग, भक्तिगीते, भावगीते, ठाकर गीते, चित्रपट गीते अशा सर्वप्रकारच्या गीत सादरीकरणाने कार्यक्रमाची रंगत अधिकच वाढत गेली. स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या 'ने मजशी ने' या रचनेने कार्यक्रमाची सांगता करण्यात आली.

स्वरशारदा कार्यक्रमाची सुरुवात शाहीर

द.ना. गव्हाणकरांचा सहवास लाभलेले कॉ. दत्ता मरे, कॉ.राम कलंबेकर यांचे हस्ते माझी सैनिक शंकरराव देसाई, अरुण पाटील, रमेश लाड यांच्या उपस्थितीत दीपप्रज्ज्वलनाने झाली. डॉ. के. ए. मोमीन, रमेश कारेकर, नंदकुमार राऊळ, सुनिल लोहार, भारती परुळेकर, अस्मिता गव्हाणकर, विनायक पोवार, हरीदास देसाई, अर्णव राऊळ, क्रषीकेश गव्हाणकर या कलाकारांनी गीत सादरीकरण केले. राजाराम देवेकर यांच्या संगीत संयोजनासह मंगेश सारंग-कि बोर्ड, अनिकेत ससाणे-तबला ढोलक, बेलेकर-हार्मोनियम, तालवाद्य-सार्थक परुळेकर यांनी साथ दिली.

### हार्दिक शुभेच्छा !

## स्वर-योग

विविध संकल्पनांवर आधारित मराठी/हिंदी गाण्यांची मैफल

"मला भावलेले कलावंत" एकपात्री कार्यक्रम

लग्नसमारंभासाठी आणि

मंगलकार्यासाठी शहनाई जुगलबंदी



**प्रस्तुतकर्ता : निवेदक, मुलाखतकार- प्रदीप देसाई**

### प्रदीप देसाई

टेलि. : ०२२-२३८७ ३०६७, मो. : ९८६७०६५७३८

१४, कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण निवास, गिरगांव, मुंबई - ४०० ००४.



## कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळ

### आयोजित-खास अंगारक संकष्टी चतुर्थी निमित्त कार्यक्रम

कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण निवास येथील सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळाची स्थापना १९२७ मध्ये झाली. मंडळाने पर्यावरणाचं महत्व लक्षात घेऊन २०१० मध्ये मुंबईमधील पहिली कायमस्वरूपी ईकोफ्रॅंडली गणेशमूर्तीची स्थापना केली. त्यानंतर येणाऱ्या प्रत्येक संकष्टी चतुर्थीला या गणरायासमोर गुरुर्जीना बोलावून यथासांग पूजा व आरती केली जाते व भाविकांना प्रसाद वाटला जातो. गेल्या २५ डिसेंबर २०१८ रोजी येणाऱ्या अंगारक संकष्टी चतुर्थी ही शंभरावी होती व त्याचे औचित्यसाधून एका दिमाखदार सोहळ्याचे आयोजन निवासात करण्यात आलेले होते. सकाळी ६ ते १० या वेळेमध्ये गणपती समोर यथासांग पूजा व आरती करण्यात आली व त्यानंतर सहस्रावर्तनाचा कार्यक्रम झाला. रात्रौ

७ ते १० यावेळेत एका शानदार भक्तीसंगीताच्या मैफीलीचे आयोजन करण्यात आलेले होते. यामध्ये नचिकेत देसाई, केतकी भावे-जोशी तसेच अवधूत गांधी यांनी दर्जेदार भक्तीगीते/अभंग सादर केले. कार्यक्रमाची निर्मिती/ संकल्पना/ निवेदन प्रदीप देसाई यांची होती. अनेक भाविकांनी त्याचा लाभ घेतला. आपल्या ज्ञातीमधील प्रख्यात उद्योगपती डॉंबिवली येथील राजाभाऊ पाटकर तसेच सारस्वत बँकेचे Dy. Managing Director शिरीष महांबरे व NKGSB बँकेचे Managing Director चिंतामणी नाडकर्णी कार्यक्रमास आवर्जून उपस्थित होते.

प्रदीप देसाई



## किरण ठाकूर संपादित- तरुण भारत या दैनिकाचा पाचवा वर्धापन दिन सोहळा मोठ्या दिमाखात साजरा

स्वातंत्र्यपूर्व काळात सुरु झालेल्या “तरुण भारत” वृत्तपत्राने मराठी माणसाला न्याय देण्यात महत्वाची भूमिका बजावली आहे. आता मुंबईत ‘तरुण भारत’च्या संवाद पुरवणीने नागरिकांचा विश्वास जिकला असून सामान्यांचा एक आवाज म्हणून प्रसिद्धीस येत असल्याचे गैरवोद्गार केंद्रीय सामाजिक न्याय राज्यमंत्री रामदास आठवले यांनी याप्रसंगी काढले.

कोकण गोव्यासह सीमा भागातील जनतेचे मुख्यपत्र म्हणून ओळख असलेल्या “तरुण भारत संवाद” च्या मुंबई आवृतीचा पाचवा वर्धापन दिन अलीकडेच दिमाखात पार पडला. यावेळी केंद्रीय मंत्री रामदास आठवले यांच्या हस्ते “तरुण भारत संवाद”च्या विशेष पुरवणी आणि दिनदर्शिकिचे प्रकाशन करण्यात आले. माटुंगा येथील सिटीलाईट येथे आयोजित केलेल्या या सोहळ्यास अनेक दिग्ज भावांवर आवर्जून उपस्थित होते. या प्रसंगी महापौर विश्वनाथ महाडेश्वर, गृहराज्यमंत्री दीपक केसरकर, माजी नगरपाल जगन्नाथराव हेंगडे, सारस्वत बँकेचे अध्यक्ष गौतम

ठाकूर, म्हाडाचे मुंबई अध्यक्ष मध्यु चव्हाण, मुंबई मराठी पत्रकार संघाचे अध्यक्ष नरेंद्र वाबळे, “तरुण भारत” चे व्यवस्थापकीय संचालक प्रसाद ठाकूर आदी मान्यवर यावेळी उपस्थित होते.

यावेळी रामदास आठवले म्हणाले की, १९१९ मध्ये बेळगावात बाबूराव ठाकूर यांनी सुरु केलेले “तरुण भारत” वृत्तपत्र आता शंभरीच्या उंबरठळ्यावर आहे.

तरुण भारत वृत्रपत्राला मुंबई शहरात ५ वर्ष पूर्ण झाली याचा मला खूप आनंद होतोय. माझे आजोबा बाबूराव ठाकूर यांनी तरुणांनी स्वातंत्र्याच्या चळवळीत भाग घ्यावा, यासाठी हे वृत्तपत्र सुरु केले. आज हा वृक्ष खूप मोठा झाला आहे, असे “तरुण भारत” चे व्यवस्थापकीय संचालक प्रसाद ठाकूर याप्रसंगी म्हणाले. सर्व मान्यवरांचा प्रसाद ठाकूर यांनी शाळ, श्रीफळ तसेच ज्ञानदिप देऊन सन्मान केला. यानंतर सर्वांनी स्नेहभोजनाचा आनंद घेतला. या सोहळ्याचे अतिशय सुरेख सूत्रसंचालन उमा बापट यांनी केले.

प्रदीप देसाई



संपादक

गौड ब्राह्मण त्रैमासिक

महोदय,

स.न.वि.वि.

गेली ८० वर्षे प्रसिद्ध होणारा गौड ब्राह्मण सभेच्या मुख्यपत्राचा त्रैमासिक दिवाळी विशेषांक- २०१८ सर्वांगांनी वाचनीय झाला आहे.

सुप्रसिद्ध पत्रकार, चारित्रकार कै. दीनानाथ गोपाळ तेंडोलकर, झारापकर उद्योग समुहाचे शिल्पकार कै. आप्पासाहेब झारापकर यांच्या जीवन कार्याविषयी सौ. गीता अ. परुळेकर यांनी करून दिलेला परिचय तसेच गोरेगांव येथील अभिनव शिक्षण प्रसारक मंडळ या शाळेच्या मुख्याध्यायिका, सुप्रसिद्ध बालसाहित्यिका कै. आशाताई गवाणकर यांच्याबद्दल त्या शाळेत शिक्षण घेतलेल्या सौ. गीता अ. परुळेकर यांनी आपल्या गुरुबद्दल व शाळेबद्दल लिहीलेला लेख उत्तम आहे.

श्री साईबाबांची शिकवण व जगाचे कल्याण ह्या आध्यात्मिक लेखातून कुमारी रागिणी मुणगेकर हीने बाबांची शिकवण अत्यंत उत्तम प्रकारे सांगितली आहे. त्यामुळे आबालवृद्धांनी अवश्य वाचावा असा हा लेख आहे.

प्रा. माधव गवाणकर यांचा “बॅचलर” नामा हा ललित लेख, क्रांतीवीर वासुदेव बळवंत फडके (सौ. निलिमा प्रभु), आधुनिक संत प्रवचनकार मनोहर शंकरराव कोचेरेकर (नंदकुमार साळवी) स्वास्थ विमा (मनीष दाभोलकर) यांनी लिहिलेले लेख वाचनीय आहेत.

सुमती सामंत हीने माझे ‘चैतन्यमय वार्धक्य’ ह्या लेखातून आपण वयाच्या ९२व्या वर्षीही आनंदी जीवन कसे जगत आहे हे सांगितले आहे. ते जगण्यासाठी आवश्यक

असलेल्या, चार गोर्टींची गरज आहे. सदर लेख सेवानिवृत्त झालेल्या, वयाची साठी उलटलेल्या व्यक्तींनी अवश्य वाचावा असा आहे. ‘आई’ ह्या छोट्याशा लेखातून अमरनाथ तेंडुलकर यांनी आईची थोरवी उत्तम प्रकारे सांगितली आहे.

तालुका, राज्यस्तरीय, राष्ट्रीय पातळीवरच नव्हे तर जागतिक स्तरावर पोहचून सुवर्णपदक प्राप्त करणारी अनुजा अशोक तेंडुलकर हीची मनीष दाभोलकर यांनी सांगितलेली कथा मुलींना व गृहिणींना प्रेरणा देणारी आहे.

संस्थेच्या सेवादालनाविषयी माहिती तसेच ज्ञातीतील १०वी, १२वी, व अन्य शैक्षणिक क्षेत्रांत स्फृहणीय यश मिळविलेल्या विद्यार्थ्यांचा फोटो, परिचय, ज्ञातीतील महनीय व्यक्तींना श्रद्धांजली वाहाणारे फोटो, परिचय आदि वाचनीय मजकूर अंकात आहे. एकंदरीत अंक वाचनीय व संग्रही ठेवण्यासारखा झाला आहे.

**श्री. सुरेंद्र तेलंग (गिरगाव)**

### नवर्षाभिनंदन!

आक्टो-डिसेंबर- २०१८ मध्ये माझे ‘चैतन्यमय वार्धक्य’ हा सुमती सामंत यांचा लेख आवडला. जीवेत शरद: शतम!

प्रा. माधव गवाणकर यांचा ‘बॅचलर’ नामा ललितलेख वाचून जन्यजनकभावे मला विवेकानंद ग्रंथावलीमधील कथा आठवली. राज्यातील सर्वांनी उपवर उपवधू यांनी विवाह करावा. कुणीही संन्यासाश्रम घेऊ नये. कुणीही अविवाहित राहू नये. अन्यथा राज्य सोडून जावे. अशी दवंडी पिटवली. एक दिवशी राजाचा बालमित्र त्याला भेटायला राज्यात आला. त्याने संन्यास घेतला होता. तो राजाला म्हणाला, ‘संन्यासी लोकांच्या अधिवेशनासाठी मी निघालो आहे. वाटेत तुझे ‘राज्य’ लागल्याने तुला भेटण्यासाठी मी येथे आलो आहे’. राजा त्याला पोहोचवायला वेषांतरकरून वेशीपाशी गेला. एक नवतरूण संन्यासी गुरुंची वाट पहात थांबला होता. तिघेजण येथे काही संवाद करण्यासाठी थांबले असता सोंडेत माला घेतलेला गजराज व त्याच्या मागे राजे, राजकन्या प्रजाजनांसह त्याच्या दिशेने येताना त्यांनी पाहिले.

उत्सुकतेने ते गंमत पहायला थांबले असता गजराजाने सोंडेतील माळा नवयुवकाच्या गळ्यात घातली. त्याबरोबर राजा, राजकन्येसह रथातून उतरला संन्यासी तरुणाला राजा म्हणाला गजराजाने माळा आपल्या गळ्यात घातल्याने आमच्या प्रथेप्रमाणे आपण आमचे जामात झाला आहात. आता आमच्या कन्येशी विवाह करून गृहस्थाश्रमात पदार्पण करावे.

युवक मी संन्यासी असल्याने आपला प्रस्ताव मला मान्य नाही. पंधरा दिवसापुर्वी ही घटना घडली असती, तर मी आपला नक्कीच जावई झालो असतो. आमच्या राज्यातील युवकांना सोडून गजराजाने आपली निवड केली, यामध्ये नक्कीच नियतीचा काही संकेत असणार असे म्हणून राजा त्याला लालूच दाखवितो परंतु दृढनिश्चथी नवतरूणी संन्यासी बघत, नाही तेव्हा राजकन्या वडिलांना सांगते, बाबा आपण माझी अजिबात काळजी करू नका. माझ्या नशिबाची मी! ‘राजा आपल्या परिवारासह निघून जातो. नवतरूण संन्यासी घनदाट जंगलात वेगाने शिरतो. एव्हाना काळोख झालेला असतो. त्यामुळे वयस्कर संन्यासी व राजा राजकन्येसाठी, त्यामुळे तिला मदत करावी या हेतूने एका झाडाखाली एकत्र येतात. खूप थंडी व कडकडून भूक लागल्याने झाडाखाली शेकोटी पेटवतात राजाला पक्ष्यांची भाषा समजत असते. चिमणी चिमणाला म्हणते आपण गृहस्थाश्रमी आहोत. आपल्या झाडाच्या आश्रयाला आलेले तीन अतिथी भुकेलेले आहेत. त्याची क्षुधा शमन, करण्यासाठी मी शेकोटीत पडते. म्हणजे माझे मांस खाऊन त्यांची क्षुधा थोडीतरी शमेल. ते एकून चिमणा म्हणतो ‘तिंधांची भूक एकाने कशी भागेल? मी सुद्धा शेकोटीत पडतो. ते एकून तिन्ही पिले म्हणतात- बाबा आम्ही ही शेकोटीत पडून आमचे जीवन कृतार्थ करतो. अशा रितीने सहपरिवार चिमणे शेकोटीत पडतात. ते दृश्य पाहून राजा अंतर्मुख बनतो. त्याला समजते की सारेच आश्रम काटेकोर नियम पाळल्यास श्रेष्ठ आहेत. स्वगृही परतल्यावर तो आपली. दवंडी मागे घेतो. म्हणजेच विवाहाचे बंधन मागे घेऊन प्रजाजनाना मनाप्रमाणे वागण्याचे स्वातंत्र्य देतो.

शेअरच्या गुंतवणूकीसंदर्भात काही मोलाच्या सूचना देऊन वाचकाना दिलासा देणारा निरंजन अवसरे यांचा लेख

तसेच मनीष दाभोलकर (अर्थतज्ज) यांचा स्वास्थ्य विमा घेण्यासाठी केलेले मार्गदर्शन व त्याचा पूर्विहासाचा तपशील खूप माहितीपूर्ण आहे. त्यामुळे लेखकद्वयींना धन्यवाद! विमाक्षेत्रावर आय.आर.डी.आय.ए. नियंत्रण ठेवते, ही मौलिक माहिती मिळाली.

निसूता भाटवडेकर यांनी केलेल दुर्बईचे वर्णन वाचून, वाचकांच्या मन: चक्षुसमोर दुर्बई आली. उंच इमारत बूर्ज खलिफा, विविध वैशिष्ट्यांचे मॉल, वॉटर कनॉल यांचे वर्णन वाचून बसल्या जागी वाचक दुर्बईची वारी करतात. हार्दिक अभिनंदन!

शोध प्रकाशवाटांचा हा देवयानी य प्रभू यांचा लेख खूप आवडला. प्रेरणादायक अनुभव अनुकरणीस आहेत. पुढील वाटचालीसाठी सदिच्छा!

‘अमृतमहोत्सवी जुळी’ हा सौ. विद्या महाजन यांचा लेख खूप आवडला. धन्यवाद ! आकेरकर कुटुंबाच्या सहवासात लाभलेले सोनेरी क्षण त्यांनी शब्दबद्ध केले आहेत उभय भावंडाना वाचकांतर्फे शुभेच्छा ! जीवेत शरद: शतम्!

**सौ. स्मिता दत्तात्रेय पाटील  
बोरिवली (पूर्व)**

गौड ब्राह्मण दिवाळी अंक २०१८ च्या मुख्यपृष्ठावरील Iron lady (पोलादी महिला) चे छायाचित्र पाहून उत्सुकतेने मी SUCCESS STORIES ‘धाकड गल’ वेगुल्याची हा मनीष दाभोलकर यांचा लेख वाचला. ही माहिती वाचकांपर्यंत पोहोचविल्याबद्दल धन्यवाद! श्रीमती अनुजा अशोक तेंडोलकर यांच्या अथक परिश्रमाला सलाम. भावी काळात होणाऱ्या मंगौलिया एशियन चॅपियनशिप पॉवर लिफ्टिंग स्पर्धेसाठी आम्हा वाचकांच्या शुभेच्छा! जीवेत शरद: शतम्!

प्रभावी चरित्रिकार डी. जी. तेंडुलकर, झारापकर उद्योग समुहाचे शिल्पकार के. आर. ‘झारापकर’, आशाताई गवाणकर एक सिद्धहस्त लेखिका हे तिन्ही लेख स्फूर्तीदायक आहेत. लेखिका गीता परुळेकर यांना धन्यवाद! तसेच बॅचलर नामा लिहिणारे प्रा. माधव गवाणकर यांनी वेगळे विचार मांडून वाचकाना विचारप्रवण केल्याबद्दल धन्यवाद!

'Life is beautiful' नावाचा इंग्रजी चित्रकार आठवला. कैद्याच्या छावणीत एक लहन मुलगा असतो. मुलाच्या बालमनावर विपरीत परिणाम व्हायला नको म्हणून त्याचे वडील त्याला सांगतात की आम्ही सारे कष्टांची स्पर्धा करत आहोत. जो जिंकेल त्याला बक्षीस मिळेल. असे म्हणून मुलाला कल्पनेच्या साम्राज्यात ठेवतात. कर्मधर्मसंयोगाने मुलगा अनन्वित अत्याचारातून वाचतो. त्या निरागस बालकाची शेवटी छावणीतून सुटका होते. मोठेपणी त्याला आपल्या पालकांचा व इतरांचा समंजसपणा समजतो.

'श्री साईबाबांची शिकवण व जगाचे कल्याण' हा कु. रागिणी मुणगेकर हीचा लेख खूप आवडला. हार्दिक अभिनंदन! साईसच्चरित पोथीची आठवण झाली. बांद्रा (पश्चिम) येथे दाभोलकरांचे घर आहे. अठरा एकोणीस वर्षापूर्वी मी तेथे गेले होते. माझ्या असे वाचनात आले की शिर्डीच्या साईबाबांनी लेखकाकडे विशिष्ट वस्तू देऊन भावी काळात ओळख पटविणारा तरुण तुमच्या घरी आल्यास तो मीच (पुनर्जन्म घेतलेला असेन असे सांगितले. त्याप्रमाणे त्यांच्या मुलाकडे एक तरुण कालांतराने आला. तेच अनिस्त बापू होत. 'जगदोद्धारण करण' ह्या नावाचे एक पुस्तक माझ्या वाचनात आले. (श्री. प्रशांत प्रभाकर पालेकर) शिर्डी साईबाबांचे निर्वाण १९१८ रोजी झाले. त्यांनंतर आठ वर्षांनी १९२६ साली सत्यसाईबाबांचा जन्म झाला. ते शिर्डी साईबाबांचा पुर्वावितार मानले जातात. कारण शिर्डी साईबाबांच्या भक्तगणाना याची प्रचिती आली आहे.

सौ. नीलिमा प्रभू यांचा 'वासुदेव बलवंत फडके एक क्रांतिकारक' हा लेख खूप आवडला. हार्दिक अभिनंदन! स्वामी समर्थ (अक्कलकोट) व गजानन महाराज (शेगाव) दोघांचेही आशीर्वाद घ्यायला ते गेले होता उभयतांनी त्यांना सबूरीचा सळ्ळा दिला होता परंतु परिस्थितीनुसार त्यांना मागे फिरणे शक्य नव्हते. भारतमातेच्या स्वातंत्र्यासाठी त्यांनी आपले बलिदान दिले. त्यांच्या हौतातम्यातून अनेक सैनिक जन्माला आले.

धन्यवाद!

सौ. स्मिता दत्तात्रेय पाटील  
(बोरिवली)

स.न.वि.वि.

ऑक्टोबर ते डिसेंबर- २०१८ चा "गौड ब्राह्मण" त्रैमासिकाचा दिवाळी विशेषांक आवडला. धन्यवाद!

सौ. गीता अ. परुळेकर यांचा 'प्रभावी चरित्रकार डी.जी. तेंडोलकर हा लेख वाचला. त्यांना फोन करून त्यांचे अभिनंदनही केले व काही जुन्या आठवणी ज्या या लेखात आलेल्या नाहीत, त्याही त्यांच्याबोरेब शेअर केल्या. स्व. श्रीमती सुलोचना आत्माराम तेंडोलकर या डी.जी. तेंडोलकर यांच्या वहिनी बाल विद्यवा होत्या. मुंबई महानगरपालिकेत देवीखात्यात त्यावेळी व्हॉसिनेशन डिपार्टमेंटला कार्यरत होत्या. ज्यावेळी पं. जवाहरलाल नेहरूंनी डी. जी.ना. म. गांधींचे चरित्र लिहिण्या करिता बाणगंगा, वाळकेश्वर येथे 'एकांत' बंगला दिला, त्यावेळी स्व. श्रीमती सुलोचना आ. तेंडुलकर त्यांना घरचे जेवण करून द्यायच्या. 'डी. जी.'. च्या निधनानंतर १९७९ साली त्यांच्या वहिनीने 'एकांत' या बंगल्याच्या चाव्या स्व. इंदिरा गांधी यांचेकडे सुपूर्द केल्या. त्याप्रसंगी सुप्रीम कोर्टचे जज्य स.श्री.डी.जी. पालेकर, श्री. अनंत जगन्नाथ अवसरे ही मंडळी त्यांचे सोबत दिल्लीस गेली होती.

तदनंतर 'डी.जी. तेंडोलकर चारिटेबल ट्रस्ट' ची स्थापना केली गेली. या ट्रस्टला त्यावेळी 'महात्मा जी.' या प्रबंधातील छापील पाने प्रकाशित करण्यासाठी काही रॉयलटी मिळत होती. त्या रॉयलटीतूनच 'मुंबई मराठी पत्रकार संघ' व 'टोपीवाला व्याख्यानमालेत' काही रक्कम मानधनातून दिली जात असे.

पुढे वार्धक्यामुळे स्व. श्रीमती सुलोचना आत्माराम तेंडोलकर या डी. जी. च्या वहिनीने विश्वस्तपदाचा राजीनामा दिला होता.

या सर्व प्रसंगाचा मी साक्षीदार आहे, कारण माझे बालपण टोपीवालावाडी, कुमकुम, गोरेगाव येथे माझी आत्या स्व. श्रीमती सुलोचना आत्माराम तेंडोलकर यांचेकडे गेले.

जुन्या आठवणींना दिलेला हा उजाळा !

श्री. अनिल प्रभाकर प्रभु

□ □ □



गौड ब्राह्मण ज्ञातीतील खालील महनीय व्यक्तींचे दुःखद निधन झाले आहे. त्यांच्या दुःखद निधनाबद्दल गौड ब्राह्मण सभेला अतीव दुःख होत आहे. गौड ब्राह्मण सभा त्यांच्या कुटुंबीयांच्या दुःखात सहभागी आहे. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास सद्गृहीती देवो हीच प्रार्थना !

## गौड ब्राह्मण ज्ञाती संस्थांचा आधारवड श्रीमती सुशीला दत्तात्रय सामंत ह्यांचे दु खद निधन !



“दिव्यत्वाची जेथ प्रचिती, तेथे कर माझे जुळती”!

कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण ज्ञातीतील एक ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्त्या, उद्योजिका, ज्ञाती संस्थांच्यापदाधिकारी आणि गौडब्राह्मण सभेच्यामाजी विस्तृत श्रीमती सुशीलाताई दत्तात्रय सामंत यांचे दि. २४/०२/२०१९ रोजी वयाच्या ९० व्यावर्षी अल्पपशा आजाराने निधन झाले आहे. त्यांच्यादुःखमधिनाने ज्ञाती संस्थांचा आधारवडच गेला आहे. प्रसन्न व्यक्तिमत्वाच्या सुशीलाताईनी, स्वतःचा असा कधीच विचार केला नाही. सतत तु सन्यासाठीजगणं हेच त्यांच्या आयुष्याचे ६ येयहोते. त्यांच्या जाण्याने गौड ब्राह्मण सभा तसेच इतर ज्ञातीसंस्थांचे अपरिमित नुकसान झाले आहे. त्यांच्या सामाजिक कार्याचा आलेख दर्शविणारा सदरचा लेख

प्रसिद्ध कल्पन गौडब्राह्मण सभेच्यावतीनेतसेच ज्ञातीतील इतर संस्थांच्यावतीनेआम्हीत्यांनाश्रद्धांजली वाहत आहोत.

श्रीमती सुशीला दत्तात्रय सामंत यांचा जन्म (१७ नोव्हेंबर १९२९) वसई तालुक्यातील अर्नाळा ह्या निसर्गरम्य गावात झाला. सुशीलाताई ह्या माहेच्या वत्सला. वसई-अर्नाळा येथील सुप्रसिद्ध जमीनदार स्व. पुरुषोत्तम उर्फ अण्णासाहेब व सीताबाई गाळवणकर यांच्या त्या कन्या तर सुप्रसिद्ध धन्वंतरी डॉ. नरसिंह गाळवणकर यांच्या त्या भगिनी. या सर्वांच्या सान्निध्यात त्यांच्यावर संस्कारांची रुजवण झाली आणि त्या घडत गेल्या. सुशीलाताई लहानपणापासून घरकामात हुषार, वृत्तीने धार्मिक, बुद्धीने तल्लख व आकर्षक व्यक्तिमत्त्व ही त्यांच्या स्वभावाची खास वैशिष्ट्ये. संस्कारशील अशा वत्सलेचा वयाच्या १८ व्या वर्षी २९ मे १९४७ साली श्री. दत्तात्रय रामचंद्र सामंत यांच्याशी विवाह झाला. वत्सलेच्या नावात बदल होऊन त्या सुशीला सामंत झाल्या. सुशीलाताईचे पती दत्तात्रय रामचंद्र सामंत हे सामाजिक कार्यकर्ते होते. गौड ब्राह्मण सभा, निराश्रित सहाय्यकारी फंड या संस्थावर ते कार्यरत होते. घरातील या सामाजिक सेवेच्या वातावरणाचा सुशीलाताईवर चांगलाच परिणाम झाला. त्याही ज्ञातीसेवेसाठी पुढे सरसावल्या. कुडाळदेशकर गौड ब्राह्मण महिला मंडळावर गेली ५० वर्षे सक्रिय असलेल्या, मराठा मंदिर, वनिता विश्वस्त संस्थेवर

४० वर्षांहून अधिक काळ कार्यरत असलेल्या व गेली कित्येक वर्षे गौड ब्राह्मण सभेच्या विश्वस्तपदी विराजमान असलेल्या श्रीमती सुशीला दत्तात्रय सामंत ह्या ९० वर्षांच्या ‘तरुण’ समाजसेविका ज्ञातीसाठी ‘आधारवड’ होत्या.

सुशीलाताई ह्या कुशल उद्योजिका होत्या. पती निधनानंतर त्यांचे अपूर्ण राहिलेले कार्य सुशीलाताईनी आजही पुढे सुरु ठेवले होते. पतीच्या स्मरणार्थ निराश्रित सहाय्यकारी फंड, गौड ब्राह्मण सभा, विद्यावृद्धी समाज, दाभोली मठ, गोपाळबोध स्वामी मळगावकर मठ या संस्थांना त्यांनी भरघोस देण्या दिल्या आहेत. ज्ञातीतील गरीब, गरजू व होतकरू मुलांच्या शिक्षणसाठी त्यांनी भरघोस देण्या दिल्या आहेत. ज्ञातीतील गरीब गरजू व होतकरू मुलांच्या शिक्षणसाठी त्यांचा नेहमीच आर्थिक मदतीचा हात पुढे असायचा.

आज वयाच्या ९० व्या वर्षासुद्धा त्या पूर्वीच्या उत्साहाने कार्य करताना दिसणाऱ्या, टापटीपणा, वेषभूषेची कलात्मक निवड, खरेदी करताना योग्य त्याच वस्तूंची निवड करणे, समाजात वावरताना कसे वागावे, काय बोलावे याचे भान ठेवणे, शांत आणि मितभाषी आणि सगळ्यात महत्त्वाचे म्हणजे वक्तशीरणा म्हणजेच वेळेचे बंधन पाळणे

ह्या सगळ्या गोष्टी त्यांच्या स्वभावाची खास वैशिष्ट्ये होती. माहेर -सासर, गरीब-श्रीमंत, लहान-मोठा हा भेदभाव त्यांनी कधीच पाळला नाही. सर्वांनाच प्रेमाच्या मदतीचा हात पुढे करणाऱ्या, अन्यायाची, असत्याची नेहमीच चीड असलेल्या पण तिक्क्याच स्वाभिमानी अशा विविध रूपात वावरणाऱ्या सुशीलाताई यांची नावाप्रमाणेच सुशील, आदर्श गृहिणी आणि आदर्श समाजसेविका म्हणून ज्ञातीमध्ये ख्याती होती.

सन २०१३ साली गौड ब्राह्मण सभेच्या वार्षिक स्नेह-संमेलनात सभेच्यावतीने त्यांना 'आदर्श समाजसेविका पुरस्कार' देऊन त्यांच्या कार्याचा विशेषरूपाने गैरव करण्यात आला होता.

कणखर तरीही प्रेमळ, करारी तरी हळव्या अशा भारदस्त व्यक्तिमत्त्वाच्या व सर्वांच्या लाडक्या 'सुशीलाताई' आज आपल्यात नाहीत ह्याचीच राहून राहून खंत वाटते. सुशीलाताई आज हयात नसल्या तरी स्मृतीरूपाने त्या प्रत्येकाच्या स्मरणात राहतील.

## सौ. वीणा

(जन्म ११-९-१९५१, मृत्यू २८-१२-२०१८)

### “जो आवडतो सर्वाना तोची आवडे देवाला”...



ह्या गाण्याचा अर्थ आज आम्हाला आमची ताई आमच्यातून निघून गेल्यावर खन्या अर्थाने समजला. शांत वातावरणात वीणेची तार छेडल्यावर जसा सुखद मनाला उसर्फूत करणारा सुर असतो तशाच प्रकारची आमची वीणा ताई होती. खोरेखरच तीने आपल्या आयुष्याच्या शेवटच्या क्षणापर्यंत कोणालाही त्रास न देता समाधानी मनाने ती आमच्यातून फसवल्यागत निघून गेली.

वीणाताई हि कुटुंबात माहेरी व सासरी सर्वांचीच

लाडकी होती. तीने माहेरच्या व सासरच्या लोकांमध्ये कधीच हेवादावा केला नाही. घरात आलेल्या प्रत्येक व्यक्तीचा तिने आगत्याने केलेला पाहुणवार आम्ही कधीच विसरणार नाही. त्या पाठीमागे अर्थातच आमच्या भाऊर्जींचा फार मोठा वाटा आहे हे तितकेच खरे! तिच्या घरातून आम्ही आमच्या घरी निघतांना ते दोघे नेहमीच हसतमुखाने प्रश्न करायचे “‘पुन्हा परत केव्हा येणा’”? आता आमच्या ताईची उणीव आमचे पितृतुल्य भाऊजी भासूदेत नाही, हे तितकेच आमचे भाग्य आहे.

आमचे आई वडील गेल्यावर ताईने आम्हाला आईचे प्रेम व वडीलांची माया दिली होती. तिने आपल्या जीवनात शेवटपर्यंत माणूसकीचाच धर्म जोपासला होता म्हणूनच तिने कधीही गरीब-श्रीमंत यात दुजाभाव केला नव्हता. अशा ह्या प्रेमळ स्वभावानेच तिने पुष्कळशी माणसे जोडली होती. म्हणूनच तिच्या जाण्याने आम्हा सर्वांच्या मनात एक मोठी पोकळी निर्माण झाली आहे. याची आम्हाला खंत वाटते.

ताईच्या संसारात बन्याच खडतर घटना घडून गेल्या होत्या तरीही ताईने अशा परिस्थित चेहन्यावर जराही दुःखाचा अंश न दाखवता आपल्या पतीच्या पाठीमागे एखाद्या आधारस्तंभासारखी उभी राहून त्यावर मात केली. अशा आमच्या धैर्यवान व सुसंस्कृत ताईला कसे विसरणार.

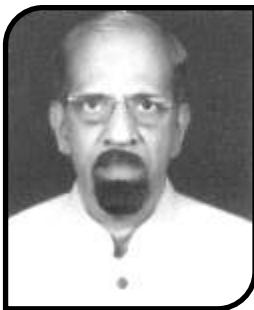
शेवटी आम्ही तिची लाडकी भावांडे देवाजवळ हिच अंतःकरणातून विचारणा करतो की “तू का बरे आमच्या अशा या गुणवंत प्रेमळ ममतेच्या आईला आमच्या पासून लवकरच दुरावलस”? आमची ताई आज जरी आम्हाला दिसत नसली तरी तिची आनंदी-सद्गुणी प्रतिमा मात्र आमच्या मनात निरंतर जागृतच राहणार हे सत्य आहे.

“ताई तू जिथे असशील तिथे सुखी रहा” हिच शेवटी देवाजवळ आम्ही प्रार्थना करतो.

तुझी लाडकी भावांडे

सौ. प्रेमा, सौ. रश्मी, श्री. विवेक

## श्री. महादेव (प्रबोध) सामंत



**श्री. महादेव भास्कर सामंत**  
सकारात्मक उर्जाशक्ती असलेले असे आगळेवेगळे व्यक्तिमत्त्व होते.

श्री. महादेव (प्रबोध) भास्कर सामंत हे स्व. भास्कर महादेव (BM) सामंत व स्व. सौ. सुशीला भास्कर सामंत ह्यांचे द्वितीय चिरंजीव. महादेवरावांचा जन्म १३ नोव्हेंबर १९५२ चा. त्यांचे आजोबा स्व. माधवराव (महादेव) सामंत हे मुळचे कुडाळ तालुक्यातील वेताळ बांबर्डे येथील एक उद्यमशील व्यक्तिमत्त्व! ते तत्कालीन ज्ञाती संस्थांचे आधारस्तंभ होते. १९२६ साली त्यांचे स्वतःचे राहते घर (विठ्ठल भुवन) हे त्याकाळात कोकणातून येणाऱ्या ज्ञातीतील विद्यार्थ्यांसाठी एक प्रमुख वसरीगृह बनले होते.

स्वातंत्र्यपूर्व काळात वांद्रे येथील काही प्रमुख व्यक्तीपैकी स्व. माधवराव सामंत, स्व. वासुदेवराव बांबर्डेकर, स्व. नारायण दाजी (मामा सामंत), स्व. सीताराम पाटकर ह्या ज्ञातीतील महापुरुषांनी कोकणातून पहिल्यांदाच मुंबईला येणाऱ्या अनेक ज्ञातीतील युवकांना घडविण्यात महत्वाचा पुढाकार घेतला होता. श्री. महादेव (प्रबोध) सामंत ह्यांना समाजसेवेचा वारसा त्यांचे वडील स्व. भास्कर महादेव सामंत व काका श्री. गोविंद महादेव सामंत ह्यांच्याकडून मिळाला हे विशेष! त्यांचे मामा स्व. वामन त्रंबक सामंत (आप्पा सामंत) व स्व. मनोहर त्रंबक सामंत (नाना सामंत) ह्यांचे त्यांना सुरुवातीपासूनच अनमोल मार्गदर्शन लाभले. त्यामुळेच निवृत्तीनंतर त्यांनी स्वतःला ज्ञातीकार्याला वाहून घेतले.

त्यांच्या मातोश्री स्व. सौ. सुशीला भास्कर सामंत

ह्यांचा त्यांना आदेशाच होता की दारी आलेला याचक, मग तो आर्थिक, वैद्यकीय अथवा शैक्षणिक मदतीसाठी असो तो कधीही रिक्तहस्ते किंवा दुर्मूख होऊन जाता कमा नये. आपल्यापरीने होईल तेवढी मदत करावी. हे ब्रत महादेव रावांनी (प्रबोध) आपल्या शेवटच्या श्वासापर्यंत अव्याहतपणे चालू ठेवले होते. विद्यावृद्धि समाजामध्ये कार्य करीत असताना स्वतःच्या मिळकतीच्या पैशातून ज्ञातीतील १२ गरीब होतकरू विद्यार्थ्यांना, कुठल्याही प्रकारचा गाजावाजा न करता ते आर्थिक मदत करत असत. हेच खेरे कुटुंबाकडून चालत आलेले दातृत्व!

श्री. महादेव (प्रबोध) सामंत ह्यांनी १९७६ साली गेला इंजिनिअरिंग कॉलेजमधून (मुंबई विद्यापीठ) बी.इ. इलेक्ट्रिकल ही पदवी संपादन केली. त्यानंतर त्यांनी 'Marketing' मध्ये MBA करून 'Crompton Greaveas Ltd' ह्या कंपनीत जवळजवळ ३० वर्षे सेवा बजावल्यानंतर त्यानंतरची सहा वर्षे ते 'Bharat Bijlee Ltd' कंपनीमध्ये 'Senior Marketing Manager' या पदावर कार्यरत होते. निवृत्तीनंतर २०१२ साली 'कुडाळदेशस्थ गौड ब्राह्मण विद्यावृद्धि समाज' या संस्थेच्या चिटणीसपांडी निवड झाल्यामुळे त्यांच्या ज्ञातीकार्याला खन्या अर्थने प्रारंभ झाला. त्यानंतर त्यांनी अक्षराश: ज्ञातीकार्याला वाहून घेतले होते. विशेष म्हणजे अगदी अखेरच्या श्वासापर्यंत ज्ञातीकार्य करत असताना त्यांचा मृत्युदूदेखील ज्ञातीकार्यालियात झाला.

विद्यावृद्धि समाजाचा शतकोत्तर रौप्य महोत्सव समारंभ अलीकडेच दि. १७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी दादर येथील राजा शिवाजी विद्यालयाच्या भव्य सभागृहात यशस्वीरित्या पार पडला. या शतकोत्तर रौप्य महोत्सवी कार्यक्रमाची पूर्वतयारी दोन वर्षे आधीपासूनच सुरु होती. श्री. महादेवराव खन्या अर्थने ह्या कार्यक्रमाचे शिल्पकार होते. असे त्यांचे झपाटलेले व्यक्तिमत्त्व होते. कार्यक्रमाची आखणी, स्मरणिका प्रकाशन, निधी संकलन यासाठी त्यांनी स्वतःला दिवसरात्र झोकून दिले होते. हा कार्यक्रम अगदी भव्यदिव्य व्हावा यासाठी ते सतत प्रयत्नशील होते. निधी संकलनामध्ये तर त्यांचा

सिंहाचा वाटा होता.

ज्याच्या रक्तामध्ये ज्ञातीसेवा आणि स्वभावामध्ये दातृत्व ओतप्रोत भरलेले होते अशा कर्तृत्ववान ज्ञाती कार्यकर्ता दि. ७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी काळाच्या पडद्याआड गेला ते सुद्धा नियोजित शतकोत्तर रौप्य महोत्सव (विद्यावृद्धि समाज) कार्यक्रमाच्या दहा दिवस अगोदर! त्यामुळे संस्थेच्या कार्यकर्त्याना शोक आवरणे कठीण झाले. नियतीच्या खेळापुढे एक झापाटलेला झांझावात निस्तब्ध झाला. नियती एवढी क्रूर होऊ शकते का हा प्रश्न आजही ज्ञाती कार्यकर्ते एकमेकांना विचारताना दिसतात.

मी फक्त एवढंच म्हणेन, होय ! नियती क्रूर असते. नियती क्रूर होऊ शकते.

शेवटी असचं म्हणावेसे वाटते -

"Man is puppet in hands of destiny"

"माणूस हा दैवाच्या हातातले एक खेळणे आहे"

महादेव सामंत यांच्या आकस्मिक निधनामुळे विद्यावृद्धि समाजाची न भरून येणारी मोठी हानी झाली आहे. त्यांच्या पश्चात त्यांची सुविद्य व सुशील पत्नी राजश्री, उच्चशिक्षित आणि विनयशील चिरंजीव सिद्धार्थ उर्फ गौरव, ज्येष्ठ भगिनी सौ.नीला प्रदीप पंडित (निवृत्त मुख्याध्यापिका, बालमोहन विद्यामंदिर) व सौ. नीमा सुरेश पंडित (अधिकारी, युनिट ट्रस्ट) असा परिवार आहे.

### सौ. पल्लवी गौतम सामंत



बेळगांव येथील सौ. पल्लवी गौतम सामंत (वय ३९) यांचे दि. ११ जानेवारी २०१९ रोजी अल्पशा आजाराने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात पती, मुलगी, सासू-सासरे, दीर-भाऊ असा परिवार आहे.

बेळगांव उद्यमबाग येथील पॉलि हैड्रॉन समूहाचे संचालक श्री. विश्वनाथ सामंत यांच्या त्या सुषा होत्या. मान्यवरांसह पॉलि हैड्रॉनच्या कर्मचारी वर्गाने त्यांना श्रद्धांजली वाहिली.

श्रीमती चांगुणा रमाकांत माईणकर - मृत्यु २४ जाने २०१९



श्रीमती चांगुणा रमाकांत माईणकर, प्रभुआळी वसई यांचे वयाच्या ७४ व्या वर्षी अल्पशा आजाराने दुःखद निधन झाले. लग्न झाल्यावर त्या कु.दे.गौ.ब्रा. निवास, गिरगाव येथे रहात होत्या परंतु १२ वर्षांतच त्यांना वैधव्य आल्यामुळे आपल्या दोन्ही

लहान मुलांना घेऊन त्या वसईत स्थायिक झाल्या. अत्यंत कष्टदायक परिस्थितीत त्यांनी कुणाकडेही हात न पसरता आपल्या दोन मुलांना विद्याविभुशीत केले. सतत हसतमुख राहून सर्वांशी मिळून मिळून वागण्यात त्याना आनंद वाटत असे. त्यांच्या मागे दोन मुले, सुना, एक नात व एक नातू असा परिवार आहे.

\*\*\*\*\*

### श्री. रमाकांत भिकाजी बांबर्डेकर



वसई येथील श्री. रमाकांत भिकाजी बांबर्डेकर वय ६७ वर्षे यांचे अल्पशा आजाराने, दिनांक ३ मार्च २०१९ रोजी निधन झाले. आर.पी. वाघ हायस्कूल, वसई येथील एक अतिशय हुशार विद्यार्थी अशी त्यांची ख्याती होती. त्यांनी इंग्लीश लिटरेचर

विषय घेऊन एम.ओ. केले होते व एल.एल.बी.ची पदवी सुद्धा घेतली होती. इंग्रजी, गणित, संस्कृत व विज्ञान हे विषय शिकविण्यात त्याचा हातखंडा होता. त्यांनी अनेक विद्यार्थ्यांना त्यांचे करियर घडविण्यांत मदत केली. त्यांच्या हाताखालून गेलेले अनेक विद्यार्थी वैगवेगळ्या क्षेत्रांत मोठ्या पदावर कार्यरत आहेत. त्यांनी अध्यात्म मार्गात सुद्धा खुप प्रगती केली होती. त्यांच्या मागे त्यांचा एक विवाहीत भाऊ व दोन विवाहित बहिणी असा परिवार आहे.

जन्म दि. १६-८-१९५२

मृत्यु दि. ३-३-२०१९

## सुधाताई

- वीणा दाभोलकर



सुधाताई सामंत काळी-सावळी, पण चेहन्यावर करारीभाव... अशी ती जेव्हा दारात उभी राहिली तेव्हा माझी थोडी निराशाच झाली. मला चुलत बहिणीच्या रूपात अेक मैत्रिं मिळेल हा माझा अंदाज खोटा ठरला. मी त्यावेळी २रीत-३री-असेन पण तरीही मला आजही आठवतेय... त्यावेळची माझी सुधाताई!

आमच्या माटुंग्याच्या घरात रुलायला तिला थोडा वेळ लागला. थोडीशी घुमी... इंट्रोब्र्हर्ट अशी ती, आमच्या चाळीत कुणाशी बोलायची नाही. पण हो तिचे काका (म्हणजे माझे बाबा) आले की मग तिची कळी खुलायची व ती बोलती व्हायची.

मी आणि माझा भाऊ प्रफुल्लने तिचा धसका घेतला; जेव्हा तिने आमच्या अभ्यासाचा ताबा घेतला. सकाळ-संध्याकाळ ही “मास्तरीण बाई” पट्टी घेऊन आमच्यामागेच असायची आणि आम्ही तिला गुंगारा द्यायच्या. मी आणि प्रफुल्ल तिला येवढे घारायचे की समोरच्या पायोनियर स्कूल च्या फूटपाथवर दिसली की आम्ही पटापट पुस्तक उघडून बसायचो. पण तिच्या पेशासला ही मानावंच लागेल कारण काही महिन्यातच तिने मला गणितासारख्या कळीष विषयाची गोडी लावली व पुढे गणितात मला चांगले मार्कस मिळू लागले.

हळू हळू मला आणि प्रफुल्लला ती आवळू लागली. तेवळ्यात बाबांनी तिला म्युनिसिपालटीच्या मलेरिया विभागात नोकरीला लावले. पण घरी आल्यावर ‘मास्तरीण’ बाई आमच्या अभ्यासाकडे लक्ष ठेवून असायच्या.

अभ्यासाबोरवरच मी अेक मुलगी म्हणून काय कपडे घालावे, कसं वागावं-बोलावं ह्या बाबतीतले पाठही ती

मला द्यायची.

म्युनिसिपालटीच्या मलेरिया विभागातली तिची नोकरी सोपी नव्हती. मरोळच्या बैल-घोडा सारख्या खिचाट भागात मलेरियाचे पेशांट हुडकून त्यांना क्लीनाइलच्या गोळ्या वाटत दिवसभर फिरण्याचं तिचं काम होतं. त्याकाळात बैल-घोडा भागापर्यंतचा प्रवास व दिवसभर फिरतीची नोकरी हे सर्व तिने कूरकूर न करता केलं. किंविहुना आपल्यामुळे आपल्या काकांना कमीपणा येणार नाही ह्यासाठी ती सतत जागृत असायची.

पुढे तिचं लग्न त्यावेळी व्ही. जे. टी. आय. कॉलेजमध्ये नोकरी करणाऱ्या सामंत भावजींशी झालं आणि ती ‘सुधाची ‘शुभांगी’ झाली. लग्न झाल्यानंतर ती ही मास्तरीणबाई माझ्याकडे व माझ्या अभ्यासाकडे लक्ष ठेवून असायची.

लग्नानंतर थोड्याच दिवसात तिने आणि सामंतभावजींनी डोंबिवलीत स्वतःचं घर घेतलं. नोकरी, घर-संसार, गावाकडे राहणाऱ्या आजेसासूबाई व सासुबाई ह्याची काळजी घेणं ह्या सगळ्या जबाबदाऱ्या तिने मोठ्या कसोशीने निभावल्या. पण त्याच वेळी आमच्यावरचं आणि तिच्या प्रिय काकांवरचं तिचं प्रेम यःकिंचितही कमी झालं नव्हतं. सगळ्या जबाबदाऱ्या पार पाडायच्या धकाधकीतही प्रत्येक शनिवारी काकांना भेटायला येण्याचा शिरस्ता तिने बाबांच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत पाळला. बाबांचं आणि तिचं नातं इतक घट्ट होत की दर शनिवारी दुपारी माझे बाबा गॅलरीत उभं राहून तिची वाट पाहायचे आणि ही त्यांची लाडकी पुतणी शनिवारी ऑफिस सुटलं की काकांची गॅलरीत उभी असलेली मूर्ती मला आठवते व माझी पाऊल त्यांच्या घराकडे वळतात, असं सांगायची.

कालांतराने आमच्या मास्तरीणबाईचा स्वभाव थोडा निवळला. आमचं नातही हळू-हळू बदलत चांगल्या मैत्रिणीपर्यंत आलं. शाळा - कॉलेजात असताना ‘मॉर्डन कपड्यात तिच्या पुढे येण्याची भीती मला वाटायची. पण सुधाताईनेही काळाची गरज ओळखत ह्या बदलांना पुढे मान्यता दिली. आमचं नातं आता आई मुलीपर्यंत आलं होतं.

सुधाताई आणि सामंतभावजी नेहमीच अेक सरळ साथ शिस्तबद्द आयुष्य जगले. दोघांनी कष्टने जोडलेला पैसा गरजू, पीडितांमध्ये सदठ हाताने दान केला. कुणालाही मदत करताना त्याची 'गरज' हा एकच निकष त्यांनी लावला. आपलं-परकं, माहेर-सासर, घरचं-दारचं असे भेदभाव दोघांनीही केले नाहीत. सामंतभावर्जीच्या जाप्यानंतरही त्यांनी आंखून दिलेल्या मार्गावर चालत अनेक गरजूना, संस्थाना मदत करण्याचं ब्रत सुधाताईने चालूच ठेवलं.

KDGB ह्या आपल्या ज्ञातिच्या विद्यावृद्धी समाज, निराश्रित सहाय्यक फंड ह्या संस्थाना ती सातत्याने देणगी द्यायची.

कुठल्याही संस्थेला मदत करत असताना इन्कमटॅक्स रिटर्नसाठी त्याचा वापर करण्याचा माझा सल्ला धुडकावत 'दान करताना अपेक्षा ठेवायच्या नसतात' असं सांगत माझ्या डोळ्यात झाणझाणीत अंजन घातलं.

अशा रितीने माझां जीवन व्यापून टाकणाऱ्या सुधाताईचं असं ह्या ना त्या कारणाने माझ्या सोबत असण हे माझ्या इतक्या अंगवळणी पडलं होतं की कधीतरी मला तिच्यापासून दूर व्हायला लागेल असा विचारही माझ्या मनाला कधी शिवला नव्हता. पण एका बेसावध वळणावर तिचा हात माझ्या हातातून सुटलाच. गेल्या डिसेंबरमध्ये एका छोट्याशा आजारपणात ती अचानकपणे आम्हाला सोडून गेली. सुन्न मनाने तिला जिथंपर्यंत साथ देता येईल तिथंपर्यंत तिच्यासोबत राहिले. पण स्मशानातून बाहेर पडताना जाणवलं, आपला आधारवड आज कोसळलाय. आज पुन्हा आपण एकटे पडलोय!

#### श्री. वामन राजाराम सामंत



श्री. वामन राजाराम सामंत राहणारे वांद्रे (प.) ह्यांचे वयाच्या ९२व्या वर्षी दिनांक २० नोव्हेंबर २०१८ रोजी अल्पशा आजाराने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात श्री. प्रकाश सामंत श्री. मिलीद सामंत व सुना, नातवंडे असा परिवार आहे.

#### भारती सामंत : एक कर्तवगार महिला



पतीच्या औषधविक्री एजन्सीला बँकेने लावलेले भलेमोठे कुलूप, कर्जवसुलीसाठी बँकेने व उधारी वसुलीकरिता कंपन्यांनी पाठीमागे लावलेला ससेमिरा आणि धमक्या, पतीच्या व्यवसायावर सर्वस्वी अवलंबून असलेला संसार उद्भवस्त होण्याची आलेली पाळी, समाजात अबूचे घिंडवडे निर्माण झालेली शक्यता अशा अंधःकारमय परिस्थितीत, सर्व बाजूने येणा-या संकटांना खंबीरपणे तोंड देऊन, पतीचा व्यवसाय समर्थपणे पुन्हा नावलौकिकास आणणा-या वसईच्या श्रीमती भारती (स्वाती) अरूण सामंत... ह्यांचे शनिवार दिनांक २ मार्च २०१९ रोजी वयाच्या ६८व्या वर्षी निधन झाले...

प्रतिकूल परिस्थितीत संपादन केलेल्या या अलौकिक यशामुळे च १९८९ साली महाराष्ट्र चॅंबर ऑफ कॉमर्सचा सर्वोत्कृष्ट उद्योजकतेचा 'सुशीलाबाई ओक पुरस्कार' श्रीमती भारती सामंत यांना देण्यात आला होता. महिला उद्योजकांसाठी ठेवलेला हा पुरस्कार मिळाल्यावर त्यांनी पुरस्काराची रक्म, अडचणीच्या काळात सहाय्य करण्या-या वसईच्या बँसीन कॅथोलिक बँकेच्या शिक्षण सहाय्य निधीस देणगी म्हणून दिली होती... महिलांना स्वयंरोजगाराचे मार्गदर्शन करून, त्यांनी तयार केलेल्या वस्तू व खाद्यपदार्थ विकण्यासही त्या मदत करीत असत. अपंगांसाठी आवश्यक असलेली उपकरणे पुरविण्याचा त्यांनी 'गौरांग केअर' नावाने व्यवसाय काही वर्षांपूर्वी सुरु केला होता... डॉ. सदू गाळवणकर या सुप्रसिद्ध समाजसेवक डॉक्टरांची ही कन्या... एकप्रकारे वडिलांचा वारसाच जतन-संवर्धन करीत होती... लहानपणी जडलेल्या पोलिओवर मात करून ती स्वतःच्या पायावर खंबीर उभी होती... आता निराधार महिलांना व अपंगांना स्वतःच्या पायावर उभे करण्यासाठी धडपडत असताना काळाच्या पडद्याआड गेली.

### कै. शुभांगी तुकाराम सामंत



श्रीमती शुभांगी तुकाराम सामंत (७९) राहणार डॉंबिवली (पश्चिम) यांचे दिनांक ८ डिसेंबर २०१८ रोजी वृद्धापकाळामुळे निधन झाले. त्या पूर्वाश्रमीच्या दाखोलकर त्या मुंबई महानगर पालिकेतून निवृत्त झाल्या होत्या. त्यांचे पती कै. तुकाराम वामन सामंत हे मुंबई विद्यापीठात नोकरीला होते. त्यांचे सन २०१० साली अकाली निधन झाल्यानंतर त्यांच्या स्मरणार्थ सामंत मॅडम दर वर्षी एप्रिल महिन्यात निराश्रित सहाय्यकारी फंडाला व विद्यावृद्धि समाजाला देणगी देत असत. तसेच गौड ब्राह्मण सभेच्यावतीने कै. एकनाथ केशव ठाकूर यांच्या स्मरणार्थ सुरु करण्यात आलेल्या कर्करोगग्रस्त वैद्यकीय उपचार फंडाला रु. २५ हजाराची देणगी कै. तुकाराम सामंत यांच्या स्मरणार्थ त्यांनी दिली आहे. ज्ञातीसंस्थांच्या कामाबद्दल त्यांना खुप आस्था होती. डॉंबिवलीतील सहयोगाच्या बहुतेक सर्व कार्यक्रमांना त्या आवर्जून उपस्थित राहात असत.

### कै. रमेश पुरुषोत्तम सामंत

मालवण येथील जी. एस. कंपनीचे मालक श्री. रमेश पुरुषोत्तम सामंत (८६) यांचे त्यांच्या राहत्या घरी अलिकडेच दुःखद निधन झाले. ते मालवण परिसरातील बांगीवाडा भागातील रहिवाशी होते. त्यांच्या पश्चात मालवण येथील संदीप ट्रेडर्सचे मालक श्री. संदीप सामंत, मुंबईतील एका खाजगी कंपनीचे अधिकारी श्री. श्रीरंग सामंत, नोकरी निमित्ताने परदेशी असणारे श्री. शशांक सामंत, ऑक्सिस बैंकेच्या कर्मचारी शलाका या त्यांच्या मुलांसह पत्नी, सुना, नातवंडे असा परिवार आहे.

### श्रीमती छाया गोविंद पोतदार

मौजे नवले ता. भुदरगड, जि. कोल्हापूर येथील श्रीमती छाया गोविंद पोतदार यांचे ४/१०/२०१८ रोजी वयाच्या ७४व्या वर्षी दुःखद निधन झाले. सुस्वभावी मनमिळावू म्हणून त्यांना त्यांच्या कुटुंबात मान होता. एक दानशूर महिला म्हणून गावात ख्याती होती. त्यांच्या पश्चात ३ मुलगे व १ मुलगी असा परिवार आहे.

### श्री. शशिकांत रामचंद्र पोतदार



श्री. शशिकांत रामचंद्र पोतदार ह्यांचे १३/१०/२०१८ रोजी वयाच्या ७६व्या वर्षी दुःखद निधन झाले. त्यांचे शालेय शिक्षण कडगाव व गारगोटी, ता. भुदरगड येथे झाले. नोकरी निमित्त पुणे (चिंचवड) येथे स्थायिक झाले. त्यांनी तेथे रस्टन कंपनीत बरीच वर्षे नोकरी केली. त्यांचा स्वभाव मनमिळावू होता. त्यांच्या पश्चात पत्नी दोन मुली व एक मुलगा असा परिवार आहे.

◆◆◆◆◆

### श्री. दत्तात्रेय विष्णू परुळेकर



श्री. दत्तात्रेय विष्णू परुळेकर यांचे १३/१०/२०१८ रोजी वयाच्या ७८ व्या वर्षी अल्पशा आजाराने दुःखद निधन झाले. त्यांचे शिक्षण गारगोटी ता. भुदरगड येथे झाले. ते सध्या चिपळून जि. रत्नागिरी येथे स्थायिक झाले होते. ते आदर्श शिक्षक होते. तसेच त्यांनी ५० ते ५५ विद्यार्थ्यांना स्कॉलरशीप मिळवून दिली होती. त्यांनी सन १९०० ते सन २०५१ या १५१ वर्षांची दिनदर्शिका (कॅलेंडर) काढली होते.

त्यांच्या पश्चात दोन मुली व दोन मुलगे, नातवंडे असा मोठा परिवार आहे.

◆◆◆◆◆

### श्री. रमाकांत शंकर ठाकूर



श्री. रमाकांत शंकर ठाकूर यांचे २२/९/२०१८ रोजी वयाच्या ७६व्या वर्षी अल्पशा आजाराने दुःखद निधन झाले. त्यांचे शालेय शिक्षण वेसर्डे ता. भुदरगड व आजरा ता. आजरा जि. कोल्हापूर येथे झाले.

१९७६ साली डी.एम. ई. ही पदवी घेऊन मुकुंद आर्यन अॅन्ड स्टील (कल्हा) मुंबई येथे नोकरी केल्यानंतर इंडो इंडोनेशिया, नौरोबी (आफिका) त्यानंतर काही वर्षे कलकता तसेच सुरतमध्ये प्रोजेक्ट मॅनेजर म्हणून इसर (Essar) कंपनीत नोकरी केली. सेवानिवृतीनंतर त्यांनी गावाकडे काजू, आंबा नारळ, सागवान, बांबू यांची उत्तम प्रकारे लागवड केली. ते सध्या गोरेगांव येथे स्थायीक होते.

## वर्चंची याची

क्र.	फोन-वास्तव्य	नाव	जन्मतारिख उंची	शिक्षण	गोव्र-ैवेत	गा./न. / चरण	व्य./मा.उत्पत्त	अपेक्षा
१	9326109514 9594683122 वांडू	राकेश दिलीप पाटील	०६/०३/१९९१ ५' १1'	Master in Electronic Engg.	सांख्यान/ चामुंडेरवरी	तुळ	कंदोल मिस्ट्रिम, जर्मनी	इंजिनीयर
२	९८९२३ ४६३९९, १७९५५ ४३२८१, बोरिवली	राज प्रसाद पाटकर	११/०१/१९९० ५' ८"	B. Sc. IT	भारदाज/ माझली	कुंभ/ शतारका/ ३ रे	Diebold Nextford Thane, 35,000d	अनुरूप. वय २३-२७
३	९४१६५४९५६ ७०५७८८९५४० बदलापूर	सूर्योजी महानंद ठाकूर	२१/०७/१९९८९ ५' ६"	बी. ए. (मानसशास्त्र)	वत्स/शतारङ्गी मुगा/१ लेट	आर्य दुर्दि स्वतंत्रची ७ इत्रम कंपनी ४८,०००	अनुरूप.	
४	९९२०८ ७५५२६ वांडू,	आदित्य बाळाजी पाटील	२५-०२-१९८५ ५' ५"	B. Com	सांख्यान/ चामुंडादेवी	मेष	TCS, Ghatkopar, 40,000	B. Com/Com. Dip.
५	९८३३९ ३७३८० ९६१९३ ५९६६० चॅम्पू	रोहित प्रभाकर ठाकूर	१०/०५/१९९८६ ५' १०"	B. Com MBA (Finance)	वत्स/ शांतादृगी ३	कन्ता/हस्त/ रेव	सोसायटी जनरल बैंक गतोर, ८५,०००	अनुरूप.
६	९०२९७३५४०७ डॉर्डिवली	सुशांत शशिकांत तेंडुलकर	२६/०८/१९८७ ६'	B.E. (Mech) MBA in Mkt	धनंजय/ पुरुषोत्तम	कन्ता/उत्तरा फालुनी/३	Cadila Farma, Gujarat १०.७५ P.A.	अनुरूप.
७	९८६०९ ६४४५७ ९९६०४४९१४० वर्सई	सामंत अमोल घनःश्याम	२०/०२/१९९८८ ५' ११"	M Com, International event Management in Australia	धनंजय/ आदिनारायण	मेष/कृतिका १ ले	Planet Buzz Goregaon, ७०,०००	अनुरूप. वयात अंतर २ ते ३ वर्षे
८	९८९१२ २८८८० ०२५१-२४३०६८३ डॉर्डिवली	प्रथमेश अंजित खानोलकर	११/०९/१९९० ५' ५"	B Tech (Civil) MBA (finance)	भारदाज/ सातोरी वेलनाथ	कन्ता/हस्त १ ले	Ernst and Young, Bangalore, ११.३४ Lac P.A.	Double Graduate वयात अंतर १ ते २ वर्ष
९	९९६७७ ५४७९२ गोरेगाव	हितेश रघुनाथ सामंत	०८/०१/१९९० ५' ८"	B. Com, B.C.A. (Computer) MCA	धनंजय/ आदिनारायण	वृत्तिक पुर्वसू/४थेअ	कोटक महिन्द्र, या यी सोटी २०,०००	अनुरूप, वय २६ वर्ष
१०	९८२०४ १३८२५१ ७५०६८ ७०४२७ गोरेगाव	उमेश प्रकाश महाजन	३०/०१/१९९८५ ५' ५"	B. Com, Web Design Diploma in 2D, 3D	सांख्यान/ भगावती	वृषभ/ कृतिका/३८	HDFC Bank, Mahalaxmi 1.40 Lacs P.A.	अनुरूप.

क्र.	फोन-वास्तव्य	नाव	जन्मतिरिख उंची	शिक्षण	गोत्र-वैवत	गा./न./चाण	व्य./मा.उत्पत्ति	अपेक्षा
११	९८५०३ ४८८६६३ ७७९८७ ६२५९८	चंदन संजय सामत	०४/०१/१९९० ५'६"	M.C.A.	सांख्यान/ वेतोबा	मीन	MNC, 70,000	Post Graduate वय २५ वर्षांच्या वर
१२	९७०२३ ००१२० ८८८८४ ७०१०१ माहिम	कुमार शरद सामत	२२/०५/१९९८६ ६'	M SC Environmental Engineer USA	धनंजय/ आदिनरायण	मिथुन/ मृगा	Black & Veatch Co, USA 95,000 USD, Prof. Engg.	अमुरुष.
१३	९९२०० ४०८४९ माहिम	कार्तिक महेद गाळवणकर	३०/०१/१९९८८ ६'	B.E. (Mechanical)	वत्स/ लक्ष्मीनारायण	मिथुन/ मृगीर्षी/४थेक पंदिवली	महिद अंडंद महिद्र, १ Lacs P.A.	अमुरुष. C.A. Engineer
१४	९०९६७ ५७६०० १२४६६१२६४ वसई	विशाल प्रभाकर रहठवतर	२२/०१/१९९८४ ६'	१२वी कॉमर्स हाईटेल मैनेजमेंट F & B	कौडिण्य/ रवळनाथ	कर्क/ आश्लेषा	शिवावर, अमेरिका ५०,०००	अमुरुष, वयात अंतर २-३ वर्ष
१५	८८७९० ४६१३५ ९१६७७ ३५६७४ डॉविवली	शंकेश सुधीर शारापकर	२४/१२/१९९८९ ५'६"	आय टी आय ट्रेड फिटर	धनंजय/ भद्रकाळी	तुळ/स्त्राती/ १ ले	स्त्रतःचा व्यवसाय Tours & Travel, Event Management 70-80	अमुरुष. B.A वय ११ ते १४
१६	९८१२५ ४४२६४ गोरेगाव	प्रसाद चंद्रकांत सामत	१७-०६-१९७० ५'८	SAP, PGIMBA, B.E. DME (SD) (Marketing) (MECH)	सांख्यान/ वेतोबा	त्रिशिंक/ अमुराधा/२८	Piaggio Vehs P. Ltd. Goregaon (E) ६.२० Lacs P.A.	Graduate वय ३८ ते ४६
१७	९७६५१ ६००३५ ७७६११ ७९४६० सिंधुदुर्ग	काशिनाथ दत्ताराम प्रभुखानोलकर	२८/०१/१९९८९ ५'१"	Diploma in MECH Class 4 COC Merchant Navy	भागद्राज/ रवळनाथ	कन्ना/ हस्त/४थे	Engineer in Merchant Navy, Andheri ५०,००० Per Month	नोकरी करणारी वय २५ ते २१
१८	९६११४ २०८६९ ९८६९० २५१८८ बोरिवली	कुलभूषण प्रमोद सामत	३१/०१/१९९८६ ५'१०"	B. E. (IT)	सांख्यान/ वेतोबा	मिथुन	TCS, Thane, मुलाचे स्त्रतःचे घर १०,००,००० P.A.	Graduate, अनुसृ. वयात अंतर ३ ते ५ वर्ष
१९	७८७६१ ५४५५७ ९७६५७ ६०६३१ मियुकी	कुमार सुधीर खानोलकर	११/०५/१९९८९ ५'८"	B. Com, ACA LLB.	वत्स/ रवळनाथ	तुळ/ विशाखा	C.A. Practice, Kudal १०,००,००० P.A.	पदवीध, अनुसृ.
२०	९१३०४ ७२६४९ ९८६९१ ५२९०० वारी	कुणाल शांक साखदांडे	१/१२/१९९९९ ५'६"	B.E. (Instrumentation)	कौशिक/ शांताद्वा	मिथुन/स्त्राती	Azbil India P. Ltd. Vashi 40000	Graduate वयात अंतर ३ ते ४ वर्ष

ક્ર.	ફોન-વાસ્તવ્ય	નામ	જન્મતારિખ તંચી	શિક્ષણ	ગોત્ર-કૈવત	ગ્રા./ન./ચાળ	વ્ય./મા.ઉત્પન્ન	અપેક્ષા
૨૧	૧૯૮૭૧ ૦૪૦૬૧ ૧૬૬૪૮૮૬૧૬ પનવેલ	સૌરભ સંજય શિરસ્થિકર	૦૬/૦૪/૧૯૮૯ ૫'૭"	B. E. (Mech) M Tech	ભાડાજ/ રવળનાથ	મીન/રેવતી/ કિસ્તઘ	અસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર, (મર્કેન્સિકલ ઇંઝ.) પનવેલ ૫૦,૦૦૦	ઇજિનીયર, પદવીધર
૨૨	૮૬૫૨૦ ૦૫૨૨૩ ગોરેગાવ	અભિષેક મોહર સામંત	૨૧/૦૩/૧૯૯૦ ૫'૬"	B. Com	સાંભ્રાન/ તશરેવી	મેષ/ ભરણી/રે	Antaeus Rent A Car P. Ltd. Ville Parle, 18,000	B Com or above વય ૨૫ તે ૨૮
૨૩	૧૮૬૧૦ ૪૪૨૧૩ ગોરેગાવ	સૌરભ મિલિદ દેસાઈ	૬/૦૨/૧૯૯૧ ૫'૫"	B.E. (Electronics & Telecommunication	ધનજય/ આતિનરાયણ	કુંભ/ પૂર્વભાડપદા/રે	Tech Mahindra, Pune Presently in London	પદવીધર, અનુસુ.
૨૪	૮૪૨૨૧૧૦૬૪૭/૪૮ ચેલ્ફાર્	કમલેશ રમાકાંત દેસાઈ	૧/૦૮/૧૯૮૮ ૫'૧૦"	B. Com. MBA	વત્સ/ લક્ષ્મનરાયણ	મિશ્રન/ પુર્વકસ/ ૧૯૮	BNP Paribas, Malad, 35,000	પદવીધર, અનુસુ.
૨૫	૧૯૬૧૦૪ ૭૫૩૮૧ ૧૯૬૧૭ ૪૭૧૭૪ કુર્તી	સમીર શશાંક તેલંગ	૨૭/૦૮/૧૯૮૮ ૫'૧૦"	B.E. MBA, ICWA (Inter)	વત્સ/ શાંતાદૂશા	કુંભ/ તત્ત્વાક	SCI, Nariman Point, 1 lakh	Graduate & above અનુસુ.
૨૬	૧૯૬૧૬ ૩૮૦૦૯ ૧૪૨૨૩ ૮૬૧૦૯ અંબેઠી	જયેદ જાગીર દેસાઈ	૧/૦૬/૧૯૮૫ ૫'૪"	Fine Art Diploma	વત્સ/ લક્ષ્મનરાયણ	મિશ્રન	માયા ડિઝિટલ સ્ટુડિયો, ગોરેગાવ ૫૬,૦૦૦	પદવીધર, અનુસુ.
૨૭	૧૯૬૧૨ ૫૨૩૩૮ કાલ્યાણ	વૈભવ પ્રેમાનંદ અવસેરો	૬/૦૩/૧૯૯૦ ૫'૬"	B. E. MBA MKTG	વરિષ્ઠ/ ભગવતી	વૃષ્ણ/ રોહિણી	લેંગ્ડ, અંધેરા ૫૦,૦૦૦	પદવીધર, વય ૨૫ તે ૨૮
૨૮	૧૮૨૦૩ ૦૨૦૦૫ ગોરેગાવ	અમેય શશાંક પટુંબેકર	૦૫/૧૦/૧૯૮૮ ૫'૧૨"	M.S. (USA) BE (Honors)	ધનંજય/ આતિનરાયણ	કર્ક/ પુષ્પ/ રેણ	અમેઝેન્ટ, સિએટલ, મેરિકા	ઇજિનીયર, સી.પી. Sr Engg. 11,500 Dollar
૨૯	૧૯૭૦૮૦૬૭૩૯ બોરિવલી	દીપ મોહન મંત્રી	૦૯/૧૧/૧૯૮૯ ૫'૭"	B. E. (EXTC)	કૌરિય/ મહાલક્ષ્મી	મીન/ પૂર્વ/ ભાડપદ/ધ્રે	Vodafone, Lower Parel 70,000 વાર્ષિક	Graduate વય ૨૫ તે ૨૮
૩૦	૧૯૮૭૦ ૮૮૦૭૦ કંદિવલી	પ્રતિક દિલીપ ગોટેકર	૨૧/૦૭/૧૯૮૮ ૫'૪"	B. Com.	સાંભ્રાન	કર્ત્તા	Tata Consultancy, 50,000	Graduate વય ૨૫ તે ૨૭
૩૧	૧૮૩૩૧ ૮૪૧૬૩ ૧૮૩૩૧ ૮૬૧૫૪ ઢાંચિવલી	મિર્લિન આનંદ મહાનત	૦૪-૦૬-૧૯૮૬ ૫'૯"	D Pharma, M. Com, C. A. (Final)	સાંભ્રાન/ વેતોબા	સિહ/ પૂર્વ/ રે	ICSL, Thane, 40,000	Graduate + અનુસુ, વચ્ચે અંતર ૧ તે ૩ વર્ષ
૩૨	૧૭૫૭૨ ૮૦૦૬૦ ૧૯૬૧૧ ૧૦૬૫૧ મુલ્લં	આતિન્ય પદ્માકર પટેકર	૧૫/૦૫/૧૯૯૦ ૫'૪"	હાટેલ મેર્જમેન્ટ ડિગ્રી રિઝ્વી કોલેજ	ભાડાજ/ માઝાલી	મફક/ ઉત્તરાંધા/રે	કૌપર ચિમાળી, ,૦૦,૦૦૦ વાર્ષિક	અનુસુ, વચ્ચે અંતર ૧ તે ૩ વર્ષ

ક્ર.	ફોન-વાસ્તવ્ય	નામ	જન્મતારિખ તંચી	શિક્ષણ	ગોત્ર-કૈવત	ગ. / ન. / ચાળ	ચ્ય. / મા. ઉત્પત્તિ	અપેક્ષા
૩૩	૧૯૯૪૬ ૫૯૪૨૭ ૧૮૧૧૧ ૮૭૨૫૬ ડૉબિવલી	પ્રણવ રામકૃષ્ણ નાઈક	૨૨/૦૮/૧૯૮૨ ૫'૭'	B. A. Eco. MCTS Certification	કાશ્યપ / દેવિભાવની	કન્ના / હરસ્ત	Pecolit Soft. Pune. 25,000	અનુસુધ, વચ્ચાત અંતર ૧ તે ૬ વર્ષ
૩૪	૦૨૨ ૨૮૬૭ ૧૮૨૫ ૧૯૬૭૩ ૩૪૪૬૫ બોરિવલી	હર્ષદ પ્રકાશ સુહેણાનક	૩૦/૧૦/૮૦, ૫'૧૦'	B.A. (Economics) Pursuing Executive MBA from IIM	કૌશિક / શાંતાદ્રાંધ્ર મેગ્ને મહાળક્ષણ	કર્કિ / શલેષા	ન્યૂર્ઝાઇન્ડ હસ્પિટસ, સિઝ્જ, અંગેરી. 3.23 Lac per annum	અનુસુધ.
૩૫	૧૯૬૧૧ ૯૧૬૧૬ દાહિસર	અમોલ અશોક સામંત	૦૫/૦૬/૧૯૮૬ ૫'૬'	Ph. D. (Bio)	સાંભુના / વેતોબા	મેષ / કૃતિકા / ૧૮૮ ૩૬, ૫૦૦	બાગેટેકનોલોજી ડાપાર્ટ, વિરા. ૩૬, ૫૦૦	અનુસુધ. Ph.D.
૩૬	૧૮૨૧૮ ૨૮૨૩૩ ૧૮૭૧૦ ૭૫૬૬૪ પેરલ	સિદ્ધેશ પ્રથ્માદ સામંત	૧૧/૦૪/૧૯૮૬ ૫'૪'	B. Architecture	ધનંજય / આવિનનારાયણ	-	Army Officer, Bareilly	અનુસુધ.
૩૭	૧૬૬૪૩ ૨૨૬૨૮ ૦૨૨-૨૪૭૧ ૭૪૫૮ પેરલ	ઓંકાર અશોક સામંત	૨૮/૧૨/૧૯૮૯ ૫'૭'	બી. કોમ.	ધનંજય / આવિનનારાયણ	મકર / ઉત્તરાશાલા	WNS Global. વિક્રોલી. ૫૦,૦૦૦	બી. કોમ., નેકરી હર્બી વય ૨૪ ચાંચ પુંડ
૩૮	૧૯૬૬ ૫૮૬૪૯ ડૉબિવલી	સચિન સુહામ નાઈક	૧૩/૦૪/૧૯૮૭ ૫'૦"	B.A/MBA Finance	વતસ / વચ્છનાથ	કન્ના / હરસ્ત	Vijaya Bank, 80,000	અનુસુધ.
૩૯	૧૮૩૩૦ ૭૬૦૭૭ ૧૭૬૧૧ ૨૩૬૨૨ ચેંબરૂ	ગુજરાત બાજીરાવ નાઈક	૦૬/૦૨/૧૯૮૯ ૫'૯"	B.E. (EXTC) MBA, Marketing	સાંભુના / વેતોબા	મકર	PAS Multinational Co. Gujarat 16,00,000 P.A. 83,000	ઉચ્ચશિક્ષિત
૪૦	૧૩૨૪૧ ૦૨૩૫૧ ૧૦૮૨૩ ૧૬૦૦૧ વડાલી	આવિલ મકરંદ ખાનેલાકર	૦૧/૦૩/૧૯૯૨ ૫'૧૦"	B. Com. PGDM, MBA	ભાાડાજ / રવળનાથ	-	BNP Paribas, Dindoshi 83,000	કર્મિતકરી, Graduate
૪૧	૧૧૭૫૬ ૭૨૫૩૦ વસ્ટીં	સિદ્ધાર્થ પ્રતાપ સામંત	૧૭/૦૪/૧૯૯૨ ૫'૮'	B.E. Electronics	ધનંજય / આવિનનારાયણ	તુલ્લ / ચિત્રા / ૪૪૪	Philips Innovation, Bangalore engg. 82,000	C.A. CS. MBA Engg
૪૨	૧૮૬૭૪૪૩૨૬૦ ૧૮૭૭૦૪૦૧૩ ઠાણ	નિહિલ અર્વિદ સામંત	૨૫/૧૦/૧૯૮૭ ૫'૧૧"	C. A.	ધનંજય	દૃષ્ટિકા / વિશાગા એથે	Enivcon IT System, Vikhroli 9.8 Lacs P.A.	કર્મિતકરી, Graduate વય ૨૫ તે ૩૦
૪૩	૧૮૧૨૭ ૩૩૨૭૪ ૮૪૧૧ ૬૮૩૩૮ લાલબાગ	સૌરમ નારાયણ દેસાઈં	૨-૧૨-૧૯૮૩ ૬'	B. Sc Compu. Science	ધનંજય / આવિનનારાયણ	કુંભ / પૂ. બાદપદા 55,000	ABM Knowledgeware, Worli	અનુસુધ.

क्र.	फोन-वास्तव्य	नाव	जन्मतिरिख उंची	शिक्षण	गोत्र-ैवत	गा./न./चाण	ब्य./मा.उत्पत्ति	अपेक्षा
४४	९९२०८ ०४९६४ १७६१४ ७८७२० विरार	प्रणव राजेंद्र सामंत घटस्फीटीत	०२/१२/१९९० ५'१०"	१२ वी	सांख्यान/ भगवती	कन्या	पि.मी.आय.प्रा.लि. गोरेगाव, २२,०००	अनुरूप.
४५	९९६९५ ७००७६६ ८१०४४१ ३३६० मालाड	मधुसूदन मोहन नेहरूकर	११/०७/१९९८१ ५'६"	P. G. (HR) MBA	काशय/वेतोबा	तुळ/स्नाती ४ थे	CBI, 60,000	कमीतकमी Graduate
४६	९९७२९ ८५८६८ ०२५०२५१९९८५ विरार	दत्तप्रसाद मोहन देसाई?	४/१२/१९८८ ५'४"	B. Com. + Dip in HR	वत्स/ लक्ष्मीनारायण	वृष्टम/ रोहिणी	Synecron Technologies, Pune 75,000	Graduate वय २७-३०
४७	७५०६३ ६६५९० नालासोपाया	निश्चिकांत मुनिल ठाकुर	१५/८/१९८६ ५'८"	वी. कॉम.	गर्गीय	वृश्चिक	शेफ, कुक्का वा, ७०,०००	अनुरूप.
४८	९८३३३७८८६९ ०२२-२८७७४७८८८ गोरेगाव	अमेय मंगेश तिरोडकर	०२/०६/१९८४ ५'८"	MBBS, D. N. B. (Medicine) D. N. B. (Cardiology) S. S.	अर्जी/ माझकली	मिथुन/ आर्द्रा/ घेरे	Jaslok Hospital, Stypend 55,000	M.B.B.S. D.N.B.
४९	८०९७६ ९५०९२ गोरेगाव	विनय विरेंद्र परस्तेकर	२५/०२/१९८३ ५'८"	वी. प.	धनंजय/ आदिनारायण	कर्क/ पुष्प/११ते	Success Finserv, Goregaon 25,000	कमीतकमी, Graduate
५०	९८९२५६५४९ ९८३१८६५७९६९ नवी मुंबई,	चिमय मुलीथर ठाकुर	०८/१२/१९८९ ५'६"	वी. कॉम. प्रभाणी	वत्स/ सांसेरी	मीन/रेती २ रेत	श्रींद मार्केटिंग डिया, परेत ६,०००	उच्चशिक्षित
५१	९८३३२२३६८० ९८३३३४०८३ गोरेगाव	शशांक सदाशिव प्रभू	६/०५/१९८६ ५'६"	B.E. Software Engineer	धनंजय/ भद्रकाली	मीन/रेती/ ३ रे	Newei Technology Lower Patel, Sr. Software Developer 8,00,000 P.A.	अनुरूप, मैत्र्यपृत
५२	७३५०६८८८८८८८ पुणे,	नितीन प्रभाकर पलंडकर	११/०६/१९८८ ५'८"	B.E. Computer	सांख्यान/ वेतोबा	कर्क/ अश्लेशा	Tieto India P. Ltd. Pune, 90,000	ग्रेडुएट, वय २६/२७ पर्यंत.

## बद्धनी यात्रा

क्र.	फोन-वास्तव्य	नाव	जन्मतारिख उंची	शिक्षण	गोव-वैवेत	गा./न. / चरण	व्य./मा.उत्पत्ति	अपेक्षा
१	93246 35628 98207 29979 गोरेगाव	शाल्मी चंद्रशेरख सामंत	२५/०९/१९९३ ५' ३"	सी ए	सांख्यान/ तारावेती	मकर/ उत्तराशाढा/ ४ थे	वीओआय, मालाड ४०, ००० मासिक	इंजिनीयर, डॉक्टर, सी.ए. वयात अंतर २-४ वर्षे
२	९८६७९७३२१७ बोरिवली	प्राजक्षता प्रवीण बोर्डे०	८०५/१९९८३ ५'	BE Electronics	भागद्वाज/ सिद्धेश्वर	कुंभ/ पूर्वभाद्रपदा २ रे	माया, गोरेगाव, ४०, ०००	अमुम्. वय ३६ ते ३९,
३	९८६७९७३२१७ बोरिवली	अंविता प्रवीण बोर्डे२	६०५/१९९९१ ५' ३"	M.Com (MBA Finance)	भागद्वाज/ सिद्धेश्वर	तुळ/ खाती/ ३८२	त्रांत्र, बीकेसी १, ०००	अमुम्. वय २८ ते ३०,
४	९८२०५५८२२६ ९८२०१२८९९ गोरेगाव	पुजा हेमंत खानालकर	२२/०५/१९९८३ ५' ४"	बी. ए. कमर्सिंगल आर्टी	वत्स/ सद्गुरुवर	कन्या/ हस/१ लेद	एप्पिट्रॉम एंट्रेकेज .०० वार्षिक	अमुम्.
५	९८६००५३७६७ ९३५९१३२७०३ अमरावती	तन्त्री भूषंद सामंत	१९/०६/१९९८६ ५' २"	बी. कॉम.	धनंजय/ आदिनारायण	तुळ/ विशाखा/ २८१	कमोझी, ठाणे. ५ हजार	ग्रंथापुर
६	९८९२६०५५५७० ९९६७३९८८९ माण रोड	कविता सुरेश ठाकुर	२५/१०/१९९८६ ५' ४"	बी. कॉम.	वत्स/सिद्धेश्वर	मिथुन/ मुकुसु/३री	कोटक माहिद बैंक, वरार	अमुम्.
७	९८२१६८००४२ ७१७७५४५२३६ डॉनिवली	नम्रता विलास पाटकर	०८/०६/१९९९० ५' ३"	एमवीबीएस	भागद्वाज/ सिद्धेश्वर	वृश्चिक/ ज्येष्ठा/	एकसीपाइस मेडीसिन, कूपर हास्पिटल ५०, ००० मासिक	एमबीबीएस
८	९८२०२६७८३४ विक्रीनी	मिनल नारायण खानोलकर	२६/०९/१९९८८ ५' १"	बीई इलेक्ट्रॉनिक्स टेलिकम्युनिकेशन्स	वत्स/ सिद्धेश्वर	मीन	सियेना, कालीना	अमुम्.
९	९८९१८३३३१० बोरिवली	अवंती महेंद्र परस्तेकर	२०/०३/१९९८८ ५' १"	ए. कॉम. एमबीए, (एचआर)	भागद्वाज/ पुरुषेतम	मेष	हिंदूजा हाउस, वरळी १४ लागव वार्षिक	उच्च शिक्षीत वयात अंतर २ ते ४ वर्ष
१०	९८२०९०३२२९ गोरेगाव	प्रविती बाळकृष्ण नाईक	१८/१२/१९९८९ ५' ७"	ए. कॉम.	काश्यप/ भावई माता	सिंह/ पूर्वक	खतःचा व्यवसाय न्यॉलंट, लेवर लॉ.	अमुम्.

ક્ર.	ફોન-વાસ્તવ્ય	નામ	જન્મતારિખ તંચી	શિક્ષણ	ગોત્ર-કૈવત	ગ. / ન. / ચાળ	વ્ય. / મા. ઉત્ત્પત્ત	અપેક્ષા
૧૧	૯૮૬૭૪ ૮૦૨૨૬ ગરેગાવ	બુરીલી વિકાસ વાથ	૧૮/૦૧/૧૯૯૨ ૫'૫"	ફેશન ડિઝાઇનર	અચિ/કલેશવર	મસ્કર / ઉત્તરાષાઢા / ૪ થે	ASAN, Goregaon, ૨૦,૦૦૦	અનુસૃ.
૧૨	૧૭૬૧૧ ૫૮૮૩૪	પ્રિયાંકા નિત્યાનંદ પ્રભુની	૨/૧૧૦/૧૯૯૮૯ ૫'૪"	૫૦. કોમ.	ધનંજય/ ભરકાલી	મેષ / અશિવની	નેંશલાઇઝડ બેંક ૬. લાખ વાર્ષિક	અનુસૃ.
૧૩	૧૮૬૧૧ ૭૭૩૬૬ બોરિવલી	દિતી પ્રકાશ ગવહાપાટક	૦૧૭/૦૪/૧૯૯૮૬ ૫'૩"	પ્રમબીપણ એમ કોમ	ભાડાજ/ પુરુષોત્તમ	મિન/ઘૂર્ભાડપદા / ૪ થેમ	સારસ્વત બેંક ૪૫,૦૦૦ સિસિક	ગ્રંચ્યુટ વચ ૩૨ તે ૩૮
૧૪	૧૮૬૧૭ ૫૩૨૦૩ ભાઈદર	સુકન્યા ઉમાનાથ નાઈક	૦૧૫/૧૨/૧૯૯૯૩ ૫'૪"	બી. ઇ. કમચુર ઇચ્છિનિઓર	કૌડિન્ય/ ગણપતી	આશ્રેષા /	કેષેમિની, ફુણો. ૪.૬. લાખ વાર્ષિક	બી. ઇ. એમ. ટેક્ટ
૧૫	૧૮૭૧૦ ૪૬૧૩૫ ૧૯૬૭૭ ૩૬૬૭૪ ઢોંગિવલી	સિદ્ધી સુધી જ્ઞાપાપકર	૦૧૮/૧૨/૧૯૯૯૪ ૫'૪"	બી. કોમ. પાલર	ધનંજય/ ભરકાલી	કુંભ / ધનિષા / ૩ રેસ	આદેચે પાલર ંખાળ્ઠે	અનુસૃ. પોસ્ટ ગ્રંચ્યુએટ
૧૬	૧૮૧૧૦ ૨૨૭૪૩ કન્યાણ	માધવી અણા અવસરે?	૮/૦૭/૧૯૯૮૭ ૫'૫"	બી. કોમ.	વરિષ્ઠ / ભાગવતિરેવી	મેષ / અશિવની / રેઝન્સી	સુંદરલંડ, સેરોલી. ૦,૦૦૦	અનુસૃ.
૧૭	૧૨૨૪૩ ૭૨૫૬૪, ૧૦૨૧૨ ૨૬૬૪૮ કન્યાણ	હર્ષદા જયંત અવસરે?	૨/૦૧/૧૯૯૮૮ ૫'૬"	૫૦. કોમ. સીએ (ઇસ્ટ)	વરિષ્ઠ / ભાગવતિરેવી	કર્ક / આશ્રેષા / ૨રોશી ભવદી.	ડાંગિવલી નારી બેંક, ૨૫,૦૦૦	અનુસૃ.
૧૮	૭૯૦૦૯ ૫૯૩૫૧ ૨૮૪૮૨૧૭૯ બોરિવલી	ગિરિજા વિજય ખાનોલકર	૧૧/૦૧/૧૯૯૮૯ ૫'૨"	બી.પ. (ઇક્વારોમિક્સ) વલસ / દ્રુદ્ધલાટુરિયમ દિપ્લોમા	કુંભ / શતતારકા	કોટસ એન. કિંગ, ફોર્ટ ૩૦,૦૦૦	કોટસ એન. કિંગ, ફોર્ટ	અનુસૃ.
૧૯	૧૯૬૧૨ ૬૩૦૦૧ ૧૦૦૪૬૭૩૧૫ અંશેરી	પ્રતિક્ષા સુધી માર્ણનકર	૩૧-૦-૩-૧૯૯૮૯ ૫'૬"	બીં એમબીં આદિનરાયણ	ધનંજય / ધનુ/પુર્ણાંગ ૪ થેક	આયટીમી લક્ષ્ણા, ૨.૬ લાખ	દ્રિજિનિયા, સીએ	અનુસૃ.
૨૦	૧૮૬૧૮ ૧૨૨૪૦૮ ૧૮૬૧૪ ૦૨૯૬૪ બોરિવલી	નિતા આનંદ પ્રભુકેવૃષ્ટકર	૦૬/૦૬/૧૯૯૮૭ ૫'	બી. કોમ.	ધનંજય / ભરકાલી	સિંહ / પુર્વફાલનુની / ૨ રે	નોકરીચ્યા પ્રતીક્ષેત	અનુસૃ.
૨૧	૧૮૬૧૦ ૦૦૨૮૬ ૭૨૦૮૩૧૫૮૮૧ ગરેગાવ	સાયલી સુનીલ સામન્ત	૦૨/૦૫/૧૯૯૯૨ ૫'૪"	બી. કોમ.	ધનંજય / આદિનરાયણ	મેષ / અશિવની / ૪થે	સારસ્વત બેંક, સેરાવ ૩.૨૦ વાર્ષિક	અનુસૃ.

क्र.	फोन-वास्तव्य	नाव	जन्मतारीख उंची	शिक्षण	गोत्र-ैवत	गा./न./चाण	व्य./मा.उत्तम	अपेक्षा
२२	९०२९७ ९५६६५२ दादर	सिंदी पुष्प खानोलकर	६५/११/१९८८ ५'५"	एम. ए., बी लायब्री (लायब्री मायस्ट्र)	वत्स/ सङ्केश्वर	मकर/ श्वेत	माझंट लिट्स कूल, बांद्रा ५०,०००	अनुसृ.
२३	९४२२४ ३५२४४८ ९६९० २०४०४ सिंधुदुर्ग	सायली विजय देसाई	७/०४/१९९९ ५'५"	हॉटेल मैनजमेट,	वत्स/ लक्ष्मीनारायण	कन्या/ चित्रा	हॉटल हॉलिवेइन, पुणे. ०,०००	अनुसृ.
२४	९८६९८५३५७६६ २८९७२२७ बोरिवली	स्नेहा संतोष सामंत	०१/१२/१९८९ ५'२"	एम. कॉम. सीए. आय. आय. बी.	सांख्यान/ वेतोबा	धून/पुर्वांशा	यूवीआय बैंक. ४५,०००	अनुसृ. बय ३० ते ३२
२५	९९२००७ ७९६६४९ १२२०८०९६२७ अंधेरी	वरदा राजन खानोलकर	०२/०२/१९९२ ५'२"	बी. कॉम. एल. एल. बी.	वत्स/	धून/ पुर्वांशा	IDBI Capital ३०,०००	उच्चशिक्षित, बय २१ ते ३०
२६	९८६९३ ८६२७७ ९९९१८ ४३३३८ बोरिवली	श्वेता विजयकुमार नागवेळर	२४/०२/१९८६ ५'४"	B. Sc. Biotech, MBA Finance (2 Yrs)	वत्स/ लक्ष्मीनारायण	सिंह/ मेथा/ ४ थे	SIDBI, BKCI, ८०,०००	Well Qualified,
२७	९७६९४ ६६७६५५ गोरेगाव	सुश्रीया सुमील प्रभू	३/०३/१९९९ ५'२"	BMS. MBA (Finance)	धनंजय	मीन/ पू. भाद्रपद/	HDFC Ltd, १,००,०००	इंजीनियर, एम्बीए
२८	९९३०० १७९६९ बोरिवली	सुश्रीया प्रकाश पाठील	०२/०२/१९८९ ५'४"	B. Sc. IT, MCS (VJT)	सांख्यान/ चामुंडेश्वरी	वृश्चिक/ जेष्ठा/ ३ रे	Morgan Stanley १,५०,०००	इंजीनियर, डॉक्टर
२९	९८६७१ ४४१७७ दीविवली	प्राची अनिल प्रभू	२/०६/१९९३ ५'	BE Electr. & Telecomm.	भाद्राज/ पुरुषोत्तम	कर्क/पुरुषसू/ १ लेद	कोचर कस्तलिंगा, पादा. ३०,०००	अनुसृ.
३०	९८६९४ ३०८२४ गोरेगाव	अस्मिता गोपाळ तेंडोलकर	२५/०१/१९९२ ५'३"	CA	धनंजय/ भद्रकाली	सिंह/ पूर्वा	Rank Group, Andheri ५-५० Per annum	C.A., MBA Finance
३१	९९२१४ ३४९६४४ ८३७८८ ३५६३० कोल्हापूर	श्रद्धा मोहन कुलकर्णी	२६/०१/१९८९ ५'४"	BE (Electrical Engineering	कौशिक/ शांतादाम्भ	मेष/ रणी/ ३ रे	L & T, Powai, १३ Lac P a	B.E./CA/CS

## ગોડિ બ્રાહ્મણ

ક્ર.	ફોન-વાસ્તવ્ય	નામ	જન્મતારિખ તંચી	શિક્ષણ	ગોત્ર-કૈવત	ગ. / ન. / ચાળ	વ્ય. / મા. ઉત્પત્તિ	અપેક્ષા
૩૨	૧૮૩૩૯ ૩૫૦૫૩ માલાડ	કેતલી પ્રીપ ખાનોલકર	૩૦/૦૬/૧૯૯૨ ૫'૫"	BE (Chemical)	ભાગડાજ / રવળનાથ	મિથુન / આર્દ્ર / ૩ ર	Aker Solution, Kanjurmarg 50,000	B.E /CA
૩૩	૭૭૧૦૮ ૫૨૮૮૯ મુલુંડ	મૈથિલી સુમારી પ્રભુ૯	૭/૧૨/૧૯૮૯ ૫'૩"	B. com, MBA (HR), HR Analytics	ભાગડાજ / પુરુષોત્તમ	સિહ /મેઘા / ૧ લોબ	Maersk India, Lower Parel	ઉત્ત્સાહિકિત, ચ ૩૦ તે ૩૧
૩૪	૧૨૧૧૨ ૧૬૬૭૦ દાલર	પૂજા રાજેદ ગવાળકર	૧૫/૦૮/૧૯૯૦ ૫'૨"	B. Com	ભાગડાજ / પુરુષોત્તમ	વૃષભ / રોહિણી	NKGSB Bank, Jogeshwari	અનુષ્ઠા, વચાત અંતર ૩ તે ૪ વર્ષ
૩૫	૨૮૦૪ ૧૬૬૬૬ ૭૦૪૫૨ ૦૧૦૧૧, ભાડીંદર	અસ્કા અશોક ઠાકુર	૨૧/૦૫/૧૯૯૨ ૫'૩"	BMS Studing in MBA Finance, Graduate	વત્તસ / સાતેરી	વૃષિચક / જેશા	Motilal Oswal 25,000	ડલભ ગ્રેન્ડ્યુએટ, વચાત અંતર દેન તે તીન વર્ષ
૩૬	૧૮૧૨૫ ૦૨૭૨૪ ગમેણગાં	સુજાતા વિજયચંદ મહાજન	૧૧/૦૪/૧૯૮૨ ૫'૩"	M.Com	વત્તસ / લક્ષ્માનારાયણ	દુલ્લ / વિશાગા / રેડેડ College	Lecturer in Palkar 30,000	ગ્રેન્ડ્યુએટ બાન ગ્રેન્ડ્યુએટ
૩૭	૧૮૨૦૭ ૮૮૯૫૦ ગમેણગાં	શ્વેતા મુસુંદ દાભોલકર	૦૨/૦૫/૧૯૯૧ ૫'૬"	BMM, MA English Literature/Master From LSE London	ભાગડાજ / ગોપનેશ્વર	વૃષિચક	Fortyfin Health MNC	Post Graduate ઉત્ત્સાહિકિત ચ ૨૮ તે ૩૦
૩૮	૮૪૨૨૯ ૧૪૪૯૬ ઢોંબિબાળી	અમસૂતા અશોક પાટીલ	૨૦/૦૪/૧૯૯૧ ૫'૪"	એમ કોમ	સાંભ્યાન / ચાંપુડેશ્વરી	મિથુન / આર્દ્ર /૪થે૯	મેસ્સ વિમા કાંપની, ૬,૦૦૦ તેઓ	વચાત અંતર ૨ તે ૩ વર્ષ કુશ્ય.
૩૯	૧૮૬૯૧ ૮૦૪૨૧, ઢોંબિબાળી	વિશ્વા નાહા પ્રભુકેદ્યુસકર	૦૧/૧૨/૧૯૮૬ ૫'૩"	BCA, ABAMS, MA (Sanskrit)	ધનંજય / ભક્તકાલી	વૃષભ / કૃતાર્થિ	વૈદ્યકીય વ્યવસાય ૦,૦૦૦	વચાત અંતર ૨ તે ૩ વર્ષ કુશ્ય.
૪૦	૧૭૭૩૬ ૫૩૭૪૯, તાણે૯	હર્ષદા રાજન દેસાઈ૯	૭/૧૨/૧૯૮૯ ૫'૪"	એમ એસ સી	કૌશિક / ભગવતી	કર્ક	ક્રીમસન, ગેરેગાવ ૨૬,૦૦૦	વૈદ્યકીય વ્યવસાય ૦,૦૦૦
૪૧	૧૮૭૦૯ ૨૩૨૫૭ વાટિસર	અમસૂતા અસ્થા નાઈક	૦૭/૦૨/૧૯૮૫ ૫'૬"	એમ. એસ. સી.	કાશશૃષ્ટ / ભવનીદેવી	મિથુન / પૂર્વસ્મ /૪થે૯	હાફિબિન ઇસ્ટરીન્ટર્ટ રેલ. ૬૦,૦૦૦	અનુષ્ઠા, ચ ૧૯૮૬ તે ૧૯૯૫ પદ્ધત
૪૨	૮૬૮૧૦૦૨૩૪ ૮૬૮૧૧૧ ૦૦૭૬૦ બોરિબાળી	તનયા દિપક પ્રભુકેદ્યુસકર	૧૧/૧૨/૧૯૯૩ ૫'૧૧'	BMS, MBA	ધનંજય / ભડકાલી	દુલ્લ / વિશાગા	કૈલાસ અંલાસ અનાલોટિકલ ગોરાવ ૨૦,૦૦૦	પોસ્ટ ગ્રેન્ડ્યુએટ, ચ ૧૯ પદ્ધત

क्र.	फोन-वास्तव्य	नाव	जन्मतारिख उंची	शिक्षण	गोत्र-ैवत	गा./न./चाण	व्य./मा.उत्पत्त	अपेक्षा
४३	९१७६७ ४५१६६० ८१०८४ ३८३७५ विरार	मंजिरी जगन्नाथ सामंत	१७/०६/१९९९ ५'	BMS	धनंजय/ आदिनारायण	सिंह	Universal Music. Bandra 25,000	ग्रॅन्टेट वय ३०
४४	८१०४७ २२२०७ ९१६७२ ७४५१७ भाईदर	निशिंगंधा महादेव तेंडोलकर	२८/०५/१९९९ ५'५"	M. Com, CA-PCE	अमरी/ अनंतादेवी	वृश्चिक/ अनुषाधा/२८	शिवत आहेत	चक्षिक्षित.
४५	९८१९७३८०६६ ९१३७३२०४७२ ठाणे४	स्नेहा सुभाष परुळेकर	२६/०२/१९९८ ,	M. Com.	सांख्यान/ वेतोबा	तुळ/ स्वाती/२ रेव	Maersk GSC, Alrol 30,000	CA, B.E. व २१-३२
४६	९८९२८ ३२०३२ माण गोड	ज्योती अशोक नेत्रावती	२८/०७/१९९८ ५'५"	M. Com, CA Inter Pass	वत्स/मांश महालक्ष्मी	कर्क/ पुष २ रेव	Tata Steel, Goregaon 40,000	B.E. MBA, कुप. पोस्ट ग्रॅन्जुएट
४७	९००४० ७५३५८५ ठाणे५	आकिता मोहन पाटील	११/०३/१९९४ ५'४"	BE (Computer)	सांख्यान/ चांमुडेकरी	कुंभ/ पूर्वीप भाद्रपद/ साध्य	Senthil, Airoli, Vashi	दर्वीश वय २४ ते २७ पर्यंत
४८	९३२६६ ९६१३० ९५२७६ ५७९८९ नालासोपारा	संजना राजीव ठाकुर	०५/१०/१९९५ ५'३"	B. Com	वत्स/ शांतादांश	कुंभ/ ततारका/ १ ले२	सारस्वत बैंक, बोरिवली. ३,०००	वय २६ पर्यंत, बोरिवली पर्यंत राहणा वा
४९	९८६९९५४२८६ ०२२-२४३२६०४३ दावर	आमिता प्रदीप सामंत	१२/०७/१९९८ ५'६"	बी. एस. सी.	सांख्यान/ तारादेवी	कुंभ/ भरणी/ ३ रेव	अंबरिंद्र फामारायुटि ल्स, बीकैसी	अमुरुप, वयात अंत दोन ते तीन वर्ष
५०	९८३३२२३६० ९८३३४७०३ गोरेगाव	प्राजक्ता सदाशिव प्रभू२	७/०६/१९९९२ ५'३"	B.E. Com. Engineer	धनंजय/ भ्रकाली	वृषभ/ कृतिका २ रे	Mastek Ltd. Vashi, Software Engineer 65,000	अमुरुप, उच्चशिक्षित
५१	९३७२४९५२३२ ९७०२०६५२०३ नवी पुणी	समृद्धी रविंद पाटकर	०६/१०/१९९५ ५'२"	B.Sc. IT	भाद्राज माळकली	कुंभ/ पूर्वभाद्रपदा	नोकरीच्या शोधात	उच्चशिक्षीत
५२	९९२०६२१८४४ ०२२-२४७८०७०२ गोराव	र्षदा राजेंद ठाकुर	२७/११/१९९८ ५'३"	B. Com C.S.	गार्या सातेरी देवी	मधुन पुर्वमु २ रे	Ministry Corporate Affairs Marine Lines 35,000	B.E.C.A., M.B.A. वय ३२-३३ पर्यंत



## Better Rate...Higher Returns



1 Year - upto 2 Years

**QIRP**

REGULAR

**7.50%** **7.75%**

SENIOR CITIZEN

**FDR/MIP/RD**

**8%** **FOR ALL**

w.e.f.22.05.2018

Our  
**Savings Account**  
is much more  
than just savings



### Normal Savings Account

Minimum Balance:  
₹500 (without cheque book)  
₹1000 (with cheque book)

### Super Esteem Savings

Average Monthly Balance  
of ₹50,000  
  
Personal Accident Cover  
up to ₹2 Lac for 2 Years  
  
50% Waiver in Processing  
Fees on all Retail Loans  
  
Demat - Free AMC for  
Two Years

### Super Savings

Average Monthly Balance  
of ₹25,000  
  
Personal Accident Cover  
up to ₹1 Lac for 1 year  
  
25% Waiver in Processing  
Fees on all Retail Loans  
  
Demat - Free AMC for  
One Year

### Super Exclusive Savings

Average Monthly Balance  
of ₹1 Lac  
  
Personal Accident Cover  
up to ₹3 Lac for 3 Years  
  
No Processing Fees on  
all Retail Loans  
  
Demat - Free AMC for  
Three Years



Call us: 022 2880 3000



Email: [customerservice@nkgsb-bank.com](mailto:customerservice@nkgsb-bank.com)



[www.nkgsb-bank.com](http://www.nkgsb-bank.com)

## PERIODICAL PRINTED MATTER

**"GAUD BRAHMAN"**

30, Kudaldeshkar Brahman Nivas  
147 B, J. S. S. Road, Girgoan, Mumbai-4.

Registered with the Registrar of  
Newspaper for India Under No. 37555/61

# अधिक ठेवी अधिक कमाई

**19 गुदत  
ठेव**  
**60%  
द.सा.**

(१५ महिन्यांकरिता)

उपेक्ष नामिकासाठी ०.२५% अधिक



सारस्वत  
बँक



सारस्वत को-ऑपरेटिव बँक लि.  
(शेड्युल्ड बँक)

\* अटी तारी

[www.saraswatbank.com](http://www.saraswatbank.com) |

गौड ब्राह्मण सभा यांच्या मालकीचे हे त्रैमासिक संपादक, मुद्रक व प्रकाशक उमाकांत गणपत महाजन यांनी प्रतिक ऑफसेट-१८०-सी, गायवाडी, गिरणांव, मुंबई-४०० ००४ येथे छापून ३०, कुडाळदेशकर ब्राह्मण निवास, १४७ ब, जगन्नाथ शंकर शेट मार्ग, मुंबई - ४०० ००४ येथे प्रसिद्ध केले.